

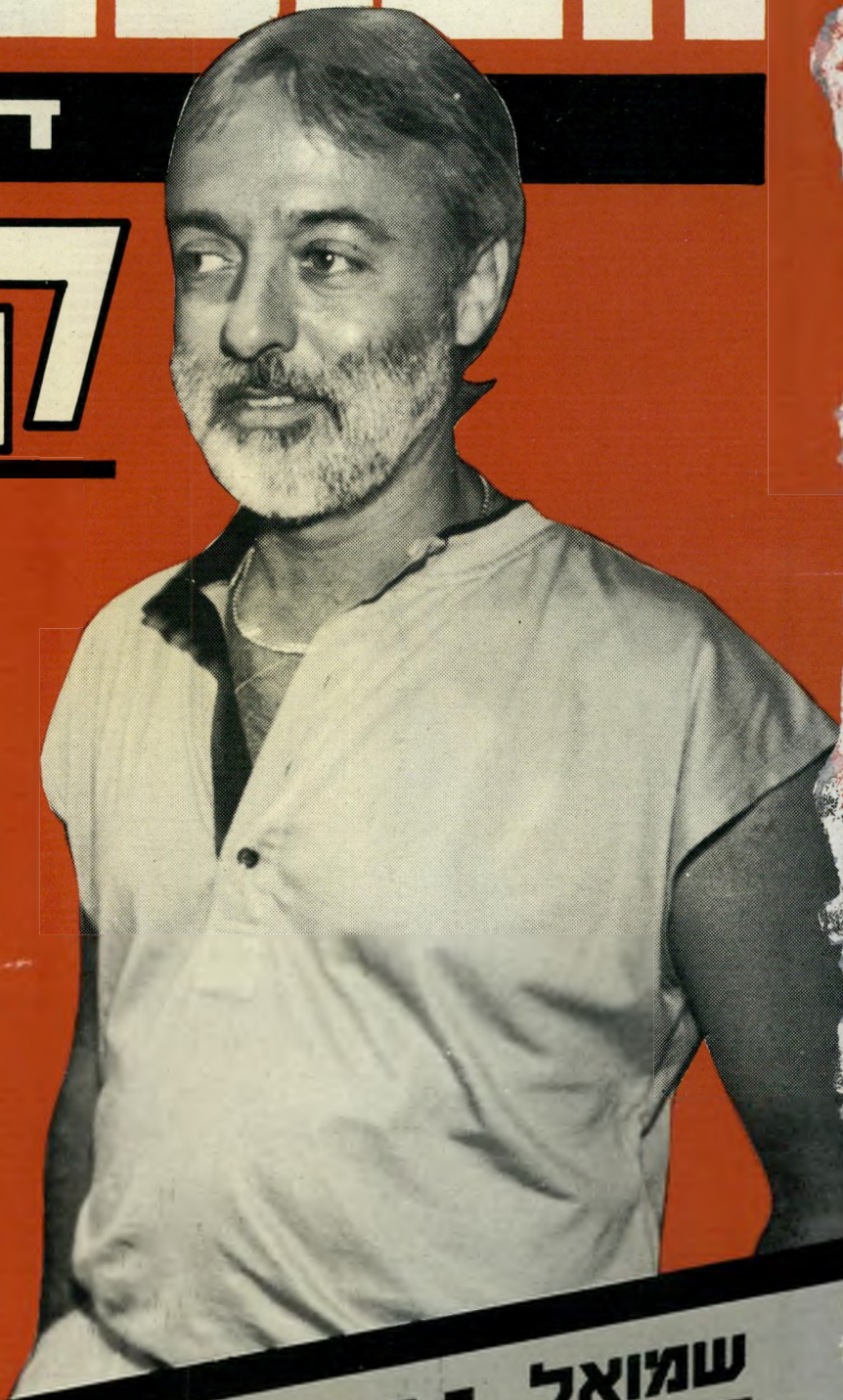
העונפים הזה

דויד קריבושי:

הונצרט

של

חובות

עסקי הווידיו-קליפ
של המוסיקאי
שקעו בחובות של
רבבות דולארים

שמואל שם-טוב: איד נרגמתי בג'ניו

מוצר ע"י החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ, רח' כהנמן 129, בני ברק. יצרן מוסקר ע"י חברת *קלדיאל*

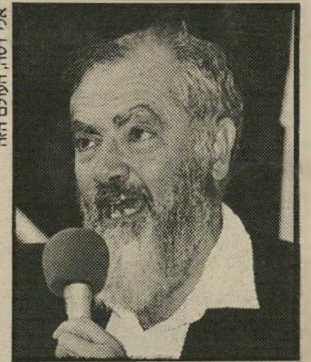
100%

ספרייט בראש צלול

החטיפה

לקנות בזול ולמכור ביוקר. גם בני-אדם. ישראל תצטרך לשלם. כמה? (עמוד 15)

כהוא

אני דסר, תעלם מהם

הוא לא גמר. לגמרי לא. יש לו שיטה חדשה. מה חושבים עליו? (עמוד 18)

הקווסול

נועם סמל בויז'ורק. יש לו מה להגיד על חיפה. וגם לחיפאים יש מה להגיד עליו. (עמוד 28)

סניאורית

היא ייצגה את מזריק-הנפט. עכשיו היא מייצגת את קורבנו. האם הכל הולך? (עמוד 22)

היא הכירה את הזמר המפורסם בפאב. אחרי חצות הוא הזמין אותה לבוא איתו לדירתו. הוא אנס אותה. האם הוא אשם לבדו? האם גם היא אשמה? (עמוד 40)

בתוך הגליון

28	שאלה — לאן נעלם נועם סמל?	4
30	דף חדש — פורום שפיל	4
33	מיכתבים לרותי — לונן בשניים	5
34	תשבצופן —	6
34	תמרוורים — מיליונרית בלול	6
35	הורופקום — המזל האישי של המכונית שלך	8
37	זה וגם זה — שחורה ובלונדית	10
38	רחל המרחלת — ברקן בורד	10
40	אונס — כשאח אומרת לא, למה את מתכוונת?	12
	דיעה אחרת — מידד בריוסף: חתכו לו את האוזן • סד גדיש: זבלוני קייץ • ענת נסויו: משמאל לשמאל • יהודה דרורי: עושים עליון מיספרים • צביקה ליפוביץ: כל התור הזה • מאיר ליפשיץ: יוצא מהכלל • החברים של אופירה: חרדל • דניאלה אשכנזי: איזון חוזר • מרדכי הורוביץ: לחופש נחמף • אורי חן: פסוקי שטן • רענן לוריא: מדבר תיקשורת בעינינו — כיפת הזהב	15
44	שני ערוצים — על הקרשים	16
49		18
50		20

4	קורא יקר — חוויה שורשית
4	מיכתבים — הפצצה השלישית
5	צייד — בין כלבים לחתולים
6	תשקיף — לאן נעלם לחדר?
6	ימין — תיסמונת האמבה מכה בימין
8	אינתיפאדה — דברים שרואים משם
10	במדונה — עונה של אש
10	שמאל — דיוקנו של פעיל בלתי-נלאה
12	דויד קריבושי — כמה עולה חברות?
15	הנרון — עוק פרסי
16	אנשים — לירות, לכבות ולחגוג
18	כיכרות — כהנא עוד כאן
20	יומן אישי — מיסטר בלתי-הפיץ
22	מישפט — בין מזריק למזורק
22	מה הם אומרים — אמיר אוריין, אהרון הראל, 'איר רביב
23	קולנוע — פופאי במישטרה
24	בלתי-סתיר — מסמון בגרב
25	לילות ישראל — מסיבה חוסססת
26	

מיכתבים

הפצצה השלישית

על בעיות היסוד של החברה בישראל (אגרת העורך), העולם הזה 19.7.89.

שלוש פצצות-זמן מתקתקות להן מתחת לחברה בישראל: הבעייה הפלסטית, הבעייה העדתית והעיונות בין חרדים לחילוניים.

בקורא יקר מטפל אורי אבנרי בהרחבה בבעיות הראשונות. אך מה על הבעייה השלישית? הלא גם אם יזכו הפלסטינים במדינה משלהם, וגם אם ייסגר הפער בין המיורחים

רם שניים מראשוני הכנענים, אהרון אמיר ובוטו עברון. אך השניים, שכנראה הרגישו שלא בנוח, ערכו כבר באותו בוקר ביקור-תזמון בביתו של תמוז.

אני מתקשה להבין ניסוח זה: אם הרגשתי שלא בנוח, על שלא באתי להלווייה, איך יכולתי לבוא עוד באותו בוקר, לפני הלווייה, עוד לפני שיכולתי להרגיש שלא בנוח על שלא באתי להלווייה, לביתו של תמוז?

ילמרני עורך העולם הזה, האמון על חשיב הגיונית, איך זה מסתדר לו. ואם תהיה על איהופעתי בהלווייה, יכול היה להרים אליי

בוטו עברון ובנימין תמוז (1952) ידירות ישנה, חשיבה הנונית

טלפון ולשאל מדוע, ואני סמוך ובטוח שהתשובה שבפי היתה מניחה את דעתו. ביקור-התזמון שלי בבית-המנוח נבע לא מאי-נחת, אלא מויתרון שנים רבות וידידות ישנה. בכלל, לא מעניינו של מחבר-הכתיבה הוא לנחש מה הם מניעי הפסיכולוגים. מוטב שיצמצם בעובדות בלבד. נוסף לכך, לא הייתי, ולא התיימרתי מעורב למה שהיה, מראשוני הכנענים. עורך העולם הזה היטב שהצטרפתי לוועד לניבוח הנוער העברי רק לחודשים מעטים, בשנת 1952, זמן קצר לפני שהוועד חדל להתקיים. ראשוני הכנענים, כפי שמפורט בביוגרפיה של יהושע פורת, הצטרפו לרוש כנר בתחילת שנות ה-40. **בוטו עברון**, רמת-חן

ובין האשכנזים, עדיין תתקתק מתחת לכולנו פצצת-הזמן המתחבאת כיום, בשם כפייה דתית. כמה זמן עוד אפשר יהיה לעבור לסדרה-יום נוכח חוקי-האישות המכבדים, גזילת יום-המנוחה השבועי מחלק נכבד של הציבור (היעדר תחבורה ציבורית ביום השבת), חוקי כשרות, המייקרים את המזון לרבים וכו' וכו'. **דב סמסון**, תל-אביב

אין הפלייה

על מדיניות נשיא-המדינה במתן פירוט לגופים כלכליים (לכבוד הנשיא, "עיתונות בע"מ", העולם הזה 19.7.89).

נשיא-המדינה, נוהג להיענות לפניית המציי בור, המבקשות למסור לכבוד הנשיא ספרים, דברי-אמנות וכיוצא באלה, המוצאים לאור בישראל.

התצלום שפורסם איננו תצלום שבו הנישא מציג לראווה את הלוח שקיבל. ההיפך הוא הנכון. התצלום מציג את מסירת הלוח לנשיא-המדינה.

המדיניות הננקטת על-ידי הנשיא היא חרי-משמעות: אין הנשיא עוסק במתן פירוט לגוף כלכלי זה או אחר ואין הוא עוסק בענייני-כספים מכל סוג שהוא.

ג'ורא פורדס, דובר נשיא-המדינה, ירושלים

עובדות ופסיכולוגיה

על כיתוב שלא לעיניי ("אנשים", העולם הזה 26.7.89).

בכיתוב תחת התמונות מהלווייתו של בנימין תמוז נאמר, בין היתר: בלשו בהיעדר

קליא יקני.

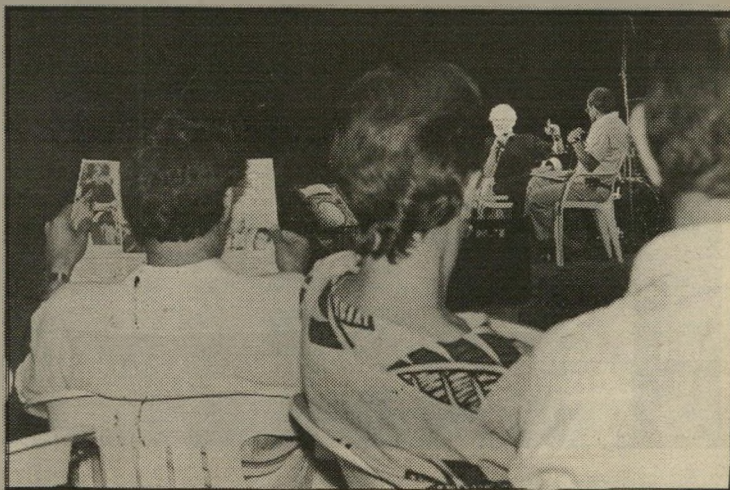
בשבילי זאת היתה חווייה.

חיים הכט, איש-הרדיו, בן המושבה מיגדל, הזמין אותי לפגישה עם תושבי כפר-תבור והסביבה, כדי לשוחח על העולם הזה.

מצאתי את בני הגליל התחתון יושבים מסביב לבריכה המקסימה, המוקפת בוורדים, במקום המכונה "אי-במיקרה". סביון של הצ'פון — חקלאים (כמחצית כפר-תבור), רופאים של בית-החולים של העמק בעפולה, אנשי קיבוץ-הסביבה, ועוד ועוד.

זה התחיל בנימה די מרגשת: בסיפור. כאשר פרצה מלחמת יום-הכיפורים, יצאו חברי מערכת העולם הזה שלא היו מגויסים לחזיתות כדי לראות ולדווח.

ערכ צליחת-התעלה יצאתי, עם צלם-המערב

החל אבנרי, העולם הזה

הפגישה עם הקוראים בכפר-תבור

ומה עם מנשה רז?

המנחה גם רצה לשמוע מה דעתי הפרטית על אישיותו של יאסר ערפאת, לאור פגישתי תי איתו. כאשר ערפאת נשמעו מהקול, כציפוי, כמה קריאות-ביניים של אי-הסכמה. אבל הכל היה באורח תרבותי.

תמהתי קצת על כך שתושבים כה רבים מוכנים לבוא לפגישה בליל-שבת, תחת לצ'פון כתוכניות-הטלוויזיה. החידה נפתרה חישמה: הפגישה התחילה אחרי גמר התוכנית של ריבקה מיכאלי, טיבה למטיבה, ואז הפעילו בני כפר-תבור והסביבה את מכשירי-הוידיו והתפנו להעולם הזה.

זה היה ערב נעים ולמרות שנפילתי, כשעליתי על הבימה). העולם הזה הוא מוסד ישראלי, אמר הכט, ונראה כי רבים מהנוכחים הסכימו לכך. בנוף של הר-תבור, בין אנשי שושניים אלה, באמת הרגשתי שאנחנו חלק מהארץ.

ערכת (ראו) יעקב אגור, לחזית הדרום. הצענו למיפקדה בטסה, ולא מצאנו שם איש מהמפקדים הבכירים. החלטנו לרדוף אחרי אריאל שרון בתוך לתעלה.

נתקעתי, במכונית הפרטית, בתוך פקקי-הענק, שהשתרעו לאורך כל הקילומטרים מטח-הער הצומת שלפני התעלה. תערוכת-מטר רפת של נושאי-גייסות, תותחים, משאיות אספקה ותחמושת, אמבולנסים, גשרים ניידים ומה עוד.

ככל פעם שנתקענו יצאנו מהמכונית, אספנו את החיילים בסביבה והצענו להם לכתוב פתקים למישפחות או למסור לנו את מיספרייה-שלפון של קרוביהם.

ליד הצומת מצאנו את עצמנו בשטח מופגז קשה. איש לא התקדם משם. זה היה סוף-המסע. חזרנו באותה הדרך. עברנו כמיספאת-שדה שבה שירת הדוקטור אריים סנה, אספנו גם שם פתקים ומיספריים, וחזרנו הביתה. בידינו היו הרבה מאוד פתקים, קרעים של הפיסטי-סיגוריות, כתובות ומיספרי-שלפון. כמשהו לילה שלם ישבנו — שתי טלפרי-ניסטיות ואני — והייגנו למישפחות. כדי

א.א.א.א.

העולם הזה

השבועון של ישראל

העורך הראשי: אורי אבנרי
מנהל: אברהם סימון
מנהלת מחלקת-מדעיות:
רינה מימרני

המערכת והמינהלה:
תל-אביב, רחוב גורדון 3
(ת.ד. 136, מיקוד 61001)
טלפון: 03-232262/3/4
פקס: 03-245130 (03)
המו"ל: העולם הזה בע"מ
הדפסה: הדפוס החדש
הפצה: גר
תל-אביב, יד חרוצים 7
טלפון: 03-377056 (03)

המנהל הכללי: רייד גרשוני-בין

כלב שחור

אלי דסה, העולם הזה

אחד החתולים שנרצחו לפני שהספקת לצרוח...

שעובר הכלב ליד חתול, הוא מקבל מכה ולומד את הקשר שבין הכאב לחתול. ואם אתם מוועזעים, או דעו שרבים מבעליהכלבים אכן מאלפים את כלבם לטרוף חתולים, וחתולירחוב רבים מסתר בנים חופשי ונידונים למוות אכזרי שכה, או להרעלה על-ידי פקחיעיריה, או לדריסה על-ידי מכונית. יש הרבה וטרינרים ברחבי הארץ שישמחו לקחת מחיר מוול על עיקור חתולות-רחוב. חשוב להתארגן ולדאוג לעקר את החתולות-הרחוב, המתייחמות מדי ארבעה חודשים.

שרה רון

מודיעין (מודיעין במידבר, יומן אישי, העולם הזה 19.7.89)

לפי אורי אבנרי נענשו המרגלים משום שדעתם לא התאימה לקונספציה של המיסד (אלוהים, משה) ומכאן לקח לגבי סכנתן של קונספציות. אך לדעתי צופנת הפרשה המיקראית ב' חובה לקחים חשובים בתחום המודיעין שאינם זהים בהכרח לדעת עורך העולם הזה.

ראשית, לעובדות: כיבוש הארץ, כפי ש' הוא מתואר בספר 'הושע'. איננו תואם את תחומי המרגלים, אלא דווקא את דעת המיסד. סד. ומהו הלקח המודיעיני המודיעין חייב לאסוף עובדות, לנתחן ולהביאן בשלמות כלל לפני הדרג המחליט, אך עליו להיזהר בכל הנוגע להסתק מסקנות.

על הדרג המחליט לשקול את המידע המד ריעיני כולו, אך עליו להביא בחשבון גורמים נוספים, כמו איסטרטגיה, כושר התפתח וכו'. התכונות ההופכות אדם לאיש-מודיעין מוצלח, אינן הופכות אותו בהכרח גם לאיש-מודיעין טוב. איש-מודיעין שוקל עובדות מוחשיות, כמו מאזן-כוחות (בלשון-המקרא תוארו תושבי הארץ כ'ליריענק', אנשי-מידות, 'נפילים'), גורמים חומריים וכיצא באלה. והכרעות איסטרטגיות חייבות להביא בחשבון גם גורמים מוראליים ושיקולים בלתי-מוחשיים כמו תכונות-הפיקוד, תושייה ועוד.

ולבסוף: תופעה ידועה היא שאנשי-מודיעין עיני נטו לא אחת לתבוסתנות ולפייסנות. למשל, ראשי המודיעין הבריטי, בין שתי מילחמות-העולם. וגם בארץ ידועה התופעה.

איתן פרידברג, רסח אפנע

הד"ר זאב שיינר, וטרינר, אמר על כך: 'לפי החוק, חובה על כל כלב, היוצא לטיול, לשאת מחסום על פיו ולהיות קשור ברצועה. נכון, החתול הוא האויב התורשתי של הכלב. לאיש אין הסבר ממתי ומדוע. יש כלבים שירדפו וירפו. יש אחרים שיתפסו את החתול וירסקו את מיפרקתו. בהרבה מהמקרים, רים, בעליהכלב מעודד את כלבו לטרוף חתולים באמירה 'תפוס'. ניתן לאלף כלב הטורף חתולים. האילוף ארוך, אך תוצאותיו טובות. האילוף נעשה באותה השיטה הנהוגה בלימוד הכלב לטיב לקבל מזון מזרים — התנייה. ככל פעם

מתי כראי לשתוק'. שגיאה נכנס לכנסת ב' זכות, איך לומר זאת, תאונת-עבודה, או יותר נכון, תאונת-דרכים.

לולא נהרג ח"כ מיכה רייסר בתאונת-הדרך כיום בכביש ירושלים, לא היה יהושע שגיא מגיע לכנסת, לפחות לא לפני שאחד מ'40 ח"כי הליכוד היה מפנה את מקומו. ח"כ שגיא היה המועמד מס' 41 ברשימת הליכוד לכנסת ה'12, שאליה נבחר רק 40 ח"כי ליכוד.

בני שפירא, בחיים

זיקת בחור

על הגדרות וזאולוגיות (שחל - בתי-עונה?), 'תשקיף', העולם הזה 19.7.89

לדעתי יש לעורכת מדור תשקיף. או ל' חברי ליכתב מיפלתג-העבודה, שאת דבריהם מביאה העורכת, בעייה וזאולוגית. אם השר משה שחל משנה את ריעותיו, בנושא פרישת מיפלתג-העבודה מן הממשל לה, חדשות לבקרים, אין הצדקה מדעית להג' רירו כבתי-עונה (הטומנת, כידוע, את ראשה בחול).

ההגדרה הזאולוגית הנכונה למיקרה של בעלי-חי המשנה ומחליף עמדה לעיתים תכור פות היא זיקת, המשנה, כידוע, את צבעיה, חדשות לבקרים.

צביה בורנשטיין, רחובות

תבוסתנות מודיעינית

על לקחים המתבקשים בתחום ה'

ש משדה מרכז ומכך מאוד בהתה פכותה החטופה של חיה שלווה, המוכרת לך, לייצור אכזרי וכמו אחר לגמרי. בספרו כלב רבן, מספר רומן גארי על כלב אסופי שאימץ לביתו. הכלב היה נינוח ושקט, עד שהופיע אדם שחור. אז הסתער הכלב, פיו מעלה קצף ועיניו מביעות שינאה איזומה. הכלב החביב הפך לחיה נוראה, לטורף מורעב, הרואה את הבשר אך אינו יכול להגיע אליו. לכלב קראו כאסקה.

בשכונת-בנובונג'ירה בצפון תל-אביב מג' דלת מיספחה חביבה כלב שחור. לכלב קור' אים בלקי, ובלקי טורף חתולים.

מדי יום, בשעות הצהריים, יורד ב'המיש' פחה, בן ה'11, עם בלקי לטיול-הצידי היומי. הילד תמיד רואג לצרף חבר למסע. הם ניגשים לאחת מחצרות השכונה, משחררים את בלקי מחגורתו (על מחסומיה מי חושב ככלל), מורדים כי אכן ישנם די חתולים בחצר הנבחרת, ונותנים לבלקי פקודה להסתער.

בלקי אינו מאכזב. עוד לפני שהספקת לצרוח את הצרחה הראשונה, וכבר מונח בפיו החתול הראשון. הוא מרסק בשניות את מיפרקתו. לאחר שהרגו, הוא מקבל ל'שופי' עידוד מבעלי, ופקודת-הסתערות נוספת. פה מבצע בלקי הסתערות מסוכנת. הוא לא סתם רודף אחרי החתול. הוא מונק כאויר, ותוך כדי גילגול מרשים הוא מותיר את קורבנו חסר-סיכויים לחלוטין. עוד חתול נטרף.

זה אכן בילוי נפלא לחופש הגדול. זה גם נראה להוריו של הילד כמוזן מאליו. הכלב טורף-חתולים, הוא הרי כלב-צייד, כפי שהסבירה האם, כשהתבקשה להגיב. האב חושב שזו דרך חינוכית מצויינת להשיר את בנו להתגברות בעתיד לסיירת מובחרת.

תורה ברבים לא רק בירושלים, אלא גם, לפי הזמנת הקהילות באותם מקומות, בערי בוכ' רה, בטשקנט ובסמרקנד, וכמו כן הוא גם נודע ברבים בכישוריו האמנותיים. הוא היה מטובי סופרי הסת"ם, שכתב סיפרייתורה ומזוהות ואף עיצב פרוכות לארונות-הקודש, ואת כישוריו אלה הוא הוריש לבנו.

אליהו ורסנו, ירושלים

שלושה ועוד אחד

על ירדת-כוחו של המערך בכנסת (הנדון), העולם הזה 26.7.89

זה נכון שהמערך ירד מ'47 מנרטים בכנ' סת העשירית ל'44 בכנסת ה'11. אבל אין זה נכון שהמערך ירד מ'44 מנרטים אלה ל'39 בכנסת הנוכחית, ה'12.

למעשה הפסיד המערך בין שתי הבחירות האחרונות רק מנדט אחד. כי על '44 ח"כי המערך בכנסת ה'11 נמנו גם אנשי מפ"ם וגם עבר אליהאב ראושה, ולכנסת ה'12 נבחרו, כידוע, שלושה אנשי מפ"ם כסיעה נפרדת, וכנ"ל ראושה. כך שבכנסת ה'12 מצויים 43 איש מן המערך המקורי: 39 אנשי מיפלתג העבודה, פלוס שלושה אנשי מפ"ם, פלוס ראושה.

עקיבא פריימן, תל-אביב

תאונת-עבודה

על כניסתו של איש-ליכוד לכנסת (יומן אישי), העולם הזה 26.7.89

אין זה נכון שאלוף (מיל') יהושע שגיא נכנס לכנסת כח"כ מטעם הליכוד, בזכות ה' עובדה, שכדברי העולם הזה, הוא "ידע היטב

דצו. יאמר

על אמירת קדיש על קברו של בנימין תמוז (טכס דתי לכנעני, העולם הזה 26.7.89)

מה כל כך נורא בכך ששני בניו של בנימין תמוז אמרו קדיש על קברו.

נכון ש-בנימין תמוז התנגד לדת היהודית ונכון ש-הוא לא עזר לו. אבל תמוז גם היה אדם מאוד מפוכח ומאוד ענייני, ודי ברור לי שזא היה סבור, לוא היה יכול להתבטא אחרי מעשה, שמכיוון שנפטר, נפטר ולא איכפת לו מה יאמרו אחרי מותו. ירצו לומר קדיש, שיאמרו: יעקב ב'נר, בתל-אביב

העיקר שיהיה וודקה

על קריאת ילד בשמו הנכון (מיכתבים), העולם הזה 19.7.89

מה רצוה הקרא אשכנזי מיריעות אחרונות שעשה מאחיתופל אחיתופל. זאת רמת-התר' בת בארץ. עובדה. לפני כמה ערכים נכנסתי לפאנל ולקח — לא שיכור — התעקש אצל וברמן שיגישו לו וודקה זמנהוף. זמנהוף כן, זמנהוף

התברר שאותו לקוח התכוון לוודקה הרר' סית הטובה, זאת של סמירנוף.

חיים ברזלי, תל-אביב

הערכה מוצדקת

על תגובה של מתראייני (שרון מת-ריס), העולם הזה 26.7.89

אני מסכים במאת האחוזים עם תגובתו של ענהל שוכנת-המכוניות, שכתבתו תרמה ללי' סד, ומשתבקש על-ידי כתבת העולם הזה לשוחח עימה על נושא זה, הציע לה, בתגובה, להיפגש, אבל לשוחח על בחורות.

סודות זה כאמת דבר יותר מעניין מאשר הליכוד. ישי מונטגו, חיפה

שותקים למזכרת

על התייחסות אנפרית למסעיה-שמנות (זיונים זה הכל), העולם הזה 26.7.89

אז משה ר' מן הטלוויזיה לא עשה את זה. זה לא עשה את זה עם כל הגברות האלה מן הסלודייה, כפי שמשיצו מפרטים זאת במסעיה-השמנות נגדו.

אבל אלי התייחסות המתאימה לתופעה כזאת היא כמו זאת המיוחסת לאחד הדיפלומ' סים המצויים הבכירים במוסקוה, ממסופר עליו שכאשר אנשיהריגול הסובייטיים הופי' עז אצלו בוקר אחד כשבאמתחתם צורות-צ' לומים, שבו נראה אותו דיפלומט בנסיכות מאד-מאד אינטימיות עם מיכר מרהיב של צעירות רסיות, והודיעו לו שאם לא ישתף פעולה ולא יתגייס לשרותם, יועברו הדיפלומט סים לאשתו ולממשלתו, ביקש הדיפלומט לעיין בתצלומים, בהר כמה מום והודיע למבקריו: בסדר גמור. אלה תצלומים יפים מאוד. תשלחו אותם למי שאתם רוצים, רק עשו לי טובה והכינו לי כמה עותקים מזה וכמה עותקים מזה, למזכרת'

רון דניאלי, תל-אביב

בן ציר-הפרכות

על ייחוסו של צייר, ספרדי טהור (תמורוים), העולם הזה 19.7.89

מה שסופ' על בן צירנו, הצייר משה קסטל, במדור חמוריים, הוא רק אפס קצהו. קודם כל, לפי המסורת, מתייחסת מיספחת קסטל' קאסטל ליהודה הלוי, גדול משורירינו. ושנית, אביו המנחם של קסטל, הוכח יהודה קסטל וזכרנו לברכה, שנפטר בשיבה טובה בשנת תרצ"ו (1936) והוא בן פ"ה, הרביץ העולם הזה 2710

חתול שחור בין קיסר לגאון

בין מזכיל ההסתדרות, ישראל קיסר לבני גאון, מנכ"ל "בור", עבר חתול שחור. הסיבה: עקשנות גאון לסגור מיפעלים ולפטר עובדים. בין היתר גם כחירואן. קיסר, הלחוצן לקראת הכחירות, מבקש שקט תעשייתי, אבל גאון מתקשה לספק דרישה זו.

התקפה על

מערכת המישפט

יחיאל בךעמו, מי שהיה מזכיר ראשי של בית-המשפט השלום בתל-אביב והורשע בעבירות שונות, התיימש משיטת המישפט בישראל. הוא נידון למאסר ועידעורו נדחה, גם בקשתו לדיון נוסף נדחתה השבוע. הוא מתכנן מיתקפה על מערכת בתי-המשפט והשופטת ויקטוריה אוסטרובסקיכה, שדנה אותו. הוא מקווה כי אם תוגש נגדו תביעת-דיבה, יוכל להעלות שוב את כל טענותיו לפני בית-המשפט.

יזומה למען רבנים

בסארים מתארגנת יזומה של אנשי-דת ואישים יהודיים ולא-יהודיים לתמיכה ברבנים משה סרויסה מבית-ישמש ומרדכי מלכה ממרשב חצב, שהשתתפו במיפגש טלדור. מאז המיפגש מופעלים עליהם איומים ולחצים מצד הרבנות הראשית ומצד אנשי-דת ואנשי הקהילה שלהם. במקביל מתארגנת יזומה כזאת גם בארץ.

566

ביום השני, ה'ד באוגוסט, מסר דובר צה"ל על 447 הרוגים פלסטיניים בשטחים הכבושים. מיספר זה כולל הרוגים מירי חיילי צה"ל בלבד. לפי ספירת "העולם הזה" עומד מיספר הרוגים הפלסטיניים על 566. לעומת זאת, מוסרים מקורות פלסטיניים על 700 הרוגים פלסטיניים, לפי הסירוט הבא:

- 494 הרוגים מירי חיילי צה"ל ומתנחלים.
- 81 הרוגים כתוצאה משאיפת גז.
- 48 הרוגים ממכות ומהתחשמלות.
- 77 הרוגים מסיבות אחרות.

אין מוצא לרשויות

שר-הפנים, אריה דרעי, מסובך עם הרשויות המקומיות. בתקופה ששימש מנכ"ל-המישרד הוא אישר להן חריגות, ועכשיו, בעיקבות הביקורת הקשה על מצב הרשויות, מעורר השר הקמתן של חברות עירוניות לפיתוח בכל יישוב, מאחר והוא רואה בזה דרך לגייס כספים מהשוק הפרטי לפעילות הרשויות המקומיות. הכעיה היא שדרך זו תעמיק את הפער ברמת השרותים שיכולות לספק רשויות מבוססות, לעומת שרותים שתוכלנה לספק רשויות שאין להן אפשרות לגייס משקיעים. הרעיון מעורר התנגדות, מאחר ורואים בזה דרך לחריגה מהתקציבים המקובלים. סכור להניח שהאוצר יפעל להכשלת התוכנית כמיסגרת ועדת-הכספים של הכנסת, כך שתיוותר הרשויות לשיקום מוטלות בספק.

אפל שומר על כוחו

למרות הכל, דויד אפל עדיין שומר על כוחו. בפריימריס למינוי מזכיר מועצת-הפועלים באיזור תל-אביב ניסה מחנה שמיר-ארגס לשבור את הוויכוחיות של אפל, האיש החוק במחנה דויד לוי ובמחנה תל-אביב. מחנה שמיר-ארגס הציב כמועמד את עקיבא נוף. ואילו במחנה לוי נוצר קרע: בן-ציון מורדו, איש לוי, הריץ את עורך-הדין סיני קהת, המועמד של דויד אפל היה דויד צבי, חבר מועצת-העיר.

למרות הפילוג במחנה לוי והדמות האטרקטיבית שהציג מחנה שמיר-ארגס ניצח אפל, והדוכיח שהוא עדיין הכוח הדומיננטי במרחב תל-אביב, המרחב הגדול בליבד.

ללא ליווי

טדי קולק מנסה להוכיח שעדיין אפשר להסתובב בחתשויות בעיר העתיקה. ראש עיריית ירושלים הוזמן לסיור עם השר אהוד אולמרט בעיר העתיקה. אולמרט בא כשהוא מלווה באנשי מישר-הגנבל וכוחות הביטחון. אולם קולק לא היה מוכן לסיור כך ברובע, בטענה שזה רק מגביר את הניכור בין פלסטינים וישראלים. אולמרט נאלץ לוותר, והסיור נערך ללא ליווי של כוחות-הביטחון.

אולמרט

בשמאל פוחדים מפני השתלטות

לדעת הימין, המדינה הפלסטינית בפתח. אבל הימין יוק.

אליקים העצני: "מדוע דווקא ברגע המכריע כל

המחנה הגדול הזה משותק, אובד דרך,

אילם?" אבי פרחן: "יש חולשה, חוסר-אונים, עוד

הכגנה, עוד לצעוק, והכל נליכך לא-מעשי!"

גידעון סער (סרצזסקי)

תיסמונת

התחיה: גאולה כהן, יש חולשה, חוסר-אונים...

על ההורמנות שנתן להם שמיר לזנק לעכר מדינה פלסטינית באמצעות בחירות פולי-טיות ביש"ע... הפלסטינים תובעים ריבונות. ממשלת-ישראל איננה תובעת ריבונות. במ צב כזה — מי לדעתכם יוכה בתהליך של משא-ומתן? המסקנה המעשית שמציע נאמן לקוראיה: על 75 אלף היהודים ביש"ע להת-עורר, להבין לאן הם מולכים ולפעול... במ קום לקוות לישועה בזכות סירוב ערבי — שלא יבוא — עליהם לקום ולהיאבק.

הגוש משותק

ב ניגוד לגודל השעה ההיסטורית, לפי תפיסתו, נאלם הימין דום דווקא ברגע כזה. בעוד שמפילגות ותנועות-המחאה של השמאל מקיימות פעילות הסברה ורחוב עניפה: עצרות, כנסים, הפגנות, פגישות עם פלסטינים — התנועות והמפילגות שמימין לליכוד אחוזות שיתוק. הסיבה המרכזית לכך היא הפילוג בין המפילגות. הכוחות שמימין לליכוד התחוקו אלקטורלית בסך הכל — אך בשטח הן נחלשו.

המגמה החשובה מכולן היא שהימין ה-קיצוני עבר מתהליך בעל דינמיקה של אי-חוד, לתהליך בעל דינמיקה של פירוד.

ה קרב הגדול, המכריע, שהם ציפו לו במשך שנים, על גורל ארץ-ישראל השלמה, הולך ומתקרב. דווקא לקראתו מתק שות שלוש מיפילגות-הימין ליצור חזית אחת. הפלגנות, שנחשבה תמיד כנחלת השמאל, מכרסמת בימין בכל פה.

"ניצחוננו של שמיר בבחירות בישראל היה ניצחונה של פלסטין", כתב אליקים העצני בעיתון נקודה. ביטאון מועצת יש"ע.

כחוגים של נאמני ארץ-ישראל השלמה שוררת כיום אווירה של פסימיות, יאוש ודיכ-רוך. התחושה השלטת היא ש-שמיר הולך למכור את ארץ-ישראל, בעזרתם ובעצתם של "נסיכי הכתר השמלאניים" — דן מרידור ואהוד אולמרט.

כשטח הולכת ומתהווה המדינה-הפלסטית נית-בדרך. בימין מבנים שאם לא תחוסל האינתיפאדה, סיכויי השליטה של ישראל בשטח בעתיד — נמוכים.

גאולה כהן, יובל נאמן, רחבעם (גנדי") זאבי מתנבאים היום כסיגנון אפוקליפטי על ההירדררות המדינית והביטחונית העומדת להביא לחורבן.

הקונסנזוס בימין הוא שהמשמעות של תחילת המשא-ומתן המדיני היא אחת: נסי-גה ממרבית שטחי יש"ע ומדינה פלסטינית. יושב-ראש התחיה, הפרופסור יובל נאמן, התנבא מעל דפי נקודה: "הערבים לא יוותרו

ציון צפריה, תעלים הזה

רון קרייבילר

טראנספר רק של הפלסטיונים

רציניים לקראת איחוד, שדומה שרק הוא יוכל להפוך את מיפלגות הימין לכוח פוליטי רציני — למרות שהכל מכירים בכך.

גנדי, על אפשרות של איחוד בין התחייה ל"מולדת". ברור שאגרוף של חמש אצבעות חזק יותר משתי אצבעות.

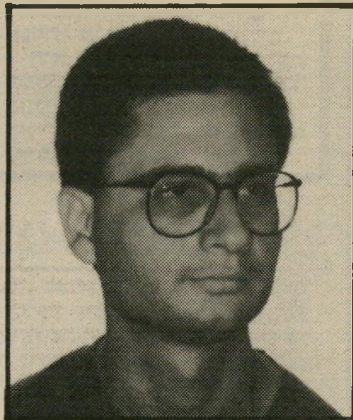
הפעילים עצמם, שרובם רוצים באיחוד, נאלצים להתבצר אישי-איש במיפלגתו.

● בתחייה חולשים חובשי כיפות סרו-גות וחסידי גאולה כהן.

● בצומת נמצאים בעיקר אנשי הת"ת יישובות העובדת: אליעזר גולן מ"סודר-המע" לה, חוסקה ירדנאי מנהלל, שמוליק ירעאלי מהמושבה כינרת, ויעקב טוביה מקיבוץ חמדיה הם הפעילים המרכזיים בתנועה.

● במולדת חולשים יוצאי זרועותיה ביטחון השונות. כמוכירות בת שיבעת החב"רים יושבים מלבד גנדי (אלוף מיל), גם סא"ל ארנון איתן, היום סמנכ"ל בוק, מזכיר המזכ"ר רות. הרכז האירגוני בני מז"אל, רויד שומרון, רכז ההסברה, היו אנשי בטחון ויעקב חרותי, היועץ המיטפטי, הוא יוצא לח"י.

חתך הפעילים בתנועה: אחוז צעירים גבוה (המשך בעמוד 14)

עוזר בביוף

ס'פוח בלי טראנספר — אסון

דנה בקבלת מסקנות ועדת החקירה לאירועי הטבח בצברה ושאתילה. אותו יום, שהחל בחילופי-גידופים, הסתיים ברצח אמיל גריני צווייג.

כעת, כשהתהליך המדיני נפתח — הימין "יוק".

במאמר אפוקליפטי, שנשא את הכותרת "למה אתם שותקים?" התריע אליקים העזני: "ירשם נא הדבר לזיכרון: מנהיגי המחנה הלאומי, לרבות ראשי ההתיישבות ביש"ע, לא נאבקו ולא הפגינו נגד המגמות ההרסניות המסתמנות זה חודשים רבים... היסטוריונים יתקשו להבין, מדוע דווקא ברגע המכריע היה כל המחנה הגרול והמפואר הזה משותק, חסרי אוריינטציה, אוברדרך, אילם."

אגרון שכזה

ה חולשה הכללית הואת מורגשת היטב בין פעילי הימין.

אבי פרחן, דובר התחייה ומראשי המתנחלים בחבל-עזה: "יש חולשה, חוסר-אונים. מרגישים שאי-אפשר להזיז שום דבר. עוד הפגנה, עוד לצעוק, הכל כל-כך לא-מעשי". מלבד שיתוף-פעולה, בעיקר במישור ה"פרלמנטרי", בין התחייה ו"מולדת", אין מגעים

רולטה הרוסית נעצרה, לבסוף, מול רתה של "צומת".

"צומת" היא ער היום העקשנית ביותר בהתנגדותה לכל שיתוף-פעולה בין שלוש המיפלגות. באופיה היא תנועה מימסרדית, המורכבת ברובה מיוצאי מפא"י ההיסטורית, ואינה מקיימת הפגנות סוערות, התנחלויות בלתי-חוקיות וכו'.

התחייה נכנסה בעיקבות הבחירות לחובות ככרים, וסגרה סניפים רבים.

"צומת", מטיבעה, אינה פועלת ברוחב, אלא מסתפקת בשיכנוע באמצעות מודעות בעיתונות וכנסים. "מולדת" פעילה קצת יותר משתייהן, אלא שהוצאותיה על ירחון היוצא כ-150 אלף עותקים מעורכות כ-25 אלף ש"ח, ומאפשרות לה להחזיק רק בסניף אחד שכבר (תל-אביב).

גם "גוש-אמונים", התנועה החוקי-פרלי-מנטרית המרכזית של הימין ב-15 השנים הי-אחרונות, משותקת. אין לה גרעינים חדשים של מנהיגים מאז הדור של פורת-זייסקצובר, ובאחרונה גם בה חל פילוג, עם פרישתו של הרב בנדון. אין לה מוסדות נבחרים פעילים, ומעולם לא נערך בה מיפקד-חברים.

"רשם" לזיכרון...

גם התנועות העל-מיפלגתיות האחרות של הימין כגון התנועה למען ארץ-ישראל השל"ח, או תנועות-דחוב צעירות שניסו להיות

עד לנובמבר 1987 (פילוג התחייה "צומת") היה כוח ימני אחר מימין לליכוד (פרט למאיר כהנא) — תנועת-התחייה.

היא הוקמה בעיקבות הסכמי קמפ-דייוויד, מתוך התנגדות להם. היא היתה קואליציה של כל הגורמים בימין הקיצוני: אנשי "גוש-אמונים" (בני קצובר, דניאלה וייס, הרב אליעזר ולדמן, חנן פורת), ניצי הימין בתנועת-העבודה (הסופר משה שמיר, צבי שילוח, יובל נאמן, אברהם יפה המנוח, הפרופ' שפרינצק), ויוצאי-הליכוד (גאולה כהן, הר"ר ישראל אלדר, הפרופסור יוסף נרבה המנוח).

בעת הפרישה מהליכוד, (בכנסת התשי-עית, 1979) היו לתחייה שני חברי-כנסת בלבד: משה שמיר וגאולה כהן. מאז התחילה התחייה בתהליך של התחזקות. בבחירות בי-1981 קיבלה שלושה מנדטים.

ב-1983 השתחרר הרמטכ"ל רפאל ("רפול") איתן מצה"ל, והקים את תנועת "צומת". לקראת הבחירות של 1984 החליטו שתי התנועות על איחוד ביניהן, וזכו בחמישה מנדטים.

יותר ויותר צעירים וכנינוער נהו אחרי התחייה, ובסקרים היא נעה בין 8 ל-10 מנדטים. הכל צפו שבבחירות 1988 היא תזנק מעלה, ותיהפך לכוח הפוליטי השלישי בגודלו בישראל.

אלא שחשדנות ואיבה בין מרכיביה וב-מיוחד הסיכסוך שבין גאולה כהן לרפול, הביאו אותה לפילוג נובמבר 1987, שנה לפני הבחירות לכנסת. מיספר חודשים לאחר-

האמיבה

צומת: רפול (עם רוברט מקסוול) סירוב עקשני, בלתי-רציונלי...

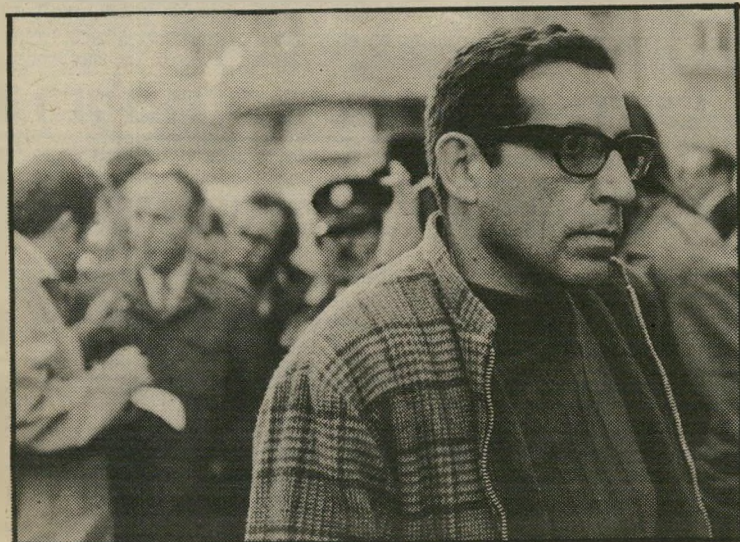
מכן הקים רחבעם זאבי את "מולדת", בעלת סיסמת-הטראנספר הקליטה. אחרי הבחירות האחרונות (1988) נוצר מערך פרלמנטרי חדש בימין: "צומת" ו"מולדת", שקיבלו שני מנדטים כל אחת, כמעט והשתנו לתחייה הוותיקה והמתפוררת, שקיב-לה רק שלושה מנדטים.

את המחיר הראשון של האיבה ההרדית בין שלוש המיפלגות שילמה "צומת". ל"צומת" היו חסרים 170 קולות, כדי להכניס את המנ-דט השלישי (יעקב טוביה, מקיבוץ חמדיה) לכנסת. מה שדפק אותה היה סירובו העקשני והבלתי-רציונלי של רפול, מנהיגה, לחתום על הסכם-עורפים עם "מולדת". שתי התגר-עות ניגשו לבחירות ללא הסכם-עורפים, והי-

מישקל נגד לשלום עכשוו ושפעלו בעיקר בתקופת מילחמת-הלבנון, שלום אכזב (של צחי הנגבי) וצ"ל (ישראל כץ) — כבר התחסלו מומן.

כל התקופה, ממילחמת ששת-הימים ועד מילחמת-הלבנון, היה הימין המוביל ב"קרבות-הרחוב" של הפוליטיקה הישראלית. גוש-אמונים הוביל אלפים לצעדות בשומי-רון, ואף להתנחלויות בלתי-חוקיות (סבס-טיה). התחייה הורידה אלפים לחבלי-ימית, כדי למנוע את הנסיגה משם. בתקופת מילחמת-הלבנון, כל הפגנת-שמאל זכתה במענה ימני מידיי. כך עמדו זו מול זו הפגנות ימין ושמאל בעד ונגד פיטורי אריאל שרון, כשהממשלה

מכה בימין

מולדת: רחבעם זאבי אגרוף של שתי אצבעות...

השקיה

התגלה

התגלה דויד בן-הרוש הי אמיתי מגיבורי ואדי סאליב. הוא התקשר עם מערכת המקומון החיפאי ודרש תקורה בעניין. הוא אינו שש להתראיין ואינו מתכוון לפרסם גירסה משלו למאורעות.

פריימרים - גם לכוסת

מחנה שמיריאנס מתכוון לאמץ את שיטת הפריימרים גם בבחירות למועמדי הליכוד בכנסת. הפרשנים הפוליטיים לא איתרו את ההשלכה החשובה מכולן של הפריימרים שנוסו בבחירות להסדרות, ושואצו על-ידי מזכירות הליכוד בעיקבות המלצה של ועדה פנימי-מפלגתית בראשות דן מרדור.

מרדור

- יש כוונה לאמץ את השיטה גם בבחירות לכנסת. שינוי כזה יזכה את אנשי מחנה שמיריאנס ביתרונות ניכרים: עקיפתו של המרכז, בעל הלקיחה האידאולוגי הימני קיצוני.
- בבחירות מסוג זה תהיה עדיפות מכרעת לדמויות תיקשורתיות פופולאריות, כמו דן מרדור, בני בגין ובנימין נתניהו, והן מחלישות את התלות בעסקני מפלגה.
- בשיטת בחירות כזאת יש משמעות לכסף, ויידרוש אנשים בעלי בסיס כלכלי איתן.
- בשלב הראשון ייבחרו מועמדים לפי אזורים בכל רחבי הארץ, ובשלב השני הם ידורגו במרכז-המפלגה.

שליחות עיתונאית מכוויית

ביום הרביעי השבוע מגיע לארץ עיתונאי של שבועון מכוויית בשם "אליקטדה". זהו פעם ראשונה שנציג של שבועון כווייתי מגיע לארץ. העיתונאי, חוסיין חסנין, הוא כתב העיתון, היושב דרך-קבע בקאהיר. הוא יראיין את משה ארנס ושימעון פרס, יסייר בארץ ויפגש עם שורה של אנשים, ביניהם אנשי משרד-החוזק וראש עיריית ירושלים, טדי קולק.

חוף כשר ביס-המלח

שרה-פנים, אריה ררעי, אישר הקמת חוף גלאטיכרשר ביס-המלח. המועצה האזורית תמר, בראשות משה שמיר, יזמה את הקמת החוף על רקע פניות מהארץ ומהעולם שנופשים חרדיים אינם יכולים להגיע לאיזור, בהיעדר תנאי צניעות נאותים. הפיתוח והתשתית ייעשו על חשבון משקיעים פרטיים. תהיה חצי צה מחולטת ברחצה בין גברים ונשים, ובמקום גם תפעל מיסעדה גלאטיכרשר.

אין חדרים במצודה

ביום השני התקיימה במצודת זאב פגישה ראשונה של מטה-הבחירות של הליכוד להסדרות. לחברי המטה התברר שעדיין לא הוקצו להם חדרים במצודה. כרגע ממתנים הכל לשובר של מנכ"ל הליכוד מחזיל, לקראת סוף השבוע. רק אז יתחילו בשעילות מעשית בשטח.

סובייטי אוסף מדליות

פנייה יוצאת-דופן מפולין הגיעה השבוע למנכ"ל החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות, אליעזר שילוני. אזרח סובייטי, הלומר ארכיאולוגיה נוורשה, פנה להיות מגוי על הנפקות החברה. זהו המנוי הסובייטי הראשון של החברה, והוא מצטרף לשורה של מנויים מסין, הונגקונג, הודו, בנגלהרדש ואחרים.

רולט-כביש בסרט חינוכי

מרסל אורן, אביו של הילד ברוך אורן ז"ל, שנהרג במישחק רולט-כביש בכביש חיפה-תל-אביב, יזום, ביחד עם מפיקה-סרטים, זאב פישר, סרט, שנושאו המלחמה בתאונות-הדרכים וברולט-הכבישים. המחיר הסרט מוערך ב-20 אלף דולר, וברגע שיושג הסכום יצטרפו לצוות-ההפקה אנשי חינוך שיכתבו את הסרט. שר-החינוך-והתרבות, יצחק נבון, הודיע שמישררו יעניק לסרט 20 אלף שקל.

הבטנטים של זווילי

ניסים זווילי, המזכיר הכללי של תנועת-המושבים, עומד לפתוח במיבצע של מהפכה כלכלית במושבים. בעיקבות התקדים, שנוצר על-ידי מינהל-מקרקעי-ישראל, המוכן לאשר הכנסת תעשייה זעירה למושבים, ינסה זווילי לאשר שימוש בקרקע חקלאית גם לתיירות. פרויקט נוסף שלו הוא ניסיון לנצל את הרפורמה בשוק-הדלק להקמת חברת-דלק, תוך כדי ניצול מיקומם המרכזי של המושבים. זווילי ינסה לגייס משקיעים ולפתח רשת תחנות-דלק על קרקעות מושבים, ולהקים ליד כל תחנה מרכז-מכירות למוצרים חקלאיים.

זווילי

שבוע ימים ליד גינין. מילואים עם

בגאווה. ירוק לבן שחור ומשולש אדום צמוד אליו.

"הרא", מצביע המפקד על הדגל ואחרי-כך על האב. "הרא הרא", הוא מסמן בתנועת-יד כיצד יש לתלוש את הדגל. האב מסתכל בייאוש אל החיילים ומנסה להביע את חוסר-האונים שלו אל מול הדגל המתנוסס בגובה כה רב. העיניים מתחננות. הייתי רוצה לעזור, אבל איך אפשר?

"תביא סולם", צועק המפקד בעברית וחוזר בערבית. "הרא הרא", בשילוב עם כמה תנועות-ידגליים המסמלות עלייה בסולם. מחפשים סולם. השמן עדיין יושב על שני הכיסאות. הבן השני גומר לכסות את הסיס מה. הצמיג כבר רועד.

הסולם מגיע, והאב עולה בצעדים נמרצים עד לשלבים העליונים. שם הוא מנופף בידיו כלפי מעלה ומוכיח למפקד שעדיין הוא מריר

השמן
ה עובר בשום דלת סטנדרטית, יצא עטוף גלביה לבנה וארוכה. הוא הסתכל סביב במי בוכה, מיצמץ בעיניו, כאילו זה עתה התעורר, וסימן בידיו תנועות של סאלה — מה רוצים ממנו בכלל.

דקות ספורות לפני כן התפוצצו בפתח ביי תו כמה רימוני-הלם, שהם רימוני-יד המתפר צצים ברעש גדול, אך אינם גורמים כל נזק. נורו גם כמה יריות, אבל השמן כאילו ראה בראשונה כחיו את החיילים העומרים בחושך ליד ביתו ומסמנים לו בתנועות עצבניות לבוא ולפנות את מחסום-האבנים המונח על הכביש.

"הרא", מצביע מפקד-הסיוור על האבנים, "הרא הרא", הוא מוסיף ומצביע על השמן ובתנועת-יד מנסה לקשר בינו לבין האבנים. "הרא הרא הרא" הוא מסיים, ומסוכב את ידו בתנועות המסמלות פעולת-ניקוי יסודית.

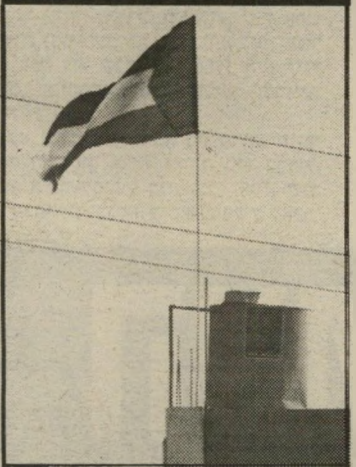
השמן לא נוקק לשפה כרי להכין מה רוצים ממנו. כאנגלית עילגת הוא אומר. "איי רונת נון, איי זאסט גוו טו סליפ". "הרא הרא", מנופף מפקד-הסיוור בידיו ומצביע על הכביש, והשמן מתנהל בכבוד אל עבר האבנים והי צמיג הבורע.

בינתיים מוציאים אנשי-הסיוור עוד שלי שה אנשים מבתיהם. אב ושני בניו נקראים אל המחסום לעזור בפניו. אחרי שהרים אבן גרר לה קורע השמן את הגלביה שלו ונשרטט בביט נז. הוא מתקשה בנשימה, מזיע כולו ומבקש מנוחה. מפקד הסיוור מאשר, וכו כרגע יוצאת מאי-שם נערה צעירה הנושאת שני כיסאות. השמן, שכיסא אחד לא מסוגל לקלוט את ישבנו, מתיישב על שניהם לצד המחסום. החיילים נעמדים לידו.

"הרא הרא הרא", צועק שוב מפקד-הסיוור ששכל "הרא" מלווה בתנועות-ידים, והאב והילדים מפנים את מחסום-האבנים ורוחפים את הצמיג הבורע לצירי הכביש.

השמן יושב בשקט, בצד, כשלפתע מגלה החייל מאחורי גבו את הכתובת שנצבעה על הקיר. המפקד מצביע על הכתובת וחוזר ומהא הרא הרא" האינסופי, כשהפעם מסמנות ידיו תנועות של צביעה ומחיקה. אחד הילדים נשלח להביא דלי של סיד לבן וחוזר עם דלי ומיברשת. המפקד מסמן שוב תנועת מחיקה, אבל אחרי כמה הנפות מיברשת מתברר כי בדלי יש רק אבקת-סיד לבן ללא מים. מיה מיה, אומר המפקד, גאה במילה הנוספת שלו, והילד רץ להוסיף מים לסיד. השמן עדיין יושב ליד הצמיג הבורע, האב והבן ניגים שים לקבל את התעודות בחזרה.

הדגל

נעת סרטוט, תעלים חוז

חק כרי שלושה מטר מהדגל. כדי לחזק את טיעונו הוא עולה שלב נוסף בסולם, ומנסה להרשים את המפקד בתנועות-ידים שאינן יכולות לגעת.

המפקד לא מתרשם וממשיך להצביע על הדגל. האב יורד מהסולם, לוקח את הבן על כתפיו והם מטפסים שוב, מתגנדים בכבדות עד לשלבים העליונים. עכשיו מפריד רק מטר בין הידיים המושטות וסמל האומה הפלסטינית המתעוררת. המפקד לא מתרשם מהמאמץ צים ומחכה בסבלנות לפיתרון חדש. האב והבן יורדים, והבן ניגש לחפש מקל. אחרי-כך הם עולים בשלישית — סולם, אבא, בן, מקל. הדגל נכנע.

לילה בטובס בין שכם לג'נין.

החומוס

פיג משה, תעלים חוז

הוא הוא יוציא קערה מלמטה, לא לוקחים, אומר לי ניר, כשאנחנו מת-קרים אל החומוסיה הקטנה, הממוקמת 50

אמי שירי, נ.פ.מ.א.

התצפית את הרכב רק כשעה שהוא עובר לידה. חשבנו שיהי לנו די זמן לעבור. בתחילת ההתקוממות היו הנהגים הערבים מכבים פנס אחד, כרי שבתצפית ידעו שמדובר ברכב ערבי. היום עוצרים מחסומי צה"ל מכוניות הנוסעות עם פנס אחד והנהגים נדי רשים לחבר את הפנס השני. שיטה אחרת שבה משתמשים המקומיים היא איתור רצוף בווינקר הימני. נכנסים לכפר כשהמאות פרו על כבר מרחוק. גם על שיטה זו כבר עלו המתנחלים והצבא. יש גם נהגים המפעילים בכניסה לכפר את הצופר. שלושה ציפצופים מהירים כדי שהתצפית תדע שמדובר ב"כרי חותני".

בכניסה לג'נין היה שקט. לא מחסומים ולא צמיגים. נסעתי במהירות 70 קמ"ש, כדי לא ליצור התנגדות גדולה לאכן שעלולה להגיע מהחיות. יד אחת אוחזת בהגה ויד שנייה בכור ננות להגן על הפנים. לירי ובמושב האחורי הוציאו החיילים את נישקם אל מחוץ לחלון בניסיון להפחיד וזרקים פוטנציאליים.

עברנו 400 מטר עד שהגיע המטח הראשון. האבנים נחתו מסביב. הגברתי את המהירות והרגשתי שאנו מתחמקים. אכן אחת פגעה בפח. השאר נפלו מסביב. עברנו כבר כ-700 מטר, ואז נכנסנו אל תוך המארב השני. האבנים הגיעו מכל הכיוונים. ירדתי שצריך לעי בור עוד קילומטר אחד. ישבנו כפופים, תמי רנתי בין האבנים ויצאנו גם מהמארב השני. עברנו קילומטר שלם, ואז הגיעה הלכנה. היה חושך והזורק, שלא כחבריי, עמד לצידו הכי כיש, מאחורי פחי האשפה וזרק בכיוון ישר. ראיתי את הפגיעה.

לחצתי על הגאז בניסיון להתחמק. צעקתי לחברים שאני בסדר ושיתחילו לירות. שניהם התחילו לירות באוויר. לא ראינו כלום. לא היתה שום מטרה. ירינו מפחד, ונמלטנו כשי האבנים עדיין רודפות אחרינו. עוד דקה ויי צאנו מג'נין.

מטר מגדר המחנה. החישוב פשוט: אם הם משתנים לחומוס שלך, הם צריכים להחזיק בנפרד את הקערה המיועדת לערבים. כדי להיות בטוח צריך לעמוד ליד הרוכן כשעה שהמוכר מכין חומוס לשכניו ולוודא שהחומר שלנו יוצא מאותה הקערה.

בכניסה לחנות יושבים שניים. צריך להשיג גיח עליהם כשעה שמכניס לנו את החומוס. מגישים למוכר את הצלחת הצבאית הכחולה ומבקשים חומוס. הוא לוקח את הקערה המורחת על ידו ומתחיל לערבב. אנחנו רגועים. הקערה הזאת היתה בשימוש שוטף. הוא מעיר בכ חומוס וטחינה, ותוך שניות נהפכת העיסה למנה נאה.

לפתע הוא לוקח בקבוק ובו מים עכורים ומתחיל לשפוך לתוך העיסה. הבקבוק נשלף מכין שלושה בקבוקים רומים. שלושתם אינם מלאים. אני מנסה להריח את טיב התוספת. כנראה מיץ לימון מעורב במים, אבל לך תדע. בקבוק אחד יכול להיות מיועד ליהודים. הצלחת מתמלאת. תנועת אצבע אופיינית מסדרת את העיגול המושלם. אחר כך הוא מוסיף שמן וחותר עגבניות ומלפפונים, ואנחנו חוזרים עם הצלחת לבסיס.

אף אחד לא מצטרף אלינו לחומוס, וגם ניר עושה רושם שאינו רעב. אני מנגב פינה צנור עזה בפאתי הצלחת ונמנע מלספוג את השמן שבמרכז. החומוס טעים, אבל מי אמר ששתן אדם חייב לקלקל טעם של חומוס?

ענת סריגוסקי, העולם הזה

האינתיפאדה נגמרה

אמי שירי, נ.פ.מ.א.

ל א אבן, לבנה, וראיתי אותה בכל חלקיק מהשניה, שבה עברה את 20 המטרים שבין צד הכביש הימני לבין מרכז השימשה הקידמית של מכונית. נרמה לי שגם ראיתי את הילד שזרק אותה. אבל יכול להיות שזו סתם ערימת עפר, שהיתה מאחורי פחיהובל. עפנו זה מול זה, האבן ואני, במהירות משרתפת של 140 קילומטר כשעה, עד שנפגשנו כקול פיצוץ עז, שזימן את ניצחון האינתיפאדה על הלוחם הישראלי.

ברכתי את הפיאנים הארוורים שיוודעים לעמוד בתקו, ולא יזיפו עם השימשה הקידמית שלי, שהתרסקה כולה והפכה למעטה שלג לבנבן, מבלי שהאבן הצליחה לחדור אותה. בפה הרגשתי את טעם המכה שלא ספגתי, מיששתי את השניים והאף שנשארו שלמים והרגשתי רק את רסיסי ההוכיכות על השערות והמרים. אם הלכנה הזאת היתה חרדרת את הוכיכות, היינו עכשיו מרוסקים לצד הכביש.

שלושה חיילים במכונית פרטית. מעשה טירוף בשטחים הכבושים, הנשלטים היום כמעט באופן מוחלט עליידי זורקי האבנים. יצאנו עם ליווי עד לצומת הנק, ואחרי כך הרגשנו די בטוחים לעבור את 20 הקילומטרים עד לקו הרוק. הקטע המסוכן, זה העובר בפאתי ג'נין, אורכו כקילומטר וחצי.

חשבנו, שאם נעבור במהירות בחושך לא יהיה את המיספר הצהוב ולא יספיקו לזרוק. זילולנו כיעילות ילדי האינתיפאדה. בכל כניסה לכפר ערבי יש תצפית המוריעה לכוחות בפנים מי מגיע. בחושך מזהה

את היריעות על סיום האינתיפאדה קראתי למחרת בעיתונים. המקורות היו צבאיים. כנראה ממקורבי האלוף עמרם מיצ'נע, הרוצה לצאת מהגדה בתחושת ניצחון. אם האינתיפאדה הסתיימה, כדאי שתדעו מי מנצח. בכבישי הגדה שולטים הפלסטינים. אי אפשר לנסוע במכונית בעלת מיספר צהוב. גם רכב צבאי אינו יכול לנסוע מבלי שיוורקו עליו אבנים. כל רכב צבאי מינהלתי נזקק לליווי. הפלסטינים שולטים בכבישים שילטון חלקי כמשך היום ושילטון כמעט מוחלט בלילה. הם שולטים גם בתוך הכפרים פנימה ובמקומות הרחוקים מהצירים הראשיים. למרות אלפי הלואים, מאות ההרוגים, אלפי הפצועים, הלחץ הכלכלי — המוראל של תושבי הגדה גבוה והאנשים עומדים כלאח. במילחמה שבין חיילי צה"ל ואלפי הילדים אין תיקו. הילדים ניצחו. הם לא יכולים להפסיד.

השמן הסתכל על מפקדהסיוור. בחיור שקט אמר "גוד ניטי", ונכנס חזרה לביתו. הכיסאות נשארו לצד המחסום ורק הדגל עוד בער לו בתוך הצמיג שלצד הכביש.

ליהודים יש מיספר צהוב ולכן התצפית מזהה אותם כבר מקילומטר. מה שנותר זה לסמוך על חסינות הזוגיות המיוצרות ביפאן

שמואל שמיטוב

העם

עוגה של אש

באינתיפאדה נהרגים ונפצעים אנשים משוני הצדדים. אבל

באינתיפאדה גם חונגים. נבול חוסר-הפעם.

כל מילחמה מתנהלת בשני מישורים. במישור אחד נטושה מילחמתם של החיי לים. מילחמה של מוות, פציעה, נכות, אכזריות, חתר וחרס, דם ודמעות. במישור אחר נטושה מילחמתם של הגנרלים. מילחמה של חיצים על גבי מפות, ניי רות, הודעות-ניצחון ופזילה אל סיפריההיסטוריה.

המילחמה הקרוייה אינתיפאדה אינה יר צאת מכלל זה.

רעיון חולני. מימים האחרונים התפרסמו ידיעות עליונות על שורה בלתי-רפוסקט של מסיבות של חילופי-אלופים. בדרום התחלפו אלופי-הפיקוד ונערכו מסיבות. במרכז התי חלפו אלופי-הפיקוד ונערכו עוד מסיבות. בכל המסיבות היו שרים, אלופים, בדרנים, ידידים ונכרי-משפחות, והכל היללו את הכל. במקום אחד היה גם סקנדליוזטא סכיב שיר שאיש לא הבין אותו, אך שהכל הסכימו שלא היה במקומו במסיבה כזו עליוה. כל זה גבל בחוסר-טעם. אך השבוע עבר מישוה את הגבול הזה.

זה היה באחת המסיבות לכבוד סיום תפי קידו של עמרם מיצנע, אלוף פיקוד-המרכז,

כל הדיבורים שנשפכו במסיבות-האלופים כיון, ניצחה האינתיפאדה לאורך כל החזית. לא זה בלבד שלא "גדענה", כפי שהבטיחו האלופים והפוליטיקאים מדי חודש, אלא שהיא הפכה עוברת-קבע. מיספר ההרוגים — וכיניהם ילדים וילדות, נשים וגברים — עלה בהתמדה. כך גדל מיספר הבתים ההרוסים — וכיניהם הבתים שהיס מיצנע בטעות בכפר ביתא, בהתקף של היסטריה המונית של מת-נחלים. גדל מיספר המגורשים. כל זה בלי שום תוצאה.

כדיברייה-הפרידה השתבח מיצנע כי האינתיפאדה ירדה, שהיחסים בין הצבא והמתנת לים השתפרו, ועוד ועוד.

האמת הפשוטה היא שמילחמה קולוניאלי לית עכורה כזאת היא תמיד בתיקבורת לת-הילתם של גנרלים. שום קצין לא ייצא ממנה נשכר. שום ראש לא יזכה בה כורי-דפנה, ואם אלוף כלשהו מצליח לצאת ממנה מבלי להת-בוות לחלוטין, ומבלי ששמו הפך לשימצה כפי כל, הרי זה כבר הישג.

מיצנע, חייל יורה-זנב, הצליח בכך בקושי. הוא החליט להעלים מהעין במשך זמן-מה. זוהי החלטה נבונה.

האינתיפאדה

המונצח: ערפאת

לערפאת מלאו 60.

מעולם לא היתה סנהיונותו

בטוחה יותר.

בעוד שהכל היו מרותקים לפרשת החטיף, פה, השבויים ונכריה-עובה — דראמה שהח

הוא ומצא בכל מקום, בכל הפגנה

הוועד לדיאלוג, אם כשם המחלקה שהוא אחראי עליה במפ"ם. הכל מודפס על ניירות רישמיים, בצורה מסודרת, בכמות מיסחרית. חדרו בבית מרכז מפ"ם עמוס בניירת. קיר רות-החרור צפופים בתמונות, ככרזות, בסיסי מות, במדבקות, בתעודות, במכתבי-ברכה ועוד.

לכל פורום שאליו הוא מגיע — הפגנה, עצרת, אסיפה, פגישה, כינוס — הוא בא מצויד בפירסומי השונים. לעיתים ארוזים אלה בשקיות-ניילון מלאות עד התפוצצות, לעיתים באריזה אחרת. בעיתוי המתאים הוא מחלק לכל המשתתפים קובץ כזה או אחר, המכיל פירוט של פעולותיו, ו/או פעולות הוועד לדיאלוג, ו/או פעילות המחלקה-הער-בית של מפ"ם.

פעילי שמאל ועיתונאים מקבלים לא-אחת קובצים כאלה בדואר לבתיהם, או למערכות העיתונים, ודורי אינו מעזיף. הוא נשוי עם ריבקה — בת קיבוץ מענית, ואב לשי (20) סטודנט לרפואת-שיניים, הרס (19), חיילת, ואסף (14).

מבגדאד למעברה

כמו רבים מהפעילים המיוזרחים, עברה גם רכבו מילדות בארץ ערבית, דרך מע-ברה בארץ, אל המודעות הפוליטית והחבר-תית.

הוא נולד כבן ככור למנהל תחנת-רכבת בעיראק. עד שהיה בן 10, נדרה המישפחה מעיר לעיר, בעיקבות עבודת האב. כשהייתי בן 10, אבא התפטר מן הרכבת ועברנו לגור

הוא מגיע כמעט לכל מקום. הוא הוכף

את עצמו מייד לזי"ר, למרכז, למוקד.

הוא חובש כמה כובעים. ויש אומרים

שהוא אדם אחד המדבר בלשון "אנחנו"

עות סרגוסטי

כבגדאד, כדי שאוכל ללמוד בכתי-ספר בארץ פן מסורר. שם פתח האב תנות למשקאות והמישפחה חייתה שם עד 1951.

כשהיה דורי בן 17, החליטה המישפחה לעלות ארצה. העלייה התמהמהה, אך דורי החליט שהוא חייב לחוג את תגיה-עצמות בישראל. הוא עלה לכרז, חודשים אחרים לפני שאר המישפחה, ונשלה, כמו עולים רבים אחרים אז, לשערי-העלייה.

חודש אחריו הגיעה כל המישפחה ונש לחה למחנה-העיתלית. לקח לי הרבה זמן עד שמצאתי אותה. אחר-כך עברנו — הורי, אר-כעה אחים ושלוש אחיות — למעברת ח'יריה, שהיום היא אורי-הורדה. שם הקמתי את הקן הראשון של השומר-הצעיר במעברות בארץ.

כעבור זמן קצר, ב-1955, נסע דורי לשל-רות הראשונה שלו כנציג פוליטי-חברתי. שליחות ראשונה כשורה ארוכה של שליחויות בכל רחבי-העולם. שלחו אותי כנציג נוערי-מעברות לפסטיבל-הנוער-הרמוקטי בורשה. זה היה כבוד גדול למעברה.

נסיעה זו הייתה, לדבריו, רבת-משמעות בחייו, בגלל ביקור שערכה המישלחת באו"ש וויי. אני לא הייתי מודע עד אז לגודל הד וועות שנעשו בשואה, והביקור במקום השאיר עלי רושם עצום.

כשחזרתי לארץ כתבתי סידרה של 10 מאמרים על השואה בעיתון הערבי של מפ"ם. אחר-כך הסתובבתי במשך חודשים בין המע-ברות עם מיוזרה של תמונות והרציית על אושוויץ. זה היה התפקיד החינוכי הראשון

לפעמים נדמה שהוא אינו כדאדם אחר. שהוא נמצא כמותו הזמן בכמה מקומות.

יש מי שאומר שלולא היה קיים, אי-אפשר היה להמציא תופעה כזאת. הוא שולח באופן קבוע מיברקים ומכתבים לגרולי-העולם, למנהיגי-מדינות, לאנשי-רוח מרכזיים במדינות שונות — במיזרח ובמערב.

לכל פורום שאליו הוא מגיע — ואלה רבים מספור — הוא מצליח לקדם את עצמו בתוך רקות ספורות אל מרכז הבימה ולהפוך חלק מרכזי, אם לא המוביל.

האיש הוא לטיף דורי, החובש כמה כובעים. הוא מזכיר הוועד לדיאלוג "ישראל-פלסטיני" מיסודם של בנרדו-המיוזר. והוא גם איש מפ"ם, האחראי במיפגנה על הפעולה בקרב הפלסטינים ובעולם הערבי.

הוא מדבר לרוב בלשון "אנחנו", ואו קשה למאזין להחליט אם ה"אנחנו" הזה הוא הוועד לדיאלוג, אם ה"אנחנו" הוא מפ"ם, אם ה"אנחנו" הוא הציבור המיוזרחי, או שה"אנחנו" הוא רק לטיף דורי.

דוגמה: לפני ימים אחדים התכנסו בתל-אביב כמה עשרות פעילי-שמאל, לכינוס הכנה לקראת ועידת האן-ג'יאוס, שתתקיים בווינה בעניין הפלסטיני. זהו פורום של "איר-גונים לא-ממשלתיים" המסונפים לאו"ם ה-מתכנס פעם בשנה.

עוד כטרם הגיעו המשתתפים לתל-אביב, הם קיבלו בדואר קבוצת-דפים, ובהם מצע מסוגנן לאיחוד המישלחות הישראליות לכי-נוס. על המצע היה חתום לטיף דורי, על נייר של הוועד לדיאלוג.

עוד כטרם התיישבו הבאים במקומותיהם, פתח דורי את הישיבה, מינה עצמו כיו"ר ונשא דברים. הוא דיבר, כהרגלו, בלשון "אנחנו". רק אחרי זמן ארוך למדי, כאשר הישיבה כבר הייתה כמעט בעיצומה, קם חברי-ההנסת לשעבר מתי פלד ושאל מי, בעצם, מינה את דורי כיו"ר הישיבה.

מעיראק למעברה

וזה דוגמה אחת מיני רבות. דוגמה להי-תו של דורי מוסר, להיותו פעיל בלתי-נל-אה, שאינו בוחל בשום פורום, בשום פגישה, בשום הפגנה, בשום פעילות, היכולות, לר-עתו, לקדם את עניידי-השלום.

פירסומו המאסיבי בקהל הרחב, מחוץ לת-נועות-השמאל, בא לו כאחד מארבעת נאשמי "מישפט רומניה". הראשונים שנתבעו והור-שעו על-פי התיקון החדש שנקודה למניעת טרור. הידוע יותר בכינוי "החוק האוסר מי-פ-גשים עם אש"ף". על-יך בהמשך.

דורי מגיע תמיד מוכן. מצויד ברשימת ציוני-הדרך בחייו, לפי סדר כרונולוגי. הוא יכול לעגן כל פעילות, כל מיכצע, כל הפגנה, כמעט כל הצהרה שלו — בכתובים. יש קיטעי-עיתונות מהארץ ומהעולם (גם העולם הערבי), יש תמונות, יש הודעות לעיתונות שהוא מוציא בעצמו, אם בשם

* ראשית-יבות של NON-GOVERNMENTAL ORGANISATIONS (המשך בעמוד 13)

"רק רגע, גם אני!"

זירה את ישראל למרכז הבימה הבינלאומית (ראה הנודן) — נערך בתוניס, בשקט, מהלך חשוב.

כפעם המיידוע-יכמה גבר יאסר ערפאת על יריביו, וזכה בחיזוק מעמרו. האיש, שמל-או לו השבוע 60 שנה (לפי ספירה אחת. יש גירסות שונות לגבי יום-הולדתו) הוא עתה מנהיג בלתי-מעורר בעמו.

אופוזיציה בסנים

מנהיגותו של ער-פאת קיימת בשני מישורים. יש המישור של אש"ף, האירגון-השיחורו הפלסטיני (ולא "האירגון לשיחורו פלס" (המשך בעמוד 13)

שבמקומו בא האלוף איציק מרדכי. מישוה הגה את הרעיון הגאוני לספק למ-סיבה זו גימיק חדש: עוגת-ענק בצורת צמיג בוער.

צמיג בוער הוא אחד מסימלי האינתיפאדה והמילחמה בה. ליד צמיגים בוערים קרו רבי-רים נוראים — נערם וילדים נורו ונהרגו, חיילים נפצעו וירו. להפוך צמיג בוער לעוגה, במסיבה עליוה של גנרלים — זהו רעיון של מוח חולני.

בתיקבורת לתהילה. עמרם מיצנע סירב לקבל את העוגה — וזה העיד לטובתו. למיצנע לא היתה במילא כל סיבה לחגוג. השבוע מלאו 20 חודשים לאינתיפאדה. חרף

בכל עצרת, בכל כנס. לעיתים באותו הזמן. קשה להאמין שזה אחד.

מילחמת ששת הימים יצרה עבור דורי את האפשרות להיפגש בפעם הראשונה עם פלסטינים מחוץ למדינת ישראל. אחרי המלחמה הצטרפתי לעבר אל-עזיז זועבי, שהיה חבר-כנסת מטעם מפ"ם ושנפטר לפני 15 שנה, כביקורים בגדה המערבית. היו לו הרבה קרובים ומכרים. הוא לקח אותי לרימוןה טוויל, שהיתה החלוצה הפלסטינית הראשונה שפתחה את ביתה לישראליים, ימים ספורים אחרי המלחמה. אצלה בבית היו המגעים הראשונים שלנו עם האינטיגנציה, עם ראשי הישוב, עם ראשי המישותחות הגדולות. אצלה בבית היו לנו המון ויכוחים ושיחות ומאז, במשך הרבה שנים, הבית שלה — תחילה כשכס ואחר-כך כמאללה — הפך למרכז.

אילן דסה, תעלום חזק

מאז מקפיד דורי לקיים קשר רצוף עם הפלסטינים בשטחים הכבושים ומבקר שם, לדבריו, לפחות פעמיים-שלוש בשבוע, גם עכשיו, בימי האינתיפאדה הסוערים. הוא הצליח ליצור קשרים הדוקים עם הפלסטינים לדבריו: "לא רק שאני מכיר את כל ההנהגה הפלסטינית מימין ומשמאל, אני גם רכשתי את אמון, מכיוון שמעולם לא שיקרתי. אני מכיר לא רק את ההנהגה הוותיקה, אלא גם את ההנהגה החדשה, העומדת היום כראש המאבק. אני מכיר את כל מי שנושא את האינתיפאדה. לכן אין לי בעיה לעשות פעור לות בשטחים — החל מביקורים, מישלחות, מישלוחי תרופות, הופעות משותפות, מאמצי רים בעיתונות שלהם. הרברים נכנסו למסלול".

נקודת-ציון נוספת בקאריירה הפוליטית שלו היא מילחמת-הלבנון. הוא סיפר כי הגיע למחנות צברה ושאתילה יומיים אחרי הטבח, ביחד עם העיתונאי עווד ליפשיץ וצלם. הן מראות המחרידים שראה שם הזכירו לו את ביקורו באושוויץ. הוא היה בתקופת מילחמה זו פעיל בוועידת-נגד-המילחמה בלבנון.

אחרי המלחמה, במקביל לפעילותו העניפה במחנה-השמאל, החליט להקים גוף-גג שנקרא הוונד לדיאלוג ישראל-פלסטיני מ"סודם של בני עדות המזרח". כבר לפני שנים הגיע למסקנה שאם לא נרכוש את אחינו המזרחיים בישראל למען השלום, לא יהיה שלום. חרה לי איך כל השנים מטלפים את הדמות שלנו כמודע ובמכוון בעיתונות, בטלוויזיה, במימסד ואפילו בתוך חלק מהשמאל.

דיוקנו של פעיל בלתי נלאה

לטיף והוריו במעברה (1955). מעולם לא שיקרתי

לטיף בבגדאד ואשם מס' 1

איד דוחקים אותנו לפינה והופכים אותנו, בעל כורחנו, לאויבי-ערבים ולשונאייה-ש' לום. רצינית להקים ועד שיקוף את כל החוגים בכל הארץ. הרשתי את הארץ יומיים, וכי (המשך בעמוד 14)

אחרי שסירבו לבקשנו, ביקש להעביר לו את ויאוטולוק. הוא המתין בחוץ בסבלנות ואי כן, כעבור חצי שעה, נקרא פנימה לפגישה עם ראשה-מישלחת. "אחרי-כך המשכתי לשלוח לאותו אדם את ויאוטולוק במשך שנים, דרך פאריס."

שי הוצאתי מהם שהיו במקום פצועים". דורי הסתובב בכל בתי-החולים באזור, כשהוא מחפש את הפצועים. הוא מצא אותם בביילונסון. בקומה השביעית. לתדהמתו לא היתה שם שמירה. נכנסתי לחדר וראיתי שישה פצועים. בתחילה הם מאוד נבהלו. הרגעתי אותם, והכי זקן מביניהם התחיל לספר מה קרה. רשמתי כל מילה, ואחר-כך התחמתי אותם על העדויות. "אחרי-כך המיסמכים האלה הוצגו כמיסמכים רישיים בבית-המישפט, ומאוחר יותר הוצגו אותם כספר. העדויות המקוריות עד-יין אצלי, ואמרתי שאתן אותם רק למוסיאון שיקום בכפר-קאסם לזכר הטבוחים. המאמר הראשון על כפר-קאסם היה מאמר שלי בענף-הישר. במשך חודש ימים הוא נשלח לצנזורה ולא אושר. עד שכל הארץ ידעה וזו אורי אורי חוברת שבה נכתבה האמת על כפר-קאסם. היינו הראשונים שהוצגו והפצנו את כל החומר.

בשבילי כפר-קאסם היה ציון-דרך. מאז גיבשתי עמדה שחיבים להגיע לשלום עם הערבים, ושהערכה הטובה ביותר לביטחונה של ישראל היא הקמת מדינה פלסטינית". זמן קצר אחרי מיבצע-סיני נשלח דורי במשלחת למוסקבה. הוא לקח איתו את הג' ליון הראשון של כתבה-העת ויאוטולוק, שבו היו מאמרים נגד המיבצע. במוסקבה ראה מישלחת גדולה של מיצרים, והחליט ליצור איתה קשר. הוא לקח את העיתון וניגש אליהם. הוא ביקש להיפגש עם ראש המישלחת.

שעשיתי — להביא את השואה לבני עדות המזרח.

במקביל לפעילותו הפוליטית המתרחבת, נאלץ דורי, כמו רבים מחבריו בנייה-מעברות, לעזוז לפרנסת המישפחה בת תשע הנפשות. הוא עבד בעבודות שונות, החל מבניין, דרך עבודה פיסית בנמל יפו, פועל במאפייה ושליח בדואר של גיבעתיים.

פעילותו העניפה הביאה כבר אז את שימי עו למאיר יערי, מנהיג מפ"ם. הוא קרא לו לשיחה והציע לו להשתלב באופן מסודר בפעילות במיפלגה. הוא הציע לי שלוש הצעות: להצטרף לדור הצעיר, למחלקה לעדויות המזרח או למחלקה לאיגוד המיקצועי. אמרתי שאיני רוצה אף אחד משלוש ההצעות, ואמרתי שאני רוצה להשתלב במחלקה העירייתית. הוא מאוד התרשם, ומאז התחלתי לעבוד במחלקה העירייתית, כסגנו של שימחה פלפן ז"ל. אז התחילה הפעולה המסודרת שלי. היה אז המאבק נגד המימשל הצבאי, נגד הפקעת האדמות ועוד."

עדויות מכפר-קאסם

במלחמת-סיני, 1956, אירע הטבח בכפר-קאסם. הגירסה שלו, שהרעיות עליה חלוקת: "יומיים אחרי הטבח קיבלנו מיכתב מחבר קיבוץ שכן, שסיפר על דברים נוראים שנעשו בכפר ושכדאי לברוק אותם. הגעתי לשם לבר. היה עוצר ככפר ולא הצ' לחתי להיכנס. חיכיתי עד הערב, עד הפועלים חזרו מן העבודה. ניסיתי לדובב אותם, ובקר

כשנשאל על פרשת גירושו מענת, השיב "קשה גם לומר שנכוויתי. בהתחלה, כשהתקלקלו דברים, וראי שהרגשתי גרוע. חזקא עכשיו משנתקבלה החלטה להתגרש, כאילו השתחררתי מאיוה לחץ, כאילו הדקל לי. אני מצטער על הטעות שעשיתי, ומשתדל להפיק לקחים. וראי שאני אפיק לקחים. הבדיחה היא שחשבתי שאדם בגיל 39 כבר בוגר מספיק כדי להחליט את ההחלטה הנכונה, הסתבר שלא. הילדה שלנו זה הדבר הכי מסריץ שיצא מהעניין, והיא תישאר איתי לכל החיים. זה היה שווה הכל."

אם משהו היה טורח לעשות תרשים גראף פי של מהלך-חיי של קריבושי, הוא היה מצ' ייר אותו עם הרבה עליות וירידות, תקופות שבהן הוא פורה ביותר ולעומתן תקופות שק' טות יותר, כותרות מיקצועיות בעיתונות ול' עומתן כותרות על נפילות עיסקות. התאהב ביות ורומאנים גדולים, וכישלונות חמצי' טיים בעיקבותיהם. נאיביות ואופטימיות, ול' צידן מפוכחות וכוחסבל.

הקשר בין קריבושי ליום ברנע הוא לפני

קריבושי עם אשתו-לשעבר ענת. הכל נפל עלי'.

קריבושי:

כמה עולה חברות?

עיסקי הווידיאו-קליפ של המעבד המוסיקלי דויד קריבושי שקועים בחובות של רבבות דולארים. הוא טוען שמלך-טוטו והמלונאי צריכים לשלם אותם, לפי ההסכם. הם מסרבים

זוהר אוהליאב

אהרן דקל ואשתו אביבה. כמה התחייב?

ותובע את שני שותפיו באחרים, שלדבריו לא עמדו בהתחייבות שלהם כלפיו. כל המער' רבים כפרשה מעלים את השאלה: היכן מסת' יימת החברות ומתחיל הקשר העיסקי? גיבורה-פרשה הוא דויד קריבושי, צבר בן 43, שהחל את הקאריירה המוסיקלית שלו, בשנות ה-60 בהכנת עיבודים לומר אריק איינשטיין ולהקתו. בשנות ה-70 שנה שנה וחצי בלוס-אנג'לס, ושמונה שנים בניו-יורק. שם הופיע במועדונים שונים.

קריבושי גם כיכב בטורי-הרכילות. במשך שלוש שנים היה נשוי בנישואין אורחיים עם הזמרת רותי נבון-זמורה, החיה שנים רבות בחו"ל, ובשנים האחרונות אף חזרה בת' שובה. נכון, היפהיפה התפרסמה בארץ במ' חזמר אל תקרא לי שחור, ובעוד עשרות שי' רים. השניים נפרדו, קריבושי חזר ארצה והפך הכוכב התורן של עולם הבוהמה והמוסיקה. הוא התחיל להופיע בתוכניות-טלוויזיה. במ' קביל גם עסק בניצוח על תזמורת הטיילנות, ובהפקת שירים שונים לאירוויזיון. ידיו היו עמוסות בעבודה ובהזמנות לאירועים שונים. גם מרשימותיהן של חתיכות-העיר לא נפקד שמו. ברשימת הפגונים היה לו מקום של כבוד, בעיקר אחרי נישואין עם אשה יפה ונ' ערצת כמו רותי נבון, ולאחר-מכן רומאן עם הזמרת גלי עטרי. למרות ששמו נקשר עם שמות נוצצים, הוא אמר בראיון להעולם הזה בינואר 1986: "האמת היא שבחיים לא היפס' תי את השמות הנוצצים. אני רווקא אוהב את חייה-בית, אוהב מאוד ילדים. אני לא מכבב בפתיחות ובסגירות למיניהן, האמינו לי ת' בת-הדואר שלי מלאה וגרושה בהזמנות כז' לה. אני מתרחק ככל האפשר מכל זה." לפ' ני ארבע שנים, בגיל 39, הוא התחתן בשנית, והפעם בנישואין כרת וכדין. הכלה המאושרת הייתה ענת אריקין, בת ה-22. השניים הכירו זה את זה בשידוכו של אבי אלדר חברו הטוב של קריבושי.

בנישואין אלה יש לו בת בשם טל, אך הנישואין לא החזיקו מעמד. כעבור שלוש שנים התגרשו בני-הזוג, אם כי נשארו ביחסים טובים.

שם טוב שווה הרבה כסף, כך לפחות חשב המוסיקאי דויד קריבושי. השבוע היתה לו סיבה טובה להצטער על כך. הפידוטמאי יורם ברנע, בעל חברת-הפיר' סום קוים הפקה ותיק-שורות, הגיש נגדו תבי' עה לבית-הדין-משפט על סכום של 7727 שקלים חדשים, שלטענתו חייב לו קריבושי עבור מודעות-הפירסום שהומין עם פתיחת אולפן הווידיאו להופעות אישיות, ווידאו-קליפ' בכתב-התביעה, שהוגש לבית-הדין-משפט הש' לום בתל-אביב, טוען ברנע שהוא הוציא חש' כנות לנתבע, קריבושי, עבור מודעות הפיר' סום שהופיעו בחמישה עיתונים, אך ההוב לא נפרע עד עצם היום הזה. ברנע טען גם בתבי' עתו שניקש וררש פעמים רבות מקריבושי את פרעון החשבונות, אולם נענה בלר-שוב, בהתחמקות וכתירוצים שונים.

בכתב-ההגנה שלו טוען דויד קריבושי שלא הוא בלבד נושא בחוב, אלא גם שני שותפיו האחרים, אנשי-העסקים נעמן שקול' ניק ואהרון דקל, התחממים איתו על הסכם-שותפות, שבאחר מסעיפיו רשום במפורש שקריבושי לא יהיה אחראי לחובותיה או לה' תחייבותיה של השותפות, וכי המוסיקאים בלבד — שקולניק ודקל — יהיו אחראים לכך. לדבריו של עמיקם רדריקמן, עורכי-דינו של קריבושי, מתנערים מכך שני השותפים. השנתיים האחרונות לא האירו פנים למוסיקאי המוכשר. קריבושי בן ה-43, גרוש ואב לילדה בת 3, לא הצליח לחדור לעולם-העסקים, כפי שעשו עמיתיו-למיקצוע. בנר' כמבר 1987 הוא פתח מיסעדה לפירות-הים ודגים, חסילוניות, בשותפות עם שני דיילים באר-על. המיסעדה נפתחה ברעש גדול, עם הרבה אנשי-בוהמה וחברים אישיים של קרי' בוש'. במשך כמה חודשים היתה המיסעדה מקום עלייה-לרגל לכל אניניה-טעם, שחיפ' שו מיסעדת פירותיים בנוסח חוץ-לארץ, כאלטרנטיבה למיסעדות-הדגים העממיות שנפתחו בשנים האחרונות בתל-אביב. הכע' לים קיוו שציוויה של מוסיקאי מפורסם ושף עתיד-ניסיון יביאו להם את ההצלחה המצופה. אך המציאות טפחה על פניהם, והמעבר המור' סיקאי פרש.

כמה חודשים מאוחר יותר, באפריל 1988, נחתם הסכם-שותפות בין דויד קריבושי, המ' לונאי אהרון דקס מאילת ואישי-העסקים נעמן שקולניק, השניים המוכרים כאנשי-עסקים ממזרחים, המודעים לכוח-ההשפעה של קרי' בוש', הקימו עימו חברה שעסקה במתן שרר' תיודיאו לחובבים ולמיקצוענים באולפן שנשכר למטרה זו בפריזיקט נד-העיר בתל-אביב. הם קיוו לגרוף הון, אך נתברו. השות' פות פורקה, וכעת נידון העניין בבית-הדין-משפט.

האולפן נסגר, וקריבושי מצא את עצמו במצב לא נעים, כשהוא נתבע על-ידי ברנע,

(המשך מעמוד 10)

טי"ן, כפי שגוהגים לתרגם את השם בטעות) הוא קואליציה של הרבה גופים ואירגונים. כמה מן הגופים האלה פרשו במשך הזמן, תוך התנגדות ליקו של ערפאת. אחרים הפכו מעין "אופוזיציה נאמנה" בתוך האירגון עצמו. אך מכיוון שערפאת מייצג את תנועת פת"ח, ה"גוף המרכזי באש"ף, מעמדו באש"ף איתן. אולם ערפאת היה תמיד רגיש לסכנות המ"איימות על מעמדו בתוך תנועתו שלו, פת"ח. וזוהי תנועה גדולה, בלתי-איריאולוגית, ובה אנשים שונים — דתי וחילוני, ימני ושמאלי, כמו בכל תנועה מרכזית מסוג זה. על-פי הערכות מוסמכות של אנשי-ביטחון ישראליים, פת"ח מייצג כיום הרבה יותר ממחצית האוכלוסייה בגדה וברצועה, ורוב גדול עוד יותר כפופורה הפלסטינית.

ב-1983 נערך מרד כפת"ח. אברמוסא, אז אלוף-מישנה פופולארי שהוחזק כגיבור-מיל"חמה, פרש ממנו. לפני-פרש אברו-נראל הקנאי. גם לאחר מכן נותרה באש"ף אופוזיציה נוקשה, שסברה כי ערפאת מוותר יותר מדי לישראלים ו/או לאמריקאים, בלי תמורה נאותה.

תמיכת האינתיפאדה. בוועידה של פת"ח בתוניס התבהרה עתה התמונה לגמרי. ערפאת הוא כיום המנהיג הבלתי-מעורער של פת"ח, ובמילא גם של אש"ף. האופוזיציה של

אשה-לשעבר רותי נבון
חזרה בתשובה

רית, שם זה עסק פופולארי וריווחי. העיקרון הוא שאדם בא לאולפן ומקליט בקלטת וידיאו שיר בביצועו, שיכול לשמש אותו למטרות שונות — למשל, להראות את כישוריו לאנשי-מיקצוע שונים. לעסק כזה היה יכול להיות פוטנציאל גדול, בגלל המחיר רים הגבוהים של אולפני-ההקלטות בארץ. רקל נדלק לרעיון והביא את ידידו, נעמן שקולניק, כשותף שלישי בעסק. בהסכם שנחתם בין השלושה נקבע שחלקו של קריבושי בשותפות יהיה 40%, ושני השותפים האחרים יתחלקו ב-60% הנותרים. יש בהסכם-השיתוף פיסקה שבה נאמר שהמשקיע (שקולניק ורקל) מתחייב לשאת בכל הוצאות והתשלולים הכרוכים בהקמת האולפן ובתפעולו השוטף, ולשאת גם בהוצאות של רכישת מכשירים וציוד והכשרת החנות לאולפן. בפיסקה אחרת נאמר במפורש שקריבושי לא יהיה אחראי לחובותיה או להתחייבויותיה של השותפות, וכי המשקיע בלבד יהיה האחראי להם. המציאות טפחה על פני החבורה. העסק נסגר, כשהוא מותיר אחריו חובות לסיפקים שונים.

אומר עליכך קריבושי: "אמרת לי רקל: תפסידו בכבוד, תסגרו את העניין בכבוד. אך הם מסרבים. קשה להבין זאת. מדובר בכסף קטן לגבי אנשים עשירים כאלה. רקל יש בתי-מלון ומרכזי מיסחרי באילת, ולשקולניק יש 250 תחנות-טלוטו ברחבי הארץ. הם נותרו חייבים 25 אלף שקל לבנק לאומי. מלבד זאת נדרפתי גם מחברת קו שיווק, שהיא חברה-יבשת של דחף. שהיתה אמורה לעבור איתנו בפירסום. העסק נותר חייב כסף לחברה הזאת. אז הם קיוונו את החוב מ-7500 דולר שהגיעו לי מחברת דחף על כמה ג'ינגלים שעשיתי עבורי. אני לא מבין, הם רוצים להפיל את הכל עלי?"

קריבושי טוען שהפיק את הלקחים מהעניין, לגבי ההפרדה בין ידידות לביונס. "אני עם עסקים גמרותי. מעתה ואילך אעסוק רק במוסיקה!"

10 שנים, כשקריבושי עשה ג'ינגלים עבור משרד-התיירות, שהיה אחד הלקוחות במישר רדו של ברנע. הקשר, שהחל על רקע מיקצור ע"י הפך לקשר ידידותי שכלל בילויים משותפים וביקורים הדדיים.

למעשה אין בידיו של ברנע מיסמך על כך שקריבושי הזמין את מודעות הפירסום אצלו. לטענת ברנע, נעשתה ההזמנה בשיחה בין השניים, ומפאת החברות ביניהם לא החתים את קריבושי על מיסמך כלשהו. קריבושי, מצידו, אינו מכחיש את ההזמנה, אך טוען ששותפיו, שקולניק ורקל, חייבים לשאת בהוצאות הכרוכות בהפסדי האולפן.

שותפיו של קריבושי הם שני אנשי-עסקים מכובדים ומוכרים ביותר בארץ.

נעמן שקולניק, בסביבות ה-60 לחייו, אל-מן עשיר המתגורר בהרצליה-פיתוח, הוא דמות מוכרת בקרב חוגי הבליינים של תל-אביב. שקולניק, בעל הוויכיון לעשרות נקר דות-מכירה של לונטו ברחבי הארץ, אוהב לחיות טוב ובגדול. ניתן לפגוש בו בלילות, כשר הוא מבלה במסיבות ובמסיעות-ידידותיות למיניהן, כשהחיתה כושית צמודה אליו. זוהי חברתו מזה שנה, הזמרת הילארי סרג'נט, אחי-יניתו של הזמר וין קרינל.

השני הוא המלונאי אהרון רקל, שהוא גם נשיא התאחדות בתי-המלון באילת, בעלה של הציירת אביבה רקל, ולהם שני ילדים. כתו איילת המתגוררת בניו-יורק, עושה שם סרטים. סירטה על מתנה-הפליטים דהיישה

סרסומאי ברנע
אין מיסמך

גם מולו של המלונאי לא שפר בשנה האחרונה. רקל הקים כאילת את-ריבילוי מדהים ביופיו, בשם נ"ס, וקיווה לעורר את חייה-היללה כאילת לרמה אירופית. נ"ס בנוי בצורת פנטגון משיש, וכולל בית-קפה, מיסעדה, חנויות ומיתקני-מים. אך כל התיפאורה היפה הזאת לא הביאה אנשים למקום, ורקל הפך את המקום לאולטי-אירועים. בחוגי-הכספים באילת יודעים לספר שכסף רב הושקע במ"קום, ורקל מקווה שהוא יצליח אי-פעם להחזיר את ההשקעה שלו.

ההתקשרות בין רקל לקריבושי החלה בשיחה תמימה בין השניים בכפר-הנופש של רפי נלטון בטאבה. קריבושי סיפר למלונאי שאישי-הביטוח שלמה אליהו, בעל פרויקט נ"העיר, בא אליו בהצעה להקים אולפן הקלטות לחובבים, כפי שקיים בארצות-הבי

נעמן שקולניק והילארי סרג'נט
מי צריך לשלם?

ערפאת

מייצג את רוב הפלסטינים

בתוך פת"ח הצטמקה והידלדלה. הקו שלו — הכרה בישראל, הכרה בהחלטות 242 ו-338, דרישה עם האמריקאים, הסכמה לבחירות בשטחים הכבושים בתנאים מסויימים, חתימה להקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל — זכה באישור מוחץ.

הנבחרים החדשים לגוף המוביל של פת"ח, הוועד המרכזי, הם אנשי — וביניהם השגריר של אש"ף בתוניס, איש מובהק של ערפאת, המנהל את הדרושיח עם האמריקאים.

אין ספק כי הסיבה העיקרית לחיזוק המעמד והקו של ערפאת היא האינתיפאדה. לא זה בלבד שהרוב העצום של האוכלוסייה הפלסטינית טינית בתוך הארץ מתייצב מאחורי ערפאת ומריניותו, אלא שגם ההנהגה המקומית, שחיבתה הולכת וגוברת בתוך אש"ף (ראה יומן איש"ף), רואה בו את מנהיגה.

המדינאים האמריקאיים הכירו עכשיו רשמית בעובדה שלא תיתכן שום התקדמות פוליטית בלי אש"ף — וכי מנהיגותו של ערפאת היא הטובה ביותר לקידום הפיתרון. הם שומעים זאת מפי המנהיגים בגדה וברצועה, מפי הנשיא חוסני מובארכ ומפי המלך חוסיין.

הם שומעים את ההיפך מפי יצחק שמיר, משה ארנס וביבי נתניהו. אך נראה שזה לא עשה עליהם רושם עז.

(המשך מעמוד 11)

ינואר 1986 הכרנו על הקמת הוועד במסגרת תעניתונאים. היו שם הר"ר שלמה אלבו, אתי דנינו, הפרופסור ששון סומך ולטיף דו"ר, עבדך הנאמן.

על העצומה לדיאלוג ישראל-פלסטיני שגם לה יש מקום של כבוד בין אלפי הנירות במשרדו של דורי, תומכים 100 איש. החל ב"רק"ה, התקוממת, מ"פ"ר, מ"פ"לגת-הע"ב וכו' בלתי-מיפלגתיים."

המישלחת לרומניה

מן קצב אחרי פירסום העצומה, שלא עוררה מעורבות בחברה הישראלית, חוקק בכ"נסת התיקון לפקודה למינוע טרור. הידוע בכינויו "חוק המיפגשים". חקיקת החוק עוררה את אנשי מח'גהיהשולם בארץ ובעולם לפעולה. כמה מהם חשבו שראוי יהיה לערוך מיפגש ראוותני עם אנשיה"ש, כדי להוכיח את האכסור שבו. המדינה, שהסכימה לארוח מיפגש מסוג זה, היתה רומניה. הרכבת המישלחת הישראלית לכינוס לוותה בארגון בחילוקידיעות, שהיה מאל הישראלי מורגל שחוקק בהם. הם היו בעיקר על רקע חלקה של ח"ש (מיסודה של רק"ח) במישלחת הישראלית, שהשתלטה על המישלחת.

רשימת המשתתפים הישראלים, היתה מרשימה בהרכבה התחלתית, הצטמצמה מאוד לקראת הנסיעה. חלק מאנשיהמישלחת נש"רו או סולקו ברגע האחרון ממש בגמליה"ת, עופה, רגע לפני המראת המטוס ברומניה. דורי לא בלח או — כמו שלא בחל לפני וגם לא אחריכן — ברק"ח. הוא מינה את עצמו כראש המישלחת, ונסע לרומניה בחב"כ 20 ר"ש ישראלים, אחרים מהם חבריירק"ח. הסערה שליוותה את המישלחת והרכבה בתוך השמאל הישראלי התגמדה לאור הסעי"דש שעוררה העבירה הפומבית על התיקון החדש לחוק. הוויכוחים המרים, שליוו את הניסיעה בין הפעילים, נמוגו, וכמעט שנשכחו, כאשר הוחלט להעמיד ארבעה מחברי המישלחת — שנבחרו באופן שרירותי — לרין בעונן עבירה על החוק האוסר מיפגשים. דורי היה בין ארבעת הנאשמים, לצידם של ראובן קמינר, יעל לוטן ואליעזר פילר, וזכה במע"א של הנאשם מס' 1.

אין ספק שהנסיעה לרומניה הפכה לציון דרך רב-משמעות בחייו של לטיף דורי, עד אז פעיל הידוע בחוגים מצומצמים בלבד. המישלחת חשף את שמו לציון הרחב בישראל, ואולי בעיקר לציבור הפרפרלסטיני בעולם כולו. הוא הפך מנעדר השלום, למי ששילם מחיר אישי כבד בעבור פעילותו והמונה בדרכו. הוא הוזמן מאז לעשרות כ"ננסים ברחביהעולם — מיפאן במזרח ועד לארצות-הברית במרכז — קיבל עשרות מיכתביהמיכה והפך אדם ידוע ומוכר. בניהמישפט הרשיע את הרבעה בעב"ד על רע החוק וגורו עליהם חצי שנת מאסר בפועל, שאפשר יהיה להמירה בעבודות-חוץ למערהציבור. ברגע ממתנים הארבעה לפ"סיקוה של ביה"מישפט העליון בעירעור: שהגישו על הרשיעה.

היינו מודעים לזה, היינו מוכנים לשלם את המחיר. אם מחיר מיפגש הוא לשבת בבית-סטוד, אז נשכ. זה מחיר זול מאוד לערמת מה שהשיגו מיפגשים. היום כולם מרכי"ר עם אש"ף, כולל ראשיהממשלה. הוא ממשך ללא ליאות בפעילות. לפני שנה בדיוק אירגן מיפגש מיוחד-בימינו של מישלחת שכולות פלסטיניות וישראליות בירושלים.

מן קצב אחריהך הגיע לשיא נוסף בקא"רזירה הענפה ורבת-הפעילות שלו: הוא זכה בפרס קרייסקי לשלום ולחיותו של הארם. זה היה אחד הימים המאשרים שהיו לי. זה הפה הראשונה שנתנו למישהו מעדות-המזרח. זה לא היה פרס אישי, זה היה פרס לוועד, פרס לכל הישראליים הפועלים למען השלום. הוא קיבל את הפרס ביחד עם בניור-בוטו, כיום ראשי-ממשלת פקיסתאן, או מתמודדת

בבחירות, עם הר"ר רמירז, סגן-נשיא ניק"ר גואה, ועוד אישים מכל רחביהעולם.

המיפלגה הישעתי

דורי, שתמך, לדבריו, במשך כל השנים בהקמת מדינה-פלסטינית לצד מדינת-ישראל, שתמך בדו-שיח ובמיפגשים עם אש"ף, לא היה תמיד בקו המיפלגה — מפ"ם. רק בעת האחרונה, סמוך לבחירות האחרונות לכנסת, התקרבה מיפלגתו לדיעות אלה. עד אז, ובעיקר בתקופה שהיתה חלק בלתי-נפרד מהמעמד, היה דורי חריג כולט. למרות זאת המשיך לדבר גם בשם המיפלגה וגם בשמות אחרים. כיום הוא מעורר עליו זעם בשמאל בגלל זיקתו לרק"ח.

מי מומן את כל הפעילויות האלה שלך?

כדי שהוועד יהיה עצמאי, לא הסכמתי לקבל פרוטה מהמיפלגה. הכל נעשה מתרומות ובהתנדבות.

לשימחתי, כמה מחברי הוועד הם במצב כלכלי טוב, והם תורמים לנו. יש גם מיני תרומות מחו"ל. אילו היה לנו יותר כסף, היינו עושים פעולה יותר רחבה יותר טובה.

מי שפוסק בעבודה השחררה זה אני. אבל יש מזכירות, שחברים בה הר"ר ששון סומך, הר"ר שימעון בלס, אתי דנינו, עודד ליפשיץ, יעל לוטן ואנוכי.

מתי מתכנסת המזכירות?

ברד"כ-כל פעם בחודש. פעולה שוטפת אני עושה, אבל אני מקיים התייעצויות. אין שום דבר פורמלי. אנחנו לא עוסקים בפור"מיום, אנחנו יותר גוף שדוחף דברים. מ"טעם מי נסעת למיפגש בטוול-דו, לפני חודש?

החומתי כנציג הוועד לדיאלוג.

לפי מה אהה מחליט מתי אתה מופ"ם ומתי אתה, הוועד לדיאלוג?

אני לא צריך להחליט. אחרי הנסיעה לר"מניה חלק מהמיפלגה ראו בזה סתירה.

רצו לסלק אותך מהמיפלגה?

לא בדיוק. הקפואו את התפקיד שלי במיפלגה. היו — ויש — ויכוחים במיפלגה. אני חייב לציין שגם בזמן פרשת רומניה רבים במיפלגה — בעיקר כמקסור הערבי והקל לא קטן של ההנהגה — עמדו לצדי, והתנגדו לסנקציות שהוטלו עלי ללא שום הצדקה.

ובכל זאת, מתי אתה מופ"ם ומתי, הוועד לדיאלוג?

אני ככובע של מפ"ם כשאני מייצג את מפ"ם באופן רישמי. לטולדו נסעתי כמזכיר הוועד לדיאלוג. הכובעים יורדים ועולים בהתאם להזמנות ובהתאם לנסיבות, אין בזה שום סתירה.

הרבה בשמאל זועמים עליך בגלל התחברותיך עם רק"ח.

אני מודע לכך, ואין לדעתי הצדקה לתרעומת. אילו אותם אנשי-שמאל היו עדי"שים חצי ממה שעושים רק"ח בשטח הזה, הייתי תומך בהם. רואים אותי כפועל של רק"ח, כי רק"ח עושה יותר פעולות, אבל אני הולך לכל הפעולות, גם כשלא מומנים או תי."

עודד ליפשיץ, עיתונאי ותיק, חבר במזכירות הוועד לדיאלוג, יש רק שבחים לומר על לטיף דורי: יש לו רוקרד מרשים.

אני, אומנם, חבר במזכירות הוועד לדיאלוג, אבל המזכירות היא גוף פקטיבי, ואין לי טענות על כך, יש הרבה גופים כאלה.

על הוועד ועל לטיף אני יכול להגיד רק דברים טובים. הוא פונה אלי לעיתים, לא לעיתים קרובות, וכשהוא פונה אני שמח לע"זור.

יתכן שמוטו אחד חשוב בפעילותו של דורי והוא: ללכת לכל מקום, גם כשלא מומנים אותו. יתכן שזה מה שמקומם עליו אנושי שמאל רבים, הטוענים שהוא נדחף, שהוא לדיאלוג זה לטיף דורי בלבד, שאין לו גייסות שאין לו תומכים, שאין מאחוריו אנשים. אבל את העובדה שהוא עושה אי-אפשר לקחת ממנו. אפשר, אולי, לחלוק על דרך העשייה, אבל נראה שזה אינו מטריד את דורי, הממ"שך לעשות.

(המשך מעמוד 7)

מאוד ואחוז קשישים גבוה מאוד. בתוך-גילי אים 40-65, אחוז הפעילים נמוך.

אופיר העברי (25), סטודנט להסטוריה ב"אוניברסיטת תל-אביב, הוא מייסדי מול-רת", במקום 99 ברשימתה לכנסת. למרות גילו הצעיר, העברי הוא פעיל ותיק במיפלגות הדימוסדה, היה בימית, היה חבר מועצה ומרכז בהתחיה, עד שפרש בעיקבות רפול עם קבוצה גדולה של צעירים. היום הוא ב"מולדת", אחרי שהתאכזב מרפול (גם הוא לא דמוקרטי), ומכיוון שרק מולדת מציעה פיתרון — הטראנספר.

העברי דווקא אינו שש לאיחוד עם הדי תחיה, בהרכבה הנוכחי (אנחנו לא צריכים את הגיבנת של התחיה, שהיא היום הרבה יותר קטנה מאיתנו). הוא גם נגד הצטרפות לליכוד כדי להשפיע מבפנים: הליכוד גורע מהמעמד. הם נפגשים עם אש"ף. שרייהחישו"קיים לא יעורר. תעזור רק אופוזיציה עצמאית מימין לליכוד, שתסכן אותו אלקטורלית ותעצור את הסחף לכיוון מרדוריאולמרט"עמירב".

רק למולדת יש פיתרון

עומר בביוף, בן 28, בעל חברת מח"שבים, הוא רכז הנוער והצעירים ב"מולדת" וחבר מזכירות. גם הוא עבר את הר"מסלול תחיה-הצומח-מולדת, וטוען כי "סיפוח" לאי טראנספר יהיה אסון, כי אי-אפשר לספח בלא לתת זכויות-אזרח, לכן רק למולדת יש פיתרון לסיכסוך — הטראנספר.

לעומת העברי הוא נוטה יותר לאיחוד בין מיפלגות הימין — אבל בשביל איחוד צריך צדון של שלוש הגורמים, ומניסיון-העבר לומדים שאין זה כך. במיוחד בגלל סירובה של צומת לכל שיתוף-פעולה, עוד מלפני הבחירות.

גם כניסה לליכוד אין הוא פוסל על הסף, אלא רק שב"ש-הנוכחי אין סיכוי לכך."

רון קרייטלר (21), בנו של הפרופסור הנודע, הוא סטודנט לפסיכולוגיה ולפילוסופיה ופעיל בתחיה זה שלוש שנים. קרייטלר, בוגר תיכון עירוני ד' במסלול לחמונים (זה היה אסון — ככל שנה רציתי לעזוב, אבל לא עזבתי) רווקא נשאר בתחיה, כי "היא היחידה שמציעה גם משהו שהוא מעשי: טראנספר רק לתושבי מחנות-הפלטים, ולא לכל תושבי יש"ע, שהם במילא רוב תושבי האזור."

נגד רפול הוא טוען שאינו דמוקרטי. עובדה שוועידת-צומת החליטה דבר אחד, ורפול עשה דבר אחר.

הלוואי איחוד

קרייטלר טוען שעכשיו מוקם מחדש גוף "צעירי תחיה" (יש ויכוח אם הגיל המסמלי יהיה 33 או 35).

על איחוד בין שלוש מיפלגות הימין הוא אומר "הלוואי". אופציית-הליכוד היא בלתי-סבירה (שם נהיה רק מיעוט קטן). מחמאות הוא מחלק לאריאל שרון (הכ"כ-כרומוטי והביצועי, הוא צריך להיות ראשי-ממשלה), לצחי הנגבי (יש לו העזו לצאת נגד ראשי הממשלה, ולסכן את עתידו הפוליטי), ול-גאלה כהן (מנהיגה כנה, דוברת אמת). את דן מרידור הוא תוקף בכל פה: "הוא חושב שהוא שר-המישפט של שווייץ."

במצב דברים כזה אין זה פלא ששרייהחיי שוקים — לוי, שרון ומודעי — תופסים את החלל הפוליטי מימין, בהובילת את-התנג"דות לתוכנית-השלום של ממשלת-הישראל. אבל שרייהחישוקים, כך שחברים במיפלגות-הימין, לא יילחמו עד הכדור האחרון על גורל יש"ע. פעיל בכיר בתחיה: "צריך לאמץ את הגיגל שלנו מהבחירות — זה הזמן להתעורר לתחיה!"

במדינה

(המשך מעמוד 13)

לבנון אין סוף

הגיהינום נמשך בלבנון. ישראל (כמעט) בחוץ.

סוריה היא בפנים — מאוד.

לבנון לא תהיה ישראל שנייה: הכריז האפ"ס אל-אסר, נשיא סוריה, ויתכן שזוהי תורתו כולה על רגל אחת.

ארץ-האזורים היא הפתח לסוריה — מבחינה צבאית, כלכלית ופוליטית. אין סוריה מוכנה לסבול כי פלג לבנוני אחד ישתלט בה, ויאיים עליה. לכן יצא הצבא הסורי ב-1976 למילחמה באש"ף, שהיה אז הכוח החוקי ביר. כיום מגויס הצבא הסורי נגד הנוצרים תה-מגויס מיליטרי שלהם.

נשק הברעדה. הסיכוב הנוכחי במילחמה האינסופית התחיל כאשר הגיע גנרל קנאי נמרץ, מישל עאון, לשילטון במובלעת הנוצרית. הוא ניסה שוב להגשים חלום שכבר נכשל כמה פעמים: הפיכת לבנון, כולה או חלקה, למדינה נוצרית עצמאית, בלתי-תלוייה בסוריה.

היה נרמה לו שההזדמנות כשרה: עיראק, אויבתה התורשתית של סוריה, התפתחה ממילחמתה באיראן, וישראל נראתה כבעלת-ברית ותיקה ונאמנה.

עאון הטיל מצור על כל הנמלים בלבנון, שאינם בשליטת הנוצרים. הסורים השיבו מייד בהטלת מצור על נמלי הנוצרים — ביירות, ג'זינה וג'וביל.

מאות נטוש הקיבוץ בין הכוחות הנוצריים והדי צבא הסורי. העיראקים ניסו להעביר לנוצרים נשק-הברעה — טילים שאיימו על סוריה. חיליהם הסורי, שפעל עד כה רק בצפון כדי להימנע מהתנגשות עם חיליהם הישראלי, ירד דרומה ומנע את האספקה. חיליהם הישראלי לא התערב, על-יפי דיווחים זרים, מפני שגם הוא אינו מועניין שנשק כזה יהיה בידי הנוצרים, מפני שהוא עלול להתגלגל משם לידיו כוחות אש"ף.

סמים. הכי זול

שלושה צעירים מקיבוץ בצפון תשורים בגידול סמים.

רונן בר

שלושה חברים צעירים מקיבוץ גשר-הזיו, נעצרו בתחילת השבוע על-ידי בלשי תחנת-נהריה של הנפה הצפונית במישטרה, כחשד דים בגידול צמח הקנבוס, שממנו ניתן להפיק מיגוון רחב של סמים, ובעיקר מריחואנה. נראה שמלשיין מיסטורי הוא זה שהביא להתחלת החקירה של מודיעין-המישטרה ב"נושא. במשך כמה שבועות ניהלו הבלשים תצפיות ומעקבים אחרי שלוש הצעירים, שנהגו להגיע פעמים אחדות ביום למסע" שלהם, דרומית לקיבוץ. אחרי שקיבלו את התמונה המלאה על החקירה, ארבו השוטרים לחקלאים" ותפסו אותם בשעת הטיפול בצמחים. בחיפוש נוסף בחדריהם נמצאו עוד חמישה שתילייקנבוס, שהוכנו לנטיעה.

בשבוע שעבר הובאו השלושה — איתן שרף (21), גידעון שני (22) ואילן דרור (23) — לבית-מישפט השלום בעכו, לשם הארכת מעצרים. בקשת המישטרה התקבלה, והם נעצרו לשישה ימים נוספים. במישטרת ישראל הביעו באחרונה חשש רב מגידול התופעה של הפסקה עצמית של סמים. אחד הקצינים: "זה מאוד בטוח להפיק ככה סם, ואם יודעים איך, זה גם לא לוקח יותר מדי זמן. חוץ מזה, ויותר חשוב, זאת כמובן הדרך הוולגית ביותר."

לקנות בזול ולמכור ביוקר. גם בני-אדם

שווק פרסי

עלידי מישקם בחיי בני-הערכה האמריקאיים הם מחחרים ריב בין ושינגטון וירושלים, ובכך מעלים עוד יותר את המחיר שישראל תצטרך לשלם, כדי להימנע מעיימות עם דעת-הקהל בארצות-הברית. בקיצור, מתבשלת כאן עיסקת-המאה מבחינת המחיר הנפיש.

חמת-הלבנון ו/או שיחרור בני-הערכה האמריקאיים והאחרים. השייח' + העצירים השיעיים שבירי יש ראל וצד'ל וכן עצירים פלסטיניים, ומה עוד. זהו מישקם בבני-אדם. זה לא נעים, אבל זה כך. הוא מתנהל עלי-פלי כללים מוזרים מאוד.

השייח' עבדאלכרים עוביד נחסף כן כי להכריח את השיעיים להחזיר לנו שלושה חיילים שבוים. כל שלושת החיילים האלה נפלו בשבי בעת משימות בלבנון, על הרקע ובאוויר. כדי להבין את ההסתבכות, יש לחזור לר-קע הלבנוני.

ש עוד הבדל מאלף מאוד בין עיסקת-גיבריל והעיסקה המתבשלת עכשיו.

מיסחר רגיל, כל צד משתדל להפריז בערך הסחורה שבירי, ולהפחית בערך הסחורה שבירי הצד השני.

לגבי עיסקת-גיבריל אירעה בשנת עתה תהפוכה מהירה מאוד בדעת-הקהל.

לקנות בזול ולמכור ביוקר. כך נהגו האמריקאים. הם טענו כמשך חר' דשים ושנים שגורל בני-הערכה שלהם אינו מעניין אותם, שהממשלה האמריקאית אינה מעוניינת במיוחד בהחזרתם. בקיצור: זוהי סחורה זולה מאוד, שלא ישולם עבורה מחיר גבוה, אם ככלל.

נת-ישראל, באמצעות מוסדותינו הנבחרים, שלחנו אותם. אנחנו, מדינת-ישראל, חייבים להביא לשיחרורם המוקדם, בריאים ושלמים. על כך לא יתכן ויכות. רבריו של יצחק רבין על רעות בשרה-הקרב ואי-נטישת חב' רים, כערך זה-לי ולאומי, מביעים את רחשי-הלב של כולנו. אולם חשוב להבין מ'הו האוייב בפרשה זו.

ביום שהגיעו שלושת השבויים חזרה אר' צה, נערך סביבם פסטיבל לאומי. הציבור כן לו השתולל משימחה. בראש המשתוללים היה שמואל תמיר המנוח, שהיה מופקר ריש' מית על המשאומתן לביצוע העיסקה.

אנחנו נוהגים בצורה הפוכה. אנחנו מכריזים השכם והערב כי חיילינו השבויים עומדים בעת הנסיגה מלבנון, השארנו בירינו חלק

מיסלגת-אלוהים, חיזב-אללה, אי-נה לוחמת לחיסול מדינת-ישראל. היא לוחמת לשיחרור חלק מארצה שלה, דרום-לבנון. בעת הנסיגה מלבנון, השארנו בירינו חלק

זום הרביעי של מילחמת-הלבנון עברתי את הגבול במכונית הפרסית, בחברת שתי חברות-המערכת. נסענו למבר אות צידון, שם היה נטוש או הקרב. היינו לבדנו בנוף. לא היה לנו נשק. עברנו בתריסר כפרים שרי עיים. בכל מקום קיבלו אותנו בשימך חה, בסברסנים יפות ובהזמנה להי-כנס לבית ולשתות קפה. לקירות רוב הבתים היו דברקים תצלומים של השייח' בדר, מנהיג השיעים הלבנר-ניים, שנעלם בלוב.

כיום שהגיעו שלושת השבויים חזרה אר' צה, נערך סביבם פסטיבל לאומי. הציבור כן לו השתולל משימחה. בראש המשתוללים היה שמואל תמיר המנוח, שהיה מופקר ריש' מית על המשאומתן לביצוע העיסקה.

כל זה היה נמנע, כמוכן, אילו הבי-אה הממשלה את העיסקה מראש לאישור הכנסת. אינני מאמין שהיה נמצא אף חבר-כנסת אחד שהיה מעז להרים את ידו נגד העיסקה, כאשר השבויים שלנו היו עדיין בירי גיבריל.

מאותה ארץ. אנחנו קוראים לה רצועת הביטחון. זהו איזור-כיבוש לכל דבר, מלבד המעמד הרישמי. צה"ל פועל בו, ומתוכו, באר פן חופשי, בסיוע של יחידה צבאית — צד"ל — שהוקמה עלידי צה"ל והמהווה, מכל הבחינות, יחידה של צה"ל.

הפעם, בגלל התגלגלות הדברים, ייווצר מצב פאראדוכסלי.

אפשר להתווכח על המדיניות שהולידה את איזור-הביטחון. יש מחייבים, יש שוללים. המחייבים טוענים כי רק היא מאפשרת לנו הגנה על יישובי-הצפון שלנו, עלידי יצירת חיץ בינה ובין מתנכלים מסוגים שונים, וביניהם המתאבדים השיעיים. השוללים טוענים כי המתאבדים השיעיים ככלל לא היו פועלים נגדנו, אלמלא המשכנו בכיבוש ארצם. יתכן שהיו מונעים גם התקפות של אירגונים פלסי-טיניים.

יהיה המחיר אשר תשלם ישראל, כאשר יהיה — 1000 פלסטינים, 2000 פלסטינים, כל מחנה אנצאר 3 וכמיוודע-מהעוד — הרבר יתקבל בניצחון גדול של עס-ישראל.

זהו ויכוח תיאורטי. בשעה זו, הכיבוש הישראלי של דרום-לבנון הוא עובדה, וכך גם מילחמת חיזב אללה ואחרים בנוכחותנו שם. שלוש שתי חיילינו נשבו במהלך מילחמה זו. השייח' עוביד נחסף כסחורה במיקוח להחזרתם.

בכל זאת כדאי להביא את הדבר לאישור הכנסת לפני הביצוע. שלא יקומו מחר כל מיני בעל-חישוקים ויאשימו את הממשלה אחרי-המעשה. נראה מי יעז להצביע נגד.

אסור לשכוח רקע זה, מפני שהוא חשוב לגבי המשך הפרשה.

ובן שיש לפרשת-עוביד השלכות פנימיות. לכל מעשה צבאי ומדיני יש.

פרשה כולה מסתובבת סביב ההצעה ללעשות עיסקה. שלושה חיילים ישראלים, פלוסי-פלוסי, תמורת השייח' עוביד, פלוסי-פלוסי-פלוסי. החיילים + מידע על הנעדרים שלנו ממיל-

כאשר היה נדמה באילו האמרי-קאים פונים נגד ישראל, התחילה ההתקפה על יוזמיה-החטיפה. הם לא תיכננו כראוי. הם לא לקחו בחשבון.

אסור לשכוח רקע זה, מפני שהוא חשוב לגבי המשך הפרשה.

כאשר נדחה ביצוע הוצאתם להורג של בני-הערכה האמריקאיים, ודעת הקהל באר-צות-הברית חזרה לתמוך בישראל, השתקו האשמות אלה.

אנשי חיזב-אללה יודעים זאת הר-טב. עם כל קנאותם, הם פתחים טר' בים מאוד. כמו שאומרים: מטורי-מים, אבל לא משובעים.

מי יתווכח עם הצלחה? אם יסתבר כי רעיון החטיפה נושא פרי, וכי כתוצאה מכך מתחיל תהליך לשיחרור הש' בוים, יוכלו יוזמיה-הפעולה לרשום לזכותם רווח פוליטי גדול.

אנשי חיזב-אללה יודעים זאת הר-טב. עם כל קנאותם, הם פתחים טר' בים מאוד. כמו שאומרים: מטורי-מים, אבל לא משובעים.

המדיניות היא והיו בעיקר שלושה: יצחק שמיר, יצחק רבין וזן שומרון. שמיר מרגים מחדש אמיתה פוליטית יש' נה: למי שנמצא בשליטון יש יתרון טיבעי על יריביו הפנימיים, מפני שהוא יכול לפעול ולהצליח בשם המדינה.

ההצעה הזו, החטיפה נראית כאנטבה-וואט. כל זה — אם בסוף תאיר ההצלחה.

רבין, שמעמדו חזק בלאו הכי, חיזק את מעמדו עוד יותר. הוא אבי הפעולה. דן שומרון, גיבור-אנטבה, שוהרו רדה בבזו האינתיפאדה, החזיר לעצמו משמו מן הוהרה הזו. החטיפה נראית כאנטבה-וואט. כל זה — אם בסוף תאיר ההצלחה.

אינו זוכר אם עברנו בכפר ג'בשית. אבל גם אם לא היינו בכפר זה רווקא, היינו בכ' פרים השכנים, שלא היו שונים ממנו.

זה'ל עבר ככפרים האלה לפנינו, כשלוך שתי הימים הקודמים, והתקבל בכל מקום על-ידי השיעים במטר של אורז וביללות-שימחה. בסעם האחרונה עברתי בסביבה זו כמה ימים לפני הנסיגה הישראית. הפעם הייתי בשיירה גדולה, ובה מאות כל-ינשק מוכנים לירי. במכוניתי ישב חייל רועד מפחד, שאצבעו לא נמשה את הדק רובהו אף לרגע. כל שייעי שנראה מרחוק נחשב כמחבל פוטנציאלי, המוכן להתאבד תוך סניעה בנו.

ני מקדים סיפור זה לניתוח פרשת חטי' פתו של השייח' עבדאלכרים עוביד, איש הכפר ג'בשית.

החטיפה היתה אקס של מילחמה. היא הר תה חלק מן המילחמה המתמשכת בין ישראל ובין האוכלוסייה השיעית — כולה או חלקה וכן ברדם-לבנון.

חשוב מאוד להבין אי זו מילחמה זו. אי זו המילחמה על ארץ-ישראל/פלס' טין, המתנהלת בינינו ובין העם הפלסטיני, בהנהגת אש'ף.

זהו המילחמה על לבנון. מוכן שיש קשר בין שתי המילחמות. ההת-ערבות הישראלית בלבנון באה בעיקר על רקע מילחמתנו בפלסטינים. המטרה העיי' רית של אריאל שרון, כאשר פלס ללבנון בינוי 1982, היתה לחסל את אש'ף, להרוג את יאסר ערפאת ולגרש את מאות אלפי הפלסי-טינים מלבנון, דרך טוריה, לירדן.

אולם צריכים להבין כי מילחמת-פלסטין ומילחמת-הלבנון הן שתי מילחמות שונות. חטיפת השייח' היא אחד הספחים של מילחמת-הלבנון — מילחמה שלא הסתיימה עדיין.

זכורות אלה אינן משנות דבר מבחינת החובה לשחרר את החיילים. אנחנו, מדי-

מה קרה למנחה שגזר את דינה של מיסעדה? לאן נעלם יועצו של מודעי?

בראשון. העיתון מכריז ש.אנחנו לא רוצים את תל-אביב בראשון. תל-אביב היא עיר בלי הפסקה, ואנחנו אוהבים קצת לנוח לפעמים.

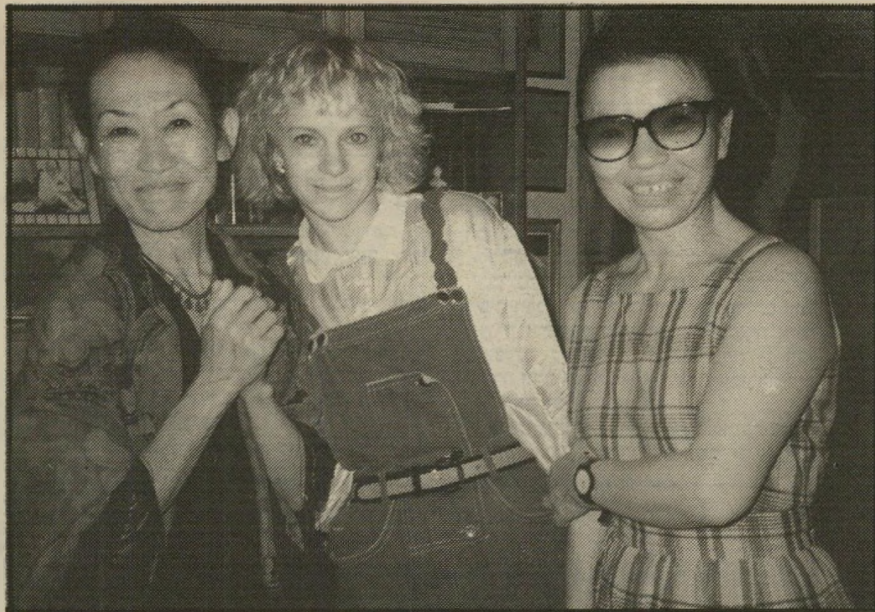
לפני יותר מחודש התפרסמה בעיתונים מודעה בנוסח הבא: "למיבצע-פירסום מבוך שים מפורסמים/מפורסמות-שחקנים, אמנים, עיתונאים — בעלי מידות-גוף גדולות." למודעה נענו כ-30 שמנמים — ביניהם שחקן ידוע למדי, קוסם ידוע, ואמנים שונים, ידועים פחות. איש מן הפונים לא נמצא מתאים. ירסי זרז'בסקי, יבואן המוצר — שיטת-הרוייה בשם אוקספורד 5, שזכתה בהצלחה באירופה — פנה ביוזמתו אל השחקן **בסאם** (המיסעדה הגדולה) **זועמוט**. השחקן שמח לשמע הרעיון, וסיפר לזרז'בסקי, מפעילי הליכוד, שהוא הגיע אליו בריוק בזמן המתאים, כיוון שהוא קיבל תפקיד בסדרה חדשה בטלוויזיה, והתבקש לרנות כ-15 קילו. לפני שבועיים קיבל בע ארוחות ביום, והצליח להוריד עד עתה שמונה קילו.

הדוגמנית שלומית אמיר החנתה את מכוניתה על המידרכה שליד ביתה, ברחוב

ההסביבה אינו מתלהב מהסיסמה של **עמליה ארבל**, שפתחה שם באחרונה גלריה בשם תל-אביב

סילבן למסיבה. תבין טילפן אליו ואמר שהוא צריך לפגוש אותך בדחיפות, רק לכמה דקות. סילבן

של המישהנהלמנכ"להביטוחה לאומי, אירגן לכבודו מסיבה בפאב תל-אביבי. ידיד אחר,

גלינה פאנוב רקדנית הבלט המפורסמת (במרכז) ערכה בביתה מסיבה לכבוד הרקדנית מריקו סנג'ו, הגברת הראשונה של המחול המודרני היפאני, ולעזרת שלה מיוקו קיקאוה (מימין). המסיבה נקטעה לפתע מכיוון שמתני בן ה-3, בנם של הפאנובים, בחור עקשן, התעקש לראות בווידיאו את תוכנית-הטלוויזיה האהובה עליו, והאורחים נאלצו לעבור למיטבה. אך אל דאגה, שם נמשכה השימחה עוד ועוד, עד לשעות הקטנות של הלילה.

אהרון פאפו עורך-הידיו, איש הימין, לשעבר חבר-הוועד המנהל של רשות-השידור, היה לדמות תיקשורתית וחברתית מצוטטת מאז שעזב את תפקידו.

אמר שהוא לא יפתנה לפני חצות הלילה, אבל תבין עמד על כך שזה דחוף. סילבן עזב את הישיבה, רק לכמה דקות, ולא חזר אליה.

אורי ארקם, איש-עסקים החי בארצות-הברית, הוא ידיד של יהורם גאון, וגם האיש שהשקיע את הכסף בסריטו החי רש של גאון, בחזרה לטולדו. לפני חודשים אחרים הביא אותו הזמר לבילוי בפאב המיסבאה, וערך היכרות בינו לבין הבעלים, **יענקלה טל**. הפגישה הולידה שיתוף-פעולה בין טל וארקם, היתכננים לפתוח בקרוב פאב תאום בלוס-אנג'לס, באותו השם, ובעל עיצוב זהה. טל מתכוון להיטיס לשם אמנים ישראלים, והוא כבר שכר שם דירה, אשר תשמש אותו ואת הזמרים, ביניהם **שוקי אלגרינטי**, **רוברטו** והצמד **אסתי ואפי**.

המקומון של ראשון-לציון

פסוקי השבוע

- אמנון דנקנר ב"חדשות", על ריבוי מסיבות-הפרידה לאלוף עמרם מינצני: "מילא שיורים ובוכים. אבל לירות, לבכות ולחגוג, זה כבר מוגזם!"
- דן בן-אמוץ: "עצ-לן דומה לכפתור-חשמל. אם לא תלחץ, הוא לא יפעל!"
- עיתונאית צרפתי, על סיבת הצלחתן של נשים בוגרות, בתחרות עם נשים צעירות: "ענבי-בושר לא עושים את היינות הכי טובים!"

אישה-עסקים בני תבין, קיבל על עצמו את המשימה להביא את

שולמית מיזרחי אשתו של איש-העסקים בצלאל המלונות של בעלה, היתה אחת האורחות הבולטות במסיבה, שנערכה למאמן נבחרת ישראל יענקלה גרונדמן. זאת אחת העמדים המעטות ששולמית באה לאירוע חברתי בחברת בעלה.

ארנון בתל-אביב, אחרי שנואשה למצוא מקום-חייה מוסדר. אחד השכנים, שנוכחותה של המכר נית על המידרכה הפריעה לו, הזמין את המיטרה, וזו קראה לפקחיה העיריה שסינרלו את הר כב. אמיר החליטה להגיב בדרך מקורית: היא תלתה על כל הע צים מסביב פיתקות שעליהן היה רשום: "למלשינים לא תהיה תקומה!"

■ אישה רדין אלכם אני סקי ובתו מילכל היו בין עשרות האורחים שהזמנו להשקת סיד רתיינות חדשה. כנתב של אחד העיתונים הגיעה למקום הצי שעה אחרי שהחל האירוע, ולא נמצא לה מקום. היא פנתה לאחת המארגנות וביקשה שמיכל אני סקי תפנה לה את המקום. המארגנת הסכימה לה שלא מקבל לע שות דבר כזה, וניסתה לפצותה בכך שהוסיפה כיסא נוסף סביב אחר השולחנות.

■ שירי ארצי, בתו בת ה חיל אבנרי, העולם הזה

עמוס קינן היה חתן של מסיבה שערך המיזרחן צבי אלפג, הביוגראף של המופתי נרץ, התמנתה כמרצה לספרות באוניברסיטת ייל, וקינן ישהה עימה במשך השנה. אייבי נתן (מאחורי קינן, משמאל) תבע מקינן לכתוב באמריקה על המצב בארץ, ולא על המיסעדות שם.

לא דימיין לעצמו את הקולות, והשלושה החלו בחיפושים אחר מקור הציפצופים. כעבור כמה דקות של חיפושים מדוקדקים גילו השלושה על גג הב'סרתף, שם נערכה החזרה הגנרלית, קן של ציפור, ובה כמה גוזלים.

■ במיסעדה של דודו אלדי רר אין מיזוג-אוויר וגם אין מאי ווררים. הזמרת 'עושה דמאי רי, שאלהרר הוא אמרגנה וידיי דה הטוב, הפתיעה אותו כשרכי שה לו גופיות ללא שרוולים, כדי שילבש אותן בזמן שהוא מבשל במיסערתו.

■ רשימת השחקנים שיסבה לה באחד הלילות בבית קפה קטן ברחוב דינגוף בתל-אביב הרשיי מה אף את מי שלא מתעניינים בתאטרון. המחזאי יוסף מזורי התחיל בחזרות למחזה חדש בקאמר, שבמרכזו החוויות שצי בר בבית-הקפה החביב עליו. כדי להמחיש לשחקנים את אוירת החיל אבנרי, העולם הזה

צינה קידר באה בגפה, מכיוון שבעלה, הצייר דן קידר, נמצא בארצות-הברית. ציונה, מנהלת החנות-המיסעדה של הוצאת-הספרים כתר ברחוב דינגוף בתל-אביב, שוחחה עם המשורר יבי, שאין לו סיכויים רבים לפרסם את שיריו בהוצאה זו. יבי וקידר (הבעל) נפגשו בהפגנות פוליטיות.

אדם ברוך בא, כרגיל, חבוש בכובע-מיצחיה, שהתחרה בהצלחה עם המינבעת הנצחית של איצוק בן-נר. שיחת-הערב במסיבה היתה הצעתו של העיתון העיר למנות את ברוך כמנהל מוסיאון תל-אביב, עקב קשייו הכספיים. כשנשאל על כך בהלצה, לא דחה ברוך את ההצעה על הסף.

המקום, הוא הזמין את כולם לבוא לבית-הקפה בשעת-לילה מאוחרת, וכך הגיעו למקום השחקנים יוסי ברמון, אלברט בהן, נתן כוגן, יונתן צירציל, יואל דרורי, מיכאלה עשת ואחרים.

■ מפיכת אירועי-אופנה שלורה בן-גל טילפנה למנהל תיזמורת מכבי-האש בתל-אביב כדי להזמין להופעה. כששאלה למיספרם של חברי התיזמורת, היא נענתה על-ידי המנהל שעד לפני שלוש שנים מנתה התיזמור רת 60 איש, וכיום נותרו רק 12 בחיים. כל השאר נפטרו. למרות שהיא תיכננה להזמין תיזמורת גדולה לאירוע בהפקתה, היא הח' לטיה להשתמש בשרותי התיזמור רת המצומצמת.

■ 500 אנשים הזמנו לו- מסיבת-החתונה של מפקר ה' נחל הגרוש, בן-ציון (בנצ'י) ויינר, שתערך כיום השישי ה' בא בצמח שעל שפת הכינרת. כמה ימים קודם לכן הוא יינשא בטכס דתי לחברתו לחיים, אורלי קראוס, העוברת כדיי לת בחברת אל-על. לפני שבוע נישאה אותה של אורלי, לרי מזר, לכתב חדשות. עידוד מל. נעמי רון זודהר אהליאב

נורית גרץ אשתו של הסופר עמוס קינן, באה על קביים. רגלה הימנית ננקעה כשהחליקה על המדרגות בביתה. קינן טען להגנתה, שאמר לו שזה סכסי. בתם הקטנה, רונה, שימשה במסיבה כברמנית, התעייפה, נרדמה והיה צורך לקחתה הביתה על הכתפיים.

לו שהוא נכנס מפני ששמע את הציפצופים, וכך חזר על עצמו הסיפור שלוש פעמים. ברשיבת שיכנע את בימאיה-ההצגה ואת האחראי על פעוליה-הקול שהוא

ציפצופי-הציפורים, ושוב חשב ברשיבת שמסמנים לו לגשת לבימה לפי האות המוסכם, ושוב הסביר לו הבימאי שהוא צריך להמתין לאות. ברשיבת הסביר

סתו לבימה. ברשיבת התקדם, הוא אמר לו הבימאי שיש לו עוד תצי שעה, והוא לא מכין מדוע הוא כה ממור להיכנס לבימה. כעבור כמה דקות שוב נשמעו

כהנא

יום הרביעי, שעה 7.00 בערב. מאיר כהנא בכיכר דיזנגוף בתל-אביב. הוא מבטיח לקהל שהוא מתכוון לרוץ לבחירות הבאות, ומבקש ממנו בצורה הטיבעית ביותר: "תנו לי את השילטון! לא חבר-כנסת, כי אין כבר זמן! את השילטון!"

רבים בקהל, שבעבר שללו את כהנא ודיעותיו, רואים דווקא היום בעליותו לשילטון, או לעמדת-כוח אחרת, הכרח בליגונה, כדי "לחסל את האינתיפאדה, כי כל יום נירצח כאן יהודי."

שנה אחרי שפסלה אותו ועדת-הבחירות המרכזית, תישעה חודשים אחרי היעלמו מנוף הכנסת, כהנא עדיין מפעיל את תנועתו, תנועת כך, וחורש את הארץ בסידרת-הופעות.

בניגוד לדעת רוב הציבור, אין הוא מסתפק בביקורים בהלוויות ובבתיים של קורבנות פיגועים, או בהסתת הציבור למעשי לינץ' נגד ערבים בעיקבותיהם. הוא עורך סבב-הופעות בארץ כולה, מתוכנן היטב, ובסיגנון ייחודי למדי בקנה-מידה ישראלי.

כהנא אינו מופיע, כמעט, במועדונים או בסניפים. הוא מעדיף להופיע ברחוב, וליצור מוקד של התעניינות והתקהלות אנשים. כהנא אינו מלווה את הופעותיו במסע-פירסום, לא בעיתונות ולא על לוחות-המודעות, למרות שיש לו כסף לכך, כדי להימנע מפינוץ הופעותיו ומהפגנות-נגדו בזמן האירוע, כפי שכבר אירע בעבר. אנשי-כהנא חוששים מכך.

שיטת הפעולה של כך: שעה לפני מועד הכינוס מגיעים למקום (תמיד מרכזים עירוניים סואנים) פעיליו של הרב כהנא, שהם בדרך כלל צעירים דתיים. הם מקימים במקום בימה ומערכת הגברה. החולצות הצהובות, עם סמל האגרוף הקמוץ, מושכות את תשומת-ליבם של העוברים ושבים, המתבשרים שהרב כהנא עומד להגיע

● **יעקב צרפתי, צלם עיתונות ואמרגן,** לשעבר יושב-ראש מחוז-חיפה והצפון בכך: "באתי לנסות ולעצור את התופעה ששמה כהנא. כמי שהיה בכך, ראיתי את הריקטורה שלו מפלים שם את החילוניים ואת הספרדים. כהנא דואג רק לאנשיו שהם דתיים ואשכנזים."

● **מדי זורבין, מוכטל:** "כהנא הוא בך אדם עם ביצים. אני נגד הפסילה שלו. הוא ואריק שרון יסדרו את המרינה. שרון ראש ממשלה והוא שריביטחון. או להיפך. אוי ואבוי עם תהיה עוד פעם שואה."

כהנא ועלם מן הנוף? לגמרי לא! הוא פועל לפי שיטה שלא נוסתה עדיין בארץ. החוק נגד גזענות נשאר על גבי הנייר
גדעון סער-סרצ'וסקי

● **יואב זיו, טכנאי אלקטרוניקה:** "יש שני צדדים למטבע. מצד אחד, מה שהוא עושה זה לטובתו שלו בלבד. הוא שואף להגיע למדינת-דת קיצונית. מצד שני זה בסדר קצת להפחיד את הערבים בתקופה כזאת. אנחנו הרי עושים שם מילואים, ומכירים אותם."

● **דב פייפר, איש-אחזקה:** "צרכים לפחות עוד אחד כמוהו. לדעתו הוא אדם רציני, יודע מה שהוא רוצה. אילו היו בחירות היום, הייתי מצביע בעדו. גם בפעם הקודמת רציתי להצביע עבורו, אבל פסלו אותו, או הצבעתי מפר"ל."

● **ירון סברדלוף, תיכונסט:** "הוא קיצוני מדי לטעמי. הפיתרון שלו לא מציאר-תי, כי אי אפשר להיפטר מהבעייה בכוח, היות ואנחנו לא עצמאיים ותלויים באחרים. לכן צריך לתת לו גם לרוץ לכנסת. אם הרוב בדיעותיו — שישלוט. זו מדינה דמוקרטית."

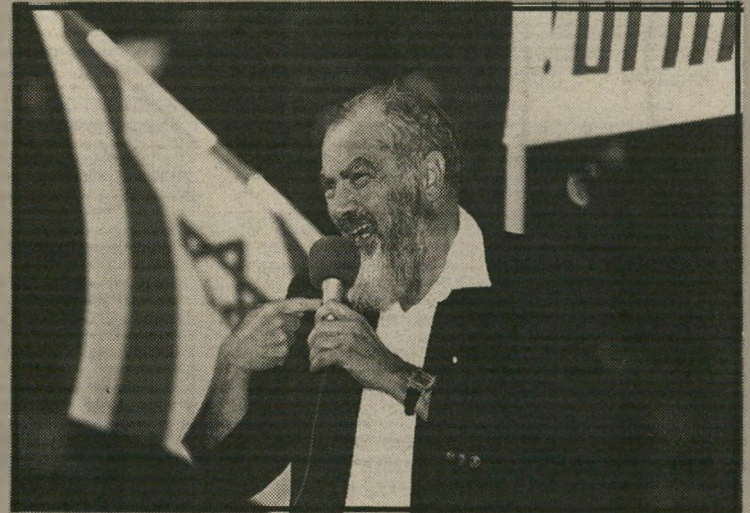

● **אפרת לפר, תיכונסטית:** "אני חושבת שהוא די מתקרב בדיעותיו להיטלר. אין לו זכות לרוץ לבחירות, כי הוא מסכן את הדמוקרטיה. מה שהוא אומר זה נורא חרי-צדדי. אי אפשר לתת למישהו, שהוא נגד הדמוקרטיה, להשתמש בה לזכותו."

● **נורית חיימוביץ, מורה:** "הוא רמות מאוד שלילית. הוא נוקט אלימות, מסית את הנוער והוא אנטי-דמוקרטי. טוב מאוד שפסלו אותו, כי דמוקרטיה זו לא הפקרות, ומה שהוא עושה זה הפקרות. להפיע? צריך לתת לו, אין מה לעשות."

עוד כאן

למקום. פעילו של כהנא מצויידיים במכשירי-קשר, ומעודכנים מתי כהנא מגיע. כשכהנא עצמו מגיע לעצרת, כבר מרותק קהל רב מסיבב לבימה, שעליה מדבר גד סרוטמן, עוזרו הנאמן של כהנא זה שנים רבות. סרוטמן משמש בתפקיד זה לתפקידן של להקות-חימום במופעי-רוק, לפני עליית הלהקה עצמה. כהנא מצידו מספק את הסחורה בהופעה רטורית משובחת, הפורטת היטב על נימי השינאה והנקמה נגד הערבים. לציבור העצבני הוא מבטיח: "תנו לי שבועיים! אינתיפאדה תהיה! אינתיפאדה תהיה! קבר יהיה!"

רבים מהעוברים ושבים מתגדים לכהנא, ואף שונאים אותו. אולם הם מסתפקים בדרך כלל בהערה הנאמרת בלחש לבן-זוגם, לא בקול רם, כמובן. מה שבטוח, בטוח. רק אחד, חייל משוחרר, העז לקרוא קריאת-ביניים במהלך נאומו של כהנא. לעומת זאת, תומכי-כהנא שבקהל מוחאים כפיים בהתלהבות. "בירושלים האווירה הרבה יותר חמה", אמר אחד מוותיקי-כהנא. "יתכן שמשום-כך לא פגעו בקורא-הביניים. רבים מהעוברים ושבים, ממתנגדי כהנא, מסרבים להתראיין, להזדהות, או להצטלם. חלקם אף מביעים חשש גלוי, שמא יתכללו להם. בסיום נאומו אין כהנא שוהה במקום זמן רב. לאחר שהוביל במהירות-שיא את שירת התקווה ואני מאמין כשהקהל התקשה לעמוד בקצב, הוא ממחר למכוניתו, אך משאיר מאחוריו התקהלות של עשרות אנשים, המתווכחים על כהנא ורעיונותיו, על יהודים וערבים. מעילי כהנא מרוצים, הם בטוחים שתוך זמן קצר יהיה המצב כליכך גרוע, ש"העם יקרא לכהנא לחזור!"

אבישי רביב, סטודנט להיסטוריה באוניברסיטת תל-אביב, והאחראי על פעילות כך באיזור גוש-דן: "אם לא נתעורר עכשיו ונחזיר את כהנא מיידית - העם היהודי ילך כאן כמו צאן לטבח." כהנא, אם כן, עוד כאן.

בעת שכהנא דיבר, שאל העולם הזה את העוברים ושבים לדעתם עליו.

● **פז לוטם**, מנחה-קבוצות ומקרב מכירות: "אדם מצחיק, אדם מצחיק. כבר חצי שעה אני עומד פה ומשתולל מצחוק. תסתכל עליזו - הוא ממש בדיחה. מהאופן שהוא מדבר אפשר או להיכנס ללחץ או לצחוק, ואני בוחר לצחוק. זו הופעה טובה מאוד."

● **בצוי זק, לפני גיוס**: "צריך אדם קיצוני ימני בכנסת, שייצג את הריעה הזאת. התחיה או הליכוד אינם מספקים. הוא יכול להיות שר-הביטחון, כדי שיחסל את האינתיפאדה, הייתי מצביעה לו."

● **היודי בראון**, תיירת מקנדה, לומדת מישפטים שם: "זה ממש מפחיד שיש דור שמקשיב לו, מוחאים לו כפיים, זה שכלל נותנים לו בימה. טוב מאוד שהעיפו אותו מהכנסת. רעיונות של כאסח זה לא דמוקרטיה. הוא מטורף."

● **מוטי נחום**, מאכנסת: "חבל שזו מדינה דמוקרטית רק בשבילנו... הוא אידיוט על כל הראש. צריך לצנזר את מה שהוא אומר, ואם הוא חורג - לעצור אותו. מזל שהוציאו אותו מהכנסת, כי אחרת היו לו היום לפחות ארבעה-חמישה מנדטים. הוא דמגוג, יודע לרבר, אבל משוגע."

● **מיכה להב**, סטודנט למחשבים: "כהנא צודק, כי אף פעם לא יהיה שלום עם הערבים. צריך לעשות טראנספר. כהנא צריך להיות ראש-הממשלה. לא, אני לא מפחד ממדינה רתית, גם ככה יש חרדים בממשלה."

● **דויד ג'קסון**, יהלומן: "על קרני המיזבח נתלה הנבל. הוא משתמש במילים ישרות בשביל לעקם את המצב. אם נלך אחרי הקיצוניים, תהיה כאן לכנון. אפשר להיות כאן בררקים עם הערבים ולעשות כאן מדינה אחת, כמו בארצות-הברית."

● **ענבר טביב**, חייל משוחרר: "תראה איך הוא זורה שינאה. לא צריך לתת לו להופיע! בגלל אידיוט כזה אני עושה מילואים. בגלל האנשים שלו, שמתיישבים בחברון. מה הטעם בזה?"

● **אורי ברגר**, מוכר-עגילים: "אני חושב שהוא מסוכן ליהודים וגם לערבים, כי הוא לא הגיוני. בררך שלו אין אפשרות להגיע למשהו. זה עוד 1000 שנה מילחמה."

סיפור אהבה

אך באותו הזמן עצמו נערך כנס בפולין. שליחי אצ"ל, וביניהם אברהם (יאיר) שטרן, נסעו לשם. ז'בוטינסקי היה המנהיג הנערץ. אולם ככנס התגלו חילוקי דעות חריפים. מנחם בגין, אז "בני ברית" בפולין, העמיד את עצמו בראש המורדים ונאם נאום חוצבלהבות. ז'בוטינסקי התייחס אליו בכזו תהומי, והישווה את נאומו לרעש של דלת חורקת, הסכה על צירים חלודים. הוא גם יעץ לו לקפוץ לתוך נהר הוויסטולה.

עם פרוץ מלחמת העולם השנייה, קבע ז'בוטינסקי כי המילחמה באויבי הנאצי קודמת לכל משימה אחרת. הוא הורה לאירגון הצבאי הלאומי בארץ להפסיק מייד את המאבק בבריטים.

(עדות אישית: אנשי הפלוגה שלי באצ"ל גייסו או למילחמה מה פק"פ, המפלגה הקומרניסטית, שהתנגדה למאמץ הדיפלומטי עד לפלישת הנאצית לברית המועצות. אנשי אצ"ל שיתפו פעולה עם השילטון הבריטי, עקבו אחרי הקומניסטים היהודיים ומסרו אותם לדי הכולשת, שעינתה אותם ר אף הרגה אחד מהם בעניינים.) על רקע זה פרץ הפילוג הגדול של קיץ 1940, ערב מותו של ז'בוטינסקי. יאיר הכריז כי המילחמה בבריטים חשובה מן המילחמה בנאצים, וכך נולד הגוף שנקרא לימים לח"י. ז'בוטינסקי היה מנהיג רגול.

כיום קשה אף להעלות בדימוין את ההרצה העמוקה, שרחשו לו חסידיו (ואני אז ביניהם). ובכל זאת, ברגע שהתחיל האירגון הצבאי הלאומי לפעול, השתנו יחסי הכוחות הנפשיים והמעשיים. אנשי האירגון סיכנו את חייהם. ראשי האירגון — וביניהם גם דויד רויאל — חשו שהם עומדים במאבק הממשי, בעוד ז'בוטינסקי ואנשיו היו רחוקים משהיה הקרב.

החליף דן נמשך אחרי מותו של ז'בוטינסקי. אנשי אצ"ל, ובראשם מנחם בגין, התייחסו בכזו גובר והולך להנהגה הדיפלומטית בעולם ובארץ. כשקמה המדינה, התחרתה תנועת החרות, מיסרם של יוצאי אצ"ל בהנהגת בגין, עם רשימת המפלגה הרוויזיוניסטית בבחירות והיכתה אותה שוק על ירך. הרוויזיוניסטים, בהנהגת אליעזר שוסטק, נעלמו מן המפה.

החליף דומה, בקנה מידה יותר גדול, התרחש בתנועה הדיפלומטית הרישמית. הכוחות המקומיים, ובראשם דויד בגין גוריון וחבריו, שחלשו על המוסדות בארץ — אירגון ההנהגה, ההסתדרות, ההתיישבות העובדת — כבשו בהדרגה את עמדות המפתח בתוך ההסתדרות הדיפלומטית. יחסי הכוחות בתוך התנועה הציונית השתנו. זה חיזק את התנועה. אין ספק שהיה קורה עכשיו בצניבור הפלסטיני. ככל שראשי האינתיפאדה צוברים תאוצה, ביטחון עצמי, קורבנות והישגים, כך תגבר השפעתם בתוך אש"ף ואירגוני השוננים. וכמו שהיה אז, כעת, הם יהיו קשוחים יותר, תקיפים יותר מאשר המנהיגים הוותיקים. לא תקום שום הנהגה אלטרנטיבית. אך ההנהגה הקיימת תהיה חזקה יותר.

יאיר היה קיצוני מרויאל, ורויאל היה קיצוני מז'בוטינסקי. יצחק שדה היה קיצוני מבגין גוריון, ובגין גוריון היה קיצוני מחיים וייצמן. כדאי לזכור.

ערוות אמה

נסעתי פעם בקאהיר במונית, בחברת כמה ישראלים. אחת מהם, עיתונאית, דיברה בשטף על משהו, ותוך כדי כך הפליטה את המילים "כוס אומכו". ראייתו שהנהג המצרי קפא כולו במושב. כמעט והיתה תאונה.

הבנתי אז ששתי מילים אלה, שאנחנו רגילים לזרוק אותן סביבנו כקללה תמימה, כמו "לעזאזל" או "קיבינמאט", יש להן משמעות לגמרי אחרת באזני ערבי, המבין את פירושו. לערבים, ובמיוחד למצרים, יש חוש שכבוד מישפחתי מפותח, והערות הנוגעות לערוות אדם מעליבות אותם עד למעמקי הנפש. זה יכול לגרום לרצח.

אני נזכר באותה סצינה כאשר אני שומע על עוד תקרית במיפץ אלת. מלפנים מדברים עם מצרים, מספינה אל ספינה, ופתאום מגיבים המצרים בצורה הכי לא סבירה. כשיש להם נשק, הם יורים. כשאין להם נשק, הם מתנכלים בצורה אחרת.

בכל פעם אני שואל את עצמי: אולי אחד הישראלים הפליט, שלא בכוונה, את שתי המילים התמימות האלה?

יתכן שמראיין טוב היה מכריח את מירון להתמודד עם טעויותיו, להסביר, אולי להתוודות. אחרי הכל, יש גבול גם לחנטיש. ואולי לא.

אנטישמים מצחיקים

יש סיבות רבות שבגללן כדאי לחיות בישראל. אחת מהן היא שכאן אפשר לצחוק מהאנטישמים. הרעיון הזה עלה על דעתי עוד לפני קום המדינה, כאשר חבר, ששירת בצבא הבריטי, סיפר לי את הסיפור הבא: בקרון רכבת באיטליה ישבו לברם שני חיילים. אחד היה בריטי. מולו ישב חייל החטיבה היהודית, שנשא על שרולו את סמל מגדודיו. השניים היו שקועים בקריאת עיתונים, ולא דיברו זה עם זה.

כעבור שעה הרים הבריטי לפתע את ראשו והפליט: "יהודי מחורבן!"

הבחור מארץ ישראל השיב בנחת: "אנגלי מוויין!"

שניהם שקעו שוב בעיתוניהם. צחקתי אז ואמרתיו: זהו. הציונות ניצחה. בימים האחרונים אני צוחק כשאני קורא על האנטישמיזם בברית המועצות. למען האמת, תחילה חשבתי שאין זו אלא תעמולה ציונית. אנטישמיזם בברית המועצות? אחרי 70 שנה של שילטון סובייטי, שבו היוותה האנטישמיזם עכירה פלילית, ואסור היה אף להזכירה בעיתונים? מגוחך!

אבל עכשיו אני קורא שוב ושוב תיאורים מפי משקיפים אוניברסיטאיים. סיפורים על פאמיאט. גוף אנטישמי קיצוני, שקם עם כינון חופש הביטוי בארץ הסובייטים. סיפורים על כל מיני תנועות ועיתונים רוסיים-לאומיים, המשמיצים את הקומניזם, המהללים את הכנסיה והמקללים את היהודים הבורגניים, שכפו את הכולסביזם הכופר על אמארוסיה. השבוע קראתי סיפור של כתב אמריקאי, שראיין מורה בעירה ליד לנינגרד. המורה התפרסמה מפני ששלחה לעיתון מיכתב אנטישמי חריף, שבו העלתה על נס את מיפעל המבורך של סטאלין. לברירה, היהודים ממציאים כל מיני אגדות ורונות על הפשע שביצע סטאלין, כביכול בכל מקום — במפלגה, בעיתונות, בטלוויזיה — רואים רק פרצופים יהודיים. הגלאנסט והפרסטרויקה הם המצאות יהודיות, שבאו להרוס את הישגיו של סטאלין הרגול. אילו הייתי ברוסיה, לא הייתי צוחק. גם לא באמריקה. אבל פה קשה לי להתאפק.

בפנים ובחוץ

יש לי שיטה פשוטה להבנת המרחש באינתיפאדה. כשאני נתקל בתופעה חדשה, אני משווה אותה לתופעה דומה שהיתה אז, לפני המאבק.

מובן שאין דימיון בין שני המצבים, כשם שאין דימיון בין שני העמים ובין שתי התקופות. צריכים להיוזר מפני אנאלוגיות.

אבל חרף כל ההבדלים, ההשוואה מאלפת תמיד. למשל: מה קורה כיום בין הנהגת אש"ף ובין מיפקדת האינתיפאדה? (או, בלשונו המיוחדת של יצחק רבין, בין "אש"ף-תונים" ו"אש"ף-שטחים")?

אני מכניס את זה למחשב שבראשי, עושה טרורררררר, ולגנר עיניי עולה התמונה המקבילה. מה קרה בין הנהגת המפלגה הרוויזיוניסטית בחו"ל ובין מיפקדת האירגון הצבאי הלאומי בארץ? כאשר התגייסתי לאצ"ל, בעודי נער, אמרו לי בסודיטרדות שהמפקד העליון של האירגון הוא ז'בוטינסקי. המפקדים המקומיים (לא ידעתי את שמותיהם) סרים למרותו. ז'בוטינסקי קובע את הכל.

עמוס היה מתנחל. באחד הימים החליט שאינו יכול לסבול עוד. הוא ראה כיצד מוכרת הממשלה התבוסתנית את ארץ ישראל. הוא מכר את הווילה שלו באריאל, יחד עם איכותי החיים, וירד ללוס אנג'לס.

אריאלה היתה שמאלנית. היא לא יכלה לסבול עוד. היא ראתה כיצד משתלטים הפאשיסטים על המדינה, שאיברה את כל ערכי המוסר והצדק. היא מכרה את הרירה שלה בירושלים וירדה ללוס אנג'לס.

בערב-כריסטמס חש עמוס בתשוקה עזה לאכול חומס. הוא הלך למיסעדה צבר, בשררות סאנסט.

באותו הערב חשה אריאלה בנגועים לקבאב אמיתי. היא הלכה למיסעדה צבר, בשררות סאנסט.

עמוס הזמין את אריאלה לשבת ליד השולחן שלו. עמוס ואריאלה שוחחו, דיברו על הארץ והתאהבו.

עמוס ואריאלה נישאו. נולדו להם שני ילדים, תום ושיירלי. פעם שברוטיים הם מבקרים בארץ.

מיסטר בלתי הפיך

הכתבה של יגאל לוסין על מירון בנבנישתי בטלוויזיה היתה מלאכת-מחשבת של חנטיש. בליל של קטעירעיונות, מליצות נבובות והתחמקות מן האמת.

אני מחבב מאוד את מירון. כל אחד מחבב אותו. אולי אי-אפשר שלא לחבב אותו. אולם החיבה אינה צריכה לטשטש את העובדה שהאיש לא צדק מעולם בשום דבר. אף לא פעם אחת. מאז ימי החולצה הכחולה ועד היום.

אולי זהו סוד הצלחתו. הוא כוכבית-קשורת בינלאומי, חביב התיקורת הישראלית — וכתבה זו תוכיח. נראה שכדי להגיע למעמד זה רושם כיש-לון מוחלט בכל התחזיות.

שום דבר אינו מצליח אצל-נו כמו הכישלון. ואוי לו לאדם שצדק.

אך מגיעים לשיא כזה של תחזיות כושלות? זה די פשוט: צריכים להגיד ככל מצב את אשר הקהל מוכן לשמוע. ומ כיוון שהקהל אינו רוצה לשמוע לעולם תחזיות-אמת, שהן בלתי-נעימות, מביאה מגמה זו לרצף בלתי-פוסק של תחזיות מתבדות.

תחילה היה מירון נביא של הדריקים. בירושלים הושג דר העומרת על כן של שקר. הרי ירושלים לא אוחדה מעולם, מעולם לא שרר בה דריקים. לא היה בה אלא כיבוש ברוטאלי, שטרדי קולק שמש לו כעלה-תאנה. (טרדי מורה בכך בכתבה לרגע קט, אך מייד חוזר בו וממשיך בדרך, כאילו לא קרה כלום.)

אחר-כך הגיע מירון לתיאוריה הנהדרת, המוזהה עם שמו בכל העולם: "אידיהפיות". הכיבוש הוא בלתי-הפיך. המי-לה באנגלית היא עוד הרבה יותר מצלצלת ומרשימה: IRREVERSIBILITY. אפשר לחיות במזילה כואת.

זה היה נהדר. איש בעל תעודות, שמאלן מדופלם, מודיע כי הסיפוח הפך עוברת בלתי-הפיכה. זה היה טוב לכל. הימים מצא אישור מושלם לרעיונותיו מפי שמאלן. השמאל מצא אישור מושלם לכך שאין לו עוד מה לעשות, שהוא יכול ללכת לישון. האמריקאים, שלא יכלו להסכים רישמית לסיפוח, אך רצו לתמוך בממשלת-הליכוד, מצאו את הצידוק מפי מירון. כל קרן אמריקאית חשה לממן את מחקריו.

במשך שנים לא קיימתי שיחה אחת עם איש חשוב בעולם — לא בארצות-הברית, לא בבריטניה, לא בגרמניה — שבה לא עלה שמו שמו של מירון בנבנישתי. אינני מגויס. אף לא שיחה אחת. הכל נאחזו בו. הוא עשה קאריירה. הצטברה אצלו ערימה אריזה של שערעיעיונים וכתבות-הלל בכל השפות. ואז באה האינתיפאדה, שמירון לא חלם עליה, והבלתי-הפיך התהפך כבדלילה. הבלתי-הפיכות טבעה באסון הגדול ביותר מאז טביעת הטיטאניק. מירון וטרדי היו שני הקורבנות הראשונים של ההתקוממות. כל מה שאמרו במשך דור הפך לברירה. בריחה טראגית.

עכשיו יש למירון סוס חדש. "בלתי-הפיך" הפך ל"בלתי-פתיך". די אין פיתרון. כמו בלפאסט. אין מה לעשות. אפשר ללכת בהתבונה, לפרסם מחקרים ולהתלבט בצורה פוטוגונית על הריה-מצויה.

ישבו, זה נוח לכל. זה נוח לימין. זה נוח לשמאלנים, היכולים להיאנח ולשקוע בייאוש אופנתי חמים ונעים. אם אין פיתרון, אין צורך לעשות כלום, להיאבק, להסתכן. אין פיתרון.

גילה רויאל, העולם הזה

בנבנישתי

קיום מושלם. טרי קולק היה הסמל — אנדרטה וזהרת העומרת על כן של שקר. הרי ירושלים לא אוחדה מעולם, מעולם לא שרר בה דריקים. לא היה בה אלא כיבוש ברוטאלי, שטרדי קולק שמש לו כעלה-תאנה. (טרדי מורה בכך בכתבה לרגע קט, אך מייד חוזר בו וממשיך בדרך, כאילו לא קרה כלום.)

אחר-כך הגיע מירון לתיאוריה הנהדרת, המוזהה עם שמו בכל העולם: "אידיהפיות". הכיבוש הוא בלתי-הפיך. המי-לה באנגלית היא עוד הרבה יותר מצלצלת ומרשימה: IRREVERSIBILITY. אפשר לחיות במזילה כואת.

זה היה נהדר. איש בעל תעודות, שמאלן מדופלם, מודיע כי הסיפוח הפך עוברת בלתי-הפיכה. זה היה טוב לכל. הימים מצא אישור מושלם לרעיונותיו מפי שמאלן. השמאל מצא אישור מושלם לכך שאין לו עוד מה לעשות, שהוא יכול ללכת לישון. האמריקאים, שלא יכלו להסכים רישמית לסיפוח, אך רצו לתמוך בממשלת-הליכוד, מצאו את הצידוק מפי מירון. כל קרן אמריקאית חשה לממן את מחקריו.

במשך שנים לא קיימתי שיחה אחת עם איש חשוב בעולם — לא בארצות-הברית, לא בבריטניה, לא בגרמניה — שבה לא עלה שמו שמו של מירון בנבנישתי. אינני מגויס. אף לא שיחה אחת. הכל נאחזו בו. הוא עשה קאריירה. הצטברה אצלו ערימה אריזה של שערעיעיונים וכתבות-הלל בכל השפות. ואז באה האינתיפאדה, שמירון לא חלם עליה, והבלתי-הפיך התהפך כבדלילה. הבלתי-הפיכות טבעה באסון הגדול ביותר מאז טביעת הטיטאניק. מירון וטרדי היו שני הקורבנות הראשונים של ההתקוממות. כל מה שאמרו במשך דור הפך לברירה. בריחה טראגית.

עכשיו יש למירון סוס חדש. "בלתי-הפיך" הפך ל"בלתי-פתיך". די אין פיתרון. כמו בלפאסט. אין מה לעשות. אפשר ללכת בהתבונה, לפרסם מחקרים ולהתלבט בצורה פוטוגונית על הריה-מצויה.

ישבו, זה נוח לכל. זה נוח לימין. זה נוח לשמאלנים, היכולים להיאנח ולשקוע בייאוש אופנתי חמים ונעים. אם אין פיתרון, אין צורך לעשות כלום, להיאבק, להסתכן. אין פיתרון.

מבצע בסונסטה

לילה אחד חופשי על הכר

3 לילות + לילה חינם*

בסונסטה ים המלח, \$43 + מע"מ באמצע השבוע
במלון שרה-טבריה, \$19.5 + מע"מ באמצע ובסוף השבוע

2 לילות + לילה חינם*

בסונסטה ירושלים, \$33 + מע"מ באמצע ובסוף השבוע

ילד עד גיל 18 חינם בחדר הורים על בסיס לינה וארוחת בוקר

המחירים על בסיס לינה וארוחת בוקר לאדם בחדר זוגי. (תוספת ליחיד בחדר).
*לילה חינם על בסיס הארוח. המבצע בתוקף עד 28.9.89.

רשת מלונות סונסטה

להזמנות: דיזנגוף 98 ת"א טל. 03-244176-9

סונסטה ים המלח טל. 057-84614/626. סונסטה ירושלים טל. 02-528221

ואצל סוכן הנסיעות שלך.

את דרור לוי, הקורבן. אמו וחברתו של דרור פנו אליה מבלי שידעו כי היא שייצגה את "מזריקהנפט" במישפט הראשון. כאשר גילתה להם זאת המשיכו השתיים ללחוץ על עורכת-הדין לידסקי לקבל את ייצוגו של דרור.

היכרותו של דרור עם עורכת-הדין הנודעת היא רבת-ימים. ב-1980 נאשם דרור לוי, יחד עם שני שותפים, ברצח זקנה ברחוב בזל בתל-אביב. הוא היה אז צעיר ללא עבר פלילי, לי, והורשע יחד עם שני חבריו ברצח. הוא נידון למאסר-עולם. נירה לידסקי ייצגה באור"ת מישפט את אחד הנאשמים האחרים.

כיום נקצב כבר עונשו של דרור לוי על-ידי נשיא-המדינה, והועמד על 22 שנה. הוא עומד לסיים את ריצויו עונשו בעוד שש וחצי שנים.

אחרי מות אביו, הועבר דרור לוי מכלא באר-שבע, שם היה כלוא, לכלא איילון, כדי שאמו האלמנה וחברתו, תוכלנה לבקר ללא קשיים מיוחדים.

בכלא איילון הכיר את משה לוי, ובין השניים נקשרו קשרי ידידות אמיצים. הם קראו זה לזה "אבי" ו"בני", ועברו להתגורר בתא אחד. גם אחרי שהחלו מורסות נוראות פורחות בגופו של האסיר הצעיר, הוא לא חסר לרגע בשכנו לתא, ידירו ואיש-סודו. גם הסוהרים, שידעו היטב את עברו של משה לוי ואת כינויו "מזריקהנפט", לא חסרו במעשיו. הטיפול המסור ויחס האהבה שהרעיף על ידירו הצעיר מחקו כל חסד בו.

הנהלת הכלא איפשרה למזריקהנפט להסתובב חופשי במפעל לצילומים, שבו היו חומרים כטרופנטין, שבהם יכול היה להשתמש

סרקליטה לידסקי מיכתבי-אהבה לסניגורית

ה היה התיק שהכי הכביר עלי. היום בשום אופן לא הייתי מקבלת אותו, אמרה עורכת-הדין נירה לידסקי להעולם הזה על מישפטו הראשון של משה לוי, מזריקהנפט, שבו שימשה הסניגורית שלו. באותו מישפט נאשם לוי בהריגתה של אשתו אילנה עלי-ידי הורקת נפט לגופה, וגרימת שיתוק לסוואן אמויאל, שהייתה המטפלת של בנותיו. כאשר התגלתה הפרשה, בזמנו, הודיעה המדינה מהאכזריות שבה ביצע הנאשם את מעשיו, ומההבדל העצום שבין דמותו השלוה והעדינה של לוי לבין מעשיו. מכיוון שהוא הורה או באשמה, היה מישפטו קצר מאוד. התובע, עורך-הדין המנוח עוזי שרטר, הזמין כעדה ראשונה את סוואן המשותקת. בני-מישפחה, שישבו באולם, פנו בהפסקה לסניגורית לידסקי במילים בוטות, ושאלו אותה כיצד היא יכולה להגן על "מיפלת".

רצינית להתפטר זמן קצר אחרי תחילת המישפט, אבל כבר הייתי בפנים. זה הכביר עלי מאוד מבחינה נפשית, בעיקר בנייהמישד פחה של הקורבנות, שישבו באולם ושפנו אלי בהפסקות. חשבתי אז שלוי לוקה בנפשו, למרות חוות-הדעת של הרופאים, וזה נתן לי כוח עמידה במישפט.

מי שחשב שתאוות-הבצע השתלטה על הסניגורית הנודעת, והיא שגרמה לה לקבל את התיק יוצא-הרופן והקשה הזה, יתברר. לא קיבלתי פרוטה עבור התיק, סיפרה. למרות שלוי טען בזמנו כי שילם לסניגורית 50 אלף דולר, מסתבר שהוא לא שילם מאר-מה.

הוא סיפר שאין לו כסף ושיש לו הרבה חובות. הוא רצה לשלם לי על-ידי מכירת

מהמזריק אל המזריק

להורקה, וגם לנקות את המירפאה, אחרי שעות העבודה, שם יכול היה להשיג מורקים.

***

שע שנים שעברו על דרור לוי בכ-לא, איפשרו לו להתקדם וללמוד. הוא השלים בהצלחה ניכרת 11 כיתות, וציוניו היו כולם מעל ל-90. היתה לו חברה שהכיר כאשר כבר היה במאסר, צעירה משכילה. בכל זאת הצליח משה לוי להשפיע עליו גם מכיוון זה. הוא המציא עבורו כלה דימינית, כתב בשמה מיכתבי-אהבה לוהטים לדרור, והבטיח בשמה הבטחות גדולות. אלא שבכל פעם שהכלה היתה אמורה לבוא לכלא, כדי לבקר את דרור, צץ תירוץ חדש להסברת אי-הופעי-תה.

"מזריקהנפט" עשה כל מאמץ כדי להתחבב על קורבנו. הוא הבטיח כספים לאמו של דרור, וכאשר היתה האם בחו"ל, בביקור אצל בני-ימישפחה, הצליח "מזריקהנפט" לטלפן אליה מהכלא, בהשתמשו במכשיר-הטלפון של המירפאה.

כרגע מטפלת עורכת-הדין לידסקי בהעברתו של דרור מכלא איילון הקשה לכלא מעשיהו. שהוא קל יותר. מצבו הגופני אינו טוב, והוא סובל עדיין מתוצאות הניתוחים שעבר. הוא זקוק לטיפול רפואי ולבריקות תקופתיות. עוד מטפלת לידסקי בבקשת-חנינה, שתוגש בקרוב לנשיא-המדינה. הבקשה תתבסס בוודאי על הסבל הנורא שסבל האסיר כאשר גופו התכסה כמורסות והוא היה כמצב נואש. לאמו מסרו בבית-החולים שאין תיקוה לחייו. אולם הוא הצליח להתאושש וחזר לאיתנו. האסיר יבקש מנשיא-המדינה להתחשב בעונשו המיוחד שקיבל, שאינו קיים בספר-החוקים של המדינה.

עורכת-הדין נירה לידסקי, שייצגה את "מזריקהנפט" במישפטו הראשון, מייצגת כיום דווקא את קורבנו

אילנה אלון

נאשם משה לוי (משמאל) מיכתבי-אהבה לנכה

הדירה שלו ושל אשתו המנוחה, אילנה. אבל אחרי שהורשע בהריגתה של אילנה, שוב לא יכול היה לרשת אותה, ודירה זו היתה הרכוש היחיד של הכנות המיטכנות, ולא היה לי לב למכור אותה כדי לקבל שכר-טירחה. רק שרטר, התובע, ידע על כך, ולכן הוא צילם עבורי את החומר המישפטי על חשבון המדינה, כדי שלפחות לא תהיינה לי הוצאות מכיס.

***

במהלך מישפטו שלח או לוי לסניגורית רית שלו מיכתבי-אהבה, וטילפן אליה מהכלא. אולם אחרי שנגזרו עליו 46 שנות מאסר, ניתק את הקשר איתה. לעירעור כבר הופיע עבורו סניגור אחר.

כיום, במישפטו השני, שבו הוא נאשם בהזקת חומרים מסוכנים לגופו של דרור לוי, אסיר-עולם שזיה כלוא איתו באותו תא, הוא מיוצג על-ידי עורכת-הדין משה מירון.

עורך-הדין מירון נזכר היום כי בעת מישפטו הקודם של "מזריקהנפט" חשב לעצמו שהוא לא היה מסוגל להגן עליו. מה השתנה מאז? אולי מפני ששם היו תוצאות של מוות ונכות, וזה השפיע. או אולי החידוש שבמעשים, שאו כליכך הסליד, היום שוב אינו נראה כליכך נורא.

שמעתי השבוע מנירה לידסקי שהיא לא קיבלה שכר-טירחה עבור המישפט הקודם, אבל אני לא עובר לשם-שמיים, אמר עורך-הדין מירון, המתלבט בינתיים אם יופיע גם במישפט עצמו או רק כעניין המעצב עד תום ההליכים.

באופן מפתיע מייצגת נירה לידסקי היום

שירת עוזיאל

אמיר אוריין:

„קיימת בתיאטרות בארץ צנזורה מרצון!“

לפי החלטת שר-הפנים, אריה דרעי, מבוסלת, החל בחודש זה, צנזורה על מחזות. שאלתי את אמיר אוריין, מבקר-תיאטרון ומנהל אמנותי של תיאטרון „החדר“, אם יש איזשהו מילכוד בהחלטה.

באופן רישמי אני שמח שביטלו את הצנזורה על מחזות. באופן פרטי אני די חושש, מפני שעיקרון הצנזורה, כדרך מחשבה, תקוע עמוק בהווי-החיים שלנו. העובדה שהוא בוטל היא חשובה, אבל חשוב יותר מכך הוא החינוך לחופש-הדיבור.

● מה השפעות הביטול לטווח ארוך?

לטווח ארוך יש לזה השפעה מכריאה. אבל החינוך הוא לא רק החינוך של הקהל, אלא גם של המוסדות, מפני שצנזורה קיימת גם במוסדות-התיאטרון, גם בתיאטרות הציוניות וגם בתיאטרות אחרים, וזהו צנזורה מרצון.

● אתה, בעצמך, טוען שהצנזורה קיימת כבר בתיאטרות עצמם, ללא כל קשר לחוק.

הצנזורה מתחילה בתיאטרון. השיקולים שלה הם שיקר לים מיסחריים. כלומר, יש היוון חוזר בין פחדו הקהל ופחדים של המוסדות.

● נשמעה טענה שמחזות כמו „סינדרום ירד שלישי“ לא היו מצליחים, אלמלא הרעש שנוצר

צנזורה

בעיקבות התערבות הצנזורה. יש בטענה הזאת הבניין?

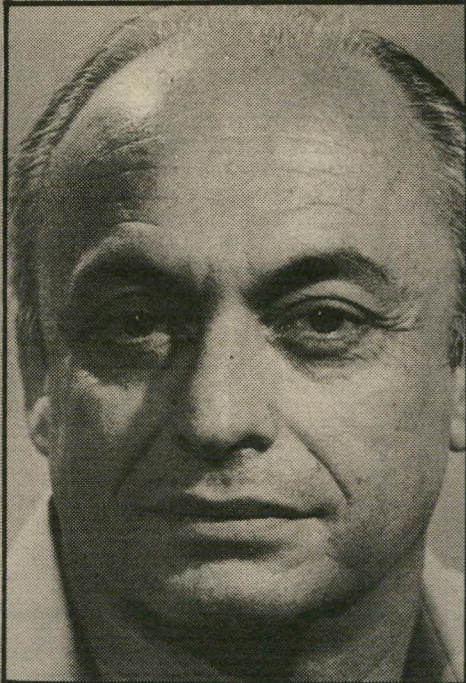
שטויות. הם נכשלו בגלל הצנזורה. בגלל המערכת של היוון חוזר של חרות. כושר-היצירה של היוצר לא בא לידי ביטוי. גורמים ריאקציוניים בקהל נעמדים על הרגליים האי-חוריות, ונוצר מעגל סגור של רשע הולך וגדל.

● יש לזה השלכות על דברים שאתה עושה?

אני באופן מובהק נמצא מחוץ למערכת הרגילה של התיאטרון. התיאטרון שלנו מוגדר כמקום פרטי. הוא תיאטרון מעבדה, והצנזורה, שניסתה פעם לסגור אותנו, הגיעה למס-קנה שמבחינה חוקית היא לא יכולה לעשות את זה. אנחנו גם הצהרנו שאנחנו מנתקים מגע עם הצנזורה, והכל בדרך חוקית.

● ביטול החוק יאפשר ביטוי חופשי יותר, לדעתך?

זה לא תלוי בחוק, זה תלוי באווירה הציבורית ובאומץ-הלב של היוצר. באווירה הכללית של חרדה ותוקפנות אני חושש שכולם יהיו זעירים מאוד. (אורית זרובבל)

אהרון הראל:

„בארץ יש התעניינות מוגזמת בחדשות!“

בתוכנית-הטלוויזיה „רואים עולם“ ראינו איזה מאמצים אדירים והוון-עתק מושקעים בארצות-הברית כדי למשוך את צופי-הטלוויזיה האמריקאיים לצפות במהדורות-החדשות. ומצד שני, ההרגשה היא כאילו אנחנו העם מחובר באינטר-החדשות. פניתי אל יו"ר הוועד המנהל של רשות-השידור, אהרון הראל, ושאלתי אותו אם הנחה זאת היא נכונה ואם יש מיסמרים על אחוץ-צפייה והאזנה לחדשות.

אכן, אחוץ הצפייה וההאזנה לחדשות גבוהים ביותר. 98% מאזרחי-המדינה צופים במבם, ואם עושים סקר של ערב אחד מטויים מגיעים לצפייה של 72%. גם מהדורות-החדשות המשוחרת בחצות זכתה כ-59% צפייה.

● מה עם „רואים עולם“, העוסק יותר בחדשות דרעי?

90% אחוץ-צפייה. בגלל התגובות המצוינות לרואים

שידור

עולם. התחילו לחשוב ברשות-השידור על פיצול מהדורת מבם לשני חלקים, כדי לא לשים פוקוס גדול כזה על המי-החדרה של שעה 9, אבל טרם הגענו לכל החלטה בעניין.

● האם יש ירידות ועליות באחוץ הצפייה בתקופות מסוימות? אם מתאם יש רגיעה במד-צב, האם יורדת הצפייה?

כמעט ולא. אני לא חושב שזה קשור למצב. זה קשור לאופי המיוחד, שרוצה לדעת הכל ולהיות מעורב.

● מה עם האזנה לחדשות ברדיו?

גם שם ההאזנה היא מכסימלית. היתה תקופה שרצו לשדר חדשות פעם בשעתיים, במקום פעם בשעה, וקמה צעקה גדולה. השאירו כמובן את החדשות בכל שעה, כגוד-צה"ל יש מיבוקר-חדשות כל חצי שעה.

● כלומר, הבעיות של אמריקה בעניין זה לא נוגעות לנו?

להיפך. כאן יש התעניינות ממש מוגזמת של הציבור בחדשות. (דניאלה שם)

יאיר רביב:

„הפכנו עם של אריסים ומנהלים!“

6000 מתוך 100 אלף פועלי-בניין בארץ הם יהודים. או, במילים אחרות, רק 6% הם יהודים. שלמה דהן, מזכיר-הסתדרות פועלי-הבניין, מסר את הנתונים האלו בכנסת. הוא תקף בוועדת הכנסת את מדיניות מישרד-השיכון. ליאיר רביב, העוסק זה שנים רבות בתחום הבנייה בארץ, יש מה לומר עלי-כך:

אני לא מופתע מהנתונים, מכיוון שציפיתי להידרדרות זו מאז פרישתו של יצחק בן-אהרון מהסתדרות. הוא הקפיד עלי-כך שאין להעסיק עובדים במחיר זול, ולאחריו החל תהליך של העסקת עובדים ערביים במחיר זול מאוד. ההסדרות דאגה שאותם פועלי-בניין ערביים יקבלו תנאים סוציאליים. ככך היא מיסרה את קליטתם המואצת והגדולה של פועלים וולים, שהיו ערבים. היהודים נעלמו מן התמונה בגלל רמת-השכר. האם במדינה שלנו בנאי יוכל לפרנס את משפחתו בצורה סבירה? פועל מתחיל בבניין מרוויח 650 ש"ח.

בנייה

● תרמית הבנאי בישראל ירודה?

התרמית ירודה מאוד בגלל רמת-השכר. נוסף על כך אין קריטריונים או מיבדקים כתנאי לקבלה לעבודה כבנאי. בררדי-כיל, כל אדם יכול להתקבל לעבודה בבניין. קשה למצוא היום פועל יהודי המרבר בגאווה מיקצועית. עד שנות ה-70 כמעט כל בנאי היה גאה במיקצועו, וראה בה חלק מבניית המולדת. לצערי הפכנו להיות עם של מנהלים ואריסים.

● איך אתה מרגיש במצב זה?

זה די כואב לי, כי אני מרגיש שזה סימן מובהק לחברה לא-יוצרת. ככל שמיספר היהודים שיעסקו ביצירה יקטן, כך החברה שבה אנו חיים תתנוון יותר ויותר.

● אילו בנך היה מחליט להיות בנאי, כיצד הית מוגיב?

כל עיסוק שאדם בוחר בו מקובל עליי, כתנאי שתהיה זאת פרנסה הנעשית בדרך הישר, ולא כגניבה. אני גם אספר באופן גלוי לכל רורש שכני הוא בנאי. (עודד רכמסן)

סרטים
בעיקבות
המיתוס
האמריקאי

קלינט איסטוד בוחן
מחדש את אישיותו
של ג'ון יוסטון.
מענקי הבימאים
האמריקאים

קלינט איסטוד יצא למיבצע מרתק ומקורי — הוא נמצא בי זימבבואה עם צוות ענק, המונה לא רק שחקנים אלא גם חוקרי טבע ואנתרופולוגים — והכל כדי לציג את אציל לבן, לב שחור.

רסיבי לבין החיה המלכותית והעצמאית ביותר עלי אדמות. לשם כך מסתייע קלינט איסטוד, ווד, המביים ומשחק את התפקיד הראשי, בצלם טרבור סיימון, הד מומחה לצילומי טבע ובמעצב ג'ון גרייסמרק, מי שעיצב את נורילות בערפל. ג'ף פאהי מגלם את הסופר פטר וירטל וג'ורג' דונוה מגלם המפיק הנורע. מאריסה ברנסון מגלמת את דמותה של השחקנית קיי גיבסון.

את הסרט מפיקה החברה של איסטוד מאלפסו. בעזרת שילי טונות זימבבואה ורשות שמורות הטבע באיוור.

חודר
חובה לראות:

תל-אביב: מלון טרמינס, מיכתב מאשה אלמונית, בגלל ה

קלינט איסטוד מביים ומשחק בזימבבואה הארי הסוזה הפך לג'ון יוסטון

*** מי הפליל את רוד רביץ? (חן, ארצות-הברית, סוצו נג ברושלים) — כל יצורי הלייזר המצויירים והחרדו משל חתם כדי לשרת את המותחן המד-גים את החלום האמריקאי הקול-נעזי בשלמותו. אין חיץ בין אמת לדיפוזן ויצור מצוייר אינו ממשי פחות מציור חי. בוב הוסקינס אדיר כהתחשב בעובדה שהצלם בריא

סילחם ההיא, מי הפליל את חוד רביץ? אשה אחרת, קפה בגד, זמנים סודרניים, חלף עם הרוח, פארה פארוונה, ואז, נערת קדי אה. חיפה: אשה אחרת, זמנים סודרניים. ירושלים: אשה אחרת, מי הפליל את רוד רביץ? אשה תחת השפעה.

לליקק את האצבעות

הלואפופין (פריז, תל-אביב, ארצות-הברית) — תאונת-עבודה של הוליי ווד שנועדה לבעלי חושי-המור פרוע ובעלי ראש מתוח. כל מי שסבור כי סרט צריך להתחלה, אמצע וסוף, בסדר הזה, שחובה לפתח דמויות ולהסביר אותם, ושהמשכיות היא אם כל חכי מה, שידיר רגלו מן הסרט הזה.

במקור, זאת היתה הצגה שזכתה להצלחה רבה בברודוויי, משהו בנוסח תוכניות-הבידור של תחילת המאה. הסרט אמנם נשען על בסיס, אבל יוצא להפלגות פרועות ומטורפות לחלוטין בכל הכיוונים. שני הכוכבים, אולה אולסון וצ'יק ג'ונסון, עורכים כניסה חגיגית לסרט, כשהם יורדים ממוניות באמצע הגיהינום ומעירים שזו הפעם הראשונה שנהג המונית אכן טע למקום שאמרו לו לנסוע.

מן ההתחלה הזאת כל מה שיכול לקרות אכן קורה. הגיהינום, מסתבר, אינו אלא סצינה מתוך סרט, והבימאי של הסרט, שאינו מרוצה

החומר: חגיגון טוב ככה

אולסון, גונסון וריי — חוש הומור פרוע

מן הביצוע, מפטיק את הצילומים באמצע, כדי להטיף מוסר לכוכבים הסרבנים. הוא מסביר להם את חשיבות העלילה, דורש להכניס עלילה כזאת גם בסרט, מראה להם תמונה של התפארה שבה תדרח העלילה, ושני הגיבורים כבר נמצאים בתוך העלילה המתוכננת, משתוללים ועושים בה כטוב בעיניהם.

מי שמתמצא קצת בתולדות הקולנוע ויכול לעקוב אחרי כל הקריצות ילקק את האצבעות.

סירטי קולנוע בטלוויזיה

*** אור בכיכר (יום שישי, 11 באוגוסט, 22:30) — אס ובת אמריקאיות, אוליביה דה-הולילנד ואיווט מימיה, מסיי-רות בצפון-איטליה. האם מנסה להשיא את בתה היפהפיה, הסובלת מפגור איטלקי. מלודרמה לנשים אוהבות ולכל מי שאוהב את פירצה וסביבותיה. הנופים מרהיבים.

*** החוטפות העליונות (יום רביעי, 16 באוגוסט, 22:05) — שתי נשים צעירות תשובות מאלצות נהג תמים לקחת אותן טרמפ מחוף אל חוף. סאלי קלרמן ומקנזי פיליפס, כנגד אלן ארקין, הנהג התמים. קומדיית קיץ בלתי-מחייבת.

פופאי במישטה

חסינות דיפלומטית (רביחן, תל-אביב, ארצות-הברית) — נא לא לקח את הסרט הזה ברצינות. העובדה שמוי מעים בו שחקנים בשר ודם אינה אומרת בשום פנים ואופן שיש הבדל כלשהו בין העלילה כאן לבין סרט של מופאי. אולי בכל זאת יש הבדל אחד: כאן לא אוכלים תרד.

ריגס השוטר המטורף ומורתאו השוטר האח-ראי, צמד-החמד משליחות קטלנית, רוכבים שוב. הפעם הם עושים לדרום-אפריקה מה שכל מדינאי-המערב לא הצליחו לעשות: הם משני-אים אותה על ההמונים. הנבל שבו נלחמים השניים הוא דיפלומט של פרטוריה, המסתתר מאחורי חסינות הדרכון שלו, כדי למכור סמים קשים באמריקה. הנבל הזה, ג'וס סקלנד) מעסיק צבא שלם של בירוונים לבנים, כי טהרת הגזע חשובה לו. וכולם כאחד סדיסטים חסרי מצפון ומוסר.

זה כמעט כל הסרט. אסור רק לשכוח עדי-

בכבי: חגיגון טוב ככה

גיבסון וגלובר — מחסלים בעליות

מדינה אחד המוכן להפיל את הנבל. זהו ר"ו אה-חשבון שהלבין את הכספים השחורים ש-נגבו ממכירת הסמים, אבל שכח להעביר את התמורה בזמן, וכדי להציל את עורו הוא מוכן עתה לספר את כל האמת. ריגס ומורתאו צרי-כים לשמור על שלמותו הגופנית עד יום המיש-פט המיוחל. אבל כאשר מל גיבסון ודני גלובר מככבים בסרט, אין צורך במישפט. בין כה וכה הם מחסלים ללא עכבות את כל מי שצריך.

לוגים עם מסך כחול, כוב זמקיס נהנה מגיבוי מלא של סטיבן שפילברג וממיקצוענות עילאית של צוות מאירים מופלא, שזכאי גם זכאי לאוסקר שקיבל.

*** חלף עם הרוח (אורל, ארצות-הברית) — אם במיקדה לא ראייתם — זה סרט חוד-בה. לא חשוב מה איכותו האכסטר-לוטית של המוצר, הסיפור על בת הדרם העצמאית והעקשנית וא-הבתיה הגרולות מן החיים ועל-מילתם הצפון נגר הדרום ברקע, הם אבדךך בתולדות הקולנוע. ואיפה תמצאו עוד מישו שידמה לריואן לי ולקלארק גיביל?

*** נערת קריאה (צפון-ודפת) — סרט בתוך סרט על ספר-סודך ספר. דרפתקתיה של אשה צעירה, שמיקצועה בחיים הוא לק-רא בקול רם לפני לקוחותיה. תר-גיל משעשע ומבריק לאינטלקטור-העולם הזה 2710

המאהב ראה היכן טמון הכסף. הכסף נעלם. הבעל הגיש תביעה נגד המאהב של אשתו. הוא רוצה בכסף בחזרה. המישטרה אינה מתערבת

מלכה בוגר

ותלונג, אם לא יחזיר את הכסף. צביקה אמר לי שהוא מוכן ללכת איתי למכונת-אמת במכון פרטי, ושאיני אראה שהוא דובר אמת ושלא לקח את הכסף. אבל למישטרה שלא אגש בשום פנים... ואם התוצאות יהיו שהוא דיבר שקר, הוא מתחייב לשלם לי את הסכום שנגנב. אני בשום פנים לא רציתי לשמוע על מישור-חקירות פרטי. פחדתי שהוא יכול לשתדל אותם וייצא דובר אמת. כמו שהוא גנב, כך זו לא עינייה בשבילו לשתדל חברתי-חקירות.

כדי לתת לו הזדמנות להחזיר את הכסף, הזמינתי מלכה את דומב בפעם נוספת לביתה,

דומב, כי רק הוא, אני ובעלי ידענו היכן מונח הכסף. הבעל, שלא ידע על מערכת-היחסים שבין אשתו ובין קרובי-משפחה, חשד כי היא לקחה את הכסף ונתנה אותו לאמה. מלכה טילפנה לדומב בחשאי, ונפגשה איתו ליד בית-החולים ב"יילנסון. שם היה מאושפז או תינוקה. "הוא כלל לא נשמע מופתע, ואמר שתיאר לעצמו שאחשוד בו." מלכה בכתה והתחננה שיחזיר לה את כספה, אמרה לו שהוא הורס לה את חיי-המישפחה, שבעלה חושד שהיא גנבה את הכסף והסתירה אותו. היא גם איימה שתלך למישטרה

התעסקה עם התינוק וקיוותה שצביקה יחזיר בחשאי את הכסף. אולם לא כך קרה. למחרת התקשרה איתו מלכה במקום-עבודתו בכור סת-היהלומים, והוא אמר לה שלא כראי לה להתלונן עליו במישטרה, כי הוא יספר שהיא היתה המאהבת שלו ויהרוס את חיי המישפחה שלה. אבל מלכה לא נכנעה, היא התלוננה במישטרה. כך נודע לבעלה כל הסיפור.

לכפות על המאהב

המישטרה חקרה את הצדדים ושלחה אותם למכונת-אמת. מלכה יצאה דוברת-אמת וצביקה יצא דובר-שקר. מכיוון שהתוצאות של מכונת-אמת אינן מהוות ראיה בבית-מישפט, החליטה המישטרה, בסופו של דבר, לסגור את התיק מחוסר-ראיות.

מלכה ובעלה הרגישו מרומים ועשוקים. הם חיפשו דרך מישפטית לכפות על המאהב להחזיר את הכסף, ולבסוף פנו לעורך-הדין סעדיה. הוא תבע את המאהב בתביעה אזרחית, שהתבססה על הפרת הסכם לשלם את סכום-הכסף המלא אם ייצא דובר-שקר במכונת-אמת.

בית-המישפט, שמע את כל הראיות ואת עדויות שני הצדדים, החליט שלא להיכנס כלל לרקע הרומנטי של הפרשה. הוא בירר אם היה הסכם בין הצדדים על פנייה למכונת-אמת ותשלום הסכום במיקרה של תוצאות שקר. בית-המישפט קבע שבין הצדדים לא נכרת הסכם כזה. אם היתה הצעה כזו מטעם דומב, הרי שמלכה דחתה אותה על הסף, כאשר התנגדה לפוליגראף פרטי. התוצאה היא שהכסף נעלם, דומב יצא דובר-שקר בפוליגראף המישטרי, אבל עד היום טרם נמצאה דרך להחזיר לבנייהוזג פורת את כספם. **אילנה אלון**

תביעה שהגיש עורך-הדין שמואל סעדיה, בשם של מלכה ואביגדור פורת, היתה יוצאת-דופן במיוחד. בנייהוזג, מהנרס ועקרת-בית, תבעו מצבי דומב, מנהל-מחלקה בבורסת-היהלומים, להחזיר להם סכום של 41 אלף ש"ח, מכיוון שנמצא דובר שקר בפוליגראף.

אם התביעה היא יוצאת-דופן, הרקע שלה מפתיע עוד יותר. "כבר בילדותי היכרתי את צביקה דומב, שהוא קרובי-משפחה רחוק שלי", אמרה מלכה פורת, בתצהיר שהגישה לתמיכת תביעתה. "רמותו זכורה לי כבר מגיל 14. הוא היה בא למישפחה שלי כשגרתי בנהריה והוא היה בצבא. הערכתך, חיבתך אותו והאמנתי בו."

במשך השנים התחננה מלכה עם אביגדור וילדה לו חמישה ילדים, עברה לגור בוולה כצהלה והמשיכה להיפגש עם ידידי-הנעורים. בתאריך 23.7.85 נסע בעלי לחו"ל. צביקה דומב היה אצלי, והלכנו לבית-קפה. חזרנו לכיתי כצהלה מאוחר בערב, כשהילדים כבר ישנו.

"הראיתי לצביקה היכן מונח הכסף... הבעל לערימת בגדים צבאיים של בעלי, בארון. הוצאתי מן המדף את גרבי-הצמר, שבו היה הכסף, 15 מיליון שקל ישן ו-3,500 דולר."

מלכה הסבירה לדומב עד כמה היא בוטחת בו כשהיא מגלה לו את מקום הימצאו של אוצרי-המישפחה, והיא גם שאלה אותו לדעתה, אם מקום-המיסתור מוצלח, או שמא להעביר את הכסף למקום אחר. "אחרי-כך ירדנו לקומה התחתונה, והוא נתן לי כל מיני רעיונות היכן להסתיר את הכסף, ואמר שמקום-המיסתור שלי לא טוב, כי גנבים יחפשו ישר בארונות של חדר-השינה."

הגרב נעלמה

ארבעה ימים אחרי-כך, מכיוון שהבעל טרם חזר מחו"ל, בא צביקה שנית לבקר את מלכה בביתה. "הייתי עסוקה אז מאוד עם הילדים, בעיקר עם הבן הקטן, שהיה בן שמונה חודשים. צביקה דומב התנהג חופשי בבית, ולא שמתי לב היכן הוא. הוא היה בערך חצי שעה, זמן קצר יחסית לשהייתו תמיד בביתי. הוא המציא תירוץ שהוא חייב לרוץ מאחר שסיפר לאשתו שיגיע היום מוקדם." מלכה בטוחה כי באותה חצי שעה הספיק דומב לעלות לחדר-השינה, לשלוף את גרב-הצמר ולגנוב את הכסף. הוא ידע את מקומו של הכסף מפני שאני, ברוב תמימותי, ומפני שבטחתי בו, גילית לו את מקומה של הגרב."

מלכה לא גילתה את חיסרון הכסף עד שחזר בעלה מחו"ל. "בין הפעם האחרונה שהיה אצלי ובין הזמן שבעלי חזר מחו"ל, צביקה לא בא לבקרני, ואפילו נעלבת לי איכפת לו ממני."

מישפחת פורת נהוגת לנעול במפתח את דלת חדר-השינה כשהוא אינו כשימוש, גם כאשר הבייביסיטר נמצאת בוירה. יומיים אחרי שהבעל חזר ארצה, הציץ לברוק את הכסף, ולא מצא אותו. "שמעתי את בעלי צועק מחדר-השינה שהכסף לא נמצא. אמרתי לו שזה לא זמן מתאים למישחקים, כי אני עסוקה עם הילדים. אבל הוא המשיך לצעוק ברצינות שהגרב עם הכסף נעלמה."

אחרי שגם מלכה עצמה חיפשה בארון ולא מצאה את הכסף, "הבנתי כמה משוטטמת הייתי... מייד הבנתי שזה יכול להיות רק

מהנרס אביגדור פורת מחתת לערימת הבגדים הצבאיים של הבעל

שאל נוקי, ידועת אחרות

ירושלים

*** **אשתו השמונית של בחול הזקן** (תיאטרון, אר צותדהברית) — נישואין לצורך גירושין לצורך נישואין — הכל התחיל בחצי פיז'מה וייגמר, כנר-אה, בלי. דיאלוגים שנונים ומגע-הקסם של ארנסט לוביטש.

עונה פינרו

(בית ההימורים) מאמט.

*** **רומואל זווילייט** (דיזן נוף, צרפת, מוצג בירושלים) — רומאן מזור בין איש-עסקים לבין מנקה כושית, המצילה אותו מפשי-ט-דיגל. סאטירה חברתית תמימה אבל מבררת של קולין (שלושה גברים וחיונק) סרו, עם דינאל אוטיי ופירמיזן רישאר.

בתפקידים המרכזיים.

*** **דברים משתנים** (דיזנון, ארצות-הברית) — דון אמייצ'י סנדרלר המוכן לקבל על עצמו רצח שלא ביצע תמורת תש-לום נאות, וג'ו מאנטניה כשולית גאנגסטרים, שצריך להבטיח כי הסנדרלר יקיים את הבטחתו, בקר-מריית-פשע משעשעת של דייויד

מי שמנסים לשמור על מידה של אידיאליזם. בימאי: מייק לי.

*** **אשה אחרת** (טיילת, ארצות-הברית, מוצג גם בחיפה וברושלים) — גירסתו של וודי אלן לתותי בר של אינגמר ברגמן. מרצה באוניברסיטה עושה חשבון נפש בגיל 50. גינה ראולנרס, מיה פארו, ג'ון הקמן ויאן הולם מעולים

אלים ושירהלל למילה הכתובה. מיאו מיאו מבריקה בתפקיד הראי-שי. בימאי: מישל דוויל.

*** **תיקונות גדולות** (לב, אונ'יה, מוצג גם בחיפה) — סא-טירה כואבת על עידן התאצרויים ופולחן הרכושנות באנגליה, המצי-ליפה בלי רחמים בעשירים החרי-שים והישנים וצופה ביאושם של העולם הזה 2710

הפגישה
★ הבלתי-נמועת
ומסיבה תוססת

מתח
באוויר

בשעה 10 החלו להגיע האורחים לביתה של נגואה בסיוני, אשת השגריר המצרי. הדייזי החינני בעיתונאית מיריה אברך, נשיאת אר"י, כשהיא יושבת במכוניתה של סוניה פרס, אשת שריהאוצר שימעון פרס.

דקות ספורות לאחר השעה 10, הגיעה למקום יונה קלימור ביצק, לשעבר מנכ"ל אר"י. כשהיא מלווה בכמה ידידים. יונה נכנסה פנימה לחצר הבית. נשות החברה שבחצר הבית חיכו לכניסתה של סוניה פרס, אך הן התברו, ואברך נכנסה לברה.

שרה ושגרירה ראומה וייצמן (מ"מ) ימין, אשת השר עזר וייצמן, המקורב לממשלה המצרית, בחליפה אלגנטית בשיחה עם נגואה בסיוני (משמאל). נראה בעליל שהגברת וייצמן ואשת השגריר מיוודדות מעבר לפורמליות של הפגישה הזאת.

פניני לשון תמיר קימחי בן התוכנית הפופולרית הקאריירה העולה שלו הוא החל בגלל

מלאת חיים הדוגמנית לשעבר והאופנאית בהווה חווה לוי שוחחה במרץ עם הדוגמנית קארין דונסקי על תזונה נכונה, והשתיים הגיעו לתמימות-דעים לגבי מזון, דבר שנראה בבירור לפי גיזרתן הדקה, אך לא לגבי שימוש נכון בקוסטיקה.

בת אלמוות רעיה (משמאל) בן-דרור שטראוס אחותו של מיקי שטראוס, החב"ה באירגון המאמין בחיים שלאחר המוות, טועמת מעוגת הגלידה פרי תוצרתה, שמגישה אחייניתה עירית קופלר.

הבעל של שרי רז, קומאי ר כשייד לתקופת נערי הפרחים. לצידו ע, 21, עורכת, מפיקה ומגישת חדשות ב.

מחפשי
עצמם

לפני כמה שנים נכנסה הציירת מרים ברנהרדט לטריפ של רוחניות, ומאז היא לא יצאה מזה. היא כבר הספיקה להיות מאז ככל מיני איגודים, אגודות ואירגונים של מחפשי-עצמם, וכיום היא עמוק בקטע הזה, על תקן של מרצה בנושאים הקשורים למודעות החיים. היא גם מצהירה על עצמה כמי שמתמחה בייעוץ הרדי ביחסים בין-אישיים, וטוענת שהיא מאוד מאושרת. אז מי אנחנו שנבטל זאת. החברים שלה, שנמנים על המתעסקים בתורות הנסתר והגלוי, המצוי והרצוי, באו לשמוח בשימתה, במסיבת יום-הולדת ה-44, שנערכה בפאב מבנה חמש כיפ.

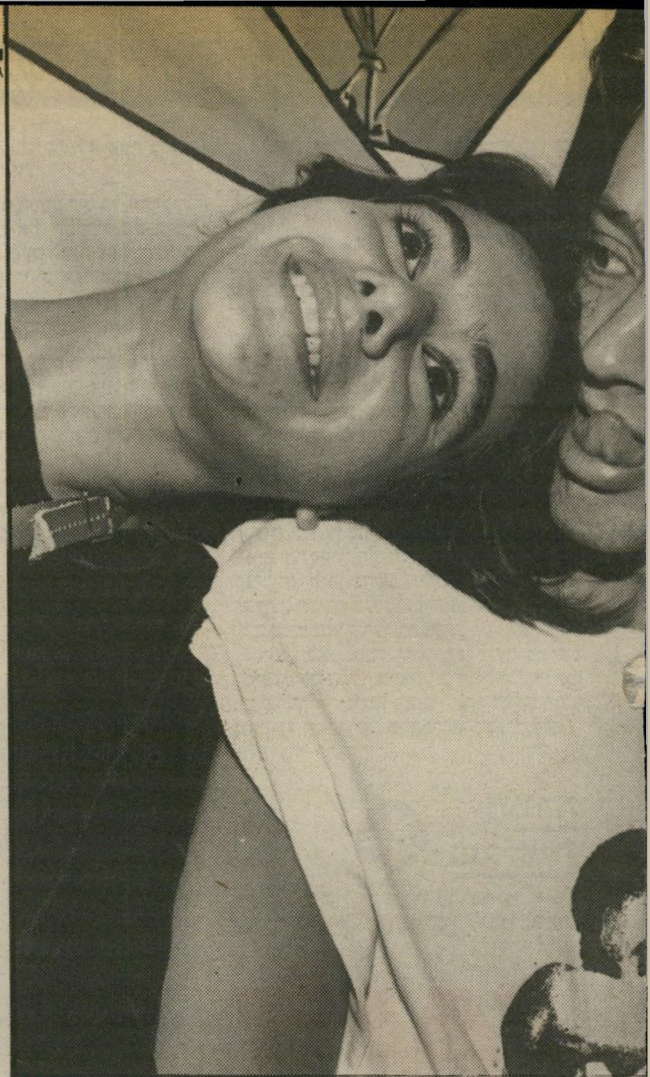

בוז למתחרים

מפיקת אירועי האופנה שלווה בן-גלל הוכיחה בערב הגרנדיוזי שערכה במלון השרון שהיא עשתה זאת, ובגודל 800 איש נכחו באירוע הענק. אחרי תקופה של חיכוכים ורכילות מכוערת של מתחרים. היא החליטה שזו הדרך הבריאה והאלגנטית ביותר להחזיר מנה אחת אפיים למתחריה, המניסים לנגוס באימפריה שהקימה.

היא אומרת תודה נעמי שדמי, ששרתה במיש"ע עם יפה עם אחד" עם אשת-החברה ברוריה בודקובסקי.

הוא עובד בתחנה. לצידו רווית מררה בת ה-21, שגם היא עברה מסלול זהה. תמיר היה נבוכ משאלותיהם של הכתבים, שהחליטו פה אחד שהוא יהיה דובר התוכנית.

2 הוא כוכב "תוסס". את "ל" וגם כיום

ההמשך אילה אשורב, שהשתתפה ב"תוכנית, בתו של מישה אש" רוב. עם דובי לנץ עורך תוכניות ב"גלי-צה"ל".

כירה אירית

דורה-עתידי של הטלוויזיה ממוקם עדיין בתוכנית הטלוויזיה החינוכית, אולי מפני שבהנהלת הטלוויזיה חושבים שהחל משעה 7 בערב מבליים כל הצעירים בארץ במסיבות פרועות, בפאבים בריסקוטקים ובי בתריקולנוע. מי יודע? אולי הם צודקים. עובדה — כוכבי תוכנית-הטלוויזיה תוסס בחרו לחגוג את סיום עונת הקיץ של התוכנית במסיבת-אוכל עליזה בפאב פיקאסו.

סביב כמה שולחנות שחוברו להם יחדיו ישבו כמה צעירים שהיו מוקפים מבוגרים, שהתגלו כאנשי-ההפקה של התוכנית. אולי בגלל החום ואולי מסיבות אחרות היתה זאת המסיבה הכי פחות תוססת באיזור, אבל כל זה לא הפריע לחבורה של חיילים איריים מהכוח הרב-לאומי לעשות שמח ללא כל קשר. כטוב ליכם בכירה הם החלו לשיר, כשאת שירתם מלווה אחד מחבריהם כשהוא מנגן בחמת חלילים.

ת הטלוויזיה הוא בנייני, דן בירון, שנראה ירון, יעל אלמוג בת ה"צה"ל" וכיום ב"תוסס".

הדוגמנית לבשה שמלת קרינולינה ותוך כדי סיבוב התרוממה השימלה וחשפה את תחתוניה. אף-אחד לא הבחין בכך, פרט לצלם שהנציח.

תצלום השבוע אונת הדוגמנית נינוז מונפת זל-על על-ידי רקדן "בת-שבע שתיים", יובל כהן.

בחיפה אומרים עליו: "שקרן חסרתקנה, רמאי, איש של מאניפולאציות!"

"קשה, קשה מאוד לעבוד בצורה כזו עם צוות שהוא הרבה פחות ממינימלי. את הנוסח חה הזאת של החינויות בהבאת תרבות הבינו הרבה איצות. לא רק אנחנו. הסינים עובדים כאן עם צוות עצום, לגרמנים יש 100 איש, המתעסקים כולם באותו תחום של איך להביא עוד תרבות גרמנית לארצות-הברית".

סמל יושב כבר שנה מעבר לים. תישעה חודשים לפני כן התחילו לעניין אותו במיכרו על התפקיד. סמל הגיש מועמדות, אולי סתם מתוך רצון לשנות וחוסר-רתיבות להתקבל, כמו שהוא טוען, אולי מפני שהריח כבר מה עומד לקרות בחיפה, כפי שיריביו טוענים.

"באמריקה, התפקיד שאני עושה הוא לא מציאה גדולה, ולא עד כדי כך מכובד. כאן מעריכים הכל לפי הכסף, ולהיות קונסול" תרבות לא עושה אותך עשיר במיוחד. אבל בארץ התפקיד הזה של חו"ל, פלוס כל מה שנילווה לזה, נחשב כיוקרתי מאוד. זאת, לדעתי, הסיבה בגללה עוד 13 אנשים יקרים ומכובדים מאוד רצו בתפקיד.

"לאטילאט, ככל שהתקרב מועד פירסום המיכרו, גם החלה הקרקע בחיפה לבעור, וזה מה שהפך את נושא המינוי שלי לכל-כך ציי בורי. כל המחלוקת שהתפתחה מסביבי ניפחה אותו עוד יותר."

מכמה מילות-פתיחה, כדי שימלא שעת-מונר לוג בטמפר קיצני מאוד.

נייריורק היא היום המכה של כל התרבות העולמית, וזה עושה את תפקידי חשוב פי כמה מכל מקום אחר. פעם היתה פאריס, היום יש רק נייריורק. מישוהו שהצליח בנייריורק, ושקיבל ביקורת טובה בנייריורק טי"מס, יהיה הרבה זמן מבחינה אמנותית.

"הנה, הרגע חזרתי מהתערוכה של אנרי וורהול במוסיאון לאומנות מודרנית. הייתי עם גדליה (בסר). זה אהד המוסיאונים החשובים בעולם. הצלחת לרחוף תערוכה לשם וקנית שם לעולמים.

"תרבות היא הכל. לפני שרוצים לקשור קשרים כלכליים או פוליטיים עם קהילה מסוימת, חייבים שהיא תכיר את התרבות שלנו. צריך להציג לה את מה שמאפיין או נהג, כדי שנראה את הצדדים החיוביים. את חופשי-הביטוי, היצירה, איך שאנשים חושבים אחרת, את גורודיית-האמנים הנהדרת והמיקי צועית שיש לנו בארץ.

העבודה האמיתית מתחילה בערב. אז יוצא סמל לתערוכות, לקונצרטים, להצגות, ובינתיים קוקטיילים עם כל המיזמי של נייריורק. על שולחנו נמצאת קופסה מלבנית גדולה, ובה 1500 כרטיסי-ביקור שאסף בשנה האחרונה בקוקטיילים אלה. פעם בחודש הוא עובר עליהם ומפנה את המיותר — את שמות האנשים שכבר לא יועילו לו כנציג מדינת ישראל.

המכה של התרבות

ה רבה נרף יש לו. מישדרו, בקונסוליות ישראל בנייריורק, ממוקם באחד האיזורים הטובים של העיר, 200 מטר בקו אווירי מבניידה-האום. מעונו הפרטי נמצא ברחוב ה' 86, באחד מגורדי-השחקים, בקומה ה-19. שוער כושי ענקי פותח את הדלת ועוצר את האורה, עד שיכירו באינטרקום אם הוא רצוי או סתם טרנד שיש לסלק כבעיטה החוצה. סמל מדבר מהר. לא צריך לתת לו יותר

על דבר אחד מסכימים גם שונאיו הגדולים ביותר (ולא חסרים כאלה): יש לו סטייל. גם את הרברים שבהם מואשם נועם סמל, בשקרים ובמירמה, תמיד אמרו שעשה עם המון טאקט וסיגנון.

כך גם בעזיבתו. כשאמות-הסיפים המחוריקות את הבימה של תיאטרון חיפה התחילו לרעוד, הוא ישב בשקט. כשהארמה מתחת לאולם-התיאטרון החלה בווערת, נראה ששום דבר לא בוער לסמל. ואז, כשפרץ הכל החוצה כאש ובברקים של גירעון שלוש מיליון השקלים, הוא נעלם כבת-אחת בתוך אובך של סימני-שאלה, והכל ברוגע רב, בלי צעקות, בהרבה סטייל.

הוא לא ישקר אם יגיד שהוא עובד קשה מאוד. כמשך כמה ימים נתלוויתי לסמל בנייריורק, ועמדתי על ההספק הגבוה מאוד שלו. כבוקר — יום-עבודה מישורי רגיל, עם הטלסקים והפקסימיליות, ובעיקר עם עצמו, שכן עוזרים כמעט ואין לו. רק מזכירה אחת, ג'ני, בחצי מישרה, ועוד סטודנט ישראלי ל' קולנוע, מהווים את צוות-העוזרים שלו.

חגורה פוליטית

סמל ניסה להתחמק מדבר על חיפה. נראה כאילו לא תמיד נוח לו הנושא הזה.

ליאון

אולם קצת לחץ ואיזכור הלינץ' שעשו לו בארץ, ובעיקר בחיפה, אחרי עזיבתו, שיחררו את הפקק וסמל הסכים לעשות "גיתוח לאתר המוות", כדבריו, לתיאטרון חיפה.

"החגורה הפוליטית הלכה והתהדקה סביב צווארי. לא רק סביב שלי, אלא סביב עוד גורמים שהפריעו להם בתיאטרון. חלק מההנהלה הציבורית לא רצתה בי, כסובול, בבסר, בדרון תבורי, במכרס חורי ובעוד אנשים. אפילו ביפה ענתבי, המפיקה הראשית, לא רצו. היום היא עובדת בהב'ס. ככלל, כל פליטי-חיפה מצאו מקום-עבודה אחר, מכובד מאוד, ומייד.

"הרבה אנשים האשימו את התיאטרון שהיה כביכול שמאלני. זה לא נכון. התיאטרון לא היה שמאל או ימין, כמו שלא היה בעד רתיים או נגד רתיים, כמו שלא קבע עמדה בשאלת הקיבוצים. תפקידו של תיאטרון, לדעתי, הוא לגעת בעצבים הרגישים של המדינה, וזה גם ערכים ויהודים, וגם רתיים, וגם קיבוצים וגם שואה, נושא שבו עסקנו הרבה בחיפה.

"נכון, זה עורר שערוריות עצומות, שנגמרו, לצערי, בהתפטרותם של יהושע סובול וגדליה בסר. נשבר להם. גירינו מקומות רגישים, ואני שמח שהקהל הגיב, גם אם זה היה בתרעומת קולנית.

"השערוריות לא מצאו, כנראה, חן, בעיני כל מיני גורמים בעירייה. מה הם צריכים את זה על הראש שלהם? הם רוצים עיר שקטה. אני הגעתי לתיאטרון ב'1980. כבר מההתחלה עשו לעומרי ניצן ולי בעיות חמורות בניהול. אני חושב שאנחנו צריכים ללמוד משהו מהאמריקאים בכל הנוגע להנהלות ציבוריות. אצלנו יש בדירקטוריון הרבה עסקנים פוליטיים, ומעט אנשים שכאמת מבינים עניין. ההנהלות אצלנו מתערבות לכל אורך הדרך. כאן, ההנהלה

סמל עם מירה ורדי.

אריק בלנשטיין, ישראל 85

רונן ברי

סמל עם אריה נהראל
לעסקים היתה נטייה כפייתית לפירסום עצמי

מורכבת מאפס עסקנים ומהרבה אנשי-רוח בעלי שם ציבורי.
בהתחלה עוד נתנו לנו לפעול איכשהו, אבל איפשהו, לאורך הדרך, החליטו רבים בפוליטיקה שיש להפיל אותנו. בראש המסע המתועב נגדי ניצב גיזבריהעיר (לשעבר), גר צ'ירינסקי. הוא שהזין את העיתונות במידע, הוא שלא שיחרר לנו במשך שנים תקציבים בזמן, והפך את עבודת-התיאטרון לבלתי נסבלת. הוא שאמר שייתן לי כסף אם אעשה מיוזקלס. הוא זה שחתר לחיסול מעמדי בחיפה, מפני שסירבתי להצעתו הנדיבה. מאז שהלכנו, אין שום סקנדל, אין שעוריות. הכל שקט, הכל כמעט מושבת, חבל".

הריעות על נועם סמל במישרי-החזן שונות מאוד מהריעות עליו בקהילת-התיאטרון בחיפה. בירושלים מרוצים ממנו עד הגג. מדברים בגאווה על העבודה הנהדרת שהוא עושה, על המאמץ שהוא משקיע, ומשווים את הצלחתו בתפקיד להצלחת רם עברון בלונדון, שם שימש בשעתו קונסול-תרכות. גם הכישלון הקטלני של המחזה ניטו בברודווי, יוזמה פרטית של סמל, לא העיב על פירגונים אלה. כשהאשימו את סמל בכך שעקף חוקי תקשיר ולקח לעצמו מישרד פרטי ליחסי ציבור, יצא המישרד להגנתו.

הרוס? קישקוש!

עומת זאת, בחיפה, אם יש בכלל דבר המלכר את כל העוסקים בתיאטרון

נענלים נושם סמל?

במרומי דירת השרד שלו במנהאטן הוא חוגג שנה למישרתו החדשה בניו-יורק. אחרי שנעלם ממש בדגע האחרון מחיכה, הוא עושה דים אצל הדוד סאם

רון בר

מיליון, ומרף ריק ממחזות" ורשימת הדאג שמות עוד ארוכה.
סמל, מצידו, לא נשאר חיובי הא מנסה להקטין את מיספר שונאיו. לא צריך להק שיב לשחקנים לא-חשובים אני לא מאמין, אני פשוט לא מאמין שדוחק תסרל, מכרם חורי, ליאורה ריבלין, רמי דגן ועוד שחקנים, שהיוו את השורה הראשונה שלנו בשנים עברו, אמרו מילה אחת רעה עלי. מעולם לא אמרתי שאין אף שקל אחד גידעו. אמרתי שאם העירייה תעמד בהעדיסיות שלה, הכל יסתדר. היא לא עמדה.
השארתי תיאטרון ודנס קישקוש. הש ארתי אימפריה של תיאטרון. ארבע בימות עובדות בקצב נהדר, 30 אלף מעריצים הייתי גר בתיאטרון, אוכל בתיאטרון. אנתו, הנבי הלה, היינו נשארים עד מאוחר בלילה בכלל (המשך בעמוד 33)

המפולג והמסורס, הרי זה השינאה לנועם סמל. שינאה רוחשת מקיר לקיר. כבוהמה בחיפה מספרות השמועות שאמרגן אמר פעם על סמל: "הוא הולך ברחוב ומפזר שקרים לכל עבר, עד שהוא תופס את עצמו בכלוף". כמעט כל השחקנים והעובדים התכסאו נגד האיש. חלק מהדברים היו חריפים עד שהעט לא יכולה לסובלם.
יחיאל אורגל, התאורן של חיפה: "אומרים שהוא עשה ועשה ועשה, ורק כשהוא הלך התחיל לאט-לאט להתגלות הכלוף הגדול של נועם סמל. הגירעון הענקי שנחשף, אי הסדרים הכספיים, הטענות של אנשים רבים על פסטיבל הצגות-הילדים. אני בעצמי שמעתי אותו אומר בערב הפרידה ממנו שאין אף שקל אחד גירעון, שהוא משאיר קופה נקיה, ומרף מלא במחזות. כשהוא הלך גילינו את האמת. קופה עם גירעון של שלושה

רון בר

רון בר

מנגד

פורום שפיל

ותן זך

לא, לא טעות דפוס. פורום שפיל על מיש קל הפורים שפיל, מישק הפורים העממי המי סורתי שנעלם מנופי חיינו כשהעולמיאדע הור פיעה בהם וכאשר כל רבר המוזהה עם חגי ישראל ומועדיו הפך לנתלתם הבלעדית של גנונים ובתי-ספר אם לא נסתגר בגיטאות הדי תיים של ישראל החרדית.

מה עוד ניתן לומר על "פורום הסופרים" שנהחייאתו, אחת לכמה חודשים, טורח גברי אל מוקד, ולא נאמר ברשימתו המצויינת והי חריפה של יורם קניוק בהעיר (28.7.89).

מוקד, שידו רב לו ריאיונים ובוואריאצ' יות על נושא אירגונים וקליקות ובחיות וכי נופיות של אנ"ש וננ"ש (נשות שלומנו), נת פנה לשעה מן Tel-Aviv Review, תחביבו האחרון, ואסף סביבו את כל גורטאות השמאל וחורבות חירבת חיפה על מה שנקרא פעם תנועת העבודה בישראל (כשעוד היתה עברי דה בישראל). נראה שטרור וכינס אותם במי גמה לראוג לכך שהריאלוג בין העם היהודי והעם הפלסטיני (איוה ריאולוגי: זה של שמיר ואולי זה של רביצין?) ימצא גישה מאוזנת ולא יחס של איפה ואיפה כלפי ישראל."

כקיצור: משוהו כמו תא סופרים להסברת המבצע בישראל" לעולם הנאור, קצת ימינה מן הגברת בקי פרייטסט. מובטחני שאפילו שרהיה משה ארנס היה מברך על הקמתו כרבים לולא חשש מבעלי החיטוקים ושרשי רות הברזל.

מי לא נקהל שם לריגולו של אמוג'הכנור פיות המנוסה?

אחר שבהנה כנשיא הסניף הישראלי של אירגון הסופרים הבינלאומי פא"ן (שהו קם, כידוע, במטרה להגן על חירות הסופר והיצירה) השיב לאלוים ברבר גורלם של סופרים ערבים כשלאים כמה שמכונה "מצע מינהלי", באומרו כי דוברי שרותי הביטחון הבטיחו לו כי המדובר ב"טיפוסים מסוכנים" ולפיכך "הכל בסדר". ואחר, יורשו הראוי של הקורם ומרבה ננסיעות לא פחות ממנו (על חשבון מישרדי החוקי??) הודיע ברבים כי מרכז אירגון פא"ן הבינלאומי "מיידע" אותו — אותו, היושב בישראל — ברבר מצבם של הסופרים הערבים העצורים כאן...

שלישי ורביעי נשקלו לרגל הם (א) משרי רר שבידך על מילחמת-הלבנון (ובלבד שתי היה קצרה ותכליתית) (ר"ב) מי שלא נרתע מלתאר את עמיתו הסופרים, אבשי מנגודה שלום הישראלי, כעושי מלאכתו של אש"ף. חמישי הוא סופר, שבידועין או שלא בידע ינו, עושה — אני מצטט מדיכרי מילטרוי ישראלי צעיר — שימוש באוצר מילים ודי מויים גיזעני, ביולוגיסטי, אורגני ואנטי-שמי כמובנה המודרני המועזע ביותר של המילה לאורך כל דיוניו על הגלות היהודית, ומוכן להצדיק את נישול הערבים בידי הציונים בשל זכות המצוקה, ובמובלע, בגלל שיש להם הכוח לעשות זאת" (ראה עמר ברטוב, "הבנאליות של הנורמאליות", עיתון 77, יוני 1989).

וכן הלאה וכן הלאה וכן הלאה ad nauseam — טליתות שכולן תכלת.

אך כתב עליהם יורם קניוק: "לו היה ביסוד (הפורום) חליק אחד של הגינות ולא רק ניסיון לנגח ועד קיים (אחד של היוצרים הישראליים והפלסטינים) — הפורום היחיד בישי ראל שבו יושבים ומופיעים יחד, זה בצד זה, סופרים, משוררים ואנשי אקדמיה יהודים, ערבים ופלסטינים מן השטחים הכבושים, היתה שיחת-טלפון אחת יכולה למנוע טירחת חיפוש יתרה. אבל מוטב להיות בסדר עם שוברי-העצמות מאשר עם המצפונאים. לפני הדור כפני הסופרים (הללו), ואם כאלה הם הסופרים, שכה נבהלו מתחוויותיהם, שעכ" ור לצד של איזו עם מי לרבר" בהתלהבות

מעוררת תמיהה, מה יגידו מטראנספרי המש איות ופגורמיסטי הקיר?"

קניוק מסיים: "מה שעשו הפורומיסטים הוא לתת לגיטימציה, מעט בכיינית, מסורד קת, בעיניים מעט עצומות, בגינודר אופייני, בסומק קל, לגיטימציה לתופעה נוראה של כיבוש ושליטה כוחנית בעם ור. דימעה צר דקת צידקנית של סופרים היא תופעה בזת המדאיגות ביותר שידענו. לגיטימציה כזאת לעוול לא ניתנה מאז ימי סטאלין לשום מימד סדר... אם הפורום הוא שלמתה הצידקנית של ממשלת הקונסנוס, הרי לכלכ יש דור עם פנים הרבה יותר יפות."

מילים כדרכנות. ואיפרופו ממשלת הקוני סנוס, מה פלא שארבעה מתוך חמשת הסופרים שחתמו בשעתו על הקריאה הגדולה לכ"ר רית ("אחדות") עם הימין (עו, עמיחי, א"ב יהושע וגרשון שקד) ישובים שוב, מאחורי כקבוקי הקוקה קולה שלהם, על בימת ה"פרי

הרבים, מן הארץ שאפילו אווירה מחכים ואי שר לפני הופעת הציונות היו באים אליה בעי קר כדי למות בה.

וכך הגיע לידי מאמרו השקול והמאוזן יפה, כרגיל, של דן מרגלית בהארץ (2.10.88), שנועק להגן על מפקד חטיבת גבעתי, אפי פיין. שומר המצוות" (כולו?), מפני הביקורת שבה זכה (זכיה מפוקפקת למדי) מידי קצין שכנראה עדיין לא איבד כליל כל צלם אנוש.

כדרכו, עושה מרגלית את מלאכת ההרס וההשחתה שלו — מדורמדוד ושקול-שקול. וכל-כך אתה מתרשם מן הדברים והנימוקים עד שבסופו של דבר אתה אכן משוכנע כי האיש באמת אינו יודע כלל מה שפיו סח. כך הוא המצב, לפעמים, ב"שומרי מישקל" ו-מאונים" ממין זה.

ומהו טעמו הפעם, שכשמו ולשמו הוא נח" לך להגנת אותו אפי פיין. שומר המצוות" אשר "הלוחמים (נגד מי? נגד נשים ונערים?) מערצים אותו?"

ובכן, הסכינתו ושימעו: "הלוואי שאפשר היה לקבל את ערות האלמוני (שהתלונן כנגד המח"ט) כאילו שיעור החריגים בגבעתי עולה על חטיבות אחרות בפגיעה שלא כדיון בפלס-טינים; הלוואי שאפשר היה למקד את המעי שים האלה בכבוזה צבאית אחת, בכחינת גור רם ממאיר ממוקד."

אתם שמעתם מה שאני שמעתי? — מה לכם מתאנים למח"ט אחד, שומרמיצוות מהולל, ברך השם, ולכמה מחיליו הסאריס טים. הלא כל צבאנו (כולל) אנשי מילואים מבוגרים, דיברי מרגלית) אינו אלא מחלה ממארת אחת שבין מוקדיה השונים אסור ואף לא כדאי בכלל להבחין...

מדוע לא כדאי? כיוון שכולו ממ"אית. דיברי דן מרגלית והגילונ. אם איני טועה, אפילו הפרופ' ישעיהו לייבוזיץ עוד לא אמר כדברים האלה. ואולי אמר ואני לא ידעתי. עכשו אתם מכינים מדוע כתבתי ש-שומרי המישקל" שלנו — אוונם אינם שומעת את שפיהם מדבר?

זוברט נדלר: בלי מילים

רום" המוקדי החדש. אלה לא למרו ולא יל-מדור דבר לעולם.

אלא שהפעם הם כבר יושבים לצידם של אהרון מגד, חנוך ברטוב, משה דור, יצחק אורבך-אורפו וגבריאל מוקד.

מעניין מדוע לא הומינו גם את נעמי פרני קל מחברון ונעמי שמר מירושלם עיר קוד שנו?

מה, האם גם הם נוהגים "איפה ואיפה?"

דן מרגלית והחוויה החילונית

לכל אדם יש חברים. "או חברותא או מיי תותא", קבעו חכמינו והם כנראה ידעו מה שהם אומרים. ובאמת, מה היינו עושים בלי חברים?

על מישקל זה, מה היינו עושים בלא אותם חברים יקרים הטורחים לאסוף למעננו כל רב-השמצה המתפרסם על מעלת כבודנו באותם שבועות מועטים (הה, מועטים מדי) שבהם נעדרים אנחנו, שנה-שנה, בעונותינו

אבל אילו ניטל עלי לבחור בין פסוקי השבוע לביין חוגלות, דיסקוטק, זונה מקומית ונתן דן — רק הצניעות היהודית הטיבעית שלי מר נעת בעדי מלומר כמה הייתי בוחר. איך אמר ביאליק (חיים נחמן):

יש פושט למרגלית יד

ותרם בידו.

ואתו ביאליק גם כתב, אולי אפילו יותר טוב:

למי אבן טובה,

ולמי המרגלית,

ולמי שש אצבעות

בידו השמאלית.

פיטופו הולך ונמשך

דור דור ודורסיו. דור דור וסופריו ומשר רריו וצייירו ומלחיניו ואנשי התיאטרון שלו. דור דור והכולרות שלו. דור הולך ודור בא ורק הכולרות נשארות לעולם ועד. ודרכו של עולם, שעל כל משורר-אמת וסופר-אמת ואמרי-אמת הוא מצמיח לפחות 20 כולרות של אמת. מה לעשות, נער הייתי וגם וקנתי וכבר ספרתי כמה וכמה פעמים, שלא אטעה.

כך שאותו אריאל הירשפלד שהטעימנו זה שלושה שבועות, במוסף לתרבות וספרות של הארץ. את כל מטעמי הגיניו בנושא השירה בת זמננו, כמו בא בעצם אל המוכן. שהרי כבר קדמו לו גבריאל מוקד וארציון ברתנא ואמי נון נבות וגיורא לשם ועוד ועוד כהנה וכהנה פטטריות וכמהין מן הסוג הנזכר, הפורה בעי קר בכיזה ואחרי הגשם.

מהם למד, בין השאר, שחומות יריחו — לא צקנו-לחש הוא שהכריעו. ולכן הוא עומד ומצוה. בגידת השירה" במילים אחרות: ז'ר לין בנדה מיורחתיכוני הוא שגח כאן לאור העולם (השווה: La Trahison des Clercs — בגידת הכהנים" של המבקר והוגה-הדיעות הצרפתי). מרבתינו הזכורים גם למד וזטרנו שבביקורת בלבד אין די כדי להכריע מטרת נכבדות: כאן נחוצים כבר מסעות-צלם מתי משכים (בכתב ובעלפה). אחרת, קיימת תמיד הסכנה שלא תזכה בתשומת-הלב הראויה של עם חלכה שכבר עייפה נפשו להורגים ולקוטי לים ולמרעילים.

ממורו ורבו דן מירון למד שאת שלא יעשה ההגיון יעשה האורך. ומגבריאל מוקד, אבי אבות מילחמת 30 השנה האחרונות בספרות העברית, למד כי לכסאה של ממש אין די בהפרשים של טעם ובחילוקי-דיעות על עיי קרים. כאן נחוצה שיביאה אפורה כשק וכברה משאתה בשניים". בלעדית באמת קשים חייו של מבקר רעיל מן הסוג המזכר.

אבל אל דאגה, מי שמסוגל לכתוב על אחר משיריה של דליה רביקוביץ, שהוא מבטא מחאה של רשע", אין לו שום מחסור במיצרך זה, הלא-נדיר במקומנו ובזמננו.

אבל לא רק את דרך הכסאה למד הבאנדיט (מלשון באנדה ובאנדה) שלנו מרבתינו המ יומנים, כי אם גם את דרך התחבולות שבהן עושים, כידוע שבקולם, למחמה. וכך אין הוא מנגח את זה עד שלא עמד והבטיח לעצמו תחילה את תמיכתו ואהדתו של חברו. וכך לעולם לא יתקוף יותר ממטרה אחת או שתיים בבת אחת — ובשמן המפורש כל היתר יצטרכו להסתפק בלשון "משוררים", "דור", "מודל", "בוהמה" וכיוצא באלה מילים אופנתיות.

וגם דעת דרכי עקיפין בחן וחקיר ושינו. כך לעולם לא יתקוף, חלילה, ישירות את נתן דן. לא, הוא על השיר הפוליטי יצא קיצפו, ודך הוא כידוע ממציא ונציגו המובהק ביותר של השיר הפוליטי בישראל ואף בעמים. ואם מחר שוב יעלה מלפני רצון לתקוף משורר זה או אחר (יותר זה מאשר אחר...), אזי או אחו שוב בלשון נושאים ועניינים שברומו של עולם. שהרי מניעים כשלו אין מגלים אלא ליודעי ח"ן.

ידישעפאדה

אוי, אני מבוסס. סוף־סוף תשובה מהממת לפוגרום הישמעאלי. בשעה טובה, כותשת צמזומ ומוצלחת, יש לנו חוליית מנגלה (ח'רמ'שניקים סדרים) המפליאה את מכותיה החריגות במקלפי הקרקפות העמלקים. החישוק האמיתי לעגלת השלום התבוסתנית של חבר האש'פניקעס המכנה עצמו ממשלת ישראל. גם הסוסים הצולעים מרחיים שאין אמונה בערבושים, אפילו 70 שנה בקבר.

קבר'אחים עשו לנו כמעט, הכולשטיקים הנושאים את דגל בית"ר לשווא. אבל זאטוטי האומה קלטו מייד שמשוה רגוב בציפור־הרפש הממלכתית ופתחו בפליפר הייריש עפארה, הלאהוא מישחק־המחשב שבעורתו יכול כל פעוט ציוני להגיע לויקפה לאומית מוקדמת ולפלוט בזריות, באמצעות פעולות הקומפיוטר האלוקי, ודעי גומי, פלסטיק וגואו במירדש־ציווה אחר הניג'וט הארומיות הקניבאליות, ימ"ש. ג'יהאר דיגיטלי לתפארת, שרשעיון קרב נושא פרסים המעיק אותות עוץ, עזוץ, מופת וגבורה על ציד עכברבים (עכברים ערבים רבים) — יופי של ערביזוץ.

היהורו בני מתנחלים ממוחשבים, שמהם ייצא קררום התורה, יישלף מאוהל מועד ויקצוץ שפמי הפרועים, נאום ארוני צבאות פיקוד המרכז והדרום. ואכן, ששטה שלהבת גם בנזער הנוגה. מדיווחים של מקורות מיני עניין עולה כי היונקרים העבריים מתארגנים במהירות בשטח. בחרי הפיקוד של סירת היירדך, חטיבת הימלר וקומנדו גבלס עובדים קעת בקצב רצחני, פול גאון, על חריגות יוזמות מדהימות שיצאו עשן מהאזניים לעראפת ולבני ברית הקוילינגים בממשלת השפנים הישראלית. יופי, מנגלה, יופי.

וחייבים לראות את הנולד, כלומר, למחשב אותו, את הרך־הנולד כטרם יתקשה. כטרם ייוולר אפילו. אין לי ספק שהגנאים היהודי כבר ימצא את התקן התוררמי הגאות וישתיל את צעצוע היידישעפארה ברחם אימהות הלאום (תיכרלנה לחיים ארוכים ומחרייני ייסות משורינים), כך שהעובר יוכל להשתעשע בגאיים מומיעים ולפצח אשכי פורעים (כן, צריך לדבר עם אש'ף) עוד כטרם תונפק לו תעודת־הלידה. אחר־כך יוכלו להקפיץ את העולל הקשוח לברונט בטיפת־חלב (מהולה בשנאפס), לשלוף אותו לפעוטון היצירתי בכשפ"ץ, לתת לו לחפור שוחות בכיתה א' ולחלש אותו סופית בכיתה ג', בשליש האחרון, במסע־אלונקות שיסתיים בטכס הדלקת משואות על קבר קלב בן יפונה. כמו כן רצוי מאוד להוסיף לכל ועדות החלם התכניות הרגילות בכיתות בתי־הספר (כמו ועדת קישוט, ועדת תרבות, וכו') גם ועדת הלם שתיוסם פעולות גרילה נועזות בסגנון ד'רטון וחנית הכלבה החרמנית.

כן, לא אלמן ישראל וגם לא פראייר. בקצב כזה אני חותם לכם שבערוב ימי גימלאותינו נוכל להתגאות בנכדי הפלדלת שלנו שיפריחו בתים באוויר באיי פיג'י וייפירו הפגנות באלסקה. וכך לא ירחק היום, נאום ארוני צבאות, שבו נוכח להשלים את היידישעפארה הגלאקטית ולבער בחישוקי נקם את שאריות החמץ הערלי ממערכת השמש שהובטחה תגיית לנו ולזרענו היידישעארי אחרינו.

נכון, ייתכן מאוד (לא ברדתי) שהשירה הישראלית זנחה את ההיסטוריה, ואת האקס־טאזה.

מיטכנה ההיסטוריה. לפחות טוב שלא זנחה את ההיסטוריה: ואולי זנחה כל מה שזנחה ויוקא מפני ששקעה ב"מדמנת הרגש של ההווייה הפר־ליטית", כמו שנאמר כאן במקום אחר. לא. היא זנחה "גם את הפוליטי", עומד הכעל־מחבר שלנו וסותר עצמו בלי שום בעי־יות.

אבל הרי "ההשקפה הפוליטית הגלויה מאפשרת למשוררה (מי הם אגב משוררי "ההשקפה הפוליטית הגלויה" בישראל ומה יחסם לבעלי ההשקפה הפוליטית המוסת־רת?) מיגור קטן מאוד של עניינים לגעת בהם. למחות על אלימות ולחייב את השי־לום..."

מעבר לגסות־הרוח ולטימטוס־הלב של מי שכותב כך בישראל של 1989, של סיקריקים ומתנחלים ורוצחים אחרים, של אלימות וכי־בוש ודיכוי, של חיילים סאדיסטיים ורובנים המפלים בין דם לדם, מה תאמרו על הכללה שכזאת. ההשקפה הפוליטית הגלויה מאפש־רת למשוררה רק "מיגור קטן מאוד" (העב־רית המורעלת של הביורוקרטיה) של "עני־ינים לגעת בהם". ומהו "מיגור" קטן זה? המי־חאה על אלימות וחייב השלום!

גורו לכם נביאי ישראל, הנה אריאל הירי שפלד קרב ובא.

בכלל אין הירשפלד זה מבחין כלל כמור־כותב העניינים שהוא נוגע בהם, וכך הוא שולל מטענותיו את מעט התקפות שהגדרות וסייגים היו מסוגלים להעניק להן. בדרך זו אינו מגדיר מהו שיר פוליטי, מה בינו לבין שיר־מחאה; מהם השיר הפוליטי, שיר־המחאה או שיר "הצופה לבית ישראל" כו'א־הרעים; מאימתי הופיעו שירים כאלה בספרות העב־רית החדשה ו"ל"ג, טשרניחובסקי, ביאליק, יעקב כהן, זלמן שניאור, אורי צבי גרינברג, אביגור המצאיר, נתן אלתרמן. אילו מתל־מידי שלי היה, הייתי מאלץ אותו לקרוא מיבחר אנגלי קטן & Literature, Politics Theory, שהופיע לא מכבר בהוצאת Methuen של לונדון ובניו־יורק, וכן את ספי־רו של ג'ון וילט על אמנות ופוליטיקה ברי־פובליקה של ויימר, ואחר־כך מפנה אותו אל ים שלם ומרתק של מחקרים בגרמנית, בצר־פתית, באיטלקית. פשוט כדי שישכיל מעט.

ועתה לעצם העניין. מה כאמת מצוי כאן לפנינו? שהרי אנחנו, בניגוד לו ולשכמות, חייבים להתייחס אל הטענות — ממש כאילו היו טענות של ממש במחלוקת של ממש שמי־קורה בהבדלים של ממש.

כמעט כתבתי כאן שמימי לא ראיתי בליל נואל ומבולבל יותר של חצאי אמיתות וריב־עי שקרים וסחם דרובי הכל ורעות־רוח: מר־קחת סמיכה ורליה, חליפות של פיוט גבוה וארגומטוין וקן הגאטוין; פיטפוט־כאשר־הוא־פיטפוט וקישקוש־באשר־הוא־קישקוש. הכל ברוח האופנה האחרונה שאינה, כמוכן, "גאוויות כפרית או... פריקיות לא־מעודכ־נת".

שכן היא בהחלט עורמה עירונית ופריקיות מעורכנת, ישראלית מאוד — ולא דווקא ברוח "ישראל סבא".

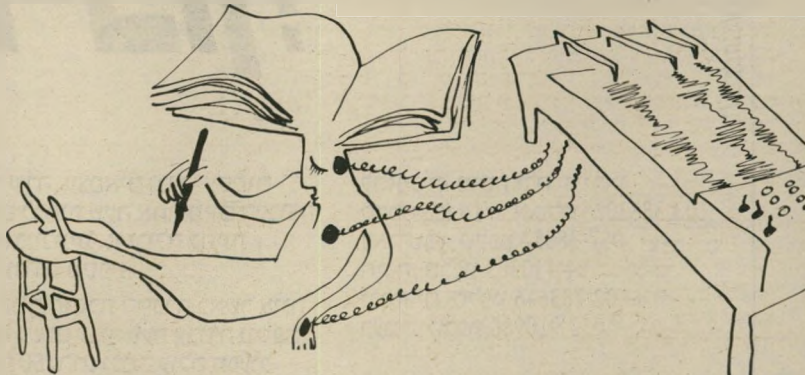
דומה שכמה דוגמות יספיקו להוכיח דב־רינו ולאירום. כך, מה זה באמת הטענות העי־קרויות שפני הכותב כאן כנגד השירה (של מי? אפשר רק לנחש שנכתבה בישראל של 20 השנים האחרונות? מהו פשר "בגידתה" זו של השירה שקלה נשחק? האם היתה גרועה מבחינת מעשה האמנות שלה?

— חלילה, חש מבקרנו להכחיש, "בגידתה של השירה לא היתה בזה שלא היתה טובה מספיק מאיזו בחינה אמנותית. הדיפּו־ היא היתה מעודנת, לעיתים עד לורא... היא אולי טובה מדי".

ואם כך, אולי אשמתה בכך ש"היא" (עוד הכללה) דגלה בתורת האמנות־לשם־אמנות, ישבה בהיכל השן האני, נמנעה מלגעת בח־יים המתהווים סביבה, או מנעה עצמה ממחאה כנגד אותם חיים?

לא. גם זה לא. שהרי "המחאה, אסור לה שתגיע בנורא מדי" — (ראה מיקרה הרושבי־סקי). אבל מה "נורא מדי" בשביל שירה וספ־רות? האם חבלי ועוולות קליטת העלייה בישי־נורא שלאחר 1948 הם כאמת בבחינת אותו "נורא מדי" (מיקרה הרושובסקי) שהשירה אסורה במגע עימו?

ומהם שאר חטאי "בגידתה" הלא־נוראים של השירה המקומית? ובכן, היא זנחה את הנושאים שהם בלב ליבה של התרחשות הח־יים כאן. האמנם? האם על שירת אבות וספ־רוז ואמיר גילבוע, יהודה עמיחי ודוד אבידן, דליה רביקוביץ ואהרון אלמוג, מאיר ויזלטיר ויונה וולך ויאיר הורביץ, שלא להזכיר צע־רים מהם כיוסי שרון ויצחק לאור, ושמיעון

רוברט נדלר: בלי מילים

אבל אריאל הירשפלד, למולו, אינו מתל־מידי ולכן לא עלי החובה לספק לו ביבילויג־ראפיה בסיסית. ומלבר זאת, ביבילויג־ראפיה מחייבת עיון ומחקר והבנה, ומחייבת מה שפ־עם נהוג היה לקרוא לו בשם "ויצפלייש" (בעברית נקיייה: תחת. כדי לדגור על החומר במקום לרוץ עם כל ריק אפוי למחצה לעיר־לידה הסיפורית).

לעומת זאת, שום דבר אינו נחוץ כדי להשוות את סיפרו של דן מירון על ביאליק לסימפוגיה, או שמה לקנטאטה או פאסאדוב־לה (כבר איני זוכר בדיוק למה היתה אותה או, אבל זכורני שהגמשל היה מתחום המר־סיקה), כמו ששום תא אפור שבמזח (מן הת־אים המפורסמים של איקול פוארו) אינו נחוץ

ביאליק — ושמה בשירי דליה רביקוביץ ועמיחי ואהרון אלמוג ונתן דן? אלא מאי? את המירדשים והתלמוד אתה מציע לה לשיר? זמננו כמוזן רוחני וכחומר דלק. וזאת — כדי לגעת, בלב לכה של הת־רשות החיים כאן??

אפילו בכך אינו מקורי. שהרי כבר קדמו לו בכך גם מנחם בן וגם אוריזון כרתנא. ומה תעשה השירה העברית בכל המקורות הנכבדים האלה, כשתואלי סוף־סוף להתפנות אליהם?

תשובה: היא תבעל אותם. מה??? כן כך כתוב כאן: "לאחוז במשהו יהודי, לבעול אותו ולגאול אותו". בעילה שהיא גאולה.

ובינתיים, עד שיעביע "משהו יהודי" בשיר רה הישראלית החדשה, מוכן המבקר להתפעם משיר בינוני לחלוטין של חזי לסקלי (משורר ראוי בהחלט) ולהציע לשירה העברית בת זמ־ננו — "לעמוד על מכות כביסה מקולקלת ולרבר/בשפתה של הגרב שגרמה/לקלקול". (אגב, צריך היה להיות: את הקילקול). עכשיו הבינונו: זוהי הרגומה המובהקת של שירה שלא זנחה את הרגשות, היצרים, הוו־עה, ההיסטוריה, האקסטאזה, האושר, הפחד והחמלה.

ובאמת, פחד וחמלה נופלים עליך למיקרא דברים כאלה. לא, לא על הכותב. לה, כמרומה, כבר מעבר לכל פחד ולכל חמלה. גם לא על העורך שעמד ופירסם דברים כאלה — ובהבלטה כזאת.

פחד וחמלה על כולנו, שכזאת היא דמות דיוקנו הרוחנית והמוסרית של "דור ההמשך" שלנו. פחד וחמלה אלה עוד מתחזקים כאשר המ־בקר, אם מותר לקרוא לו כך, אינו עוצר עוד בעד הארס המפעפע בגרונו והוא עומד ושואל (המשך בעמוד 33)

כמה עולים לך הביטויים הבאים:

לא הספקתי
לא חפסתי אותו
עד שמצאתי חניה
לא היה לי זמן
נחקעתי בפקק

וכמה עולה לך פלא-פון?

טמיר כהן (עקבסון)

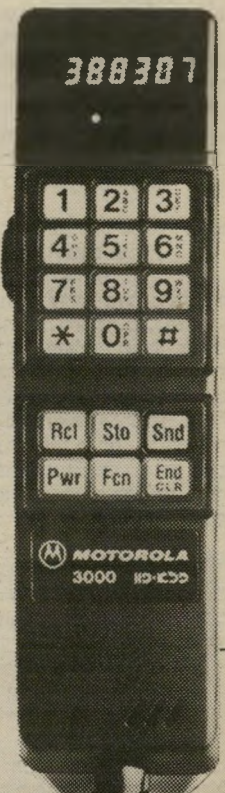
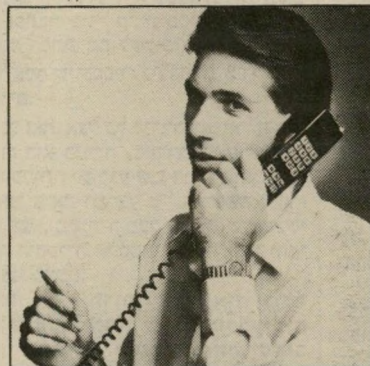
להזמנות: מוטורולה תדיראן
קרמניצקי 16 ת"א טלפון 03-388307
באר-שבע, טלפון 057-38887
חיפה, טלפון 04-4 10303
ירושלים, טלפון 02-783646
רעננה, טלפון 052-910980

* מבוסס על מחירון החברה הנקוב בשקלים,
לא כולל מע"מ, בהתאם לדגם שתבחר:
2000 X (מחודש), 3000 X, 6000 X, 8000 X,
פלא-פון 007 ופלא-פון שדה.

החשבון הוא פשוט. רוב בעלי התפקידים,
כמו מנהלי מכירות, מנהלי שיווק,
אנשי שדה, עצמאים ובעלי עסקים
מבלים לפחות שעה אחת מיום העבודה
שלהם במכונית. זו יכולה להיות
שעת עבודה נוספת.

חשב כמה חוסכת החברה כאשר אינה
צריכה לשלם עבור שעת עבודה נוספת.
לפחות 50 ש"ח. וכמה עולה תפעול
הפלא-פון ליום? 8-12 ש"ח בדרך כלל.
ובנוסף לכך אל תשכח את הרווח
שמביא הפלא-פון בפתרון בעיות
דחופות בזמן אמיתי. מחיר הפלא-פון
עכשיו החל מ-1890\$*.
התוצאה הסופית היא שאתה יוצא ברווח.

40 תשלומים ויותר באמצעות 'זיזה עדיף'
וישראלכרטי באשראי נמיש."

פלא-פון

הופך שעה אבודה לשעת עבודה!

לרותי

נעמי
רון

אנשים מעניינים

היא בת 28, מיקצוע חופשי, נאה, 1.65 מטר, מתעניינת במה שקורה סביבה ובעולם, אוהבת תיאטרון, סרטים, אמנות, אנשים מעניינים.

יתאים לה גבר נאה, בעל הופעה אסתטית, 1.80 מטר לפחות, אינטליגנטי, מכין, חושב, עדין, משכיל, אינטלקטואל, אוהב לחיות קצת מרחף, אבל לא יותר מדי. מיספרה אצלי הוא (2/2710).

***

רווקה גבוהה

היא גבוהה — 1.78 מטר, נאה, רווקה בת 26. מחפשת קשר רציני עם גבר בוגר, בעל ניסיון בחיים, רצון לבנות מישפחה, טיפוס לא כפייתי, אינדיבידואליסטי, שיש לו עולם ועיסוקים משלו. כתוב אליה לת"ד 4272, באר"שבע, או שאל אותי על (2/2710).

***

רותי בטלפון מקבלת מידע ולהכתבת מיכתבים — טלפון 221017.

***

להשתולל בריקודים

שמו אייל, והוא מהנדס אלקטרוניקה, רווק בן 34, עושה עכשיו תואר שני בתחום חדש — פסיכולוגיה של מחשבים. גובהו 1.85 מטר, הוא אוהב מוסיקה, טיולים, ריקודים שאפשר להשתולל בהם. הוא רומנטי מאוד. מחפש מישהי בעלת עמוד-שידור, שחיה

אייל

פסיכולוגיה של מחשבים

ומתפקדת נכון, שכף להיות איתה. שאל אותי על (3/2710).

***

לנגן בשניים

היא בת 34, עושה דוקטורט בכיולוגיה, גרושה פלוס לידה, 1.75 מטר, אוהבת מוסיקה, מגגנת פסנתר, אוהבת לבגן בשניים, וגם עם נגנים בכלינגינה אחרים. אוהבת גם סרטים, טיולים, קריאה, טבע, בעלי חיים. מחפשת קשר רציני, אבל לא תתנגד לקשר נחמד ולא מחייב בתור התחלה. מיספרה אצלי הוא (4/2710).

***

מי שאוהב סרטים תורכים ואין לו כסף להצגה יומית, שילך לרבנות וישב במיסדרון.

***

דוקטורים ועורכי דין

על "אקדמיק" שמעתם? גם אני לא, עד

דך חדש

(המשך מעמוד 31)

את שירת זמננו, הנוגעת ביחסי היהודים והערבים: "היכן הפחד התהומי, היעוץ הקרוב מות, ההצטרפות (?), השינאה שהיא לעיתים תהומית ואולי גזענית, ולעיתים שינאה מן הסוג היכול לצמוח רק בין אחים?"

במטותא מכס, חיורו וקיראו. הבנתם? מה שחסר לזה בשירה הישראלית הם קצת ביטויי פחד תהומי, דיעות קדומות, שינאה, שהיא לעיתים תהומית ואולי גזענית! אולי רק אז, אם תעסוק בכל אלה, תוכל השירה הישראלית גם לבטא את הפחד והימלה, גם לרחוק מ"שמאלנות", גם להיות פחות טובה (בעבר היא היתה, כאמור, טובה מדי), גם לעסוק בקרע המפצע והממוגל

ולמה רווקא קונפטיורה (מרקחת, ריבנה?) מכיוון, שברומל לקונפטיורה (אותה נטל הכותב משירו של לסקלי) — מהי שירה אם לא שימור, שימור לצורך הגאה, שימור על ידי המתה, המתה של פרי, רווקא של האנגרי יה שנועדה להמשך המיון.

ואם במיון עסקינו, חלקה השלישי של מנת הירשפלד מופיע תחת הכותרת "שד קבור מתחת לעיר" (ובגוף המאמר: "שירה היא שד קבור מתחת לעיר").

במילים אחרות: השירה האיריאלית היא שד-קבור-מתחת-לעיר-הבועל "משוה יהודי", בלא "סלידה אסתטיציסטית" יתירה. והיא גם המתה של פרי — רווקא משום שהוא מייצג את "האנגריה שנועדה להמשך המיון".

מה אמר ומה אדבר, אני ביריאל הירשפלד כזה לא היה ורצה לפגוש בסימטה חשוכה בלילה אפל — ובלי מכנסיים.

מה אצלם?

אגב, במוסף השבועי של הארץ המצורף לאותו גיליון שבו נתפרסם מסע הצלב (או מגן הרוידי) של הירשפלד על השירה הפולני-גרמני נודע, וולפגנג בורכרט, שנפטר בשנת 1947 בשנת 27 לחייו.

בדיברי ההקדמה לסיפור נמסר כי ב-1940 נעצר הסופר על-ידי הגסטפו בשל שירים פרו-ליטיים שפרסם.

פוליטיים, כלומר, במיקרה זה, אנטינאציים.

מעניין מה היו כל אנני ישראל — מרבי תם, אגב, עיתונאים, רצונאים, עורכים וצבר עים אחרים, לא משוררים — אומרים על שיריו אלה של בורכרט.

האם היו פוסלים גם אותם בשל "שמאל-נות"?

תערוכות

פסל טהור

שימוש מרחב, פסל, הזמין אותי לראות פסל שהציב בגלריה מיסר תל-אביב. בתשובה לשאלותי אמר מרחב:

"בהתחלה היה זה ריקט גדול באורך של שני מטר וחצי. ניסרתי ממנו מלבן. מה שנוותר היה חלק ברמות L. כמו נגר המניח באופן מיקרי לחלוטין חתיכות אחרי הניסור כך השעתי על הקיר את שני חלקיו של הריקט.

ה-L שוכב, צמוד אל הקיר, והמלבן מונח באופן כזה שהוא משתיר חלק ממנו. הפסל מורכב, אם כך, משתי חתיכות ריקט עבה שעונות על הקיר. שום חומר אחר לא מעורב כאן. לא צבע ולא מסמרים. הכוונה היתה ליצור פיסול טהור. צריך להזכיר פה עבודה קודמת שיצרת בשנת 66 — פסל כחול — שהוצגה מאוחר יותר בגלריה בנרשוב. הפעם הגישה חמורה יותר. לא היפתי קומפוזיציה ולא עניינו אותי "פוחות". רציתי את ראשך

ניתן ההנחה. מה פסל שגמגדי את שני חלקי הריקט הללו כהסל היא הגלריה: המקום שבו מציגים אמנות. נוכחות הפסל מושגת הודות לצניעותו, לחומר, לפשטותו ולחוסר-העניין שבו. אפשר בהחלט לומר שהעניין בפסל נובע מחוסר-העניין שבו."

שרה כץ

לאן ועלם נועם סמל

(המשך מעמוד 29)

יום, סוגרים אחרונים. היתה אוירה של יצירה.

היתה לנו פעם בימה להצגות בערבית. מה קרה איתה? לאן היא נעלמה?

השתמשו בתיאטרון בתור קרטיק-פיה פוליטי. אנשים מהירקטוריון רדפו באופן כפיתרי אחרי פירסום. היה הרבה כוה, עם כל השערוריות. יונה חי ניצל את הירקטוריון בצורה הבוטה ביותר. על איזה מנהל-ירקטוריון שמעו כל-כך הרבה כמו עליו? לא רוצה להאשים את אלי מלכא (המנכ"ל הנוכחי) במה שקורה היום בתיאטרון. הפוליטיקאים אשמים.

"בריענד אני רואה את פיסגת הישגי בחיפה. הפריצה הבינלאומית. הגענו רחוק מאוד: פסטיבל אדינבורו, פסטיבל שיקאגו, ברלין וושינגטון. הפכנו כמעט את הקערה על פיה. במקום שאנחנו נעתיק מחזות וביצועים מהעולם, העולם מעתיק מחיפה. הצגות של חיפה רצות היום בכל העולם. האנשים של חיפה מבקשים בכל העולם. הרבה דברים בתיאטרון הישראלי נוצרו רווקא בחיפה. בתקופות של נולה צלטון ועוד קוטלר, אנחנו הגענו לבסיס טוב מאוד, ומעליו קפצנו לגיה.

אני זוכר את הלילה שבו ישבנו, אני וסובול וברט, והחלטנו שהולכים על וטו. החתמתי אותם על מפת-נייר. יש המון סימליות בשבילי כזה שבירוק חש שנים אחרי הבכורה של וטו אצלנו, ב-7 לאפריל 1984 היתה שוב בכורה של וטו, כמחזה הישראלי הראשון בברודוויי, באנגלית. הביאו את כל החומר מחיפה, עדויות של ניצולים, הפלקטים של אז, ועשו כאן מחזה משלנו עם אותו בימאי, גדליה בסר. כשר, אגב, עומד לביים גם את נפש יהודי בודסטוק ליר וושינגטון." (את הברבים האלה אמר סמל לפני שהתפרסמו הביקורות הקוטלות על ההצגה. היא ירדה מהבימה אחרי תקופה קצרה מאוד.)

חברים

מספרים

במסגרת הסיוור שלי בסיגנון "חברים מספרים על סמל" הגעתי גם למי שהיה מנהל האמנות בחיפה המכהן כיום בתפקיד המקביל בהיבמה. עומרי ניצן עבר חמש שנים עם נועם סמל. "אני הבן-אדם האחרון שיגידו עליו שהוא אוהב את סמל, או שהוא חבר שלו. אבל חייבים להיות הוגנים. לחיפה יש תכונה מגעילה: כפית-טובה. כך מתייחסים היום לנועם סמל. הוא עשה הרבה למען המוסד, וגומלים לו במסכת השמצות."

סמל, מדבר על ההווה, התפקיד, השיטה: "הכי חשוב כאן זה התיכנון. בארצות-הברית הכל מתוכנן כמה שנים מראש, ואני חייב להדוף היום הצגות, מופעים ותערוכות, כדי שיופיעו אולי ב-1990. התיכנון הוא מוקד העניין."

"חיפה נתנה לי הרבה. הפריצה הבינאומית של חיפה איפשרה לי עכשיו לסלול את הדרך להרבה מוסדות אחרים. הבאתי את הבימה בספטמבר השנה, את הקאמרי ב-1990.

"רציתי לחדש, להפיץ. החלטתי להוציא רבעון בשם 'TARBOOT' החדייר את המלה 'תרביות' לשפה האנגלית. כמו, עלייה."

"אני עובד על בסיס מיקצועי, לא אישי או דתי. מי שטוב לקדם את ישראל — הולך. לא צריך להיות יהודי. אחד האפקטים הגדולים של לקחת מנהלים ומו"לים לסיוור בארץ. זה תמיד עושה את הרושם הרצוי."

"הסופרים החשובים לי מאוד. מו"ל אחד אמר לי שזה התחום שבו אני טובים ביותר. אני עושה אסיפות וכנסים של סופרים ומו"לים אמריקאיים עם עמיתיהם אצלנו. א.ב. יהושע, עמוס עוז, דליה רביקוביץ'."

מה הסוד שלו? סמל, בחיך מתחת לשפם: "אני תמיד מחפש אופקים חדשים. היה לי מיסרדאמרנות והולתי לחיפה. מחיפה הגעתי לכאן. אל תדאג, אני עוד אחזור לארץ."

אפשר לסמוך על המילה של סמל.

שפגשתי בשבוע שעבר שני חברי נחמדים, שמנהלים שם את העניינים. שמעתי מהם פרטים, ראיתי את החוברת העבה שהם מפיצים, אחת לכמה חודשים, והתפעלתי מהכמות הגדולה של הדוקטורים, עורכי הדין, מהנדסים וכן הלאה, המכככים שם. יש חוברת לבנים (שבה התעניינתי, ולקחתי לקריאה מעמיקה יותר בבית) ויש חוברת לבנות. יש שם גם כמות מפתיעה של מיספרייטלפון, גם שלהם וגם שלהן. הם גם מארגנים מדי פעם מסיבות, טיולים, קומיזיצים, פעילויות ספורט, כולל צניחה וצליה, ויש גם מקהלה, בשלבי הקמה. ותמימתמיד, הם אומרים, יש הקפדה שבכל פעילות יהיו חצי בנים חצי בנות. במפתיע, כל העסק הזה הוא בכלל לא יקר. פרטים ישמחו לתת לכם בטלפון 03-226454.

***

מישל חדד: "בניתי לי משתלה, ואני מטפל בצמחים כל שני-ששבת. בעיקר אני אוהב להתעסק עם אלה שנבלו. מנסה להחיות אותם, מנהל איתם שיחות ומתחקר אותם איך זה קרה."

***

הליכיגירושין קשים

חיה מירושלים כתבה לי מיכתב נוגע-ללב: "אני נמצאת בהליכי גירושין קשים מאדם משכיל ומבוסס, הסובל מבעייה נפשית. כדי להשיג הסכם-גירושין נאלצתי להסכים לסכום המאור-נמוך של 125 שקלים לחודש עבור כל ילד.

"משכורת נמוכה, ואני מרגישה שאני והילדים נוגעים בתחתית. העתיד מפחיד אותי. בקרוב עלי לפנות את הדירה, בלי קשר למועד המכירה, ולעבור לשכירות.

"אני זקוקה למישפחה מאמצת או לאדם טוב, המוכן לעזור לי במציאת עבודה, או פתיחת סניף שיווקי בירושלים, או תפקיד אחר, בעזרתו אוכל לקיים את ילדי בכבוד. אני אקדמאית, מרשימה, רצינית, מוכנה לעבוד קשה." אפשר ליצור איתה קשר דרך ת"ד 10483, ירושלים 91104.

***

שואף לקשר

קוראים לו אשר, והוא רווק בן 39, איש-בנק וגם סטודנט שנה שלישית לפסיכולוגיה,

אשר

שואף לקשר רציני

סימפטי, 1.65 מטר, רומנטי, שואף לקשר רציני עם אשת-שיחה מעניינת, ישרה, נאה, מה שיותר חכמה. בעניין החכמה הוא אומר: "אצלי זה רווקא בניגוד למה שאומרים בדרך-כלל, שבגברים מחפשים מישהי שתהיה פחות חכמה מהם." מיספרו אצלי הוא (5/2710).

חמורים

חוץ של ארצות-הברית למיזרח התיכון ולדרום-אסיה, במטרה לעד מוד על התקדמות יומת-השלום של יצחק שמיר. קלי, היסטוריון לפי השכלתו (והתמחות: תולדות צבא צרפת), הנשוי לילידת פניל-נר, אם בנו היחיד, הספיק במשך 25 שנותיו בשרות-החוף האמריקאי לשרת בפאריס, באנקרה, בבנגוק ובכירות, שבה שימש, בשלוש השנים האחרונות, כסגיר ארצו.

הצאצא השישי

נולדה ♦ למרלון ברנרד (65), כוכב-הקולנוע האמריקאי הוותיק (הסגנון האחרון בפאריס: האמריקאי המכוער: הסודק) ולי לילדת כריסטינה רואיז (31), לילדת מכסיקו ועורת-הבית של ברנרד זה

ברנרד ("הסנדק", 1972) הודית, יפאנית, מכסיקאית

שנה וחצי, בת, נינה. זאת היא הצאצא השישי של ברנרד, שבעבר היה נשוי פעמיים (לשחקנית קול-נוע הודית ולשחקנית-קולנוע מכסיקאית) ושהנשים הרבות האחרות בחייו היו בדרך כלל, ממוצא לא-אמריקאי (שתי קודמותיהן של רואיז היו יפאנית וטאהיטית).

המיליונרית בול

ביקר ♦ בארץ, מבס סלטר, 60 פלוס, מיליונר יהודי אמריקאי (100 מיליון דולר), המכהן זה שלושה חודשים כראש עיריית בוורלי-הילס (3.3 אלף תושבים), עירית מגוריהם של רבים מכוכבי הוליווד. סלטר, אחד מחמשת ילדיו של מהגר מרוסיה, נולד בניו-יורק ועשה את כספו מרשת של 55 חנויות-הלבשה, שראשיתה בתנות לעודפי ציוד צבאי. הוא בא ארצה במסגרת משלחת-תורמים (כריכת-שחייה לבסיס הילהאווי; בניין הסינמטק בתל-אביב), בהודיעו שהוא מעדיף לתרום לארץ מאשר להשקיע בה וזה אחרי ניסיון כושל, לפני 30 שנה, עת עלה ארצה, התיישב בקיבוץ מעברות שבשרון (שבו היתה אשתו ללולנית) ולא ראה נחת מן המפעל התעשייתי בקיבוץ, שבו השקיע מכספו.

המחיר היקר

נפטרה ♦ בפאריס, ממחלת הסרטן, בגיל 79, מארי-מדרליין פורקאר, מראשונות המיפלגה הגוליסטית (האיחוד למען הרפובליקה החדשה) והאשה היחידה ש' עמרה, בימי הכיבוש הגרמני, בי ראש אחת הרשתות של המחתרת הצרפתית. הרשת, שכנייה היה חיבת-נוח, עסקה בעיקר באיסוף חומר מודיעיני ובקיום קשרי-רדיו, ומנתה, בשיאה, 3000 חברים, שרי בים מהם שילמו מחיר יקר בגין פעילותם המחתרית: כ-600 מהם (וגם פורקאר עצמה, שנלכדה ארבע פעמים והצליחה להימלט ככל פעם מידי לוכדיה, כולל הפעם שנמלטה כשהיא מוסרת בשק"י דואר) נתפשו עלידי הגרמנים ורבים מהם הוצאו להורג.

המחסום השמיני

קבע ♦ כפורטוריקו, שיא עולמי בקפיצה לגובה (2.44 מטר), האווייר סוטומיור, (21), סטור דנט קובאני, הנישא בעצמו לגובה של 1.93 מטר. הייחוד בהשגת שיא זה (הזדה לגובה השער במיגרש-כדורגל), שבכך עבר סוטומיור גם את מחסום שמונת הרגל (מידת-האורך האנגלית רגל, השווה ל-30.5 סנטימטר), אחרי שאתלט אמריקאי שבר, לפני 33 שנה, את מחסום שבעת הרגל ואתלט אנגלי, לפני 113 שנה, את מחסום ששת הרגל.

ההיסטוריון הצבאי

ביקר ♦ בארץ, ג'ון קלי, 50 פלוס, עוזר מזכיר-המדינה (שר-ה

7		6	5	4	3		2	1
						8		
12		11	10					9
				14		13		
		17			16			15
			21		20	19		18
				24			23	22
	27		26					25
			29					28

- (6) עשרים צנחנים נשלחו לשכר-נה (2,2,4);
- (7) אוננו של ג'ון (4);
- (8) המרוץ לשביעת רצונה (5);
- (9) הם חסינים יותר אחרי השוק (4,3);
- (10) עולה בשמחה (2);
- (11) משתולל ממש מהספר מש-כבר הימים (4,5) (ע"מ א.ד.);
- (12) התשבץ חלש? שמענו שאין תשובות (5,3);
- (13) משוכני הים שרים במקלה (6);
- (14) ימשול בגליל (5);
- (15) תלוש מרוטציה אל יתפאר בנוצות לא לו (4);
- (16) באכזבי יורדים מצרימה (2);
- (17) לא אותו אלישע (3);
- (18) נבחרים לעולם (3);
- (19) זקוק למשקפיים (ע"פ א.ד.);
- (20) תנו רובים למהפכן (ע"פ א.ד.);
- (21) סופר במצב אקוטי (3);
- (22) רוצים תשובה — כמה שתית בובה? (4);
- (23) שום דבר לא יצא מן המועצה (4);
- (24) נשבר בגט (4,3);
- (25) בעל מגנטי (3);

מאת אביגיל ינאי

- (1) רוח רעה בארון (3);
- (2) ר"ש של כף מהברכה בשכון הספורטאים (6,3);
- (3) גמ אבן היה שר (4);
- (4) אחרי הטפול פתאם אדם קם בכקר ומתחיל ללכת (4);
- (5) רק קורט מן המוסיקה (3);
- (6) שאלות ותשובות בעניין המח-תרת בשקט, בחלקו השני של הסרט (6);
- (7) כמעט טבעה כטיול תנועת הנוער (4ח4) בהשראת י. פרוינד;
- (8) נקבע כי חיה בתו של אליהו וכך זה עומד בינתיים (4);
- (9) מצב קומי בקבוץ (4);
- (10) נביא ששמח פעמיים אינו

למי שיש לו מזל ולמי שעדיין אין לו...
 ...עדיליון המזל!
 תכשיט חדשני של האמן ויסהוף, שפותח ע"י החברה הממשלתית למדליות בעזרת הצורך דוד סייג. להשיג ב-107 ש"ח (בכסף) או ב-355 ש"ח (בזהב וכסף) בחנויות החברה ואצל הסוחרים המורשים.
 החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות
 ירושלים: אחר-העם 5, טל. 02-688105 תל-אביב: מגדלי 3, טל. 03-227428

מרים
בימיני

מזל החודש:

אריה

המיספר

המזל האישי

של מכוניתך

נות ולמכור מכוניות. בתורת המיספרים, הנומרוולוגיה, אי-אפשר להתעלם מהמ"ש שמעות שיש לספרות. זה אמור לגבי הבית שבו רבים, השם שנושאים והאוטו שבו נוסעים.

גם לספרות בלוחית-הרישוי יש משמ"עות. חשוב להקפיד על כך שמכונית תה"י בעלת מזל; שלא תגרום בעיות בדרך; ילא תסכן את בעליה ושלא תמרוט את עצביו.

חישבו הספרות בלוחית היא משוט: מחברים את כל הספרות המופיעות על השלט והסיפרה הסופית היא הסיפ"רה הקובעת. למשל, לוחית מיספר 12639. מחברים את כל הספרות (1+2+6+3+9=3) ומגיעים לתוצאה 21. מחברים את הספרות 2 ו-1 ומגיעים ל-3.

כשיש גם שנת ייצור, צריך להתחשב במיספר ללא שנת הייצור, ואחר-כך להוסיף גם את שנת הייצור. אם אחת מהספרות לא נושאת אופי סימפטי, כד"אי לדעת על כך ולהתחשב ביה. כששתי הספרות מתאימות, מה טוב. אם אחת מכריעה לטובה או לרעה, על בעל המכונית להחליט מה הוא מעדיף.

מכונית שס"כך

הספרות הוא 1

מכונית המתייחסת למזל אריה ולש"מש, זוהי, על פי רוב מכונית מאוד ייצור"גית, מטופחת, יוקרתית, רחבה ומפוא"רת. בעל המכונית הוא אדם המחזיק מעצמו וחשוב לו הופיע כאדם בעל אמצעים או בעל מעמד. זוהי מכונית של מנהלים, מנהלי-בנקים, רופאים ואנשים

תחליף לבית. כשאין מקום לאכול, לא"הוב או אף לעבוד עבודות המצריכות כתיבה ולימוד, אפשר להשתמש במכו"נית, וכמעט שזוהי שזוה לא בית. זוהי מכונית בעלת מזל. מכונית שעל פי רוב לא נקלעת לתאונות. אין לה בעיות, לא סובלת מקליקולים והנסיעות בה מוצל"חות. היא נותנת הרגשה של ביטחון והנ"אה. מיספר 3 כאילו נברא לנסיעות ולמ"כוניות. ולכן כדאי מאוד לשאוף שסכום הספרות של הלוחית יהיה 3. זוהי מכו"נית שמוסיפים לה אביזרים שונים כדי שתהיה נוחה יותר. גם כשמרכיבים או"תה לעולם לא מפסידים והעיסקות הק"שורות בה מוצלחות.

4 - סכום הספרות

מכונית מפתיעה לטובה ולרעה. לוק"חיס סיכון כשקונים אותה. היא יכולה להיות נהדרת. היא נוסעת במהירות. לפעמים הנהוג בה שוכח שהוא לא טייס ושהמכונית אינה מטוס. יש בה סכנה של תאונות והפתעות לא נעימות. אבל יכול להתקלקל פתאום, אבל יכול להיות שזו שטות, ורק צריך לסובב בורג או לה"יז חוט והיא שוב נוסעת.

בעל המכונית מחפש פטנטים חדי"שים ואוהב לפרק, להרכיב ולהכיר את כל קרביה של מכוניתו. צריך להיזהר שלא להיות מסובך בתקריות אלימות. מכונית זו מעמידה את העצבים של בעליה במבחן, והוא מתמרץ, ויכול לה"פתיע את עצמו ואת הסביבה. בעל המכונית תמיד מוצא את עצמו עושה (המשך בעמוד 48)

2 - סכום הספרות

זוהי מכונית עממית. היא עוברת המון ידיים. אנשים ממהרים לקנות ולמכור. היא לא יורדת מהכביש כל כך מהר. שנים רבות היא מתפקדת, גם כשהיא מאוד ישנה. זוהי מכונית נוחה. בדרך כלל נוהגות בה נשים שהולכות לשוק ומביאות את הילדים מהגן, אך לא נוס"עות נסיעות ארוכות. אנשים הנוהגים בה קצת מפוזרים וחולמנים. גם כשהיא חדשה, מהר מאוד היא תקבל אופי נוח, עממי ופשוט. היא אינה גורמת לצרות בכביש, היא לא מצטיעה ויודעים למה לצפות ממנה.

3 - סכום הספרות

מכונית הגומעת קילומטרים רבים. היא נוסעת נסיעות ארוכות ומשמשת

מדי שנה, בתקופה שבה נמצאת הש"מש במזל אריה, מתחילים אנשים להתג"עגוע לחפצים טובים, בעלי איכות ונאים יותר. לא תמיד זה מתאפשר, אך הדחף לקנות, למכור, להחליף ולחדש עדיין קיים. לפעמים נאלצים דווקא להסתפק בחפץ או בכנס פחות-ערך מזה שבו הח"יזקן קודם, אך עדיין מרגישים בצורך לחדש ולהתחדש דווקא במזל אריה. צורך זה מתבטא במיוחד בצריכת ה"מכוניות. בתקופה זו אנשים מרבים לק"

אתם עובדים מאוד קשה, אבל יש הרבה יוזמה והתלהבות. עכשיו תוכלו להזכיר את הכישרונות ואת היכולת שלכם ותזכו להעריכה מצד חברים לעבודה ומצד הממו"ר. למרות העבודה הקשה והמשעממת תוכלו עכשיו להשתק"דום. עליכם להיות ה"יוזמים ולקחת את ה"עניינים בידיים. יד"י עה משמחת מחו"ל תגיע בקרוב. אתם נוטים להשמין, כדאי לכם להרבות באכילת מירוח וירקות.

אתם מכוונים נסיעות ופגישות ועומדים ליד כיר אושים חדשים. עליכם להיות זהירים ב"הבטחותיכם. אתם נזמים להעריך לא נכון את מה שאחר מסוגלים לבצע. אתם כן תמצאו את עצ"מכם במצב לא נעים, שבו לא עמדתם בדי"בורכם. תחום המעדים עדיין מסיק אתכם, ר"הוצאות לצורך העניין רבות. הרוז והרוז מצ"בעים על בעיות בריאות. כדאי שתתנוו ותקפידו על הוראות הרופאים. בתחום הרומנטי צפיה לכם הצלחה מרנעת.

בבית האווירה משתפרת. אורחים מגי"עים ועליכם להתמנות אליהם, אולם אל חשש, זה יהיה קל מ"שאתם חושבים. נר"אה שתרבו בטיולים. יזמינו אתכם לבני"לויים, תקבלו מתנות ובסך הכל צמו שבע נעים, בעיקר בקרב ה"מישפחה ובבית. אין זה הזמן להשתייך דב"רים מהמישפחה. בין ה"12 ל"14 תרגישו בעייפות רבה. יש לכם נטיה לאבד זהירות ולהיפגע בגניבים. שימו לב לכך.

בני הזוג של הגדיים שאינם נשואים נרמ"ים להם לאכזבה. הם מתנהגים בצורה לא הונח"ת. חשוב לשוחח איתם ולא לזנוח. אל תשחקו מי"ע חקי-כבוד. אם לא תאמ"רו ולא תעמדו על כך שייכבדו אתכם ואח הצד שלכם הם יתעורו. הם בהחלט זקוקים לחינוך ולחינוך. עייפות רבה ב"14 וב"12 בחודש. כי דאי שלא תתכנוו פני"רות מאמצה. פרויקט משותף בעבודה יכול לנרוע לכם בוש"ה. יזכ"רו, שמכם המוב בפרוייקט זה עומד במבחן.

ענייני כספים די מרגינים. אנשים מוש"כים אתכם, חייבים לכם ונותנים פחות או מתנהגים בצורה לא שרה. כדאי ש"תהיו יותר חשדנים. תכריאות שלכם דור"ת או בני מישפחה על"י לים שלא להרגיש ב"טוב. גם מצב הרוח יהיה כבד בין ה"13 ל"15 בחודש. אתם מ"בוקשים על-ידי המין השני, אך אין לכם ראש לרומנטיקה. אגב, זה הזמן להחזיר למי שפגע בכם.

ידידים יכירו לכם בניחוץ חדשים. הפגויים שביניכם יוכלו עכשיו ליהנות מרומאן חדש. אתם נראים מושכים ובי"חלום מעוררים תש"חחלב. אי אפשר שלא לשים לב אליכם. בטו"ר דה מצפים ככם שתביאו רעיונות חדשים. מי שמ"חפש עבודה יוכל להצ"ליח בין 11 או ב"12 להת"קבל לסיקום שבו הוא מעוניין. ייתכן שתסבלו מבעיות בכפון. בין ה"15 ל"17 לחודש. כדאי שתחפלו בעצמכם ותב"נעו בעיות על-ידי מזון וכוון הרגלים בריאים.

טוב לשמור על מירב הסודיות בתקופה זו. מדובר לאו דווקא באהבות, אבל גם בהן. תוכנית לעבודה כדאי שישמרו בסוד. חשיפה מוקדמת מדי יכולה לגרום לביטול כל העניין. ה"11 וה"12 מתאימים לנסי"עות, לפגישות ולהי"כרויות חדשות. היו משכנעים ותצלילו ל"השיג את רצונותיכם. מיכתב שיתקבל הש"בוע יגרום לכם שימחה והקלה. הברי"אות אינה טובה. אינכם זהירים מספיק.

ענייני קאריירה חופסים עכשיו מקום חשוב. תוכלו להגזר בירידים כדי להתקדם. אין זו שטם. אל תשכחו שיש לכם מה להציע. בשורה טובה בענייני כספים תעזרו לכם לתכנן וסיעה או לבצע תוכנית שעדי עכשיו נראתה כבלתי"אפשרית. אפשר לעפר את תנאי הסנורים או לה"יע להחלטה סופית מה כרצונכם לרכוש בין ה"15 ל"17 בחודש. שיחות או מיכתבים שניעו סאראצות אחרות עלולים לגרום לאכזבה.

ענייני כספים מדאיגים אתכם. למרות שעכשיו תוכלו להשיג את כספכם או לפחות את חלקו, זה יצריך עבודה קשה מאוד ותצטרכו להע"יז בידידים. אתם נר"טים להאמין לאנשים, והם מנצלים זאת. ה"13 וה"14 יוכלו להיות טובים כדי להשיג את כספכם. בעבודה הי"כפ ממהירים להשתכ"סך, לריב ולהתעצבן. ברומנטיקה צריכים הרבה העזות. את ה"שתתפסו בדרך מאוד מקורית.

שיפורם כמצב הכספי. אתם חשים קצת בודדים למרות הכל. למרות שהדאגות הכס"פיות פחתו, אתם עשיתם חשבונות-פנש, וסתפרד שלא קל לכם להיפרד מאנשים שאליהם הייתם מאוד קשורים. אך מרד בר כדברים שאין לכם שליטה עליהם. צריך העלים עינם. הרגשה לא כל כך טובה בשישי ובשבת. ייתכן שתסבלו מבעיות בכפון. השניחו על מה שאתם אוכלים. עדיף לאכול בבי"ט. מי שקונה מכונית השבוע יעשה נסיקה טובה.

אתם מתחילים להרגיש יותר טוב. קש"רים, שהיו חזקים בחודש האחרון, מת"רופמים, אך אין טעם להתעקש ולהחזיק ב"הם. נכון שכרונג אין משמעותי ומל"יבי, אבל חכו קצת ב"עומד להתחיל קשר מיוחד במינו או ש"יחודש קשר שהיה משמעותי ביותר עד היום. אינכם מספרים לקרובים לכם כל מה שאתם מסתיירים בקשר לכספים. זה יתגלה מאוחר יותר.

אתם מבוקשים על ידי המין השני. הופעתכם מושכת, ואנשים באים להתרענן אתכם ולש"פוך את ליבם. אתם סת"כוונים לעזור ואף מצלי"חים בכך. אבל מתוך ידידות עומד להתפתח קשר מיי חזק וזוהמ. אל תצפו לפרשיות אר"כוחיות, אבל נצלו ה"טב את התקופה. הא"טנים שביניכם יצליחו מאוד עכשיו. כל מי ש"נבחן או עומד להתקבל לעבודה או ללימודים יעשה רושם מצוין. והסיכויים שלו נבזרים. נוחו ופנלו בעצמכם.

גדי 21 בדצמבר - 19 בינואר

האדניים 22 בספטמבר - 22 באוקטובר

סרטן 21 ביוני - 20 ביולי

טלה 21 במרץ - 20 באפריל

דלי 20 בינואר - 18 בפברואר

עקרב 22 באוקטובר - 22 בנובמבר

אריה 21 ביולי - 21 באוגוסט

שור 21 באפריל - 20 במאי

דגים 19 בפברואר - 20 במרץ

קשת 23 בנובמבר - 20 בדצמבר

תאומים 22 באוגוסט - 22 בספטמבר

21 במאי - 20 ביוני

חתימה מעיימה

מיבצע מנויים טעים עם העולם הזה

מהיום העולם הזה יגיע אליך עם רץ אישי, חדש,
טרי, לוחט, עסיסי, ישר מהדפוס לביתך או למשרדך!
הזמנה לארוחה זוגית חנים לחותמים על מנוי שנתי!

מפגש אביב

תכרים בינלאומי

כל מה שלא ציפית
מפונדק דרכים

דרך חיפה 301 תחנת דלק סונול (לפני צומת תל ברוך)
טל. 413480, פתוח יום יום עד 24.00

ומעתה גם ארוחה בתפריט קבוע:

מנה ראשונה: מרק או סלט חסה, או פטריות טריות עם חמאה ושום
מנה עיקרית: פירושקי לסוניו או שניצל עוף עם רוטב פטריות
מנה אחרונה: פרפה לימון או מרקיה שקולד או שטרודל עם גלידה וקצפת
כוס יין לבן לחמניות תוצרת הבית וחמאה

פירושקי

26.75 ש"ח
ירמיהו 30 (פינת דיזנגוף)
פתוח מ-12.00 עד 01.00 טל' 457599

חדש בתל-אביב!

עוד סניף של

"מסעדת יונס"
מאכלים מזרחיים

רח' בן יהודה 163, טל' 03-227813

החדש של רבי עקיבא

מיסעדה ביסטרו

מיטבח צרפתי - אמדורסקי, אוויר-מוזוג - אווירה חמה
ימי א' - ה', מ' 12.00 - 15.00 ערב, ערב מ' 19.00
רח' רבי עקיבא 22, תל-אביב (מאחורי קולנוע אלנבי)
טלפון 655096

הבית הלבן

הבירה הכי זולה בעיר

cafe-pub

רח' הירקון 108, תל-אביב
טלפון: 230577

ביקור במיסעדת המוזיאון

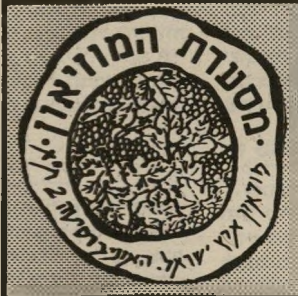
לא נדבר היום על הנוף ה"נשקף מהמיסעדה של מוזיאון הארץ, לא על הדקורציה הפנימית, לא על השרות ואפילו לא על המלצריות החתיכות והמלצרים האדיביים. נעבור ישר להוראות:

קחו את המכונת וסעו ל-רמת-אביב. שאלו שם איפה מוזיאון הארץ, היכנסו לחניון שלו (חינם) ודרך שערי-הברזל תיכנסו לחצר המוזיאון. משם כבר לא תצטרכו לשאול. רוי-אים הרבה כיסאות על הגבעה הקטנה. זאת המיסעדה.

למרות הנוף הנהדר, אל תתפתו לשבת בחוץ, בימים אלה של חום-יולי-אוגוסט. היכנסו פנימה, לתוך מיזוג-האוויר. יתנו לכם תפריט-ענק ובו הצעות רבות לסלטים שונים, מט' טידות, מרקים, בשרים, דגים וכל השאר.

קראו את התפריט, תוך כדי שתיית כוס מים עם קרח והיגידו למלצר/ית שהחלטתם ללכת על המנה המבושלת במא' דה-נצרים. יתנו לכם כלי סיני עשוי במבוק, בעל שתי קומות. בקומה התחתונה מונחות שתי חתיכות דג-סולמון מאודה ב' עשבי-תיבול. בקומה השנייה - מנת אורז מאודה ועליה הרבה ירקות מאודים. בתוספת לזה תקבלו ארבעה סוגי רטבים, כדי להרטיב את המנה המבושלת באדים ולתת לה מיבחר טעמים. הזמינו כוס יין ותר-גישו שאתם אוכלים משהו ש' אין באף מיסעדה אחרת בארץ, והוא יפה מאוד למראה, טעים ואפילו דל-קלוריות מאוד-מאוד. הסינים, אגב, אוכלים את זה כל הזמן ותראו כמה הם רזים ועדיני-מראה.

ככה זה ב"מיסעדת המוזי-און". מיזוג אוויר, שרות אדיב ואוכל מיוחד במינו. מה עוד צריך הבן-אדם בש' ביל להיות מאושר חצי יום?

סיפור של אורה

מסעדת המוזיאון רח' האוניברסיטה 2
רמת-אביב
טלפון: 54141356

אל גאוצ'ו - לונדון מיניסטור

אירועים עד 80 איש
קייטרינג עד 1000 איש
פתוח: 12.00-24.00

שאל המלך 4, טל' 03-250079

קפה - פאב - מסעדה

שירה וויקודים
בימים ה' ו' ושבת: הופעת אומנים
פתוח יום יום רצוף משעה 9.00 בבוקר
הזמנות לאירועים עד 250 איש
בצהריים ארוחות עסקיות - 15 ש"ח
רחוב הירקון 109, טלפון 241300

הסינית צ'דינג-ג'וק סווי

מסעדה סינית טובה ולא יקרה

רחוב דיזנגוף 110 (מול קפה רוול) תל-אביב
טלפון: 03-247066

דולפין שטרו

מסעדת דגים מובחרת

פתוח 7 ימים בשבוע: 12.00-24.00
מומלצת לישראלים ולאורחים מחרל

דיזנגוף 189 ת"א, טל' 232425

(ג) ארוחה זוגית חנים עד 60 ש"ח באחת מהמיסעדות המובחרות המשחתפות במבצע והמופיעות בעמוד זה.

חייג 03-232262 מחלקת המנויים

באילת: 220 ש"ח. טלפון 059-33217

חתום על מנוי שנתי ותקבל:

- (א) השבועון יגיע לביחך/מישרדך ביום הופעתו ע"י שליח מיוחד *
- (ב) מחיר המיבצע: 290 ש"ח כולל מע"מ אשר ישולמו ב"ש תשלומים שווים ללא הצמדה, באמצעות כל אחד מכרטיסי האשראי (58 ש"ח).
- (ג) מוגבל ל-1000 מנויים באזורי ההפצה עד ליום 31.8.89 *

רחל מרחלת על כל העולם

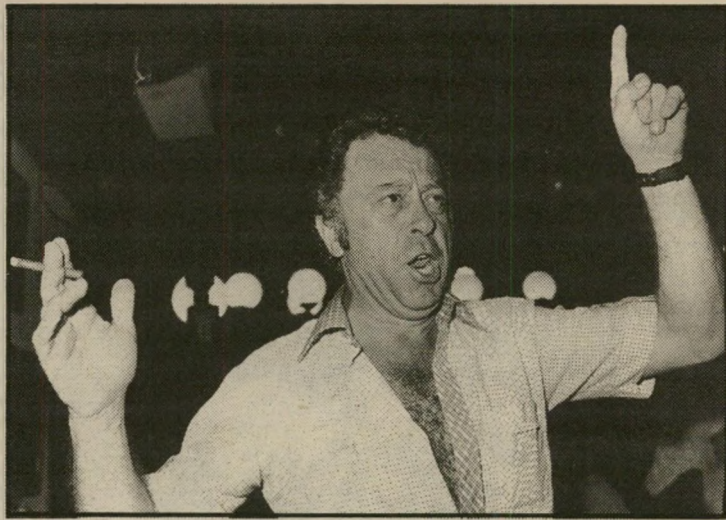
עוד איקס

לא להאמין, אבל אט'אט, ועל כטוח, הופך שחקן-התיאטרון אלברט בהן למכושף ביותר, לא רק כשחקן-תיאטרון אלא גם כגנבר פנוי.

אמנם, כולנו יודעים שהאשה של חייו, הפסנתרנית הבינלאומית רות מנפה, נפטרה והותירה אותו המום, אך במקביל אנחנו יודעים שהרצון לחיות הוא חזק מכל, לפחות אצל מרבית האנשים, ורק טיבעי הרבר שהשחקן, כבסיכות ה-50 לחייו, יתאושש.

האמינו לי, הוא עשה את זה יפה. הראי שונה שנראתה בסביבתו יותר מאחרות, לפי חות בתחילת הדרך, היא עורכת-הדין אלה גטליין. אחרי כמה חודשים כשראו אותם צמודים, אמרו כולם שזה זוג מהשמיים. אבל או כשהכל היה טוב, התחילו הבעיות להתעורר.

כידוע לכל, עורכת-הדין עובדים ביום, אך לי מלבד אחרים העושים פגישות ליליות. ומאחר ובכל השעות שבהן יש אור הם נמצאים בבית-המגורים או במישר, רק טיבעי להגניב שהם מבליטים בערבים. שחקן-תיאטרון, לעומת זאת, נוהגים לישחק בהצגות המועלות בערבים ובלילות.

אלברט בהן
כמו קווים מקבילים

מכאן אפשר להסיק שהם נוהגים לבלות ולעשות חיים כמשך היום, או מאוחר מאוד בלילה, לאחר סיום ההצגה. מזה אני הבנתי שהם היו כמו שני קווים מקבילים, כי פשוט הם עברו בשעות הפוכות. זוהי, פחות או יותר תמצית הקשיים הטכניים.

אמא נתנה את הכיוון

דפנה בר, בתם של השחקן-זמר המנוח שימרון (רביעיית סועדון התיאטרון) בר, עומדת להתחתן בסוף החודש עם יוסי שמיר, טכנאי-שירור. הכלה בת 24, התחנכה ב-29. החתונה תתקיים בגינת ביתם של הריו של יוסי, בקריית-יובל. כאשר עברה דפנה לפני שנתיים לירושלם

דפנה בר

מצאה עבורה, מצאה אהבה

ליים, לרגל לימודי סוציולוגיה באוניברסיטה, היא התייעצה עם אמא, שוש בר, עורכת-חדשות של סרטי-ידאו, היכן כדאי לה לחפש עבודה. האמא נתנה לה את הכיוון — אולפני הבירה.

"ידעתי שיש שם רווקים צעירים ונחמדים... אמרה לי שוש השבוע. דפנה קיבלה שם עבודה כמרכזנית, ויחד עם העבודה היא מצאה גם אהבה.

הרומאן הפך לסיפור רציני בשלב די מוקדם של ההיכרות. דפנה: "במשך שנים הייתי הבייבי-סיטר הקבועה של רונן, הבת של פלי זלינגר, שהיא ידית-המישפחה. מן הרגע שחשבתי על מישפחה וילדים, החלטתי שאם תהיה לי בת, אקרא לה רונן. "באחד הימים, ממש בתחילת התכרות, יוסי ואני טיילנו ברחוב. פתאום הוא אמר: אם תהיה לי בת, אני רוצה שיקראו לה רונן. הייתי המומה. כאן הוא גנב את ליבי. אם זו לא כמיהה, אז מה כן? על שם של בן עור לא החלטנו.

סיפור בלשיים

לפני פחות משנה היתה חתונה גדולה מאוד בגן-אורנים בתל-אביב, מסוג החתונות שמגדירים אותן כ"חתונת-השנה".

החתן המאושר היה בחור בסביבות ה-37, מנכ"ל של חברת-רהיטים, שמוצריה מפורסמים מתוכניות טלוויזיה ופירסומות מקוריות בעיתונות. הכלה היתה הבת של קצין בכיר לשעבר, שהודה מתפקידו בגלל שחיתות. השניים התגוררו בדירה מרווחת באזור יוקרתי, ונהנו מחיים עשירים, אך כנראה לא מאושרים.

כמה חודשים אחרי נישואיהם הכירה האשה בחור צעיר ממנה והתאהבה בו. היא החלה מנהלת אותו רומאן. הבעל שחשד באשתו שלח אחריה בלשים, ואלה הביאו לו עובדות מרשיעות.

אך נראה שזה לא כל כך מטריד את האשה, כי ממש בימים אלה היא לקחה מבעלה שכום של 7000 דולר ונסעה, יחד עם האהוב הצעיר שלה, לאיטליה. את התינוק היא השאירה בבית, אצל הבעל.

מתגלגלים עד היום, ובכל הזדמנות מספרים החברים את האנקדוטה הזאת.

זה לא שייך בדיוק לסיפורנו. זמיר אינו האמא של יזהר כהן, אך מן השבוע שעבר הוא הבעל של פטרישה האריס, ומי שרוצה לדעת יותר פרטים יברר אצל עורך-הדין יוסף בן-משנה בתל-אביב.

חתונה

בכרמים

דני ליטאי, בימאיה-להקות-הצבאיות הידוע, התחתן בפעם השלישית, בגיל 49. החתן, אב לשלושה ילדים משני נישואיו הקודמים, הכיר את כלתו, מירי חיימוב (37), גרושה ואם לשתיים, תוך כרי עבודה עם חברות-הזמר של ראשון-לציון, כרמים.

מירי שרתה כצבא כומרת כלהקת פיקוד-הדרכה, שבה התחילו גם יוני נמרי ודרותי נבון את הקאריירה שלהם. הקליק בין השניים נוצר כמהלך החזרות. הם עברו לגור יחד, ומירי הצליחה להפוך את דני לטיבעוני, כמוה. לקח להם בדיוק שנה להחליט, כמו שדני אומר, "להישאר יחד לנצח-נצחים."

פטרישה האריס

עבכרס, שיעור ארוך ומישקפיים

לפתע היא מסתכלת במאיר זמיר, שעמד במשך כל השיחה לצידו של יזהר, מצביעה עליו ושואלת את יזהר אם זאת האמא שלו. השניים צחקו באותם רגעים, אבל ההדים ועוד כל מיני שאלות מזורות.

בעל הכושית

(ולא אמא שלה)

אני כליך אוהבת את המושג הזה. "נישר אייזנברג! שני בני-זוג, שהאינטרס המשותף היחיד שלהם זה לסדר את המערכת, נישאים זה לזה כרי שכל אחד מהם בנפרד יהיה יותר מסודר בעתיד.

באלת מתגוררת מזה שנתיים חצי זמרת כושית מאוד סכסית ומוכשרת בשם פטרישה זליה האריס. זמרת זו מופיעה בכל המועדי רונים ובתי-המלון בעיר. הכל נורא אוהבים אותה, מלבד הרקדנית ואשת-העסקים ורד ציבניץ, שהיתה פעם האמרגנית שלה.

השתיים היו ידידות טובות, ועשו קצת ביזנס, ואז עברה ביניהם רוח דרומית מאוד חמה והן הפכו לאויבות. המילחמה ביניהן העפילה אף על מערכת-הבחיורות העקובה מועיה-ליכלוך של העיר.

היו שם כליך הרבה האשמות הרדיות, שאילו היו רוצים לכתוב את כולן, היו צריכים להמציא מחשב בעל כושר עיבוד-נתונים מהיר ביותר.

לזמרת היתה בעייה, כי היא לא בריוק עולה חרשה, וחוקה-שכוח לא חל עליה, כידוע. והארץ מאוד מצאה חן בעיניה, ונוצרה כאן בעייה. היא פתרה אותה על-ידי-כך שהיא נישאה לאחד מידידיה, האמרגן-ליצן מאיר זמיר, אילת-לשעבר ותל-אביבי כהווה.

הזמיר הזה הוא סיפור בפני עצמו. הוא משעשע במידה רבה, ורק כרי להבהיר לכם ואת אספר לכם סיפור מאוד מצחיק שקרה לו לפני כמה חודשים. האיש, המתקרב ל-40, הוא עבכרס, בעל שיער מתולתל המגיע עד כתפיו, ולהשלמת המראה הוא מרכיב משקפיים. הוא נראה כמו איזה דודה נחמדה מפולין.

באחד הבקרים הוא טייל ברחוב כן-היהודה, כחברת הזמר יזהר כהן, המתגורר בכנין הסמוך למקום-מגוריו. ובעודם מהלכים להג אתם, ניגשת איזה גברת זקנה מאוד לזמר ושואלת אותו לשלומו. היא ממשכיכה בשאלות ומתעניינת היכן היה בחודשים האחרים נים, ולמה היא כבר לא רואה אותו בטלוויזיה ועוד כל מיני שאלות מזורות.

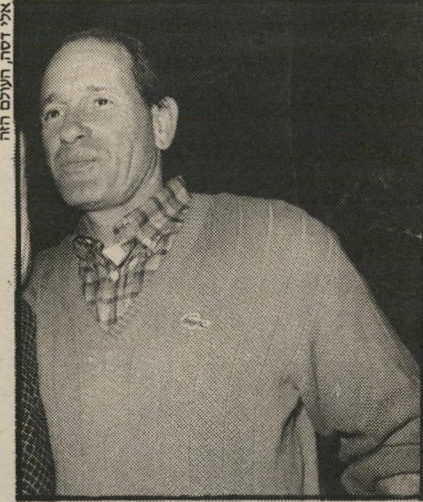

דני ליטאי

קליק בזמן החזרות

ואז כולם הלכו לחו"ל

במיסגרת חיפושי הנואשים ביותר אחר מיספחת שושלת הישראלית גיליתי את מיספחת **טובטרמן** הענפה. אמרו לי שהם ממש חיים כאילו שהם מככבים בסדרת-טלוויזיה אמריקאית. או התחלתי בחיפושי אחרי נציגי המיספחה, ולא גיליתי אותם. ציפור אחת, לא-כילכך קטנה, לחשה לי שמרביתם כבשו חלקים נרחבים מהיבשת

בני טובטרמן
— או שמחתנים —

רותי טובטרמן-פלח
— או שהורסים בתים —

הצפון-אמריקאית. בני השבט הזה מונים שלוש מאות שנה אחים — **בני, אלי ורמי** — ואחות אחת בשם **אסתר**.

האח הידוע הוא, כמובן בני טובטרמן, שי היה נשוי עם מעצבת-האופנה **ציונה טובטרמן**, הנשואה כיום למעצבת-התכשיטים **בני פדני**. לציונה ולבני (הראשון) יש בן בן 22 בשם **דודון**. גם לציונה ולבני השני יש ילדים משותפים. בני הראשון התחתן לפני לא הרבה שנים עם — **ליאורה**, הבת של הייבוואן **אליהו ספקטור**, שהתחתן לפני שנתיים עם מלכת-היופי לשעבר **דנה וכסלר**. כל זה קורה כאן בארצות-הברית.

הטובטרמנים האחרים החליטו לעבור ל-ארצות-הברית. האחות **אסתר** היתה נשואה במשך כמה שנים ל**אילן סילבר**. אחרי גירור שיהם היא נישאה לפיסיכיאטר-האמיד **מייק שפן**, ולפני חודש כמעט כל לוס-אנג'לס חגגה את הבר-מיצוה של הבן שלהם. הבעל לשעבר, **אילן**, התחתן לפני שבועיים עם בחורה בשם **דינה**, ובכעלותם מיפעל-אופנה מצליח הנקרא **הי סק**.

עוד כן יש לנו קורות האח בני והאחות **אסתר**. או נמשיך הלאה. האח רמי מתגורר, לשם שינוי, בניו-יורק, ושם הוא נשוי כאושר ובעושר, ויש לו חברה למכירת מיטבחים ורתיים.

האח השלישי הוא **אלי**, שהיה נשוי בעבר עם בחורה מאוד נחמדה ומצליחה בשם **רותי**. מהנישואין האלה נולדה בת בשם **דגנית** ("גני"), הראשונה בכנייה-מיספחה שהחליטה לערבת את שמה. היא קוראת לעצמה **גני בת-אדם**.

נני בת ה-24, בעלת השם העברי, מתגוררת בניו-יורק, ועוסקת בעיצוב תכשיטים ואבזרי-אופנה. אלי ורותי התגרשו. אלי התחתן עם ריילת-לשעבר בשם **אילנה**, ויש להם שני בנים, ורותי התחתנה עם **דודי פלח**, והם הקימו מיפעל-אופנה בלוס-אנג'לס בשם **מודל**. ויש להם גם שני בנים ר"ן בן ה-9 ונ"ר בן ה-5. רותי נהגת ביוואר, ובעלה נוהגת במרצדס. מזה אפשר להבין שמצבם טוב. רו, הבן של דודי ורותי, הולך לבית-הספר עם רו, הבן הגדול של אלי טובטרמן, שהיה בעבר בעלה של רותי. שני הילדים אינם אחים אבל, יש להם נני בניו-יורק, שהיא אחות של כל אחד מהם. נני היא אמנם אחותם, אך לשני הילדים אין קשרים.

אני יודעת שזה קצת מסובך. לפני כמה חודשים קנה **אילן סילבר**, בעל-הילשעבר של אסתי טובטרמן, בית בברלי-הילס. הוא שילם 900 אלף דולר עבור המיג-

ציונה טובטרמן
— או שעוסקים באופנה —

רש והמיבנה, והרס אותו כדי לבנות בית חדש ומודרני.

או אם הבנתם נכון, תמיד קורה שם משהו — או שהם מתחתנים, או שהם הורסים בתים ובונים חדשים, ולעולם לא משעמם במישיפה זה הזאת. ומעניין שכל הגרושים במיספחת טובטרמן עוסקים באופנה. רותי, גרושתו של אלי, הקימה את מיפעל-האופנה **מודל**. ציונה, גרושתו של בני, הקימה את בית-אופנה שלה כאן בתל-אביב, ו**אילן סילבר**, שהיה נשוי עם אסתי, הקים את מיפעל-האופנה **הי סק בלוס-אנג'לס**. את בעיות-היגוד שלהם הם כבר פתרו.

צרות

מלכותיות

איפה אילנה שושן? מה קרה ל-אילנה שושן? מתי היא חוזרת ארצה? עם מי? שאלות אלה, ועוד כמה שאלות בענייני הלבנון והאבטלה, הציקו ביותר לעם ישראל בסוף-השבוע אחרון. מבול השאלות שטף בגל ענק את כל צמאי-הריכילות.

הסיפור מתחיל כמובן בסרט דואר צבאי חוף אילת, שהוא, ללא ספק, הסרט הגרוע ביותר שהופק בתולדות הקולנוע, מאז השימוש בצלולויד, ובכל מדינת-חוק-סודר היו משליכים את בימאי הסרט ומפיקיו לצינוק, בעוון ניסיון אכזרי לרצוח את האמנות ששמה קולנוע.

בצלולויד הזה, המתקרא **סרט**, מופיעה **אילנה שושן** בתפקיד הנשי הראשי, המסתכם בהצגה של זוג עופריה. על הופעתה הבלתי-נשכחת הזאת היא קיבלה סכום המתקרב ל-3000 דולר, וזה הישג יוצא-דופן בשל עצמו.

כשהבינה שושן שהיא עשתה בושות, היא החליטה שלא לבוא ארצה ולהרגיז בכך את הברדן-בימאי **דובי גל**. אני לא מבינה איך לא שאלתם מדוע היא נסעה בכלל ללוס-אנג'לס. אז ככה: היה לה שם רומאנצ'יק עם המפיק הישראלי **אלי דורון נשר**, המתגורר והעובד בא-מריקה מזה כמה שנים. אני לא ביררתי עדיין איזה חלק היא אהבה — את המפיק שבו או אותו עצמו. טוב, זה ניתן לביור.

אז לא הלך שם רומאן, אבל להתפרנס צריך. שושן ניסתה את כוחה כזבנית בחנות טל לבידוס, השייכת לישראלים בשם **מאיר טפר**. לקח להם שעתיים לגלות שהיא לא מתאימה, ועוד יומיים כדי לפטר אותה.

מה היא עושה כעת אני לא יודעת, אבל בארץ, מסתבר, מחכים לה כמה חברים, הנועסים עליה. דובי גל היה אמור להופיע בתוכנית סיבה למסיבה ביחד עם שושן, אך מאחר והיא לא באה, כמסוכסם, החליטו בטלוויזיה שגל לבדו לא יספק את סקרנותו של עם-ישראל, ושחפץ מזה לאילנה שושן יש גם חזה הרבה יותר יפה.

אחריו בתור הם הארכיטקט והשיר-פוצנים של הדירה, הטוענים שהי-חשבונית הכספיים עם שושן על שיפוץ

אילנה שושן
חשבונית לא נמורים

ותיכנון דירתה החדשה שעדיין לא נמורים, בלשון המעטה.

אחריהם הצלם **יקי הלפרין**, ש-הפיק, ביחד עם המלכה-לשעבר, את הקלטת העוסקת בתזונה, בדיאטה ובה-תעמלות. הלפרין קיווה שהמלכה תעסוק ביחסי-הציבור וקידום-המכירות של הקלטת המשותפת, והתבדה. הוא לא הבין שמלכות לא מתעסקות בדברים ארציים כאלה.

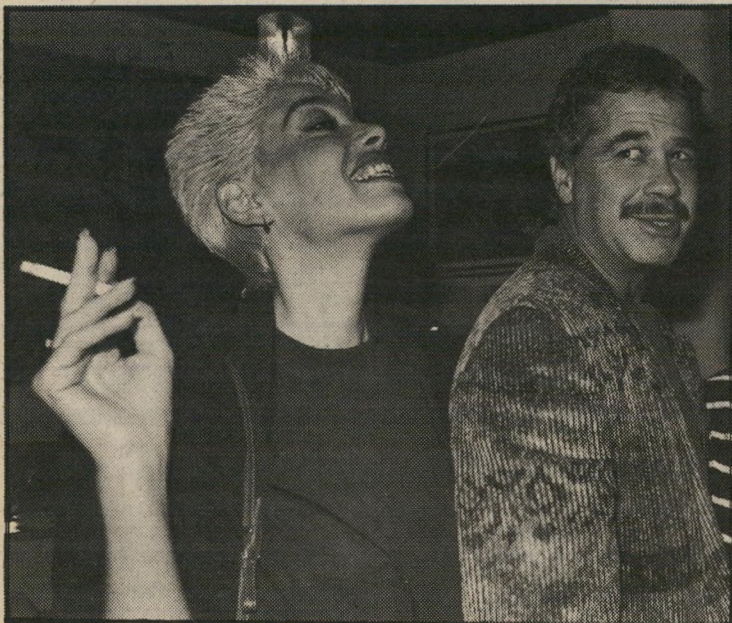
ביתניים המלכה מנסה את כוחה כ-שחקנית. מה ושם רואים אותה בחברת כמה מפיקים ובימאים לא-מוכרים עד-יי.

אני פשוט לא מבינה למה היא מבזבזת כסף כל-כך הרבה זמן. יהיה לה הרבה יותר קל עם תשלום עם כולם ותעשה קלטת או סרט-קולנוע על חייה. אולי זה לא יהיה בסט-סלר, אבל זה בטח יחזיר את ההשקעה, ועוד קצת כסף.

ברקן שוב לבד

יהודה ברקן שוב לבד, אחרי שהסתיים הרומאן האחרון שלו, בן השנה, עם **חיה'לה**, בלונדית מתולתלת, בעלת בוטיק ברמת-השרון, באמצע שנות ה-30 שלה. ברקן מעדיף שלא לומר את סי-המיספחה שלה. בגלל הילדים שלה, הוא אמר לי, "לא נעים שום יקראו בעיתון על האמא שלהם, שמתחילה ומסיימת רומאן".

לפני חיה'לה היה לברקן רומאן ארוך, מפורסם ומצולם, עם הדוגמנית הצעירה **גילי פלד**. על הרומאן-שאחרי, לעומת הרומאן עם פלד, ידעו מעטים. המפיק-השחקן, העסוק בימים אלה בהכנות האחרונות לקראת צאת סרטה-מיתות החדש שלו למסכי-קולנוע, לא מרבר על הסיבה, או הסיבות, לפרידה, אבל טוען בחום שהיא אחת הנשים הכי מדליקות שהיכרתי, משגעת ממש. לרבניו, הוא שומר איתה על קשר טלפוני רצוף, מתראה איתה מדי פעם, נשאר יריד טוב, למרות שאני יודע שיש לה כבר חבר חדש.

יהודה ברקן עם גילי פלד
קשר טלפוני רצוף

היא הכירה אותו בפאב. אחרי חצות הוא הזמין אותה לביתו. הם שמעו

יא בת 18. היא נוהגת ללכת כמעט מדי ערב לפאב פופולארי, שאליו נוהגים להגיע הרבה "מפורסמים".

יש והיא מגיעה עם חברה, יש והיא מגיעה לבדה. היא מכירה את כולם. כולם מכירים אותה.

אין היא חוששת להגיע לפאב לבדה. היא מרגישה די בטוחה ודי מבוטחת לעשות כך. כבר כמה פעמים היא קלטה אותו. הוא נראה לה חתיך ומעניין. "מעניין יהיה להכיר אותו", אמרה לעצמה.

היא ביקשה מחברה, מלצרית, למסור לו שהיא מעוניינת לדבר איתו. הוא הסתובב לעבר השולחן שלה, חייד וקם לעברה.

הם ערכו הכרה, הוא ישב והם התחילו לשוחח. התברר כי הם מתעניינים באותה המוסיקה, אוהבים את אותו הזמר.

הוא הזמין אותה למשקה. כעבור כשעה היא כבר היתה מאוהבת. הוא הזמין אותה לדירתו "להמשיך את הערב".

יש לה התקליט האחרון שיצא רק לפני שבוע בלונדון, בא לך לשמוע? אפשר לעבור אלי, הציע.

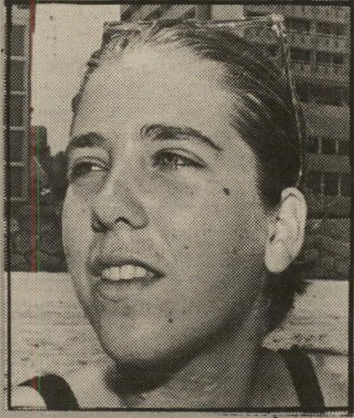
מה כבר יכול להיות? חשבה לעצמה. הוא נחמד וחתיך, גלולות אני לוקחת, נלך ונראה איך זה יתפתח.

השעה היתה קרוב ל-2 אחרי-חצות. הם נסעו במכוניתו. עלו אליו לדירה. ישבו בס' לון. הוא שאל: "רוצה לשתות? אני מןמחה לקוקטיילים". היא ענתה בחיוב. ישבו ושתו. שמעו את "התקליט האחרון".

הוא התחיל ללסוף, זה היה נעים. כשהוא הכניס את ידו לחולצתה ונגע בשדיה, זה הכעיס אותה. היא לא יכולה היתה להסביר לעצמה מה העניין בריוק. פתאום "לא בא לה עליו" עור. היא חשה שהיא שתויה וחלשה, וביקשה ללכת הביתה.

מותק, אני לא מבין את הראש שלך, אבל לדעתי אנחנו צריכים להודיין. למה את חוש-

כשאת אומרת לא

● **יעל בן, בת 16:** אם הסכמתי לבוא לבחור הביתה, אני יכולה להבין אותו, שחשב שאני מסכימה שייגע בי. אם ימשיך לגעת בי לאתר שאגיד לו שאני לא מעוניינת, זה לא בדיוק אונס, זה יותר מעשה בכפייה. אם הס' כמתי לבוא — זה לא אונס, והבחור לא אנס.

● **רונת מיימון, בת 19:** זה לא בריוק אונס. כשאסכים ללכת לבחור הביתה, אחשוב שקיימת אפשרות שהוא רוצה לשכב איתי. אולי אפילו אסכים עד גבול מסויים. אם אגיד לו שאני לא מעוניינת, הוא ימשיך, אנסה לדבר איתו ולהסביר לו.

● **נורית דן, בת 21:** בעיקרון, אי אפשר להאשים את הבחור באונס. זה שלא היה לי שכל ונעניתי להזמנתו, זה עושה גם אותי לאשמה. זה שבשלב מסויים רציתי להפסיק, זה לא מחייב את הבחור. זה אינו אונס.

פגישה במועדון בין בחור לבחורה. בהסכמת שני הצדדים הולכת הבחורה לדירת הגבר. הוא מתחיל לגעת בה, היא מבקשת שיפסיק. היא אינה רוצה במגע מיני. הוא ממשיך, ולבסוף חודר לתוכה בניגוד לרצונה. האם זהו מיקרה אונס? שאלתי גברים ונשים. התשובות:

היא לא הרגישה טוב גם לאחר מכן. ככל שקפדו השעות, היא הרגישה יותר ויותר רע. אט-אט חררה לתודעתה המחשבה שלמעשה היא נאנסה. "מה יש לי לבוא אליו בטענות? הרי אני הסכמתי לעלות אליו לדירה ב-2 בלילה, מבלי שהיכרתי אותו בכלל. אני התחלתי איתו. למה עלי לצפות?" היא הרגישה אשמה וכועסת. רק אחרי יום נוסף היא הבינה כי למרות שהיא שפנתה אליו ושנענתה להו-

ונפרדו כנשיקה. היא הרגישה רע מאוד. כאב לה הראש, כאב לה הגוף מהמאבק שניהלה איתו בלילה. היא התחילה לחשוב שמשוה לא היה כליכך בסדר. היא עדיין לא העלתה בידעיה את האפשרות שנאנסה. היא רצתה רק להגיע הביתה ולהיכנס למיילחת לשעה. "רק להתנקות. אני מרגישה מלוכלכת", חשבה לעצמה. "אני ארגיש הרבה יותר טוב אחרי מיילחת ארוכה." היא לא הרגישה יותר טוב אחרי המיילחת.

אותו לכל אורך גבו בכל כוחה. הוא השמיע קולות הגאה מוזרים. בסופו של המאבק הוא חרר לתוכה. השעה היתה כמעט 3. היא היתה מטושטשת לגמרי. "מעניין מה שתינו, אני לא יכולה לוון", היא חשבה. טוב אז הוא מגיעל ואידיוט, אבל אין לי כוח לנסוע עכשיו הבני תה. אנסה להרדם ואלך בבוקר, כך החליטה ונשארה. בבוקר הם קמו. הוא הכין קפה. הם שתו

בת שבאת אלי בריוק? הוא כבר לא נשמע חביב כמקודם. הוא הפך לתוקפן. הוא כפה עליה לנשק אותו. היא ניסתה להשתחרר. הוא הפך ליותר תוקפני. הוא נשכב עליה ומשך את חולצתה. עזוב אותי, אמרתי לך שאני לא רוצה. אני רוצה ללכת הביתה ואני בפירוש לא רוצה לשכב איתך. הוא הפשיט אותה. היא נאבקה. היא חרטה

יש הקוראים לזה „אונס גבולי“.

המוסכמים בין המינים השתבשו. הוא

חשב שהיא עומדת להסכים. היא רצתה

סתם לבלות. האם הוא אשם באונס?

שרית רום, צילם: אלי דסה

מייסדת-מרכז אסתר עילם, זוהי הפגנת השליטה של הגבר באשה ו...

מתבסאת במין המלווה כאלמות, בכפייה. כל עוד מתנהל העולם על-פי כללי המיש-חק הגבריים, שבהם הגבר הוא השולט ואילו האשה נשלטת, הרי שגם ההגדרה החברתית למה שמזוהה אונס היא למעשה הגדרה גברית ביסודה. הגבר תופס את האשה כפגיעה, כח"לשה ממנו. יש ומצבה ייחשב בעיניו כפגיעה, כמו אשה גרושה, למשל. עצם תפיסת הגבר את האשה כפגיעה הופכת אותה להיות זמינה יותר בעיני הגבר.

אין הגבר רוצה להסתכן, לפיכך יבחר בקורבנו בהתאם לזמינות ולפגיעות הקורבן (רבים ממיסדי-האונס שבוצעו עלידי תל-מידית-יכון בוצעו בתלמידה החלשה והר-חזיה, ולא בתלמידה המקובלת).

כל מעד בכפייה, המתרחש אחרי שהאשה אמרה שאינה מעתיינת, הוא לדעתי, אונס. גם אם לא מתבצעת חרידה. (החוק מגדיר אונס רק כשמתבצעת חרידה. עד לשלב החי-דידה מוגדר הדבר כחוק כ-מעשה מגונה). אין לגבר הזכות לכפות על האשה את רצונו, רק משום שהיא תופס את עצמו כבעל זכויות-יתר, כעליז על האשה.

בעולמו, כל מין נותן פירושים שונים לאמירותיו. לכן יש ויפרש הגבר התנהגות מסוימת של אשה אחרת ממה שהתכוונה היא בהתנהגות זו. הגבר יפרש את ההתנהגות בהתאם לנורמות הגבריות שעליהן חונך.

יש לתת את מלוא האחריות לאונס בידי הגברים. הגבר הוא האונס, ולא האשה, תהיה אשר תהיה והתנהגותה המקרימה.

כל גבר יסל לתת פירושים סובייקטיביים לגבי אותה התנהגות מקדימה. הרי אין "הת-נהגות מקדימה" אוניברסלית. כל התנהגות שהיא מצד האשה יכולה להחשב בעיניו של גבר בהתנהגות "מזמינה". הפירוש תלוי בציי-פיותו.

מנתו, אין בכך כדי להצדיק את התנהגותו. כבר היה ברור לה כי הבחור אנס אותה. היא התקשרה עם המרכז לסייע לנופעות אונס. כל מה שרצתה היה לדבר. כשנשאלה אם ברצונה להגיש תלונה במישטרה נגד הבחור, ענתה כסירוב מוחלט. "אני אשמה", חזרה ואמרה למתנדבת.

איפה הגבול?

מיקרים כמו זה קורים כמעט מדי-יום. זהו מיקרה אמיתי לחלוטין. שם הנערה והבחור נשארים חסויים, כתנאי להסכמת הב-חורה לספר את סיפורה.

לפני שבועיים הסתכן הצ'לז יובל מסנר, חבר להקת-הרוק טאטו עם בחורה. התסריט היה כמעט זהה. היא הוזמנה לדירתו. היא התלהבה שבחור חשוב כמוהו מתייחס אליה. היא נענתה. כשנשאל בחקירתו האם אנס את הבחורה, הכחיש יובל מסנר מכל וכל מעשה-אונס. הוא טען שהיא שהסכימה לעלות לדרי-רתו בשעת-לילה מאוחרת. הוא בכלל לא הבין מה קרה. היא לא שיתפה פעולה. היא אמרה קצת לא, חשבתי שזה חלק מהמישחק שלה, טען להגנתו. בית-המישפט לא השתכ-נע, ויובל מסנר נמצא כרוגע במעצר.

היכן אותו גבול רק שיכול לתחום מיקרים שכאלה, הגבול המפורש בין אונס לבין מיש-חק מיני?

יש תיאוריה המתבססת על נורמות-התר-בות הקיימות בחברה האנושית, הגורסת שאם נאנסה האשה הרי שיש גם בה מן האשם. מה

למה את מתכוונת?

במי גרזטמן, בת 25: זה אונס. זה היא השוכנינים לחשב שברגע שבחורה מסכימה ללכת לבחור הביתה, היא מתכוונת לשכב איתו. אני נוהגת להבהיר את עצמי לפני שאני הולכת לחייה של גבר. כשגבר כופה יחסים על בחורה, זה נראה כשיא ההשפלה לגבר.

אילת עמרן, בת 27: כשאת עולה לדירה של בחור, יש לך חלק בעניין. צריך לחשוב טוב לפני שמחליטים לעלות לבחור הביתה. ואם מחליטים ללכת לבחור צריכים לקחת בחשבון שהוא ינסה לשכב. זה לא ממש אונס.

הדס ליטמן, בת 26: זהו אונס. זה שבאתי אליו כידידה אינו אומר שמותר לו לאונס אותי. אלך מייד למישטרה להתלונן. אני לא חושבת שבעצם הסכמתי לבוא לפתור הביתה אני שותפה למעשה-האונס. הפירוש שהגבר נתן לא מעניין אותי. הוא אנס.

כובבה ברזילי, בת 26: אם הב-חור מוצא חן בעיני ובאתי אליו, קשה לקרוא לזה אונס. אבל אם אומר לו שאני לא רוצה, הוא ימשיך, אז המעשה עצמו הוא אונס, אבל גם לי יש חלק בזה. גם אם בלתי-רצונית אשתף פעולה, עצם הכפייה הוא אונס.

בחברה שבה ניזונים מסרטים פורנוגרפיים ומספרות פורנוגרפיות, שבה נראות נשים הנ-הנות כביכול מאונס, יש לצפות לכך שגברים ימשיכו ויאנסו. אם זהו המצב, עד שלנשים לא תהיה שליטה מלאה על חייהן וגורלן, תימשך התפיסה החברתית הגורסת כי לאשה יש חלק במעשה האונס שהתבצע בה. נוצר מצב אנסרדי, שהחברה נוהגת להאשים את האשה, הקורבן, ולא את האנס. אליו מתייחסת החברה בסלחנות, כ-הבנה.

הגבר קובע

אסתר עילם, מייסדת-המרכז התל-אביבי לסייע לקורבנות-אונס:

אונס, ביסודו הוא הפגנת-שליטה של הגבר באשה. הפגנת השליטה, במיקרה של אונס,

כמתה. "תרומת הקורבן" הוא אותו משהו בהתנה-גות הקורבן, ברבריה או בלבושה, המושכים אליו את הפגיעה. יש והסכמת הבחורה לע-לות לדירתו של גבר לא-מוכר תחשב כתורר מתה לאונס. הגבר יכול לפרש את התנהגותה כהזמנה לקיום יחסי-מין. ואם אכן הבין הגבר את התנהגות האשה כ-הזמנה לקיום יחסי-מין, האם מותר לו לכפות עליה מעד מיני גם לאחר שהתחרטה ואמרה לו "לא"?

שנקרא בספרות המיקצועית "תרומת הקור-בן". בעוד שברוב העבירות, כגון שוד ורצח, עצם הפעולה המציינת את העבירה נוגדת את הנורמה, הרי במיקרה של אונס, החרידה רוב המיקרים המקובלים היא חלק בלתי-ינפרד מחייה-מין. פעולת-החרידה הופכת לעבירה בשני מיקרים: אם היא מתרחשת שלא בהס-כמת החופשית של אשה, ואם האשה היא קטינה (מתחת לגיל 16), כך שאין תוקף להס-

פרופיל של נאנסת פוטנציאלית:

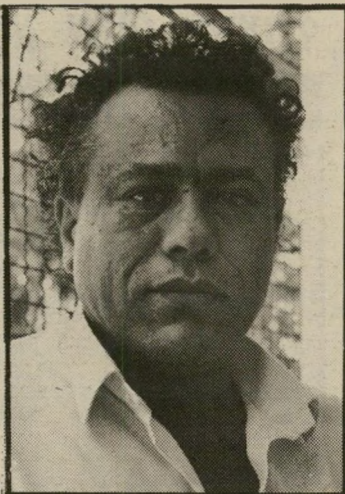
„יש המחפשות סיטואציה של אונס!“

הד"ר יפתח סוכנבר, פסיכיאטר: אין לעשות כל הכללה שהיא לגבי מיקרים שבהם מתבצע אונס. לכל מיקרה אונס יש דינמיקה משל עצמו, ולכן כל מיקרה צריך שיהיה מנותח לגופו של עניין. לא ניתן לכי נות פרופיל של נאנסת כפוטנציאל.

יש נשים היכולות לגרום לגירוי מיני אצל הגבר, כשבעצם, באופן לא־מודע, הן מעוניינות נות לגרום לגבר לתסכול מסוים. יש במיקר רה כזה איזשהו ביטוי לרצון לא־מודע אצל האשה לסרס את הגבר.

יש והאשה, הנענית להזמנת גבר זר לבי לוי (לשתיית קפה בדירתו, וכד') רוצה לרעת שהגבר מעוניין בה, עד הסוף. זה מחזק אצלה את הערכה העצמית, ומספק את הצורך שלה בקבלה. אך למעשה אין הבחורה מעוניינת מסיבה כלשהי (סובייקטיבית או אובייקטיבית) בקיום מגע מיני. נשים אלה מתעללות מות מתוצאות היכולות להיגרם כתוצאה ממפגש שכזה עם גבר זר.

יש נשים שבשל החלק הנרקסי באישיותן וקוקות להרגיש אהורות, נחשקות. הרבה פעי

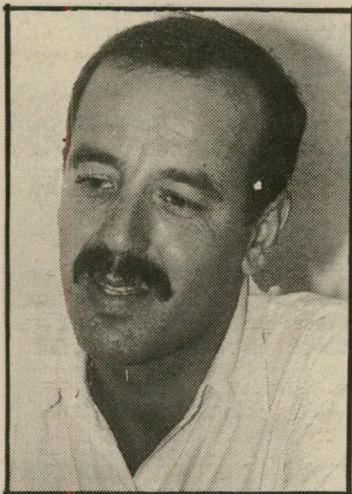
פסיכיאטר סוכנבר
האם היא רצח?

רות שלא באופן פורמלי. הנאנסת תופסת, לאחר מעשה, כי בעצם היענותה להזמנת הגי בר היא יצרה מצב היכול להביא לאונס.

● תחושת־האשמה אצל חלק מהנאנסות עולה בעיקבות תחושת־הבושה העמוקה מעי עם היותן קורבן. עצם הדיכוי שאדם טופג יוצר אצלו בושה, לכן מתלווה לכך תחושת־האשמה. ● יכול להיות מצב שבו, באופן לא־מודע,

אונס

האש, יודעים על מיקרים שבהם ניסתה אשה להפליל גבר באונס מסיבות רבות ושונות.

אליעזר קובר
עודד פעם מרמפ

בשנה האחרונה התפרסם מישחק רולטת הכביש בין ילדי בית־ספר. הילדים קופצים לכביש לפני מכונת עוברת, ומשתדלים להתקרב אליה ככל האפשר מבלי להיפגע.

נשים, ובעיקר נערות, משחקות לפעמים מישחק דומה של רולטת־אונס. הן מתגרות בגורל, מתלוות לגברים זרים שהכירו זה עתה בדיסקוטק או בפאב, מתגפפות איתם, רוקדות. וכאשר מגיע רגע־האמת, הן מנסות לחזור הביתה בשלום. לא תמיד זה מצליח. מדינת־ישראל מגינה מאוד על האשה. בגי

ויי ושנה לוי, צעירה מעירית־פיתוח כרית רום, הגיעה לתל־אביב, השתכנה כרית סטורנטים ליד האוניברסיטה והתחילה לאסוף חברים תל־אביביים. למרות שהיא עצי מה היתה כבר בסוף שנות ה־20 שלה, יצאה באחד הערבים עם חייל, שהוא צעיר ממנה בשנים רבות. הערב נגמר במיטתה, אבל הדי חייל אמר לה בסוף הערב כמה מילים מעליי בות. שושנה הרגישה את עצמה נעלבת ומכרי זה. למרות שהיה ברור לה שכל מה שקרה במיטה היה מרצונה החופשי, היא התקשרה עם המרכז לנאנסות. שפוט לא היה לה מישוה אחר בתל־אביב כדי לשפוך לפניו את ליבה. אחרי שיחה מלכ־אל־לב, הפך מישגל הדי לילה לאונס, ושושנה שוכנעה ללכת ולהתי לונן על החייל במיטרה. בחקירת המיטרה התברר לחוקרים כי היתה זו תלונת־שווא. המישפט הפלילי הוגש דווקא נגר שושנה, באשמה של תלונה כוזבת למיטרה.

באמצעות סניגורה, איתן לציק, הודתה שושנה באשמה וביקשה רחמים. השופטת דבורה ברלינר ריחמה עליה, והטילה עונש שעיקרו היה קנס כספי. אין צורך בדימיון רב כדי לתאר כיצד היתה הפרשה הזאת מסיימת אילו היתה שושנה שחקנית מוכשרת יותר, ולולא היו חוקרי־המיטרה מנוסים ומוכשרים. החייל הצעיר היה נעצר, עומד לדין ואולי אף מורשע ונשלח לכלא.

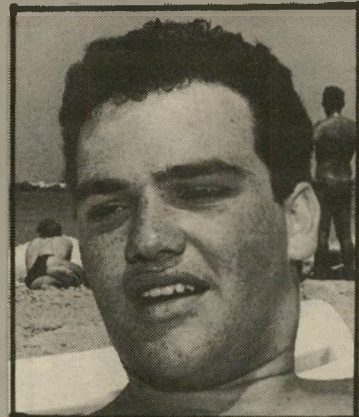
רולטת

אונס

מאז בוטל הצורך בסיוע לעדותה של מתלוננת על אונס, צריך השופט להתיי לט, ברוב המקרים, מי מהשניים שלפניו דובר אמת — המתלוננת או הנאשם. ומכיוון ששופט הוא רק בן־תמותה, הוא יכול לטעות.

● **שחר גרבר**, בן 27: אם הבחורה היתה מוצאת חן בעיני, הייתי קובע פגישות נוספות. אני בעד מין שזורם טיבעי. אני נגר מין ככפייה.

● **אילן בני־זיון**, בן 19: אהיה מאוכזב, ואבין כי לא פירשתי נכון את הסכמתה, אך אפסיק מייד.

● **יטום בני־זור**, בן 26: הרי בשביל מה קיימת שפה? בני־זור מרכיב. אם אני מסביר רה שאני לא מעוניינת, זהו אונס. אלך להתל לונן במיטרה, עם כל אי־הנעימות הכרוכה ברבה. לגברים שאינם מבינים שפה צריך לדי בר בשפה שאותה הם מבינים. להעניש אותם.

● **דנה מיזלר**, בת 26: הרי בשביל מה קיימת שפה? בני־זור מרכיב. אם אני מסביר רה שאני לא מעוניינת, זהו אונס. אלך להתל לונן במיטרה, עם כל אי־הנעימות הכרוכה ברבה. לגברים שאינם מבינים שפה צריך לדי בר בשפה שאותה הם מבינים. להעניש אותם.

לל התערבות הפמיניסטיות, לא נחקרות כיום המתלוננות על אונס על־ידי גברים. שמן אסור לפירסום, ובדרך כלל הן מעירות ברל־תיים סגורות בבית־המישפט. בתחילת שנות ה־80 חירש השופט חייט כהן הלכה וקבע כי אפשר להאשים גבר גם באינוסה של אשתו. „אשה אינה כשבוית־חרב להיבעל על־ידי מי ששנאו עליה“, ציטט השופט מדיני־ישראלי. הוא הרשיע את מיטת כהן באונס אשתו, וגזר עליו שלוש שנות־מאסר.

לפני חודשיים התקיים רכישיח על אונס בבית אריאלה בתל־אביב. בין המשתתפים היו הר"ר דן שניט, הר"ר מנחם אמיר ועורכת־הדין נירה לירסקי. האולם היה מלא בקשישים ובנשים בגילים שונים. כאשר סיפרה עורכת־הדין לירסקי מניסיונה כסניגורית על מיקרים שבה נערות הכניסו את עצמן לסכנה ממשית, באו קריאות־כוח מהקהל. נשים צעקו והתלכו ננו על גישתה ה„סובייסטיית“ של עורכת־הדין. אבל הרבה עורכדידין, העומדים בקרי

רצתה הבחורה בקיומו של מגע מיני, אך בשל עכבות מסוימות, מסיבה כלשהי, לא היר שטה לעצמה להודות בכך במודע, ולכן חשה אשמה.

● יש קבוצה נוספת של נשים, שבאופן לא־מודע מחפשות ליצור סיטואציה של ארנס, שהוא בעצם חזרה על מעשה של גילוי־ערויות או מעשה־אונס שלא כמיסגרת המישי פחה, שנעשו בהן בילדותן או בצעירותן.

מים אין הן מודעות לכך שיצרו סיטואציה מומינה. מובן שזה אינו מצדיק את האונס, בכל מצב שהוא. הרבה פעמים, בהתאם לדינמיקת ההתרחשות של האונס, ניתן ללמוד על החלק שנטל לה הקורבן ביצירת הסיטואציה של האונס. אשר לתחושת האשמה אצל נאנסת לאחר האונס:

● נראה שבאופן לא־מודע חשה הנאנסת כי גם לה היה חלק ביצירת הסיטואציה, למי

ולפעמים הן מעלילות

חידוש זה מרחיק לכת בעולם כולו. רק בשלוש ממדינות ארצות-הברית — רלאור, אורגון ודרום-דאקוטה — ניתן להרשיע בעל באינסוף של אשתו. ישראל היא מהראשונות בעולם שאימצו לעצמן הלכה זו.

„הנאנסת בתשלום“

לעיתים קשה מאוד לבית-המישפט לקי בוע אם האשה נאנסה או החליטה להת-לונן מסיבות נעלמות שלה. אחר המיקרים המעניינים ביותר, שבו

אילנה אלון

נחלקו ריעותיהם של השופטים, היה מיקרה שכונה „הנאנסת בתשלום“. האשה, תיירת, נשואה לתימהוני ואם לילי-דים קטנים, התפרנסה ברוחק מהופעות נבא-רים ומריקודים במועדוני-ילה. בגלל מצוקתה הכלכלית, נאלצה מפעם לפעם לעסוק בזנות, אבל בעלה לא ידע כל כך. כאשר הימים התלוננה במשטרה כי גבר, שאת מיספר מכוניתו רשמה על כף ידה, אנס אותה במכונית. הגבר נעצר וסיפר שהוא מי-כיר את המתלוננת ושכב איתה בעבר תמורת תשלום. היא הכחישה. טיפיוטיפין הורחה במשטרה כי אמנם עסקה מפעם לפעם בזנות, אבל טענה כי בי-מיקרה הזה לא רצתה לשכב עם הנאנס, ונעלבה עד כאב כאשר הציג לה כסף. השופט, בנימין כהן, ניתח לעומק את מני-עיה של האשה ואת בעיותיה הנפשיות, והא-מין לגירסתה. הוא הרשיע את הגבר וגזר עליו עונש.

פט אמר עליו שהוא „מנוול, השטוף תאוות בשרים“. האנס נידון לחמישה חודשי-מאסר.

זוהר ארגוב

אין בחורה שאינה נותנת...

מיקרים שבהם התברר ללא ספק כי האשה העלילה על הגבר עלילת-אונס, אינם רבים. בדרך-כלל מסתפק בית המישפט בזיכוי מחמת הספק, ואינו קובע מי מהצדדים שיקר. ויכוי כזה קורה בדרך כלל במיקרי האונס הגבוליים: מיקרים שתחילתם מרצון, וסופם באונס.

„אונס גבולי“

בכשנה האחרונה נעצרו ארבעה בני-יטו בים מסביבון ונאשמו באונס קטינה, שה-

בניתיים עלה על האקרנים בבתי-הקולנוע הסרט הנאשמים. הסרט רומה דימיון מפתיע לאונס בסביון. שם רוקדת נערה צעירה ונו-עות (השחקנית ג'ודי פוסטר) בחרר-המישח קים של מיסבה זולה. ריקודה משלהב את יצרי הגברים, האונסים אותה על מכונת-המישחק, לעיני הצופים בחרר. השחקנית קלי מקגיליס, המשחקת בסרט בתפקיד עורכת-הדין התובעת את הנאנסים, מסבירה היטב עד כמה קשה לשכנע שופט כי אמנם היה אונס בנסיבות כאלה.

מיקרה דומה קרה לפני שנים בתל-אביב. שחקן ודמות מוכרת בבוהמה התל-אביבית ניהל אז פאב בלב תל-אביב. כמשך זמן רב פלירטט עם אחת המלצריות שלו, וכאשר היא ביקשה בחרר הערבים להישאר ללון בחרר שמעל לפאב, מכיוון שהשעה היתה מאוחרת מכדי לנסוע לכיתה המרוחק, אנס אותה. הוא התפלא מאוד כאשר נעצר על-ידי המישטרה ונאשם באונס.

הגבר היה בטוח שהצעירה הסכימה, ואף חיפשה את קירבתו. אחרי המישגל הביא את הנערה לתחנת-האוטובוס, והושיט לה את כסף-הפדיון של אותו ערב. היא שלחה ידה לקחתו, אך הוא התחרט והחזיר את הכסף לכיסו.

קצר באיתות

במישפט טען הגבר את הטענה הקלאסית: „היא הסכימה“. אבל בית-המישפט לא האמין לו. „בתור עדה נראתה לנו המתלוננת זהב טהור“, כתב און, בלשונו הייחודית, השופט בנימין כהן. „אשה מן הדור הישן היתה אולי נלחמת הרבה יותר, וקשה היה או אולי בלתי-אפשרי — להוריד את מכנסיה בלי קרע או סימנים על גופה. מתלוננת בת

את עונשו לתקופה שבה ישכ בפועל עד לעירעור.

לעיתים נדרש בית-המישפט להחליט אם הגבר טעה טעות כנה, כאשר האמין כי התנגי דותה של הצעירה היא בעצם הסכמה. דבר כזה קורה בעיקר כאשר יש פער-תרבות בין הגבר והאשה.

כאשר צעיר ערבי מחברה שמרנית וסגורה נתקל בצעירה יהודיה, שגדלה בחברה מתיר-נית, הוא מבין את האיתותים שלה וטועה לא-אחת במסר. בענינו גודל המחשוף שלה מצי-היר על הסכמתה למישגל.

דבר דומה קורה כאשר גבר ישראלי נתקל בתיירת שוודית. גם כאן נוצר, לעיתים, קצר במסרים המיניים בין השניים, בגלל הברלי-התרבות והיחס למין. מיקרה קלאסי היה אונס התיירות השוודיות בנתניה, בתחילת שנות ה-80.

שלושה מצ'ואים ישראליים טיפוסיים נתי-קלו ברחוב הראשי של נתניה בשתי תיירות שוודיות, שאותן ראו ערב קודם בריסקוטק. הם שמעו מפי ידיד כי קיים עם הנערות מגע מיני בליה שעבר בשורותם של הריסקוטק. השלושה פנו לנערות, טענו שהם זקוקים למתורגמנית משוודית לחוזה בקשר ליהלוי-מים. הם לקחו את הנערות לדירה, היסקו אותן, ואחר-כך הסבירו להן כי הם רוצים שהי-נערות יבריחו עבורם יהלומים לשוודיה בתוך איברי-המין שלהן. הם ציוו עליהן להתפשט מדרו את גודל החפיסה שיוכלו להכניס לאיברי-המין ואחר-כך שכבו איתן.

הנערות לא נכו ולא צעקו, ואף לא התגרו בכוח. הן שכבו בשקט ולא שיתפו פעולה עם הגברים. בעדותן במישטרה סיפרו הנערות כי בשוודיה לימדו אותן בבית-הספר שבמיקרה כזה עליהן לשמור בעיקר על חייהן ובריאותן. בית-המישפט האמין להן כי לא הסכימו למישגל, אלא נקטו התנגדות פאסיבית. סני-גוריהם של הגברים טענו כי הנאשמים ראו בשיתוף-פעולה זה הסכמה. בגלל פער-התר-בויות נוצר ספק בלבו של בית-המישפט הי-מחוזי אם אמנם הבינו הגברים את המסר של הנערות, וויכוח אותם מחמת הספק.

בית-המישפט העליון, בתקדים מישפטי חשוב, קבע כי טעותם של הגברים במיקרה זה לא היתה כנה והגיונית. הוא הרשיע אותם, והטיל עליהן עונש של מאסר.

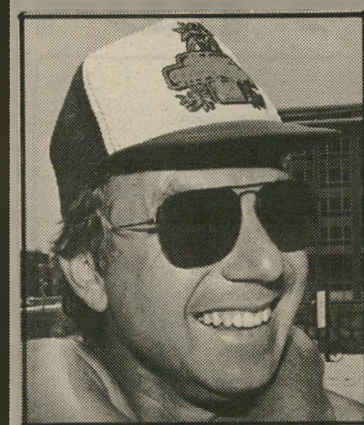
„כל אחת!“

זמרים פסולאריים, שחקנים ואנשי-בוהמה נתקלים באותה בעיה בגלל טעות לגבי הערצתן של נערות. לעיתים קשה לזמר מפורסם להבין כי הנערה, המעריצה אותו ללא גבול, ורצה אחריה ממסיבה למסיבה, אינה מוכנה לשכב איתו.

מיקרה כזה קרה לזמר זוהר ארגוב, לפני שנים רבות.

צעירה מעריצה התלוננה אליו לביתו אחרי הופעה שלו. למרות שהשעה היתה אחרי חצות, עלתה הצעירה לדירה ולא הסתלקה גם כשהסתבר לה שהדירה ריקה, והוריו של ארי-גוב אינם נמצאים בה. „אני אומר שאין בחורה שאינה נותנת“, העיד ארגוב בבית-המישפט, „צריך לרעת לשכנע. יש בחורה שצריך לשכי-נע קצת ויש שצריך לשכנע הרבה.“

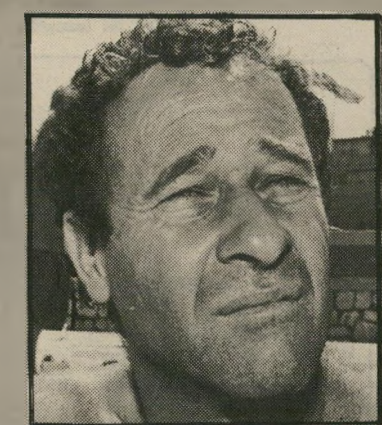
בית-המישפט היה עד למצבו של ארגוב. קשה להבין את הסכמתה לעלות לביתו, אם לא רצתה בבילוי. גם נוסד דיבורה והתנהגו-תה היה כהם לעורר את הנאשם ולנטוע בו תיקנות של בילוי משלם. „אך על אף ביקור-רת זו האמינו השופטים הצעירה של הסכי-מה למישגל. בית-המישפט התחשב בנסיבות, (המשך בעמוד 48)

● פיני נגל, בן 36: לא אכפה על בחורה קיום מגע מיני בניגוד לרצונה. אני לא מפרש הסכמה של בחורה לבוא אלי הביתה כהסכמה לסכס. אני מפרש מילים כהויות.

● אלי בר-אליהו, בן 21: לא אפרש בחורה, שמסכימה לבוא אלי הביתה, כאחת שבאה לשכב איתי. אני לא מתייחס אל בחורה כאל חפץ, אלא כאל בר-אדם. אני בעד עונשי מוות לאנשים.

● רמי פרסקו, בן 37: גבר שמזמין אליו בחורה הביתה, מתייחס אליה כאל אובייקט מיני. אם היא תגיד שהיא לא רוצה, אני לא אכריח אותה, אבל אפתח לה את הדלת ואגיד לה ללכת.

הדור הישן היתה ללא ספק צועקת לעורה... אבל המתלוננת הוזה לא כל-כך החשיבה את הצד המיני של העניין. לא על תומתה המינית נלחמה, אלא על החופש המיני שלה כאשה, לתת למי שהיא רוצה מתי שהיא רוצה. ההש-פלה היא שרחה אותה להתלונן לבסוף. גם אצלה איברי-המין נחשב לאיבר פרטי שלה, והיא לא הסכימה שהנאשם יעשה בנחלתה הפרטית כעולה על רוחו. הגבר נידון לשנה מאסר בפועל. בית-המישפט העליון הפחית

כירו במועדון-ריקודים. אחרי הבילוי במועדון, התלוננת הצעירה לנערים ונסעה איתם לביתו של אחד מהם. שם, בחדר הבילוי, במרתף הווילה המפוא-רת, נאנסה, לטענתה, על שולחן-הבילוי, ונעשו בה מעשים מגונים ומשפילים. אחרי חקירה ראשונית שוחררו הנערים, וכתב-האישום נגדם הוגש רק אחרי לחץ כבד של העיתונות. המישפט טרם הסתיים. אולם

בעירעור הפך בית-המישפט העליון את ה-קערה על פיה. הוא זיכה את הגבר מחמת הספק, ולא חיטט יותר מדי בנפשה של המתלוננת. ההלכה כי גם זונות זכאיות להגנת החוק מאונס אינה הלכה חדשה. לא אחת נכתב כפי-סקידיון כי „זונות, הנמצאות בשפלה-המדורה, נתונות לניצול ולהתעללות של גברים, וזה ראוי להגנה ולרחמים.“ גבר, שאנס זונה וביצע בה מעשה-סדום, הורשע, ובית-המיש-

143

שבוע מוצלח עד בלי די היה זה השבוע שעבר. אף יהודי לא מצא את מותו מידי שליחי הטירור הפלשתינאי. רק שבעה ערבים נטבחו במהלכו — ממוצע של אחד ליום. רמת קטל חדשה המציבה סטנדרט נים קשים להשגה, עם פרום השבוע הבא.

מערכת הביטחון רשאית לחגוג עם אלופי-סיקורי המרכז והדרום: מאז תחילת פרעות האלימות הערבית, ספירת "דיעה אחרת" מראה רק על 143 איש ואישה, ערבים ויהודים, שהועברו מן העולם בזכות מאמץ ציהם של המרצחים הפלשתינאים, לפי הסירטו הבא:

- 103 ערבים נדקרו, נרדו ונשרפו.
- 40 יהודים נרצחו.
- 1 חייל ישראלי נערד.

מאיד ליפשיץ יוצא מהכלל!

בעצם רוצים לעשות בחיים. לא שאין שם תיקוות ושאפיות, זה דווקא קיים בסיטונות. כולם, כולם, רואים עצמם כראשי ממשלה ומנהיגים דגולים, שי- ישאירו את חותמם על ההיסטוריה של האומה. בינתיים, בפועל, הם עסו- קים רובם ככולם במל- חמות היהודים, בפולי- טיקה קטנה, בתככים ו- במשברים מלאכותיים. והזמן עובר, ושום דבר לא מסתדר. רבין לא מטפל בעצב הבט- חון, אבל יש לו הרבה מה לומר בענייני הכאי- לרשלום. פרס מגלה ל- פתע את האבטלה, לא- חר תקופה ארוכה שבי- לה במישרה. שר התיי- רות פת, נדהם ממחירי- המשקאות במלונות. שר החקלאות עדיין לא מצא את השיטה לתכנון גי- דול הירקות והפירות. מיניסטר הב- ריאות מופתע מצב החולים במוס- דות האישפוז, ושר החינוך בכלל מפ- טר את מנכ"ל המשרד, שהתפרע וה- עיז להציע תכנית לעשור הקרוב.

וככה הם לא עובדים. פה מכבים איזו שריפה, שם מכסים על שערוריה ותיקה. כמעט אף אחד לא קם, ותובע מחשבה והחלטה היום, על מה שצריך לעשות מחר. אין הגדרת יעדים, אין תכנון לטווח שמעבר לאף. הכל בנוי על אימפרוביזציה וחאלטורה. וזה מתחיל להוות תשלום גבוה מדי. אפילו עבור קיום דמוקרטיה.

פעולת צה"ל להחרמת אותו ציוד טרור-שיעי-אנושי, והעברתו לשטח ישראל, זכתה כאן ובעולם, ובצדק רב, לאהדה רבה. אבל, כמי שקרה לא אחת בעבר, וכמעט והפך למסורת קבועה לאחר כל אירוע דומה, פצחו פרשניו וכתבינו לענייני צבא-בטחון-מדינה-ער- בים, בשיר תהילה נרגש לטובת כוחותינו המזר- יינים.

לא שלא צריכים כז- לם לשמוח בנקיון הפ- עולה של איסוף האשפה מגיב-שית בואכה מפרץ חיפה. לא שמישהו חש פחות סיפוק וגאוה על ביצוע משלם, טוול כל נפגעים, מצד בחורינו ה- מצויינים. אך גם אין צורך להגזים.

בעבור זה בדיוק הקמנו מדינה וצבא: שאם נרצה לא תהיה זו אגדה.

אבל בהחלט מוכרחים לומר איזו מילה טובה לממשלה. כבר התרגלנו לסמוג מהחבורה הזו כל כך הרבה מהלומות, עד שכל פעולה נורמלית נראית לפתע כמו איזה מגדלור בא- פילה. כך או אחרת, הם קיבלו את ההחלטה ולהם מגיעה הברכה.

והיוצא מהכלל הזה, רק מדגיש את הבעיה הכללית: הדרג הבכיר לא מחליט, השלטון לא מתכנן, הממשלה ברובה לא רואה צעד אחד קדימה. יושבים להם השרים במישרדים ומת- קשים לזהות איזה מושג ירוק, מה הם

בעניין החטיפה היא פעלה, בין מראש ובין ברעבר, כשיפחה נרצעת של גבירתה הנלווה. אין סיכוי שיאמרו לנו את האמת בנידון. נוכל לחשוף את האמת בקוויה הכלליים רק ע"י מעקב אחרי התנהגותה של ממשלת ישראל מכאן ואילך. אם חטיפת השייח עובייד היתה מעשה עצמאי שנועד לקדם אינטרס ישראלי, גם ניצולו המדיני צריך להיות כזה. אם ישראל תאפשר לאמריקאים להשתלט על התהליך המדיני שהחל בעקבות החטיפה, סימן שאנחנו במקום שבו היינו.

ואולם — הרבה מעבר לתוצאות המיי- דיות של מעשה החטיפה, הרבר החשוב ביותר שנחשף על ידו הוא היחד האמביוואלנטי של התנגדות והערצה מצד הקהילה הבינלאומית כלפי ישראל. מי שמסוגל להקשיב לתופעה זו קשב אינדיאני עם האוזן לאדמה, קשב שמנטרל את כל הרעשים הלא-רלוואנטיים, יכול להבחין פה באפשרויות מרהיבות של מדיניות ישראלית. גדולה, שתועיד לישראל תפקיד של מנהיגות בעולם במקום תפקיד ההודנכות שהיא ממלאה כיום.

מרדכי הורוביץ לחופש נחטף!

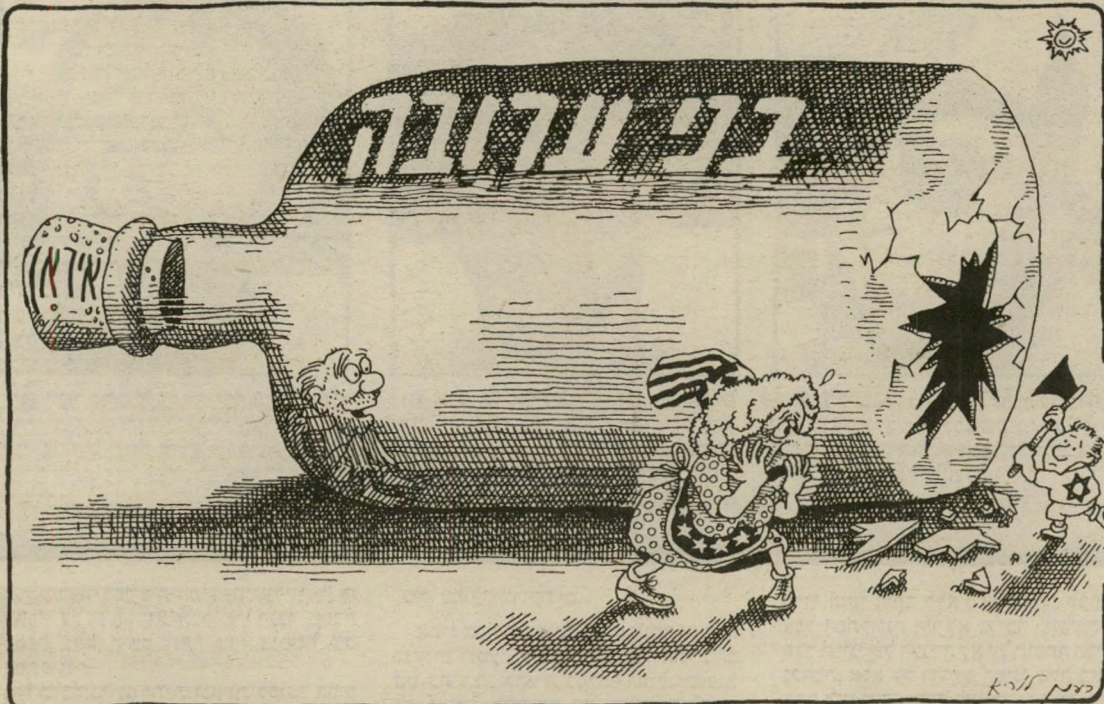
התקשורת הישראלית, שאינה חשה כלל את ההרפה והסכנה שבשעבור של מדינת ישראל לארה"ב, רנה השבוע בהרחבה בכל הצדדים הנוגעים לחטיפת השייח עובייד, פרט לצד המעניין ביותר: האם ייתכן שי מדינת ישראל עשתה סוף סוף צעד עצמאי לקידום אינטרס לאומי שלה בלי לקבל על כך מראש רשות מאת האמריקאים? אנחנו יורעים שצה"ל מסוגל לבצע משימות. מה שאיננו יודעים הוא: האם מדינת ישראל היא עדיין מדינה עצמאית.

האמריקאים טוענים שחטיפת השייח עור כייד לא היתה. מתואמת" עם ארה"ב, הכי שקוראים למתן רשות ע"י הפיאורל הא מריקאי למדינת החסות הישראלית. יש להם לפחות סיבה טובה אחת לטעון כך: פחד, פחד, פחד, ברור ובוזי. אמר השבוע שר החוץ האמריקאי ג'יימס בייקר: אם ייורע שארה"ב היתה מעורבת מראש במעשה החטיפה, עלר לים להיחשף כנקמה עוד ועוד אמריקאים כי רחבי העולם. אוולת היר והפחד של ממשלות אמריקאיות לנוכח מעשי החטיפה של אורחי מדינתם, היא הוכחה חותכת לאוברן הרוח המעצמתית שבלעדיה לא יתיכון מעצמה אחרי מלחמת וייאטנאם ארה"ב פיתחה מנ- טאליות של גטו יהודי, דבר המתבטא כיחסה לזמן כיעד מדיני.

בעבר, כאשררה"ב עוד היתה מעצמה, הזמן היה לכלל היותר יעד טאקטי. היו מקרים כש ארה"ב היתה מעוניינת להרוויח זמן כדי לכי צע בתנאים אופטימאליים פעולה שהיה בה כדי לקדם אינטרס ממש. כיום הזמן הוא היעד הסויה של המדיניות: שיעבור עד כמה שיותר זמן בין חטיפה לחטיפה של אורח אמריקאי, בין הפלת מטוס פנאם לבין הפלת המטוס הבא, בין פוגרום לפוגרום.

התגובה של אמריקאים רמי מעלה למחרת חטיפתו של השייח עובייד, כגון תגובתו הספונטאנית של הנשיא בוש ובעקבותיו — עולה הנקאה אחר עם חולשת הרעת וחוסר המעש. רק תחת לחץ דעת הקהל, שתבע פוער לה נגד האשמים האמיתיים, אלה שחטפו את בני הערובה ומחויקים בהם, התעשת הנשיא והפך להניע את ספינות הצי לעבר ביירות והמפרץ הפרטי. ישראל הקטנה והצעירה זקפה את גבה של סכתא אמריקה. מכאן אנו חוזרים, איפוא, לשאלה האם יש ראל עשתה סוף סוף מעשה עצמאי או שגם

רענן לוריא מדבר:

עכשיו, תראה מה עשית, ילד פרוץ!

השיח המזוהר

לא במקרה, קרוב לודאי, בחרו הלוחמים הישראלים ללכוד את שיח עובייד בשעות המוקדמות לקראת הבוקר של יום הששי. ניתן היה להניח שלקראת יום השבתון המוסלמי, גם אותו נוהג היה שיח' עובייד לנצל לצורך הטיפוח הטורודי של לוגו ישראל, הערנות בגיב' שית היתה פחור תה יותר.

שיח' עובייד קלף חזק

קל יותר היה, כמוכן, להוציא להורג את ארי מאהס הטורודי ביותם במקום להסתכן בהבי רחתו לישראל. אולם הפקודה היתה להביאו חי. לא רק לצורך הפיכתו לקלף מיקוח אפשרי במסגרת מאמצי השחרור של שלושת חי' לי צה"ל. אלא מפי' של שיח' הטורוד והחבלה על מירע אפשרי של מערכת חש' אית של רוצחים, שמעטים כמותה למידור ולשמירת סודיות הביטוריה המורדנית.

צוות החוקרים היה מוכן לכן מראש עם צרו מפתחות מתוחכמים כדי לפתוח את פיו. אמנם מחר — האובייקט נראה קשה לפיצוח — איש דת פאנאטי, מאלה המסיפים שהמ וות הוא התגשמות השיח' מסתתר הרצון לחיות. מתחת לגלימת השיח' מסתתר הרצון לחיות. לחזור הביתה. לחשוש לגורל האשה ומתשת הילדים בג'בשית. להאזין בקש כתנאי חקירה מיידית, מבודד מן העולם, ולהתחיל לשפת פעולה עם חוקריו, המרבירים בשפתו לא פחות טוב ממנו. להכניס לויכוחים התיים כדי להס' ביר את מצבעי הטורוד שלו ותוך כדי כך להר' דות בהם. להציג עצמו כקצה הקרחון, אחרי הכל, ותוך כדי כך לפרט שחקרונן במלואו מגיע דרך שגירות איראן כדמשק לטהראן, ומגיבשית לשיח' השייכים, פאראלה.

העובדה היא שהחקירה הצליחה כבר ברא' שיתה. משום שבתחילת השבוע שעבר יכלו מקורות בטחוניים למסור לעתונות המקומית והבינלאומית כמה וכמה מ.פסוקי השטן (חלק ב') מפי' של שיח' עובייד. לא רק על חלקו בחטיפת שני החיילים הישראליים אלא בסידרת מבצע טרור ארוכה, כולל תכנון חטיפת הקולונל הייגנס, בביתו, ועד טשטוש עקבות המעשה בסי' השיח' לחוטפים. אכן סידרת פסוקים אלה מתוך ספר הטורוד של השיח', היה בהם כדי להקפיא דם. קרוב לוודאי שישראל וארה"ב — לא היו מסוגלות לדעת עליהם לעולם אילולא עובייד לישראל.

אמריקה מתוערת

לבירת השיח' לחצה על כפתור סמוי בצומת העצבים של מערכת הטורוד הלב'...

פסוקי השטן

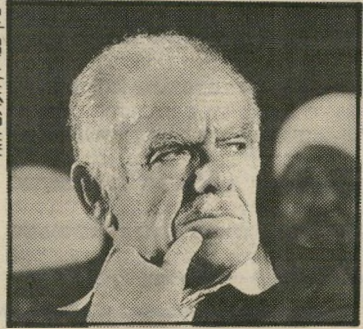
(חלק ב')

שמיר זקוק להעניק פרס לאלימות בדמות תכנית-הכניעה של בחירות למועמדי אש"ף. איש אינו אומר שהתשובה למאבק עם הפלשתינאים אינה חייבת להיות בטופו של דבר מדינית. אבל בטחון ישראל קודם לכל — באחיזה ב-20 ק"מ בתוך לבנון, ועוד יותר בשליטה בשטחים בלב המדינה. מן הרגע שבו שר הבטחון רבין עצמו (שגם הרשה זאת לאלופיו שנכשלו), החלו להסתיר את מתרלב המתמשך בהסבר ש.א"י בשטחים פתרון צבאי אלא מדיני. מן הרגע בו החדירו לראשי האזרחים כי חייבים להתחשב כמעט אך ורק במה שתובעת ארה"ב, ישראל נכנסה לסחרור המסוכן ביותר מאז הקמתה.

„פיקחותם המאוזנת“ בהתנגדותם לכל יוזמה יוצאת-דופן. כי לאור תוצאות לכידת עובייד יש מקום להרהורים מדוע לא בוצע מבצע דומה הרבה לפני כן. לא רק אחד — כי אם רבים. מדוע צריכים שבויים ישראליים להינמק בידי שוביהם האכזריים זמן כה רב כדי שרק לאחר למעלה משנתיים יבואו שרינו ויספרו עד כמה הם מחוייבים לגורל „ילדינו“, „חיילינו“ ו„שבוינו“. מדוע עד עתה היה גורלם של כל אלה נתון בידי מתאמים למיניהם בעלי רצון טוב אך חסרי מעש במשרד הבטחון, וכל מיני „מתנדבים“ שנוסעים ובאים ברחבי העולם במשך שנים — כשמומן כבר ידוע שאין תוחלת במומ"ם ו„מגעים“ שהם מנהלים.

שיחוק בצמרת

כללית נאמר, שקיים שיחוק מסוכן בצמרת הישראלית בקבלת החלטות נועזות ורציניות בכל התחומים, לרבות בבטחון. רק לעיתים רחוקות מתנערים מן השיחוק — כמו כפרשת עובייד, או הוצאת

איון צמיר, העולם הזה

להורג של אבו ג'יהאד בתוניס, שלפי הפרסומים הזרים בוצעה בידי צה"ל. אילו לצמרת המדינית — כצוות — הי' תה רק עשירית מההחלטיות, ההקרבה והמק' צועיות של הלוחמים הצעירים וקציניהם שהביאו את שטף-הטורוד עובייד, היה מצבה של ישראל משתנה מקצה עד קצה בכל התחור מים.

ההדר הרב וגם ההערכה הלא-מעטה שזכה לו המבצע ברחבי העולם, ולעיתים מעבר לכל פרופורציה, מוכיח גם הוא עד כמה שוקע בשנים האחרונות מעמדה של ישראל, לרבות תרמיתה החיונית ככה צבאי. עד כדי כך, שישיראל אשר ביצעה כבר מבצעים מסוכנים פי כמה, זכתה לתשואות על מבצע שהוא מורכב פחות ופשוט יותר ממה שידעה.

לקח לבנון

לי זו כאלה, גם שרים ובמיוחד רוברי השמאל שמהירו להבטיח ש.א"י קשר בין המבצע לבין המשך התהליך המדיני בשט' חים. אבל הקשר קיים. המבצע הצבאי המוצ' לח על כל היבטיו רק מבליט את המחדל המקצועי בטחוני המסוכן ביותר, המתמשך מזה כ-20 חודש ביהודה, שומרון וחבל עזה. אילו היו משקיעים מוריעין, דמיון, החלט' יות ויוזמה בטיפול במתבלים ביו"ש ועזה כמו במבצע עובייד, לא היה ראש הממשלה יצחק

איון צמיר, העולם הזה

עזרם מיצנע
20 חודשי מחדל מ'קצווע די לבחון את המצב בדרום-לבנון כדי להבחין בשניות ובסתירה, אם לא הבלבול שהחיוב-אללה רוצים בפיגועיהם הוא שניסוג מדרום לבנון. כפי שהמחבלים מיו"ש רוצים בפעילותם שניסוג ממרכז הארץ.

מדוע לא יוצא צה"ל מלבנון — למרות הצהרות הרבה של מנהיגי „העבודה“? כי איש לא יעז לחשוף את הקיבוצים, הישובים, ואת קריית שמונה לחסדי חידוש הטורוד מלבנון, כשחוליות של פלשתינאים הן המנסות כל פעם מחדש לחדור לישראל. מימי סעאר חראר, מזה כתרס"ט שנים, צה"ל נמצא באופן כולל לזוו משם. המערכת שם ממוסרת, וכולם מקינים שזה הכרחי, כשמדובר באיום טרוריס-טי קטן יחסית. איום שהוא אין ואפס לעומת זה הקיים בפועל, ובעיקר ככה, ביו"ש ובצרור עת עזה — בנוסף לאיום הצבאי הכולל.

בלבנון הצורך בתשובה צבאית ישראלית הוא ברור — לפני כל הסדר מדיני. ואילו ביחס ללב הארץ — החיוניות שבתשובה הצבאית לפתע נעלמת מראשי צמרת הכנס' חון. שם מחפשים מפלט מיד ב„פתרון מדיני“, מעניקים למחבלים וראשיהם אשלייה מדי' נית, נוטעים בהם תקוות שהם הדרג המדיני להמשך האלימות הקרויה אינתיפאדה.

ל בירת השיח' האירה אס'כן ככרק, לא רק את היכולת המבצעית הישראלית לטפל ביעילות, בשיטות מיוחדות, באלימות הפלשתינאית, במקום להטיל זאת על אוגדות אדירות. אלא את נקודת התורפה העיקרית — היכולת של הצמרת הישראלית לקבל החלטה נועזת ליוזמה חר'פעמית ספוראדית, בניגוד לאי-יכולתה להתמיד בסידרת החל' טות מסוג זה לאורך זמן ממושך. והו בריוק ההבדל התהומי בין שיטת ה„חאפ“ לבין ההכ' רח הגורלי והקשה לקיים מדיניות-תחוקה מתמשכת ובכל התחומים, במדינה שחייבת עדיין לצקת את יסודותיה.

ענת גטוין

משמאל לשמאל

ב"ה. הכללים יש שהם חסים על סכלותם, ואינם עוברים אותה כמו שנאמר: וחמל עליה ולא יעזבנה, וימנענה בתוך חבו (א"יוב כ, 13) ומי שמאמין במסורת גרידא, יהיה מאמין מתוך עיון ותבונה, ויאלץ המטעה והמעיתו ויבוש המתנגד הע"קש" ורבי סעדיה גאון, ספר הנבחר באמו"נות וברעות, תרגום קאפח).

כך הוזהר אותי רבי סעדיה מפני אותו רבי אריה דרעי שקבע לפני שבועיים את האפשרות שיהדותי או יהדותך מוטלים בספק. ואם נצפה בע"ה יתברך להתחתן, אפשר שמצד הרבנים נאלץ להעלות על ראש שמחתנו לא רק את ירושלים אלא, גם הרכות ליהדותנו.

רדעי הרב, הוא לא יותר מאשר פולטיקאי. גם אם הוא עומד בשורה הראשונה של פוליטיקאים סוג ג' שיש כאן. הרי רק בשבוע שעבר אלץ את ראש עיריית תל-אביב, בהיותו שר הפנים של ממשלת יש-ראל, לשורה של צעדי התייעלות בעיר-יה"ק. קיצוץ ריאלי של 80 מיליון שקל, קיצוץ של 300 משרות. פוליטיקה פשוט טה, שחבונות ריבב רדעי.

אבל מה דרעי הוא לא הפוליטיקאי היחיד הדור הזקן, חובש הכיפה וסוחף המונים בשם השם. הנה התקבצו להם הרבנים הראשיים במלון רמארה בירושלים ופסקו פסק הלכה. אסור למסור שטחים מארץ ישראל.

עניין זה של מסירת השטחים ומדינה

פלשתינית הוא דבר הנוגע למדינה — כמובן המתקשר לבטחון תושביה, ללאר מיותם, לרווחתם הכלכלית-תרבותית. על פי רבנינו אין הדבר עניין פוליטי, צבאי, מדיני אלא אצבע אלוהים. ויש לציין גם את שמחת ראש הממשלה שמיר לגיוס האלוהים לעניין זה. ומחר אפשר יהיה לצפות שייגיסו את רבון עולמינו כדי להטיל סנקציות על יחסי ישראל ררום אפריקה, הקצאת משאבים לעיי-רות-הפיתוח, בטול האבטלה החל מיום ג' בשבוע הבא, ועוד.

אבל, תודה לאל, חשבו עלינו רבנינו היותר גדולים, כבר בדורות שחלפו. והזהירו אותנו מפני קבלת רבנים, רינים גורות והלכות, רק מפני שנאמרו מפי מי שנאמרו. ועודדו אותנו להפעיל את שכלנו העצמאי, כל אחד כפי יכולתו, שנאמר: ואין ספק שלא אחד מהם, שהי תה כוונתו בהיותו מחבר ספר, לומר לכל הבאים: קבלו דעתי. אבל כוונתו היתה ווראי הודעת דעתי לבר, כדי שהבאים אחרי יראו וכן יבחרו ויבחרו. כי על ידי קבוץ רוב הדעות הנפרדות יבחן האמת. ור' אליעזר אשכנזי, גדולים מעשי ה', מעשי תורה" — מגדולי הפוסקים במאה ה'16).

וכפי שעלה בידך, בעזרת אלוהי ור' אלוהי אבותי, להעלות ציטוטים אלו, ואזהרות גדולות וחשובות לקבלת דבר הרבנים כפשוטם, והטעמות בתוך לבר תינו כאלו היו אורים ותומים, מקוה אני כי רבנינו יעזרו עוז כנפסם וילכו לראות את הסרט החשוב "איש זקן מאוד בעל הכנפיים האיריות", על פי ספרו של גר' סיה מארקס, שייצא למסכי הקולנוע בעוד מספר שבועות או ימים. ויראו את כל הדרך הזו, המסחרית, שעושים בני האדם בשמו יתברך, וההילולה הגדולה ששם בסרט מוצגת כראויה לכל בוו. ואני, בבניין ירושלים אתנחם.

דניאלה אשכנזי

איזון חוזר

מיזוג מועצות פועלים

לא יכולה להיות שתופת גורל בין מוכי גורל בעיירות הסובלות מאבטלה מסיבית ובין מושבים וקיבוצים שלמרות המשבר החמור בחקלאות, נהנים מתעסוקה מלאה. כדאי להסתדרות לרדת מן העץ ומעצות אחיותל.

אסירי תורה

נציגת ה"ירוקים", הד"ר הילדה שראם, סגנית יו"ר בית-הנבחרים בברלין היא בתו של ארכיטקט הרייך השלישי, שר החינוך של ארצות שפאר. בזמנו החולט היהודים לא רק ישלמו בחייהם, הם ישלמו את עלות הנסיעה אל מותם — הסדר הוגן על פי ההגיון הגרמני המעוות. הרי היהודים נהגו משרותיה הטובים של רכבת הרייך, לא על פי הד"ר שראם, שהיא אגרת בהיסטוריה: אסור לשכוח כי בנו הגרמנים נעוצה לפחות חלק מהסיבה לחינויות קיומה של ישראל. כמדינה. אסור לשכוח את זה. ממש סיבה למסיבה. אולי צריך להודות לגסטפו ולס. ס. על תוצאות נחת זרועם?

תן לאצבעות ללכת...

משרד העבודה והאוצר שוקלים להפנות 100,000 מובטלים לייחוד-מחדש של ענף הבנייה. למשרד השיכון תוכניות אחרות: שב ואל"תעשה: לפני שישה שבועות פורסם שהמחוז היהודי ממציא פטנטים: רובוטים, רבותי, יבנו לנו את הארץ לפי המכון לפיריון העבודה, משרד השיכון בונה מגרלים באוויר ועל הנייר — חלונות אל הים התיכון ללא מגע אדם מן הישוב. מהחלונות הגבוהים כא אלינו חזון העצמות העצלות על בניין הארץ ממשרד ממוזג — מפרט בנייה על השולחן ושלטדרחוק על-איכפיאק.

לא תודה

יעל לוטן, מהרמיות הבולטות בשמאל, החליטה "שהגיע הזמן להגר קצת": היא נוסעת לאנגליה. אני לא מאמינה בפתרונות לאומיים... כל ההיסטוריה של המחצית הזו של המאה ה-20 במערב אירופה נוסתת את השלב הלאומי. מנסים לייצור גוש פוליטי חדש, על-לאומי, אמרה לוטן. אין גבול לדמיון, אבל בעולם האמת שאינו כולו טוב, אנו תקועים במורח התיכון — בתוך בין הבלקאן ובין העולם השלישי. העם היהודי הוא העם היחיד בעולם שניסה בפועל להגי-ר את עקרונות העל-לאומיות כאלטר-נטיבה למדינה לאומית חמושה. אלה שלא האמינו בפתרונות לאומיים קיבלו פתרון סופי. להיות אזרח העולם? הבה נשאיר את הנסיונות להקים עולם על-לאומי לאחרים, בינתיים.

כל התור הזה

שקית חלב יחידה ומבקשת בעדינות שא" וותר לה על תורי. יש לי רק מוצר אחד" היא ממלמלת נבוכה. ואיך אפשר לסרב. אלא שמיד אחריה נגמר סרט הנייר בקור פה, הקופאית החדשה לא מתמצאת ומחד פשת את הותיקה שתעזור. האחרונה בש רותים, ויוצאת אחרי מחצית השעה, ואז ישנה הפסקת חשמל, ואז אני משאיר את

צביקה ליפוביץ

המצרכים על הרלפק ונמלט. מדוע? מדוע רק לי זה קורה?

אבל די' בי נשבעתי — עד כאן ולא יותר! ובחזמנות זאת אני מודיע לכולם: החל מתאריך נוכחי ועד לתמיד כותב שורות אלה לא יותר על תורו לאף אחד — לא לאיש או אישה, זקן או זקנה, אלמן או אלמנה, יתום או יתומה, ומי שביקש וידיה טון ריבורו אשר יהיה ואפילו רך כתמאה, אסרב סרוב מוחלט והאיש מסת' כן כנפשו. ראו הוזהרתם... אלא אם זה באמת רק מוצר אחד. ואז אולי...

מילון אבן שושן מגדיר תור' כ- שורות בני אדם העומרים זה מאחורי זה לשם קבלת דבר מה או לכניסה למקום מסוים, אגב שמירה על הכלל. כל הקודם זכה". ככה בדיוק גם אני חשבתי. עומדים בנחת, מחכים שהאיש מלפנים יסיים, ואז ניג-שים לסדר את העניינים ומסתלקים. פשוט בתכלית הפשטות.

אלא שכמו שאר הדברים בארצנו העני-ינים הפשוטים הם לא תמיד כאלה. מס' תבר שבכל תור שכותב שורות אלה עמר לרופא קופת-חולים, לקולנוע, לפקיד בעירייה, לתשלומים בבנק הרואר, בכל תור כזה ממש לפני שהגעתי אירטרטו לטפל בענייני, בדיוק אז מגיח איהו ישיש מיווע שנתחף ולוחש בהבעה מיוסרת: הייתי כאן קודם ורק ניגשתי לרגע ל... מי הוא? מתי יהיה מאיפה לעזאזל הוא צץ? השד יודעי האיש נדחק, ותורי הפך תורה או מה עושים? ריב עם איש מבוגר? לא נאה, לדחוף החוצה? אולי יקבל התקף לב, ואז אופיי בוגר בי אני מתרכז וקובע לעצמי: נו, מילא, עוד אחד בתור כבר לא הברל גדול... חיכיתי הרבה, אחכה עוד קצת... ואולי באמת היה, ואם אמנע ממנו אולי יגרם עוול... טוב כנס לפני, אני מחייך באדיבות ומאפשר לזקן לגשת.

ואז מוציא הישיש באיטיות תיק עור בלוי ומתוכו שולף חבילה של מאות שובי-רים, ומסתבר שהוא גובר של איהו מוסד או משהו כזה והיום המועד האחרון לתש' לום.

אבל בכך לא די. מדוע דווקא אלי ניג-שת תמיד כסופר-מרקט איהו גברת עם

מיספרים עלינו

מאז ההפגנה המפורסמת של השמאל נגר חיסול אש"ף בלבנון כ'1982, למרות שמספר מהגדרים קבעו מפורשות שבכל שטח כבר מלכי ישראל בת"א והסביבה ניתן אולי לכנס כ'90.000 איש, ממשכיכס אנשי ה-SMALL הישראלי, אשת כרמה את השקר הגדול שלהם על ה'400.000 שהפגינו שם כניכול נגד אריק שרון. הם אומרים: אמרו ברדי"ר... אבל קריין רדיו (המוזהה עם השמאל) טען אחר' שקיבל מספר זה מרובר שלום נכשו'ן. ורובר שלום נכשו'ן טוען שמספר זה נמסר לו ע"י המשטרה שמכחישה זאת מכל וכל... כמה נהרגו בגלל האינתיפאדה? ישנן 3 גירסות לגבי מספרם של ערביי השטחים שנהרגו מאז החלו אלו לזרוק אבנים ובקבוקי תבערה ולקרוז לכך: אינתיפאדה. גירסת דובר צה"ל מבוססת על "ספירת" גופות" אם כי לפעמים הגופה נחטפת כל-כך מהר עד שלא ניתן לקבוע אם היתה פה תאונה, מות טבעי או חיסול-שבונות פנימי. הגירסה הפרופגנדיסטית-האש"פית הינה מטבע הדברים" גדולה יותר — אינה שיקרית ומגמתית ונועדה בין היתר לקבל יותר כסף מאש"ף) בקיצור, — כל מקרה מוות שהוא בגדה וברצועה ומכל סיבה שהיא נרשם על ידי כמות הקשור לאינתיפאדה. למעשה, זה כ'20 חודש לא היה בגדה אף מקרה מוות טבעי — כולם מתו מכדורים ישראליים... השמאל הישראלי מציג מספר

יהודה דרורי

עם מי עושים שלום?

יום ד' / ב' אב תשמ"ט / 5.8.1989

חדשות

"אחד מרעולי הפנים חתך לי את האוזן לאט, כמו שחוחכים פרוסה"

אוזנו של חליל אברעיאר מתאריונס נכרתה בגלל ציאתו לעבודה בימי שביתה וקבלת תג מגנטי. "היו

מיכל קדם

נשרף אותו. אמתי שלא עשיתי תג, והם סחבו אותי לסימסה צדית חשופה לרוב פנים. עם אחד מהם

שלום עושים עם אויבים. שלום לא עושים עם חיות. אתה לא נכנס לסכסוך-שכנים עם עכבר-ביבים, או מתפייס עם חולדה נושאת מגיפה. משמידים אותם וזהו. אף אחד לא יטרח לארגן סולחה עם דוברמן רצחני שסרח ונשך. יורים בו כבכלב נגוע וסוגרים עניין. האדם בנוי למשא ומתן בהשתתפות דומי מהמין האנושי. עם כל יתר הרמשים, הרצצים והמזיקים מדברים בשפת הדי.די.טי.

בגין עשה שלום עם סאדאת. שמיר או שרון, מסוגלים מחר להגיע להסכמה עם אסאד, או ירשיו. הדיקטטורים הערבים אינם מלאכים. על ידיהם מרוחה שכבה עבה של דם יהודי. אבל ככה זה בחיים - שלום עושים עם אויבים.

לעומת זאת אין שגו ושיח עם חותכי אוזניים. אי אפשר להיכנס לדיאלוג עם אנשים. יש רמה מסוימת

של חלואה המחייבת רק טיפול הכחדה. זכור את אשר עשה לך עמלק. זכור, ואל תרפה מהחרב האחוזה ביד. זכור, כי לפעמים מתחזה העמלק לסתם אויב. כזה שאיתו מותר לדבר שלום. אבל עמלק אמיתי לא מסוגל להתאפק. עד שיוזב בבני-ישראל, הוא יתאמן על בני עמו. עד שיגיע אלנו, יתאכזר תחילה לעצמו ובשרו.

אלה שדחפו צינור מים לגרון ופוצצו לאיש את המעינים. אלה ששאבו דם מערבים חיים בלבנון עד שמתו. אלה שאונסים את הנשים במחנות הפליטים. אלה שחיברו אומלל אחד מצידון ל-4 מכוניות שונות וקרעו אותו לגזרים. אלה שחותכים לפועלים מרצועת עזה את האוזניים. אלה לא מהוים פרטנר לשום דבר, לאף אחד. אלה אחת דינם - השמדה גמורה מעל פני האדמה.

מידד בר - יוסף

נראה ששית הטפול הטובה ביותר כראשי הפנאטים המטורפים רומה לשיטות הטיפול בנחשים - לתפוס אותם מהראש... ●●● אותם מנהיגי כנופיות הטרור. לוקים בהגיון, סכירות ושיקול דעת כאשר מדובר בראשם שלהם. אלה אף פעם לא יצערו בראש מאמיניהם על שרות מוקשים או ינהגו במכוניות נפץ בדרך לגרעון המובטח. ●●● החברים קראו שהבריטים המצויים בירי החיובי-אללה. ולכן בכל הנוגע לחטופיהם המצויים בירי החיובי-אללה. ולכן החברים מציעים שהבריטים יסגרו בשט את החוצפן הזה, סאלמן רושדי, מגרף האיטלאם, לידיהם של המרוכאים עלי ארמות" ובתמורה יקבלו בשיקט את חטופיהם, צעד שיתאים לכללי המוסר הבריטי והחיובי-אללה כאחד, ויבוא שלום על העולם. ●●● התיקשורת עדיין לא נרגעה ממסיבת יום ההולדת ה-63 של ח"כ רחבעם (גנדי) זאבי, אך החברים הכי נהנו לקרוא את ההשמצות שהסיח אמנון דנקנר מ"החשות" במאיר פעיל ועור וייצמן, בגלל השתתפותם לכאורה במסיבה. חבל שהיינו צריכים להכות לסעותו השלומיאלית, כדי לדעת את רעתו האמיתית של דנקנר על הצמד פעיל את וייצמן... אגב החברים הותמים על כל מילה שכתב דנקנר על השניים. ●●● החברים שואלים מדוע העיתונים שלא כתבו על הרשעתו של יגאל תומרקין בהוצאת דיבתו של אליקים העזני כותבים היום כתבות שמנות על זיכוי בעקבות עירעורו על פסק הדין הקודם. ●●● ועוד בענין. האובייקטיביות. סיפור תקיפתם של עשרה מתושבי חיפה ע"י ערבים שתוארה בכל כלי התיקשורת כתקיפה לאומנית קיבלה נופך אחר בעיתון ענ המסמר. שם החליטו שסיבת התקיפה היתה, כנראה, שיכרות, או כמו שיואב אביב כתב, "מהעצור נדף ריח של אלכוהול". ריח האלכוהול הגיע, משום מה, אך ורק למערכת ענ המסמר, כנראה בגלל אי היכולת להדביק למיקרה את אחד התירוצים המשומשים והשחוקים כ...רקע מיני" או "רקע פלילי". או מי פה השיכור יואב אביב? ●●● חברים קראו בעל המשמר שבמצרים החלו בהכנות לפתוח אוזרים של מרבצי אורניום, בד בבד עם יצור טילים ארוכי טווח בשיתוף עם העיראקים, המנוסים כהטלת גזים למיניהם. "לשם מה?" שאלו החברים, הרי היה כתוב בעיתון שיש שלום. ●●● החברים הופתעו מניתוחו הלוקח של אמנון אברמוביץ ב"דר"ח" האחרון שלו בסעריב בו הגדיר את ראש עיריית באר-שבע איז'ו רגו: "אינו ליכודניק כמוכן האיריאולוגי של המילה ובוודאי לא כמוכן העממי" - אמנון הוא כנראה מאחרוני אלו שעדיין לא תפסו שזה בדיוק להיות ליכודניק - נהנתנים המנסים לתפוס נתח מעוגת השלטון המתקתק, וזו האיריאולוגיה. כן, ממש אותו סופרמרקט עסקני שאפיין את מפא"י בשנות זוהרה. היסטוריה חוזרת. ●●● וזכרון לא רע לכתבים. תוך כדי עיון בשבועוננו המפואר, נתקלו החברים במאמרו של ג. סער בדבר מילחמת גאולה את רפול. עיניהם "הרדומות" של החברים ננעלו על שורה אחת חשובה - מולדת נגסה בפליטי מאיר כהנא - שהזכירה נשכחות. דיפרופ מהיר לאחור העלה כי גליונו מיום 31.5 הביא אותו סער לידיעת ההמונים את מחקרו החדשני של הר"ר יואב פלד, הבן של הח"כ מיל, שקבע נחרצות במספרים בדוקים (ציטוט) "איש מתומכי כהנא לא הצביע בעד מולדת (טראנספר) של רחבעם זאבי". או מה השתנה לנו בחודשיים האחרונים, או שמה צריך לשאול מי השתנה... לסער הפיתרונים. ●●● עמוד השער בעיתון העיר האחרון, ארום שמן על גבי לכו", "אש"ף הולך וסוגר על יפו" לפני שנתיים משהו היה מאמין לחזון אפוקליפטי שכזה ועוד בהעיר...? ●●● אותו עמוד ראשון בהעיר הצטמק לידיעה מיניאטורית אחת מיני רבות בעמודיו הפנימיים של המקומון המתחרה לעניין, תוך נסיון לשוות לתופעה גון נלעץ של ויכוח על אורד שמלות הנשים הערביות ביפו. זה כנראה מה שקורה שנותנים לערבי לכתוב על סכנות האינתיפאדה ליהודים. ●●● כתיבה לעניין ●●● ואולי כדי להוציא את מוסיאון ת"א מהבוץ ולחלצו מידיו של מארק שאפס תזמין הברנ"ה את רחבעם זאבי, ממוזיאון ארץ ישראל המשגשג, עם פחות תקציבים ויותר מכפרים, לנהל גם את המוסיאון הזה... ●●●

החברים של אופירה

זבליוני קייץ

מוקדש בהערצה לעמוס, באסם, עמוס ושות' (או עמוס ש', באסם ש', עמוס ק' ושות')

יש ערימה, של דשן, על הדשא ● בנית האגודה, ברחוב קפלן ● מדי יום ו', רוחשת ובוחשת ● עם קורטוב תפאדל, ובדל. אהלן ● עיתונאי-צנרת, כמה גרופיו ● וקצת נקייבעס יש בערימה ● תוקעים שם גרעפצים, פלוצים, זעצים, עייצעס ● נוטרים את מצפונה של-האומה ●●● וערימת-הזבללה (או: התכרה'ס) ● מפרחת גם צוחת כל הזמן: "שרון אויב-העם, קלגס, אף שמענרריק ● בגלל שרון הכל כאן מבולגן! שרון הוא סכנה לרמוקראטיה ● שרון גרוע מהאח-ג'בריל ● עובדה שדריר-צוקר, באמבטיה, הכריז כליה-גמורה על כל טפיל ●●● "החללים של דדו ושל חיים ● של ברו, גונן ושאר המוצלחים ● נפלו ועירפה ועירשם, בעצלתיים ● בגלל דממת צהריה-פיפורים ● בהתשה נפלו מתוך קונסנוזוס: בששת-הימים בגלל קצת אש ● במזח, קנטרה - מה יש פה? הלכו קצת פייפו, מילא, מעליש ●●● "אומנם החידים, בכל הערר, שועקיה-תריעו: יש ברדאק" ● היו רק אריק, טליק, אלברט מנדרל: אולם - בעצם - מי הם? דגירדקו ● אבל נופלי מבצע-של"ג שונים הם: דמם סמוקיותר, עפרם מתוק... וכך מצבור-הרומן של התכרה'ס, על משמעתו ממשיד באון לירוק ●●● "יש אינתיפאדה, רצח, גועל-נפש ● מזל שיש גם אריק בסביבה ● נחרפנו, נזרקו סחי ורפש ● נגמור-עליו הערב, במסיבה ● נראה-לו מהיכן משתין הדג ● נקרע לו את התפר בישבן ● נרמוס, נבטוש, נכתוש, נגרוס ערדק ● נמסור אותו לאש"ף ערפורקו ● נתלה-בו קולרים של פאשלות וכולערות ● נזמין את דנקנר, חפר ושריד ● עם פתביס-זורים נשב בחאפלות ● וגם לצוות בטוינס עליר-נגיד ●●● "וכל באבוני-ארדקע עמו נוקיע ● ונבצר לסטים מתוף שומרון ● כמראז, בניטו, באנו ונכריע ● כי התרפסות, נוחה מפיטחון... ●●●

טד גדיש

טובות לחברים, אולם פחות מזה למיש-מחה. היא נמצאת הרבה במסך, ולא דווקא בגלל תיקונים גדולים.

סכום הספרות - 5

מכונת שמתאימה מאוד לכל בעל בית. זוהי מכונת מסתגלת. אין צורך לתקן אותה, אין צורך לשנות כפי שקר-נים אותה כך היא תשאר. היא מכונת המנהל את בעליה, נסיעת טוב, ואינה צורכת הרבה דלק. זו מכונת נהדרת. גם יפה, גם נוחה, אבל לא מנקרת עיניים. יש בה רק חיסרון אחד גדול: היא עלולה להיות קורבן לנגיבות. זוהי המכונת הננבטת. זהו המלל שלה. כל פעם היא נעלמת, ואתה חרדונית היא גם נמצאת.

סכום הספרות - 6

מכונת קצת עצלה, אינה אוהבת נסיעות ארוכות מדי. היא מכונת יפה. בעל המכונת מקשט אותה, תולה עליה את כל הקישוטים האפשריים. יש בה ריח טוב, ונעים להמציא בה, אם כי היא קצת קיטשית. במכונת הזו עושים הרבה אהבה. היא טובה לזנות שאין להם אינה להתחבק ולהתנשק.

זו אינה מכונת יקרה, אבל היא מוחזקת טוב. לעיתים קורה שבעלי המכונות נקלעים למריבות על הכביש או בגלל חנייה. בדרך כלל זה לא באשמתם, אבל משום מה הם מוצאים את עצמם רבים, או כועסים עליהם שלא בצדק.

סכום הספרות - 7

מבחוץ היא מאוד טובה מאשר מבפנים. זוהי מכונת מסע. מכונת בלון. לפעמים היא מאוד מפוארת חיצונית וכשפותחים אותה רואים הזנה אימה. לפעמים ההיפך הוא הנכון. היא נראית מוזנחת ומבגנים היא מפתיעה. מסתבר פתאום שהמנוע הרבה יותר חזק מהמ"צופה, ושהיא יכולה להפתיע לטובה. כמעט תמיד יש בה בעיות של נזילה. המים ברדיאטור, או דלק שנוזל, או בע"י יות באספקת הדלק - כל מה שקשור בנוזלים. לעיתים זוהי מכונת שנשמים נכנסים אליה מלמטה ומלמעלה. מי שלא אוהב בעיות עם נוזלים לא כדאי שייקח אותה.

לעיתים קרובות מחזיקים אותה אנשים שאינם נשואים או שעברו עליהם כל מיני טרגדיות מישפחותיות.

סכום הספרות - 8

מי שקונה אותה מוכחש לו שיעבוד קשה. זוהי מכונת הקשורה בכספים. אנשים שמחזיקים אותה הם בעלי אמצעים או שעומדים להיות כאלה. אך המ"חיר הוא גבוה. אנשים מקשורים אליה הם חולים, או שעברו תאונה, או שהם בודדים ונוטים להיות מדוכאים.

זו מכונת לבעלי עסקים. מי שנוסע במצליח בעסקיו ונוסע הרבה לצורך עסקים. מי שמחזיק אותה נמצא בתקר"פה שבה הוא עובד קשה, אך רואה ברכה בעמלו. בעל המכונת אינו ידידותי. דב רים מתקלקלים בה, אך לא מדובר בקולקטורים רציניים.

סכום הספרות - 9

מכונת חמה, לוחטת ועל פי רוב כהה. בקיץ אי אפשר להיכנס אליה. בעל המ"כונת הוא בעל מזג חם, מעורב בקס"טות, בתאוות, במריבות ובנהיגה פרו"עה וחסרת אחריות. יש בה כעס, מרי"רות וממנה יוצאות קללות בשטן. גם אליה נשלחות קללות ללא רחמים ובצ"ירות.

המכונת עצמה חזקה ומסוגלת לנמוע מרחקים ללא בעיות, ולא שהיא ממה"רת להיכנס לצרות ולבעיות, ולכן היא הבוטה. המנס שבו, מקושט רבים בה מקומטים או שהצבע ירד. זוהי מכונת שנוסעת הרבה בלילות. בעל המכונת עובד קשה ואין לו זמן לישון.

כאשר בא לקבוע את העונש. כאשר המתלר ננת עצמה נוסעת בלבו של הנאשם את התחר"שה כי היא ממש הולכת לקראתו בכל מיש"חקהאבה, מן הצדק שהעונש יהיה מתון. ארגוב נידון לשנת מאסר בפועל, ולשתיים מאסר על-תנאי.

לעיתים מצליח הנאשם להשיג הוכחות חדשות על המתלוננת רק אחרי הרשעת הדין. כך היה במיקרה של זרו קובו, צעיר יהודי-אור ותעשיין מצליח.

כאשר אשתו היתה בחו"ל, לקח בטרמפ צעירה נאה ומעניינת. הם שוחחו וקבעו פג"שה נוספת. היה ברור שקיימת ביניהם משיכה מינית הרדית. הם בילו ערב נעים במיסעדה, ובדרך הביתה, אחרי חצות, קיימו השניים יחסים במושב האחורי של המכונית.

קובו טען שהצעירה הסכימה ושיתפה פע"לה, ואילו הצעירה התלוננה, שהוא סטר לה והכריח אותה לקיים יחסים. למרות שהמיקרה היה גבולי, השתכנעו השופטים כי הנצירה דוברת אמת, והרשיעו את קובו באונס. על קובו הוטלו שתי שנות-מאסר בפועל.

קובו לא השלים עם הרשעתו. הוא שכר חוקרים פרטיים, שעקבו אחרי המתלוננת ושי"הצליחו לצלם אותה עוצרת טרמפים ועולה למכונית נהוגה בידי גבר זר, למרות ההלם שגרם לה, לדרביה, מהאגים של קובו. בעיר"עור הוצג לפני בית-הדין שטרס המראה התנגדות זו, והשופטים החליטו להפחית כעונו של קובו.

טבעת מזויפת

שה ברדה היה ברמזל עוד יותר. הוא הצליח להשיג, בין החרשעה לעירעור, ראייה שגרמה לזיכורו בית-המישפט העליון. ברדה נאשם באונס של צעירה שהכיר כא"שר לקח אותה בטרמפ. חורשיים אחרי כן נפג"שו השניים שוב, במיקרה, בתחנה המרכזית בתל-אביב. היתה זו דווקא הבחורה שפנתה לברדה והוכירה לו את היכרותם.

הם נסעו לבילוי משותף, כאשר הבחורה נרעצת את עיניה כשבעת יקרה על אצבעו של הגבר. הטבעת היתה זולה, שוויה היה 200 לירות בלבד, אבל היא נאתה כעשויה זהב ויהלומים. כאשר שאלה הבחורה מה ערך הטבעת התרכב ברדה ואמר שהיא שווה 200 אלף לירות. היא ביקשה לעונד את הטבעת וקיבלה אותה.

השניים קיימו יחסים, ולמחרת התלוננה הצעירה על אונס. בית-הדין שיפוט המחז"י, שמשע את עדותה של המתלוננת, האמין לה. ברדה הורשע ונידון לחמש שנות-מאסר.

סניגורו, עורך-דין משה רום, המשיך לח"קור בעניין ושלח חוקרים פרטיים לקוב"אחרי הצעירה. לפני מיקרה העירעור התבר"כי לפני שהצעירה התלוננה במישטרה, היא טרחה ובררה שהטבעת מזויפת, ושערכה הוא 200 לירות בלבד. עדות זו לא היתה לפני בית-הדין המחז"י. הראייה החזשה שבי"עה את בית-הדין העליון לזכות את ברדה מחמת הספק.

גבי אוונה היה מהמאשרים שהצליחו לגלות את הראיות להגנתו עוד לפני תחילת המישפט, ובכך גרם לביטול כתבי-האישום שכבר היה תלוי נגדו.

אוונה, נשוי ואב לילדים, ניהל רומאן ממר"שך עם רינה, שהיא צעירה ממנו בשנים רבות. כמו אצל כל זוג-אוהבים, היו גם בין השניים הללו מריבות והתפיסויות. אחרי אחת המרי"בות התלוננה רינה שאוונה אנס אותה באכ"רות. הוא נעצר והועמד לדין, ורק עקשנותו של הסניגור, עורך-הדין הרצל חבקוק, הביאה להצלתו.

חוקרים פרטיים, שעקבו אחרי רינה, הצלי"חו לצלם אותה מנשקת את האנס"טבייל על חוף-הים, אחרי שאוונה השתחרר ממעצרו ב"אשמת האונס. הם גם הקליטו שיחות-טלפון שבהן השתפכה רינה בהצרות-אהבה שלא השאירו מקום לחשד באונס. במיקרה נדיר זה חזרה הפרקליטות מכתבי-האישום אחרי שה"תובעת, רחל גודשמיט, שמעה את הקלטות וראתה את התצלומים.

בתי-הדין ערים לכך שגברים לפעמים אונסים, אבל נשים לפעמים מעלילות.

עיתונות בע"מ

דוח

כיפת הזהב

(חוסר עניין מוחלט): שרה דורון (לוחמת ותיקה נגד תיקון חוק השבות); זלמן שובל (חקיקה דתית היא עבורו נושא לסחר-מכר); יהושע שגיא (איש מודיעין).

★ ★ ★

2 כיפות: יצחק רבין (מגן בעיקבות על שמירת הסדר החיית שרתם של בני-הישיבות); עזר וייצמן (תמורת שלום הוא מוכן ללבוש גם שטריימל); מרדכי גור (תומך בהירבות); חיים ברלב (מפא"ניק טיפוסים); שיעון שטרית (שורשים דתיים בלי ענפים); אלי דיין (מקפיד להתרחק מרתיים); מיכאל ברזווה (הורם המרכזי); עמנואל ויסמן (חסר חושים); משה ניסים (עמד בתוקף נגד דרישות לחקיקה דתית); בנימין זאביבין (ברא כרעה דאבוה) פנחס גולדשטיין (שוקל כל הצבעה לגוף טובות ההנאה הנשקפות ממנה); חיים קורפו (שכח גולדברג (שיתף פעולה); גרעון גרות (איגנו מחכב חקיקה דתית);

★ ★ ★

3 כיפות: ישראל קיסר (מסורת);

היום הנוש"י. שבועון הציבור הדתי, פיר"סם בגיליונו האחרון (יום ו', 4.8.89) מיסמך ראשון מסוגו.

כפולת-האמצע של החרון מעניקה ל-80 חבריה-הכנסת של המערך והליכוד תעודות הצטיינות ותעודות-הוקעה, המדרגות את הויקה והיחס שמגלים הח"כים לענייני דת ומסורת, ואת היענותם לגחמות הכלכליות והתחיקתיות של המיפלגות הדתיות. דירוג הח"כים נוצע על-ידי החרון בשיטת כוכבי-המלונות - אבל הכוכבים הוחלפו בכיפות (לחבריה-הכנסת) ובשביסים (לחברות-הכנסת).

חבריה-הכנסת קיבלו ציונים - מחמש כ"פ"ות (או חמישה שביסים) לטובים שבחבורה, ועד אפס כיפות לשונאי-ישראל מובהקים ולערכים.

אני מפרסם כאן, כשרות לציבור, תקציר מדירוג היום הנוש"י ומן הימוקים לציוניו.

★ ★ ★

אפס כיפות ו'שביסים: יצחק נבון (שרהחניוך הגרוע בתולדות המרינה); אורה נמיר (פמיניסטית לוחמת); גדי יעקבי (הדתיים אכלו אצלו מרורות); לובה אליאב

יום ששי, ג' אב תשמ"ט (4.8.89) גליון מספר 90

יום הששי העתון לצבור הדתי

שושנה ארבל-אלמזולינו (תומכת בחקיקה דתית); רפי ארזי (חלק מהדתיים מתגעג"עים); יוסי ביילין (יד ימינו של שיעון פרס, שהעניקה לח"כים הדתיים כ-50 מיליון ש"ח ומוכנה להוסיף עוד כהנה וכהנה); אפרים גור (יוצא גרוזיה ממישפחה מסורתית); עדנה סולודר (דוגלת בהירבות עם הרבנות); מיכה גולדמן (חבר קרוב לרב הרצל מכפר-תבור); דויד לוי (יחס חם למסורת ולרבנים); יצחק מודיע (בממשלה צרה יהיה הראשון לפקוד את בתי האדומים וגרוליה-תורה); אריאל שרון (כמעט מועמד לאור שמח); משה קצב (דתי ללא כיפה); אהרון אבירחצירא (פעילות מוגברת רק ככספים); יעקב שמאי (לקראת הבחירות משפר במרץ את קשריו); עובדיה עלי (עם כיפה); ראובן ריבלין (עדיין על הגדר); שיעון פרס (תקוותן האחרונה של המיפל"גות הדתיות מכות שבת שמיר).

★ ★ ★

4 כיפות: אנרם שוחט (הדתיים בוועדת הכספים מוצאים אצלו אוון קשבת); שבה וייס (רנלחם נגד הכוחות האנטי דתיים); דויד מגן (מסורת); מיכאל איתן (קשרים הדוקים עם מרבית הח"כים הדתיים).

★ ★ ★

5 כיפות: פרס כיפת-הזהב (מ.ג.); דב שילנסקי, יו"ר הכנסת (רוח רעננה. תפילות מסוררות בבית-הכנסת).

★ ★ ★

ולקורא ינעם

ברוך הוא

יענקלה אגמון, חבר טוב ושורר מצטיין, עשה מה שאדם ברוך המליך. הוא לא הזכיר בראיון שלו בעיתון העיר את המושג "אדם ברוכים", כי אז הוא הופך מייד ל"מיסניק", שם תוארהגנאי שברוך נותן לכל הרפוקים שרוצים.

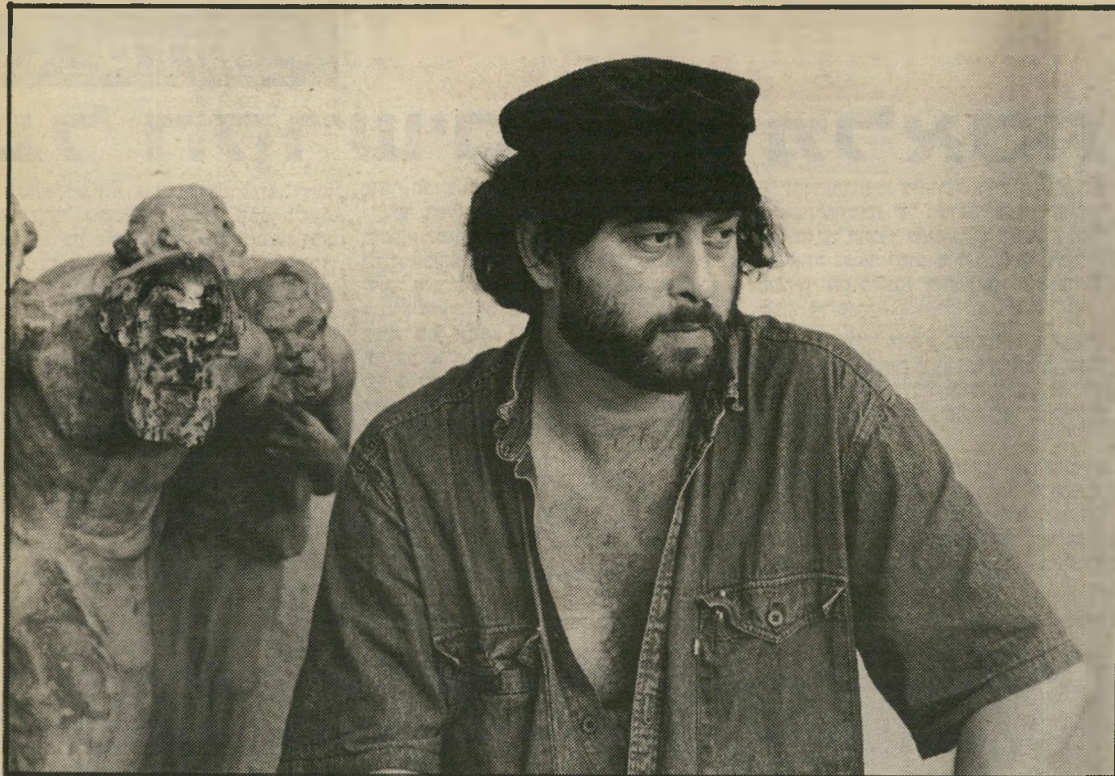
הוא לא כתב "ברוכים", אבל אפשר היה לראות את הטכניקה. ראיון ענק, שלושה עמודים בעיתון העיר עם אדם ברוך כאוצר הבא של מוסיאון תל-אביב. בסדר. אגמון גם ברוך עושה את זה כאשר הוא מדבר עם קינן. לא חשוב. ברוך רוצה להיות האוצר היבא, והוא מסביר למה שפס צריך ללכת. הבי מה: העיתון של רינו צרור, מוטאציה גנטית, לבנטינית, של ברוך. למה לבנטינית? כי ברוך, שביטל את הערכים כולם, מבחינה פיזיולוגית, יודע שהוא ביטל. צרור כטוח שמה שנשאר אחרי הביטול הוא הקיום היחיד.

הכוונות המופגנת, המוצהרת, של האדם שבעוד עשור יהיה זה שהמציא את יורי קובסקי, הרעידה את עיתוני השבת. בשבועה ימים, המוסף של ידעווח אחרונות, יש כתבת שער על ועם מרק שפס. שפס יוצא רע. שרה ברייטברג מקבלת בוקסה מרושתת, כפינה הבולטת של עמודי הכתבה. היא האנטייתוה לאוצר שעבר זמנו. איכות.

האנטייתוה, אבל לא האוצרת המוצעת שבמקום.

והמקום הוא העורך של שבועה ימים: אדם ברוך.

רגע. תנופת המלקחים הגרולה הזאת

אדם ברוך עם פסל המסע אל אוצר האוצר

יודע, ואתה לא. בספר הפנימי, הסודי, של ידעווח אחרונות, התברר שרק 30 אחוזים מקוני העיתון ביום השישי פותחים בכלל את המוסף שברוך עורך. עכשיו הכל מוכן. יונתן שמיאור ■

השתכפל בעיני המפקדים שלו, ברוך נמצא בגלוי על כל אחד מהרקי המלחציים. אין כאן חוסר-טעם. יש כאן כוחנות כריזמית, מחושבת, ואפילו לטור האישי כמוסף הספרותי של העיתון שבו ברוך עצמו עורך את מוסף הכתבות, יש סיבה ממשית, שברוך

אולי לא תספיק להעביר את המסר ששפס גמר, וברוך צריך. בידעווח אחרונות. כמוסף הספרותי של יום השישי, מופיע גם עמוד אישי, שמנתח את פגעי שפס, המטמורפוזה שעבר לפני חמש שנים, וברייטברג, שוב, כי תור איכות. הכותב: אדם ברוך. כמו יסריאן,

כותרת

אירגון ארנט

אני לא בטוח שעורך העמוד הראשון של חדרשווח (יום ב', 7.8.89) התכוון לזה — אבל הכותרת הראשית שלו היא לא רק כותרת. היא מאמר פוליטי ממדרגה ראשונה. גא לקרוא היטב, מילה במילה:

כסף גדול

500

ראר בסוג

בשר דקוח

הבשר הדקוח הוא בשר רזה וטעים, עשיר בפרוטין ובעל קלוריות נמוכות. הוא מתאים במיוחד לדייט ולמטבוליזם. ניתן להכין ממנו מגוון רחב של מנות, החל מלחם דקוח ועד סנדוויچים ופאזות.

חדעית

כדור סגור

ישראל וארצות-הברית החליטו להיענות ביניהם תחובה על האיום השיעי החדש

חיזבאללה: נהרוג שבוי ישראלים אם יהיה צורך

כני משפחות השבויים: "אנו סומכים על גורמי הביטחון ומסידים לשוב" • ארגון הצדק המהפכני: "גישלח לחופשי את טייסיו המורט עיבדי 500 צעירים" • ארגנס: "לא נשחרר את המחבל מקו 405" • שליחים גולדינג, ללא תוצאות (9/12)

בישראל, קובע גוף הידיעה. טרם נתקבלה רשימת ררישות החיובאללה, אך הוחלט שלא להגיב על הודעות האירגון ופלגיו, המאיימות על חייו של חייל ישראלי מחד, ועל שיחורו של סיספיו תמורת עצירים שיעים ופלסטינאים מאידך. בירושלים קיימת הסכמה, שלפיה אין להיגרר אחרי הודעות האירגון השיעי, ויש לשמור על אפוק מירכי בנושא...
 ★ ★ ★
 ישראל וארצות-הברית, כאמור, מתאפקות ושותקות. החיובאללה אומר: "נהרוג שבוי ישראלי, אם יהיה צורך". אירגון הצדק המהפכני: "גישלח לחופשי את סיספיו תמורת עובייד 500 צעירים". והשר משה ארנס: "לא נשחרר את המחבל מקו 405". לאיזה אירגון שייך השר ארנס?

ביקורת

חצי עבודה

וניב מגיב: מה אתם אומרים, מעריב-לנוער זה מה שבנוח עושותי תנידו, לא שכחתם את האיפור ואת השמלוחת ולמה כתוב במודעה עשה לה מוני על מעריב-לנוער? למה הפנייה היא דווקא לאבא, אה? אה, כן, הרי במישפת מעריב לנוער הבת אין לה ריעה משלה, האמא בכלל לא קיימת, ורק האבא הוא זה שמחליט בשביל כולן, והוא זה שגם נותן להן את הכסף, נכון?

קובי ניב (פמיניסט", חדרשווח, יום ב', 7.8.89), הוכיח שוב שהפמיניזם, כמו כל סוג אחר של גזענות, מסמא את עיני הקאמי המצדדים בו ומסייע להם לבנות מערכת טיעונים רכלית, מעוגנת כחצאיעעובדות. ניב הסתער כציפורנילכה שלופות על מודעה של מעריב לנוער, שכותרתה שואלת: "בין מיצעדהפיומונים למיצעדה-הטלפונים, האם כתב שלך, גם קוראת?"

★ ★ ★
 אילו טרח הפמיניסט לנגב את המייקאפ מזוגיות מישקפיו ולהעיק מבט נוסף בעיתוני העת האחרונה, היה מגלה שהמודעה הזאת היא רק מחצית ממסע-הפירסום ששורר מישרדהפירסום פוונל למעריב לנוער. כותרת המחצית השנייה של המסע, הי מתפרשת על-פני עמודי-צבע שלמים והים ככמותם ובהיקפם לעמודי המחצית הראי שונה, שואלת כך: "בין הודיאוי לסקטיבורר, האם הבן שלך גם קורא?"
 שתי המודעות הנ"ל מתפרסמות כבר תקופה ארוכה. כמעט חודש ימים. הן מתפרסמות לחילופין, פעם זו ופעם זו, במוספי הצבע של מעריב. כל קורא מכיר אותן. חוץ מקובי ניב. הוא מכיר רק את המחצית הנוחה לו.
 ★ ★ ★
 כבר ידוע למי אסור להראות חצאיעעובדה. אבל לקובי ניב, מתברר, אסור להראות אפילו עבודה שלמה.

בין הודיאוי לסקטיבורר האם הבן שלך גם קורא?

עשה לו מוני על מעריב לנוער

הודיאוי לסקטיבורר

האם הבן שלך גם קורא?

ברדוגו

יומן השבוע

אריאלה רבדל

מחשבת

התייל, מגדלי-התאורה, הכלבים ובעיקר זה שינאה, חוסר-האמון והחשדנות, שהיו קיימים ביניהם עד ערב מילחמת ששת-הימים.

שאל פטרו, החותן, וענת כהן, הרעייה, מגלים את צידו האפל של מאבק על ארמה, ולומדים מחדש כי הדרך היחידה להתקיים היא מפרי כפיים של עבודה עברית.

ובמרחק שתי כתבות מכתבה זו פוגש שמ עוז טסלר את ילדי 68 המשתחררים בימים אלה מצה"ל, אל מציאות מוכת-אבטלה המי ערערת את סיכוייהם להגיע למשור.

אבל הם ממשיכים לחייך, לטוות חלומות ולממש אותם. ומהמפגש הזה עם דור-המחר, שהפך לדור-העכשיו, נוצרת היכרות עם חבי רה עתידית שאין בה עדות ואין בה קיפות, וההבדל היחיד בין חבריה הוא במידת היכולת האישית של כל אחד ואחד. ובכולם תוסס הרצון לעשות ולפעול והאמונה המחוללת בהצלחתם.

וכהקדמה לשתי כתבות אלה שיחזרו כתיב מבט, אהוד יערי, משה שלונסקי ויאיר שטרן, את הרחישות המקומיות והבינלאומיות סביב חטיפתו של שייך עובייד עלי-די צה"ל ומי תוך הכתבות צפה תיקוהו כי מעשה-החטיפה, שהניע גלגלים אדירים, המחייבים את העולם להתמודד עם הטרור ומושאיו, יביא לשיח רורם של השבויים והנעדרים האחרים.

ויאיר שטרן, שמושכים בעט למיניהם, צפו לכישרונם בווינגטון ותיאורו אותו כמי שאי נו מסוגל לעוס מסטיק וללכת ברומנית, מוכיח קבל עם ותמונה כי כתבה-ספורט, בנו של הגנסטר שטרן, מצליח להתמודד כבר בימים הראשונים שלו בכיירת המעצמה הגרד לה בעולם, למצוא את דרכו בנבכי הפוליטיקה המקומית, התיקשורת והרחוב, בלי להיכשל, תוך כדי יצירת כתבות המתחרות במיטב עבודותיהם של בכירי השרדים בארץ.

ורק קטני הרוח שבין ענקי היצירה משבי תים לרגע את החגיגה הזו שנוגדת מיומן השבוע כמאבק נגד הנהלת מוסיאון תל-אביב. מאבק שבמשו רותמים כלי-מלחמה של קינאה, צרות-עין וקטנוניות, שמצפים למצוא אצל פוליטיקאים, אך לא בין אמנים.

מלאכת

יומן השבוע בניצוחו של אליעזר יערי, היה מלאכת-מחשבת של פסיפס חברתי, פוליטי ואנושי של החברה שאנחנו חלק ממנה. בסיועו, אתה נשאר ישוב מול המירקע המרצד, כשחיוך חתולי מארץ הפלאות של עליסה שפוך על פניך.

וכל זה נולד מצחקו נעורים צחור-שיניים של קבוצת צעירים נועות מתל-אביב, שהחליטה להפשייל שרוליה ולהתפרנס, כמו ידיה העבריות מבנייה ועוד, שומו שמיים, ליהנות מכך.

עבודה עברית. מונח המזכיר אנאכרוניזם סוכנותי, שאף אחד אינו מאמין כי יכול היה להתקיים ארפעם, קורם עור וגידים לנגד עיניך. תוצר של מיווג בלתי-אפשרי של שתי רעות חולות שהבאנו על עצמנו — האינתיפאדה והאבטלה.

יעקב אחימאיר בא לראות כיצד, אחרי

על הקרשים

פתות להישאר לתמיד. איך לא? ומה הפלא שרוצים לנסוע כדי להתרחק מהאבא המובטל, שפטר מעבודתו אחרי 27 שנות עבודה, והוא מוכן לכל עבודה, אך אין לו כל סיכוי למצוא משהו. יש מי שאוסף כסף לנסוע רחוק. יש מי שלא רואה סיכוי אף ככיוון הזה, ומוצא לעצמו פיתרון הרבה יותר זול, כמו אותו מובטל צעיר, המתעורר לכוך של כלום, שאין לו מה לעשות בו. נותר רק הצער שהלילה היה כליכך קצר. גם השניה המתוקה היא בריחה. לפחות בשביל העניים. הסיפור המרכזי הוא סיפור חטיפתו של שייך עובייד. סיפור יותר מרד מרד. כולם יודעים שהקטע כולו הוא הצגה אחת גדולה, וההצגה של יצחק שמיר: "לגבינו הצלת אחד משלנו זהו עיקרון-יסודי", מעוררת רק שאלה אחת: למה דווקא עכשיו? אם רצו לחטוף מישור כדי להביא לחילופי שבויים, היו חוטפים את שייך פאראללה ולא

כשהסתיים יומן השבוע, היתה לצופה הרגיש שה שקיבל נוק-אאוט. כאילו פגש בשעה האחרונה, בין החבלים, את מרק טייסון ולא את אליעזר יערי הבלונדי ירוק-העיניים. מכל מה שראו, מצא עצמו על הקרשים. בלי שום חשק לקים. מה היה ביומן? יותר קל לומר מה לא היה בו. לא היה בו רגע של שימחה. אפילו במסיבות האלופים לא היתה שימחה. מוסיאון תל-אביב נושא ככותרות. כולם מבקשים עכשיו את ראשו של מרק שפס, מנהל המוסיאון, ובצדק. מרוב בעוד שעורריות יהול כושל ואורגית ביובו, שקורבנותיה, כמו תמיד, הם דווקא העובדים המפוטרים שצריכים ללכת הביתה. הם ולא מנהל המוסיאון, שממשיך לקבל גיבוי מלא מאביר הכרובלת הממוצאית צ"ע.

גמרנו עם הצבא ועם התרבות והאמנות, נשאר עוד הרבה-הרבה זבל. והטלוויזיה נהיית להתערב בזבל או להפוך לזבל כל נושא הראוי לדיון רציני. כמו השכנות שבין מושב שקף לכפר הערבי בית עאווא. בין מושב שקף לכפר בית-עאווא. חור הקו הירוק, מצהיר הכתב בפומפוזיות המתאימה רק לטלוויזיה הישראלית. כשהוא מסכם את גילויי האיבה של היום, מול הידידות של אתמול, בין תושבי שני היישובים הסמוכים כליכך. רק מי שחשבו שהקו הירוק נעלם, נדרמים כליכך לגלותו מחדש.

מאז רציחתו של תושב שקף אלי כהן, אין עוד פועלים ערביים בשקף. (רק תאילנדים עושים שם עכשיו את העבודה). הרצח גמר את יחסי השכנות. ענת, אלמנתו של אלי או מרת שהיא בטוחה שרוצחים לא באו מבית עאווא. אבל הביטחון זה לא הכל בחיים. יש גם חשש וספק שאולי בכל זאת. וגם כשהיא מודה שהיא לא יודעת מהאפה באה המכה הזאת? (רצח בעלה) היא לא רוצה קשרים עם ערבים. ולמה שהיה קשרים עם ערבים? כאשר לרוב התושבים כאיור יש ריעות בה ברורות. סיפור הצעירים של ישראל, אחרי שיחרורם מצה"ל, הוא הטרדיה של המדינה. אחרי שלוש שנות שרות כצבא מוצא עצמו הצעיר בחיוב. מי שיש לו אבא שיעזור לו — המצטרף. מי שאין לאבא של מה לתת, או שמתסדר או שלא. נשארו להם רק החלומות — לנסוע. לראות עולם, ללמוד ואולי להת-

שמש וציציק אין פיתרונות קלים

יותר משנה, מתמודדת מיספחת כהן ממושב שקף שבחבל לכיש עם השכול שהביא עליהם רצח אבי המשפחה, אלי ו"ל, בידי יצור עלום ופננים. הוא מגלה כי הרצח החזיר לתחייה את הקו הירוק, שתושבי מושב שקף ותושבי כפר עאווא הסגור לו, כה התאמצו לכבסו במשך 22 שנה. ועם הקו הירוק חוזרים גררות-

את שייך עובייד, שייך דרומי מליגה ג'. חטפו את עובייד כי היה קל לחטוף אותו. יושב כן-אדם בלי הגנה, ואוספים אותו מתי שרוצים. למה רצו הישראלים לאסוף אותו דווקא עכשיו? אולי כדי להזיז את מצלמות הטלוויזיה מהאנתינפאדה? אולי להשכיח את ועידת פת"ח. ואולי שניהם?

במוקד

הקרקס שלא שודר

ביום השישי לפני שבועיים נשלח צוות צילום — ללא כתב — לצלם את ההופעה הראשונה של קירקס מוסקווה. הכתבה יוערה לשידור בחדשות באותו הערב. יעל חזן, מנהלת בפועל של מחלקת-החדשות, פסלה את הכתבה בנימוק שאין לשרר בטלוויזיה כתבות מיסחריות, שיעורו לאמרגני נים לגרוף מיליוני דולארים לכיסם. איגוד האמרגנים הודיע שהוא מוכן לקבל את הגויה, אם הנימוק יתפוס לגבי כל השידורים המיסחריים בטלוויזיה. בינתים אמור היה היום להכין כתבה על המחומר קובלן, אך לנוכח הנסיבות לא הוכנה הכתבה. אנשי המחומר קיוו לחשיפה ביומן, ולכן רחו הופעה בטיבה לנסיבה, וכך נפלל בין הכסאות. במחלקת-החדשות נודקס בימים אלה מי אישר ושלה צוות ללא כתב לצילום קירקס מוסקווה.

גזית יפיק, או לא?

ועד-עיתונות הפקה בטלוויזיה הודיע הש-

כתבתו של בסאם ג'אבר רנה באיחוד רק"ח, הרשימה המתקדמת והתנועה הדמוקרטית טית הערבית, לקראת הבחירות להסתדרות. ככתבה זו ציטט ג'אבר את השייח', ראש התנועה האיסלאמית בישראל. הוא שאל אי-תו כמי יתמוך. האיש ענה שהתנועה תלך עם מי שישמור על הזכויות הלגיטימיות של הערבים בישראל.

מישפט זה עורר את מקל, והוא היפנה את תשומת ליבם של חבריו אליו. מקל נרעש מן רימיון בין מישפט זה לבין המישפט "הזוכר" יות הלגיטימיות של העם הפלסטיני."

יוסף בראל, מנהל הטלוויזיה בערבית, וארלמונד סחייק, מנהל הרדיו בערבית הרציאו את הפרורם מן המכון, כאשר אמרו שה כתב ודאי לא תירגם נכון, והכוונה היתה ל"זכויות החוקיות" ולא ל"זכויות הלגיטימיות". ההסבר הרגיע את המנכ"ל.

שלויזיה גם למערך

גד יעקובי, שר-התיקשורת והשר-הממיר

חוקיות או לגיטימיות

את מנוחתו של אריה מקל, מנכ"ל רשות-השידור, טרד מישפט שנאמר ביומן חדשות בקול-ישראל. מקל העלה את הנושא בפרום-החדשות, שהתכנס כהרגלו בלישיבת המנכ"ל ביום הראשון.

נה על הערוץ-השני, ויצחק נבון, שר-החיי נקריה-תרבות והשר הממונה גם על הטלוויזיה החינוכית, יומים מהפך בשני ערוצים אלה.

מאתר והמערך נואש מהטלוויזיה הממלכתי, שמקום חבריו נפקד ממירקעה, החליטו השניים להשתלט על הערוץ השני והטלוויזיה החינוכית.

כרגע עומרות על הפרק שתי הצעות: הד אחת לחוק את הערוץ השני מבחינה תקציבית באישור לתשרי-רשות, והשנייה, להפריש — רך משרד-האוצר ושימעון פרס — 10% מאגרת הטלוויזיה לערוץ השני, או לטלוויזיה החינוכית.

יעקב לורברבוים, מנהל הטלוויזיה החינוכית, לא הכחיש את היוזמה, כשהופיע בשבוע שעבר בישיבת הוועד-המנהל.

אמנון מנדה ושלמה קור, חברי-הלי כוד בוועד-המנהל, תקפו את לורברבוים על הומנתה של הומרת חיה סמיר לערד חדש ונסחפו לוויכוח הישן על חוקיותו, או אי-חוקיותו של המישר היומי הפופולארי בטל-וויזיה החינוכית.

פוג'י

הידאו שלך צריך שומר ראש

הסרט המגנטי של פוג'י שומר על הראש המגנטי של הוידאוטייפ שלך

קסטות פוג'י וידאו ואודיו - להשיג
בחנויות הצילום והחשמל המובחרות.

קסטות וידאו פוג'י - מעט יותר יקרות,
הרבה יותר טובות.

אל תחסוך באיכות. קנה פוג'י.

הראש המגנטי הוא החלק החשוב
והיקר בוידאוטייפ שלך. רק קסטה
מעולה ועמידה שומרת על חייו לאורך
זמן ומעניקה תמונה חדה וברורה תמיד.
איכות התמונה נשמרת גם בשימוש
החוזר בסרט.

FUJII VIDEO- CASSETTE

נציגים בלעדיים:
קבוצת חברות שמעוני בע"מ

מבצע מיוחד בבנק הבינלאומי הראשון:

10 קרנות נאמנות בשיעור הוספה מופחת רק רבע אחוז!

■ **אתה זוכה לניהול מקצועי של צוות מיומן**
העוקב באופן שוטף אחר ההתפתחויות בשוק ההון.

■ **אתה בטוח** שהשקעתך מנוהלת תוך
פיזור רחב, המקטין את אחוזי הסיכון למינימום.

ועכשיו - במבצע מיוחד

■ **אתה מרוויח** כבר בשלב הקניה - היחידות
בקרנות של "דיקלה" נמכרות בשיעור הוספה של

1/4% בלבד. אין מודעה זו מהווה הצעה לרכישת יחידות בקרנות נאמנות.

כשאתה משקיע בכל אחת מ-10 קרנות הנאמנות
של "דיקלה", מקבוצת הבנק הבינלאומי הראשון -

■ **אתה בוחר** בעצמך את סוגי ההשקעה
המתאימים לך: החל מקרנות סולידיות ועד
לקרנות שעיקר התמחותן במניות.

■ **אתה נהנה** מאפשרות למימוש מיידי ונוח של
השקעתך, בכל עת שתרצה.

הבנק הבינלאומי הראשון. יוצא מהכלל.

מחיר כהן (עקבסון)